



แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพัทลุง (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุง
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
สิงหาคม ๒๕๖๔

คำนำ

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพัทลุง (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ได้จัดทำขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยน้อมนำหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นแนวทางการพัฒนาด้านการเกษตร รวมทั้ง การขับเคลื่อนเกษตรกรรมยั่งยืนเพื่อเพิ่มพื้นที่เกษตรอินทรีย์ ภายใต้คำขวัญ “พัทลุงเมืองเกษตรอินทรีย์ วิถียั่งยืน” เพื่อการพัฒนาเกษตรกรให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ทรัพยากรการเกษตรมีความสมดุลและยั่งยืน

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุงได้จัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพัทลุง (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ที่ได้จากการรวบรวมปัญหาและความต้องการของเกษตรกรในระดับพื้นที่ สอดคล้องกับทิศทาง นโยบายการพัฒนาระดับชาติ อาทิ ยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ ร่างกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ รวมทั้ง นโยบายการขับเคลื่อนการพัฒนาด้านการเกษตรที่สำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และจังหวัดพัทลุง เพื่อมุ่งสู่การเป็น “พัทลุงเมืองเกษตรอินทรีย์ วิถียั่งยืน”

ดังนั้น แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพัทลุง (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) จะทำให้เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกันกับทุกภาคส่วนในการกำหนดประเด็นการพัฒนาด้านการเกษตรของจังหวัดพัทลุง เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาด้านการเกษตรให้กับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

ในโอกาสนี้ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุงขอขอบพระคุณทุกภาคส่วนในความร่วมมือทำให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ไว้ ณ โอกาสนี้

สิงหาคม ๒๕๖๔

กลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุง

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
๑ ที่มา	๑
๒ ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์	๑
๓ ความต้องการของเกษตรกร	๒๙
๔ ผลการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕	๒๙
๕ วิเคราะห์นโยบายและแผนเพื่อกำหนดประเด็น และแนวทางการพัฒนาภาคเกษตรของจังหวัดพัทลุง	๓๐
ส่วนที่ ๒ ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดพัทลุง	๓๒
๑ ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด	๓๒
๒ ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด	๕๒
๓ วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดพัทลุง	๖๒
ส่วนที่ ๓ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพัทลุง	๖๔
๑ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย Mckinsey ๗-S Framework	๖๔
๒ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis	๖๖
๓ การจัดทำ TOW Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์	๖๘
ส่วนที่ ๔ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพัทลุง	๗๑
๑ วิสัยทัศน์ (Vision)	๗๑
๒ พันธกิจ (Mission)	๗๑
๓ เป้าประสงค์หลักการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัด (Goals)	๗๑
๔ ประเด็นการแผนพัฒนา (Strategic Issue)	๗๒
๕ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพัทลุง (พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)	๗๖
๖ แผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategy Map)	๗๘
๗ สรุปข้อเสนอโครงการตามประเด็นการพัฒนาด้านการเกษตรของจังหวัดพัทลุง (Positioning)	๗๙
ส่วนที่ ๕ โครงการภายใต้ประเด็นการพัฒนามตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ของจังหวัดพัทลุง (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๘๓
ส่วนที่ ๖ แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Idea)	๙๙

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ ลักษณะดินจังหวัดพัทลุง	๓๓
ตารางที่ ๒ แสดงปริมาณน้ำฝนและจำนวนวันฝนตก ปี ๒๕๕๔ - ๒๕๖๓	๓๕
ตารางที่ ๓ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด - ต่ำสุด ปี ๒๕๕๓ - ๒๕๖๓	๓๖
ตารางที่ ๔ ปริมาณน้ำท่าในลุ่มน้ำย่อย ๗ ลุ่มน้ำของจังหวัดพัทลุง	๓๗
ตารางที่ ๕ จำแนกพื้นที่ป่าจังหวัดพัทลุง	๓๘
ตารางที่ ๖ เปรียบเทียบพื้นที่ป่าไม้จังหวัดพัทลุงในรอบ ๓ ปี	๓๘
ตารางที่ ๗ การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดพัทลุง	๔๐
ตารางที่ ๘ จำนวนประชากรของจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๓	๔๑
ตารางที่ ๙ ระยะทางจากอำเภอถึงศาลากลางจังหวัดพัทลุง	๔๓
ตารางที่ ๑๐ จำนวนครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้แยกเป็นรายอำเภอของจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๓	๔๓
ตารางที่ ๑๑ ครัวเรือนที่มีน้ำประปาใช้ และไม่มีน้ำประปาใช้ จำแนกเป็นรายอำเภอ	๔๔
ตารางที่ ๑๒ ผลผลิตถั่วมวบรวมจังหวัดพัทลุง ณ ราคาประจำปี จำแนกตามสาขาการผลิต ปี พ.ศ.๒๕๕๗ - ๒๕๖๒p จังหวัดพัทลุง	๔๕
ตารางที่ ๑๓ ผลผลิตถั่วมวบรวมจังหวัดพัทลุงแบบปริมาณลูกโซ่ ปี พ.ศ.๒๕๕๗ - ๒๕๖๒p จังหวัดพัทลุง	๔๖
ตารางที่ ๑๔ ข้อมูลสถิติการท่องเที่ยวของจังหวัดพัทลุง	๕๑
ตารางที่ ๑๕ ข้อมูลแรงงานจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๓	๕๑
ตารางที่ ๑๖ จำนวนครัวเรือนเกษตรกรและจำนวนแรงงานภาคเกษตรของจังหวัดพัทลุง	๕๒
ตารางที่ ๑๗ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรแยกตามรายอำเภอจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๒	๕๒
ตารางที่ ๑๘ พื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน	๕๓
ตารางที่ ๑๙ ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๖๒	๕๔
ตารางที่ ๒๐ ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัด ปี ๒๕๖๓	๕๔
ตารางที่ ๒๑ ด้านการประมงของจังหวัด ปี ๒๕๖๓	๕๕
ตารางที่ ๒๒ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ปีการผลิต ๒๕๖๒/๖๓	๕๕
ตารางที่ ๒๓ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร	๕๕

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ ๒๔ สินค้า OTOP ๑๐ อันดับแรกของจังหวัดพัทลุง	๕๖
ตารางที่ ๒๕ ข้อมูลการเพาะปลูกและร้อยละผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัด	๕๗
ตารางที่ ๒๖ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก ปี ๒๕๖๔	๕๙
ตารางที่ ๒๗ จำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๔	๕๙
ตารางที่ ๒๘ จำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัดพัทลุง	๕๙
ตารางที่ ๒๙ จำนวนประชาชนชาวบ้านแยกรายอำเภอ	๖๐
ตารางที่ ๓๐ การพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) แยกตามกิจกรรมจากทุกหน่วยงานปี ๒๕๖๓	๖๐
ตารางที่ ๓๑ ชื่อและที่อยู่ร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัยเลือกใช้สินค้า Q (Q Restaurant)	๖๑
ตารางที่ ๓๒ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย Mckinsey ๗-S Framework	๖๔
ตารางที่ ๓๓ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis	๖๖
ตารางที่ ๓๔ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์	๖๘
ตารางที่ ๓๕ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพัทลุง (พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)	๗๖
ตารางที่ ๓๖ ข้อเสนอโครงการตามประเด็นการพัฒนาด้านการเกษตรของจังหวัดพัทลุง	๗๙
ตารางที่ ๓๗ โครงการภายใต้ประเด็นการพัฒนา	๘๓

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑. ที่มา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๖๐ หมวด ๖ แนวนโยบายแห่งรัฐ มาตรา ๖๕ รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดพลังผลักดันไปสู่เป้าหมาย การแปลงยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติจะถ่ายทอดไปในรูปแบบแผนพัฒนาระดับจังหวัด ซึ่งเป็นหน้าที่รัฐที่จะต้องดำเนินการสนับสนุนให้จังหวัดมีแผนและงบประมาณเพื่อพัฒนาจังหวัด เพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่ โดยกำหนดให้รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ คือการคุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกรในการผลิตและการตลาด ส่งเสริมให้สินค้าเกษตรได้รับผลตอบแทนสูงสุด แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน มีเป้าหมาย เกษตรกรมีรายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรเพิ่มขึ้นและพื้นที่การทำเกษตรกรรมยั่งยืนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และแผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ได้กำหนดกรอบแนวทางในการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ด้วยการพัฒนา “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มีเป้าหมายการพัฒนา “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน”

จังหวัดพัทลุงมีลักษณะพื้นที่ราบลุ่ม มีการผลิตทางการเกษตรที่หลากหลาย อาทิ ทำนา ทำสวน ยางพารา สวนผลไม้ ประมงน้ำจืด และปศุสัตว์ ทำให้เป็นจังหวัดที่มีศักยภาพทางการเกษตร โดยมีโครงสร้างการผลิตทางการเกษตรร้อยละ ๓๑.๓๑ แต่มีรายได้ต่อหัวที่น้อย โดยมีรายได้ต่อหัวอยู่ที่ ๗๕,๗๒๖ ต่อคนต่อปี เป็นอันดับที่ ๑๓ ใน ๑๔ จังหวัดภาคใต้ อย่างไรก็ตาม เป้าหมายที่สำคัญในการพัฒนาทางการเกษตร คือ การที่เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี ทรัพยากรการเกษตรมีความสมดุลและยั่งยืน โดยน้อมนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงาน

ดังนั้น เพื่อให้การพัฒนาทางการเกษตรสามารถบรรลุตามเป้าหมายของการพัฒนา สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุงในฐานะผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญต่างๆ จึงจำเป็นต้องมีการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพัทลุงให้สอดคล้องกับศักยภาพ โอกาส ความต้องการของเกษตรกร และนโยบายที่สำคัญ เพื่อเป็นกรอบแนวทางการขับเคลื่อนงานเกษตรของจังหวัดพัทลุงให้มีประสิทธิภาพบังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

๒. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นไปตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๓) ประเด็น การเกษตร (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำบาดาล ระยะ ๒๐ ปี พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๗๙ ยุทธศาสตร์ส่งเสริมสหกรณ์ ๒๐ ปี พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๗๙ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ การพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนา

“พัทลุงเมืองเกษตรอินทรีย์ วิถียั่งยืน”

เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ นโยบายที่สำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แผนพัฒนาภาคใต้ นโยบายของจังหวัดพัทลุง และแผนพัฒนาจังหวัดพัทลุง พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ จึงกำหนดกรอบแนวคิดหลักในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด โดยมุ่งเน้นให้มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาในระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)^๑ มีวิสัยทัศน์ประเทศไทย “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อสนองต่อผลประโยชน์แห่งชาติ มีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” เพื่อความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ และประสิทธิภาพ การบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ที่สนับสนุนการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพัทลุง ได้แก่

๒.๑.๑ ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย เน้นการบริหารจัดการสถานะแวดล้อมของประเทศ ให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกရာช อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติ ได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ๘ ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล เพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการดำเนินการของยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่น ๆ ให้สามารถขับเคลื่อน ไปได้ตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนด

๒.๑.๒ ด้านการสร้างความสามารถทางการแข่งขัน มีเป้าหมาย ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน และประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันสูง โดยมีประเด็นการพัฒนา ดังนี้

๑) การเกษตรสร้างมูลค่า โดยการส่งเสริมการนำอัตลักษณ์พื้นถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยมาใช้ในการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์การเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มสูงเป็นสินค้าเกษตรชนิดใหม่ รองรับความต้องการของตลาดยุคใหม่ การส่งเสริมการขึ้นทะเบียนรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์การส่งเสริมการสร้างแบรนด์สินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น และการสร้างความต้องการของสินค้าด้วยการสร้างเรื่องราวของสินค้าให้เป็นที่รู้จักและยอมรับในคุณภาพทั้งในประเทศและต่างประเทศ สร้างความตระหนักแก่ผู้ผลิตและผู้บริโภคให้ความสำคัญมาตรฐานการจัดการความปลอดภัยของอาหาร การผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับมาตรฐาน และเข้าสู่ระบบมาตรฐานการจัดการคุณภาพทางการเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน การให้ความรู้เกษตรกร ด้านกระบวนการผลิตตามมาตรฐานเพื่อมุ่งสู่การเลิกใช้สารเคมี ส่งเสริมการถ่ายทอดองค์ความรู้แก่เกษตรกรในการทำเกษตรปลอดภัยเปลี่ยน

^๑ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๑,ตุลาคม).ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)

ผ่านไปสู่การทำเกษตรอินทรีย์ตลอดจนสนับสนุนกลไกทางการตลาดแก่เกษตรกรที่ต้องการทำการเกษตรอินทรีย์ การพัฒนาระบบการตรวจรับรองคุณภาพและมาตรฐาน สินค้าเกษตรอินทรีย์ของไทย และระบบตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับทั้งในและต่างประเทศ การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ภูมิปัญญา การสร้างความแตกต่าง การควบคุมคุณภาพและความปลอดภัย ส่งเสริมการสร้างแบรนด์และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

๒) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต โดยการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อต่อยอดจากภาคเกษตรไทยและมุ่งสู่อุตสาหกรรมบนฐานชีวภาพที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงพลังงานชีวมวล ต่อยอดพัฒนาอุตสาหกรรมความมั่นคงด้านต่าง ๆ จากอุตสาหกรรมของประเทศที่มีความเข้มแข็งอยู่แล้ว เพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก ให้มีความสมดุลและเกิดความมั่นคง สามารถพึ่งพาตนเองทางด้านพลังงาน

๓) สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว โดยการส่งเสริมการท่องเที่ยวตามฤดูกาลและตามศักยภาพของพื้นที่ ทั้งการท่องเที่ยววิถีชุมชน การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ รวมทั้งการส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีพุทธ เพื่อให้ประเทศไทยเป็นจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยววิถีพุทธของโลก

๔) โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ระบบขนส่ง ระบบดิจิทัลเพื่อการติดต่อสื่อสาร เพื่อสนับสนุนการขนส่งสินค้าการเกษตรและเชื่อมโยงการท่องเที่ยว

๕) พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่ สร้างและพัฒนาผู้ประกอบการยุคใหม่ ไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการรายใหญ่ กลาง เล็ก วิสาหกิจเริ่มต้น วิสาหกิจชุมชน หรือวิสาหกิจเพื่อสังคม รวมทั้งเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ที่มีทักษะและจิตวิญญาณของการเป็นผู้ประกอบการ มีความสามารถในการแข่งขันและมีอัตลักษณ์ชัดเจนให้มีความสามารถในการสร้างและใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมตลอดกระบวนการการผลิตและบริการ การจัดการ และการตลาด สามารถบริหารจัดการธุรกิจและบริการ ส่งเสริมการเข้าถึงบริการทางการเงินของผู้ประกอบการ โดยการจัดหาแหล่งเงินทุนและสนับสนุนให้มีช่องทางทางการเงินที่หลากหลายและน่าเชื่อถือ สนับสนุนผู้ประกอบการ ให้มีอัตลักษณ์และแบรนด์ที่เด่นชัด รวมทั้งพัฒนาบรรจุภัณฑ์สินค้าที่มีคุณภาพและมีความแตกต่าง สร้างโอกาสให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี และฐานข้อมูลขนาดใหญ่ผ่านระบบออนไลน์

๒.๑.๓ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ โดยการพัฒนาเพิ่มศักยภาพให้ประชาชนทุกช่วงวัยบนฐานของภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้ง ยกกระดับศักยภาพ ทักษะ และสมรรถนะแรงงานอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับความสามารถเฉพาะบุคคล ตามความต้องการของตลาดแรงงาน พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

๒.๑.๔ ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม โดยการพัฒนาการเกษตรให้เหมาะสมกับศักยภาพของเกษตรกร ฐานทรัพยากรและบริบทของพื้นที่และชุมชนท้องถิ่น โดยเน้นระบบการจัดการตนเองของเกษตรกร และการมีกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก เพิ่มช่องทางการตลาดและเชื่อมโยงการค้าด้วยเครือข่ายพันธมิตรและวิสาหกิจเพื่อสังคม กำหนดนโยบายและกติกาเพื่อเพิ่มโอกาสของเกษตรกร พัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

“พลังเมืองเกษตรอินทรีย์ วิถียั่งยืน”

บนฐาน ความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมถึงส่งเสริมการผลิตแปรรูปสินค้าให้มีเอกลักษณ์ และการจัดการในภาคบริการที่เชื่อมโยงกับฐานทรัพยากรของชุมชน สร้างการเรียนรู้ของชุมชน ให้สามารถก้าวทัน การเปลี่ยนแปลงของโลก การพัฒนาเทคโนโลยีและส่งเสริมโอกาสการเข้าถึงข้อมูล ข่าวสารและองค์ความรู้ ของชุมชน ผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

๒.๑.๕ ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ

มุ่งเน้นการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจให้เติบโตและมีความเป็นธรรมบนความสมดุลของฐานทรัพยากรธรรมชาติและ คุณภาพ สิ่งแวดล้อมที่ดีด้วยเศรษฐกิจฐานชีวภาพ นำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิต เพิ่มความเป็นธรรมทางสังคม สามารถลดความเสี่ยงของผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและลดปัญหาความขาดแคลนทรัพยากร พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง มีข้อกำหนด รูปแบบ และกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการใช้พื้นที่ตามศักยภาพและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยเน้นการพัฒนา “เมืองน่าอยู่ ชนบทมั่นคง เกษตรยั่งยืน อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ” และส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนและพลังงาน ทางเลือกที่คำนึงถึงการพัฒนาอย่างเหมาะสม

๒.๑.๖ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

โดยภาครัฐต้องมี ขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ แยกแยะบทบาทหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือการให้บริการใน ระบบเศรษฐกิจที่มีการแข่งขัน มีสมรรถนะสูง ยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และ ผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้ อย่างคุ้มค่า และปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล รวมทั้ง มีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกันและเปิดโอกาสให้ ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส โดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมกันปลูกฝังค่านิยม ความซื่อสัตย์สุจริต ความมัธยัสถ์ และสร้างจิตสำนึกในการ ปฏิเสธไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติมิชอบอย่างสิ้นเชิง นอกจากนี้ กฎหมายต้องมีความชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็น มีความทันสมัย มีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการพัฒนา โดย กระบวนการยุติธรรมมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และการอำนวยความยุติธรรมตาม หลักนิติธรรม

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๓) ประเด็น การเกษตร (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)^๒ มีเป้าหมายและ ตัวชี้วัดการพัฒนา

- เป้าหมาย : ผลผลิตภัณฑมวลรวมใน ประเทศในสาขา เกษตรเพิ่มขึ้น
ตัวชี้วัด : อัตราการขยายตัวของ ผลผลิตภัณฑมวลรวม ในประเทศสาขาเกษตร ขยายตัวร้อยละ ๓.๘
- เป้าหมาย : ผลผลิตภาพการผลิต ของภาคเกษตร เพิ่มขึ้น
ตัวชี้วัด : อัตราผลผลิตภาพการผลิต ของภาคเกษตรเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑.๒
โดยมีแผนย่อยการพัฒนา ดังนี้

^๒ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๑,ตุลาคม).ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

๒.๒.๑ แผนย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น มีเป้าหมายและตัวชี้วัดการพัฒนา

- เป้าหมาย : สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด : อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ขยายตัวร้อยละ ๓.๐ มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรมและเทคโนโลยีการพัฒนาระบบการผลิตและบรรจุภัณฑ์ เพื่อให้มีสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่นออกสู่ ตลาด สม่่าเสมอรวมถึงสินค้าเกษตรนอกฤดูกาล ตลอดจนส่งเสริมการพัฒนาคูณภาพมาตรฐานที่ตอบสนองต่อ ความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย

๒) ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนา สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นเพื่อสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร และผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

๓) สร้างอัตลักษณ์หรือนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า รวมทั้งการสร้าง ความแตกต่างและโดดเด่นของสินค้าในแต่ละท้องถิ่น และสร้างตราสินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ตลอดจนใช้ ประโยชน์จากเอกลักษณ์แต่ละพื้นที่ในการเชื่อมโยงไปสู่ภาคการผลิตอื่น เช่น การท่องเที่ยวและบริการ และ ส่งเสริมการบริโภคสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นในระดับประเทศ และเพื่อการส่งออกไปยังตลาดโลก

๒.๒.๒ แผนย่อยเกษตรปลอดภัย มีเป้าหมายและตัวชี้วัดการพัฒนา

- เป้าหมาย : สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด : อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัย ขยายตัวร้อยละ ๓.๐

- เป้าหมาย : ผลิ ตภัณฑ์ เกษตรปลอดภัย ของไทยได้รับการยอมรับด้านคุณภาพ ความปลอดภัยและคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น

ตัวชี้วัด : ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคด้านคุณภาพและความปลอดภัยอาหารเพิ่มขึ้น

มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) สนับสนุนการบริหารจัดการฐานทรัพยากรทางเกษตรและระบบการผลิตที่เป็นมิตร ต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งจากการลด ละ เลิกการใช้สารเคมีที่เป็นอันตราย ตลอดจนส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรกรรม ยั่งยืน อาทิ เกษตรผสมผสาน เกษตรธรรมชาติ เกษตรอินทรีย์ เกษตรทฤษฎีใหม่ และวนเกษตร เป็นต้น เพื่อลด ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมไม่มีการปนเปื้อนของสารเคมีอันตรายในสินค้าเกษตรและอาหาร และสร้างความปลอดภัย และมั่นคงด้านอาหารในระดับครัวเรือน

๒) พัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยและระบบการตรวจรับรองคุณภาพ จากสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือในระดับต่างๆ รวมถึงการพัฒนาคุณค่าทางโภชนาการของสินค้าเกษตรและอาหาร ตลอดจนพัฒนาระบบการตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับกับความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ

๓) ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้สามารถผลิต สินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน ทั้งมาตรฐานที่เป็นขั้นพื้นฐานตามหลักการปฏิบัติที่ดีทางการเกษตร และพัฒนาต่อยอดไปจนถึงมาตรฐานขั้นสูง เช่น มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น ตลอดจนส่งเสริมการวิจัยพัฒนา

“พลังเมืองเกษตรอินทรีย์ วิถียั่งยืน”

สินค้า พร้อมทั้งดูแลการผลิตอาหารภายใต้มาตรฐานความปลอดภัย และการคุ้มครอง ผู้บริโภคและการค้าระดับสากล

๔) สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของความปลอดภัยเพื่อสุขภาพและโภชนาการที่เหมาะสมและการส่งเสริมด้านการขยายตลาดการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย

๕) สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้านเพื่อต่อยอดสู่เกษตรอินทรีย์เชิงพาณิชย์ ควบคู่กับการขยายตลาดเกษตรอินทรีย์ทั้งในและต่างประเทศ

๒.๒.๓ แผนย่อยเกษตรชีวภาพ มีเป้าหมายและตัวชี้วัดการพัฒนา

- เป้าหมาย : สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด : อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรชีวภาพ ขยายตัวร้อยละ ๓.๐

- เป้าหมาย : วิสาหกิจการเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดตั้งทุกตำบลเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด : จำนวนวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลางและเล็กและผลิตภัณฑ์จากฐานชีวภาพ ๑ ตำบล ๑ วิสาหกิจ

มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และเชื้อจุลินทรีย์ เพื่อนำไปสู่การผลิตและขยายผลเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์จากฐานเกษตรกรรม และฐานทรัพยากรชีวภาพ มีการยกระดับให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจ การเกษตรขนาดกลางและเล็กบนฐานทรัพยากรชีวภาพ ตลอดจนมีการใช้ฐานจากการทำเกษตรกรรมยั่งยืน ซึ่งเป็นระบบการผลิตที่คำนึงถึงระบบนิเวศ สภาพแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อใช้ประโยชน์ และต่อยอดไปสู่สินค้าเกษตรชีวภาพ ตลอดจนสนับสนุนให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้องกับชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมในแต่ละพื้นที่มุ่งแปรรูปเพื่อป้อนในตลาดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สินค้าประเภทโภชนาเภสัช ผลิตภัณฑ์ประเภทเวชสำอางและผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องสำอาง รวมถึงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

๔) ส่งเสริมการทำตลาดผ่านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากเกษตรชีวภาพ ตลอดจนประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทย โดยใช้โอกาสจากความต้องการของผู้บริโภคในปัจจุบันที่หันมาใส่ใจสุขภาพ และการรักษาสิ่งแวดล้อมทั้งตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ

๒.๒.๔ แผนย่อยเกษตรแปรรูป มีเป้าหมายและตัวชี้วัดการพัฒนา

- เป้าหมาย : สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด : อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ ขยายตัวร้อยละ ๓.๐

มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

“พลังเมืองเกษตรอินทรีย์ วิถียั่งยืน”

๑) ส่งเสริมการพัฒนาและใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรที่เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการแปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีมูลค่าสูง โดยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทานให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร

๒) ส่งเสริมการแปรรูปโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้และภูมิปัญญาที่ทันสมัยมีประสิทธิภาพในการแปรรูป สร้างความแตกต่างและเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร รวมทั้งการผลักดันเทคโนโลยีและนวัตกรรมการแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูงที่มีคุณค่าเฉพาะและผลิตภัณฑ์คุณภาพสูงที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดไปสู่การผลิตเชิงพาณิชย์

๓) สนับสนุนการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในกระบวนการผลิตหลังการเก็บเกี่ยว และการแปรรูป อาทิ บรรจุกัญธภัณฑ์อัจฉริยะ ควบคุมคุณภาพและความปลอดภัย ติดตามผลิตภัณฑ์ระหว่างขนส่ง และยืดอายุของอาหารและสินค้าเกษตรในบรรจุกัญธภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้า

๔) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้าและขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งให้ความสำคัญกับการสร้างเครื่องหมายทางการค้าและการปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

๒.๒.๕ แผนย่อยเกษตรอัจฉริยะ มีเป้าหมายและตัวชี้วัดการพัฒนา

• **เป้าหมาย :** สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยี สมัยใหม่/อัจฉริยะ มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด : มูลค่าสินค้าที่มีการใช้ เทคโนโลยีสมัยใหม่/ อัจฉริยะ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓.๐

• **เป้าหมาย :** ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/ อัจฉริยะเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด : ผลผลิตต่อหน่วยของ ฟาร์มหรือแปลงที่มีการ ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/ อัจฉริยะ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐.๐

มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรแห่งอนาคต อาทิ เกษตรแม่นยำ เกษตรในร่ม และเกษตรแนวตั้ง เพื่อนำมาใช้ในกระบวนการผลิต และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตรทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและทดแทนแรงงานภาคเกษตรที่ลดลงและเข้าสู่สังคมสูงอายุ

๒) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงองค์ความรู้ด้านการผลิตและการตลาดต่าง ๆ ตลอดจนการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล ฐานข้อมูล สารสนเทศทางการเกษตรต่างๆ เพื่อการวางแผนการเกษตร และพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรอัจฉริยะที่มีขีดความสามารถในการแข่งขัน

๓) สนับสนุนและส่งเสริมการทำระบบฟาร์มอัจฉริยะ โดยการถ่ายทอดและสนับสนุนให้เข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีแก่เกษตรกรในราคาที่สามารถเข้าถึงได้ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการ

“พลังเมืองเกษตรอินทรีย์ วิถียั่งยืน”

ของตลาดเพื่อเพิ่มผลิตภาพการผลิต เพิ่มผลผลิตทางการเกษตรในเชิงมูลค่าและปริมาณต่อพื้นที่สูงสุด และทดแทนการผลิตดั้งเดิม

๒.๒.๖ แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร มีเป้าหมายและตัวชี้วัดการพัฒนา

- **เป้าหมาย :** ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น
- ตัวชี้วัด :** มูลค่าผลผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วย เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐.๐
- **เป้าหมาย :** สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และ กลุ่มเป้าหมาย) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น
- ตัวชี้วัด :** สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่ม เกษตรกร) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน สหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับ ๑ และ ๒ อย่างน้อยร้อยละ ๙๐ และวิสาหกิจชุมชนและกลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็งร้อยละ ๒๕

มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) เพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตรอนุรักษ์และรักษาฐานทรัพยากรทางการเกษตรที่สำคัญเพื่อสนับสนุนการสร้างมูลค่าและความมั่นคงอาหาร อาทิ ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรดิน ให้มีความอุดมสมบูรณ์ การคุ้มครองที่ดินทางการเกษตร การจัดการน้ำเพื่อการเกษตรและชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตรเพื่อนำมาวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตร และนำไปสู่การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก

๒) สร้างความมั่นคงอาหารให้กับครัวเรือนเกษตรกรและชุมชนโดยสร้างความมั่นคงด้านอาหารและโภชนาการให้เกิดขึ้นในระดับครัวเรือน ชุมชน ท้องถิ่น และประเทศ สนับสนุนให้ชุมชนทำการเกษตรของท้องถิ่น เพื่อเป็นแหล่งอาหารของชุมชน ลดการพึ่งพาอาหารจากภายนอก ส่งเสริมการทำเกษตรตามหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ครัวเรือนสามารถพึ่งพาตนเองได้ และเป็นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน สนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐหรือท้องถิ่นในพื้นที่มีบทบาทดำเนินการให้เกิดความมั่นคงด้านอาหารในมิติต่างๆ รวมถึงการดูแลโภชนาการของประชาชนในทุกช่วงวัย สร้างเสถียรภาพด้านรายได้ของเกษตรกรและประชาชนเพื่อให้สามารถเข้าถึงอาหารอย่างเพียงพอและเหมาะสม รวมทั้งการมีมาตรการรองรับสำหรับผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงสินค้าเกษตรและอาหารได้อย่างทั่วถึง การติดตามการเปลี่ยนแปลงของราคาอาหารและผลกระทบ

๓) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศและการเฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตร ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรที่มีมาตรฐานและครบวงจรทั้งเรื่องเกษตรกร ข้อมูลอุปสงค์ และอุปทานสินค้าเกษตรที่มุ่งเน้นการตลาดนำการผลิต ข้อมูลพื้นที่เกษตรกรรมและข้อมูลมูลค่าสินค้าเกษตร รวมทั้งการพัฒนาระบบติดตามเฝ้าระวังและวางระบบเตือนภัย และกลไกการจัดการปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นกับสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ในมิติต่าง ๆ ทั้งด้านอุปสงค์และอุปทาน อาทิ เสถียรภาพราคาสินค้า กฎระเบียบ การค้าระหว่างประเทศ ภัยพิบัติธรรมชาติการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความมั่นคงอาหาร โดยกำหนดมาตรการรองรับมาตรการเตือนภัย มาตรการการปรับตัว ระบบสำรองอาหารในภาวะวิกฤต และการประกันความเสี่ยงให้ทัน

“พลังเมืองเกษตรอินทรีย์ วิถียั่งยืน”

กับสถานการณ์ รวมทั้งให้เกษตรกรและผู้ใช้ประโยชน์สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ตลอดจน เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพวิเคราะห์แนวโน้มการผลิตสินค้าเกษตร

๔) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาเครือข่าย ความร่วมมือระหว่างวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ รวมถึงเชื่อมโยงไปถึงผู้ประกอบการภาคเอกชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาด้านการผลิตและด้านการตลาดของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ รวมทั้ง สนับสนุนการขยายเครือข่ายธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ และสนับสนุนให้มีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนภายใต้เงื่อนไขที่ผ่อนปรนมากขึ้น เพื่อยกระดับการพัฒนาเกษตรกรไปสู่การเป็นผู้ประกอบการเกษตรที่มีความเข้มแข็ง ตลอดจนการให้มีกลไกในการดูแลให้เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการรวมกลุ่มและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอย่างแท้จริง

๕) วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนภาคเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยพื้นฐาน รวมถึงการวิจัยเชิงประยุกต์ในด้านต่างๆ เพื่อรองรับการพัฒนาการสร้างสรรค์มูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ทั้งในส่วนของปัจจัยการผลิต เทคโนโลยีการเกษตร เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ที่รองรับกับบริบทการเปลี่ยนแปลงที่อาจจะเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อภาคเกษตร และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในเชิงพาณิชย์ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการผลิตและการตลาด เทคโนโลยีดิจิทัล และข้อมูลสารสนเทศ โดยใช้ประโยชน์จากศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาการผลิตและยกระดับเป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร

๖) พัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ยกระดับการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค รวมทั้งจัดให้มีระบบการตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างเพียงพอ มีขั้นตอนการตรวจสอบที่รวดเร็ว และมีราคาเหมาะสม รวมถึงการวางระบบตรวจสอบย้อนกลับเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค

๗) ส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์การเกษตร โดยใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือต่าง ๆ ในการส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรในรูปแบบต่าง ๆ โดยการใช้สื่อแบบดั้งเดิมและบนอินเทอร์เน็ตทั้งในและต่างประเทศ การจัดนิทรรศการและงานแสดงสินค้า การรณรงค์ให้ความรู้ความเข้าใจถึงคุณค่าหรือเรื่องราวของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ และการสร้างตราสินค้าไทยให้เป็นที่ยอมรับระดับสากล รวมทั้งสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมและแนวคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบ บรรจุภัณฑ์ที่มีความสวยงาม โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อการใช้งาน ความต้องการของผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อมตลอดจนยกระดับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาทั้งในและต่างประเทศตลอดห่วงโซ่การผลิต

๘) อำนวยความสะดวกทางการค้าและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการทางการค้าและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการให้มีความรวดเร็วและไม่เป็นภาระค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมทางการค้า รวมทั้งการพัฒนาด้านโลจิสติกส์การเกษตรเพื่อลดการสูญเสียระหว่างการขนส่งลดขั้นตอนและระยะเวลาในการส่งสินค้า ตลอดจนเตรียมความพร้อมของสถานที่เก็บรวบรวม/รักษาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรที่ได้คุณภาพและมาตรฐาน

๒.๓ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)^๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานในการพัฒนาภาคการเกษตรให้สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ทั้ง ๖ ยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนปฏิรูปของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) และยังสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ซึ่งเป็นเป้าหมายการพัฒนาในระดับโลกขององค์การสหประชาชาติ โดยยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่นคง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมีแนวทางไปสู่เป้าหมาย คือ

- ๒.๓.๑ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
- ๒.๓.๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า
- ๒.๓.๓ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
- ๒.๓.๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
- ๒.๓.๕ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

๒.๔ แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)^๔ ได้กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนา “ทุกหมู่บ้านมีน้ำสะอาดอุปโภค บริโภค น้ำเพื่อการผลิตมั่นคง ความเสียหายจากอุทกภัยลดลง คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน บริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืน ภายใต้การพัฒนาอย่างสมดุลโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน” โดยมีแผนแม่บท ๖ ด้าน ดังนี้

๒.๔.๑ ด้านที่ ๑ การจัดการน้ำ โดยการจัดการน้ำสะอาดเพื่อการอุปโภคบริโภคให้แก่ชุมชนครบทุกหมู่บ้านหรือทุกครัวเรือน ชุมชนเมือง แหล่งท่องเที่ยวสำคัญ และพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ รวมทั้งการจัดทำแหล่งน้ำสำรองในพื้นที่ซึ่งขาดแคลนแหล่งน้ำต้นทุน พัฒนาน้ำดื่มให้ได้มาตรฐานในราคาที่เหมาะสม และการประหยัดน้ำโดยลดการใช้น้ำในครัวเรือนภาคบริการและภาคราชการ

๒.๔.๒ ด้านที่ ๒ การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต โดยการพัฒนาแหล่งกักเก็บน้ำและระบบส่งน้ำใหม่ให้เต็มศักยภาพ พร้อมทั้งการจัดหาน้ำในพื้นที่เกษตรน้ำฝน เพื่อขยายโอกาสจากศักยภาพขนาดเล็กและลดความเสี่ยงในพื้นที่ไม่มีศักยภาพ ลดความเสี่ยงความเสียหายลง ร้อยละ ๕๐ รวมถึงการเพิ่มประสิทธิภาพและปรับโครงสร้างการใช้น้ำ

๒.๔.๓ ด้านที่ ๓ การจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย โดยการเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ การจัดระบบป้องกันน้ำท่วมชุมชนเมือง การจัดการพื้นที่น้ำท่วมและพื้นที่ชะลอน้ำ รวมทั้งการบรรเทาอุทกภัยในเชิงพื้นที่อย่างเป็นระบบในระดับลุ่มน้ำและพื้นที่วิกฤต (Area based) ลุ่มน้ำขนาดใหญ่ ลุ่มน้ำสาขา/ลดความเสี่ยงและความรุนแรงไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐

^๓ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (๒๕๕๙, ธันวาคม). ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙).

^๔ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ.(๒๕๖๒,กันยายน). แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

๒.๔.๔ ด้านที่ ๔ การจัดการคุณภาพน้ำและอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ โดยการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบรวบรวมและระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน การนำน้ำเสียกลับมาใช้ใหม่ ป้องกันและลดการเกิดน้ำเสียต้นทาง การควบคุมปริมาณการไหลของน้ำเพื่อรักษาระบบนิเวศ พร้อมทั้งฟื้นฟูแม่น้ำลำคลอง และแหล่งน้ำธรรมชาติที่มีความสำคัญทุกมิติ เพื่อการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์ทั่วประเทศ

๒.๔.๕ ด้านที่ ๕ การอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรมและป้องกันการพังทลายของดิน โดยการอนุรักษ์ ฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรม การป้องกันและลดการชะล้างพังทลายของดินในพื้นที่ต้นน้ำและลาดชัน

๒.๔.๖ ด้านที่ ๖ การบริหารจัดการ โดยการปรับปรุงกฎหมาย ส่งเสริมความร่วมมือระดับประเทศ การแลกเปลี่ยนข้อมูล การประชาสัมพันธ์ สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ การเชื่อมโยงตลาด พลังงาน การผลิต และของเสีย

๒.๕ ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำบาดาล ระยะ ๒๐ ปี พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๗๙^๔ ดังนี้

๒.๕.๑ สำรวจและผลิตน้ำต้นทุนเพื่อตอบสนองความต้องการน้ำด้านอุปโภค บริโภค เกษตร อุตสาหกรรม การท่องเที่ยวและบริการ โดยการพัฒนาระบบประปาหมู่บ้าน แก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ การบุกเบิกของน้ำเค็ม การกระจายน้ำบาดาลด้วยพลังงานแสงอาทิตย์

๒.๕.๒ เสริมสร้างศักยภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำบาดาล โดยการตรวจสอบสภาพของบ่อน้ำบาดาลและประเมินการใช้น้ำบาดาล

๒.๕.๓ เสริมสร้างขบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับน้ำบาดาลทั้งระดับนโยบายและปฏิบัติ กลุ่มผู้ใช้น้ำบาดาล เอกชน ภาคประชาชน NGO และระดับลุ่มน้ำ

๒.๕.๔ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมและการวิจัยและพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรน้ำบาดาล

๒.๖ ยุทธศาสตร์ส่งเสริมสหกรณ์ ๒๐ ปี พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๗๙^๖ ดังนี้

๒.๖.๑ การพัฒนาความเข้มแข็งสหกรณ์

๒.๖.๒ การพัฒนาขีดความสามารถบุคลากรให้มีความเป็นมืออาชีพด้านการสหกรณ์

๒.๖.๓ การสร้างภาพลักษณ์องค์กร

๒.๖.๔ การเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันของสหกรณ์

๒.๖.๕ การพัฒนาระบบเทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการ และการกำกับดูแล

๒.๖.๖ สนับสนุนการจัดตั้งกองทุนรักษาเสถียรภาพของสหกรณ์

๒.๖.๗ การพัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานสากล

๒.๖.๘ การสร้างความยั่งยืนด้วยหลักธรรมาภิบาลและภูมิปัญญาสหกรณ์

^๔ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล. (๒๕๖๐, เมษายน). ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำบาดาล ระยะ ๒๐ ปี พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๗๙.

^๖ กรมส่งเสริมสหกรณ์. (๒๕๕๙, กันยายน). ยุทธศาสตร์ส่งเสริมสหกรณ์ ๒๐ ปี พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๗๙.

๒.๗ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒^๗ โดยมียุทธศาสตร์ที่สนับสนุนการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพัทลุง ดังนี้

๒.๗.๑ การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ โดยการพัฒนาศักยภาพคนที่มีทักษะความรู้ทุกช่วงวัย ส่งเสริมแรงงานให้มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพที่เป็นไปตามความต้องการของตลาด พัฒนาให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต

๒.๗.๒ การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม โดยการขยายโอกาสต่อเศรษฐกิจและสังคม สร้างโอกาสให้คนไทยเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพของสังคมได้อย่างทั่วถึง รวมทั้ง เพิ่มศักยภาพชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็ง เพื่อให้ชุมชนพึ่งพาตนเองและได้รับส่วนแบ่งผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจมากขึ้น

๒.๗.๓ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน โดยการสร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจรายสาขา เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร อุตสาหกรรม บริการ และการค้าการลงทุน เสริมสร้างฐานการผลิตภาคเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน โดยการพัฒนาและบำรุงรักษาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร รวมทั้งจัดระบบการปลูกพืชให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำที่ทำได้ สร้างและถ่ายทอดองค์ความรู้ทางวิชาการ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตรแบบมีส่วนร่วม ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาปัจจัยการผลิต วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตและรูปแบบ ผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปใหม่ๆ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและความหลากหลายของสินค้า พัฒนารูปแบบและกระบวนการถ่ายทอดความรู้เพื่อปรับระบบการผลิตที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ยกกระตือรือร้นการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารเข้าสู่ระบบมาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดและการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ โดยพัฒนาระบบมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารให้ได้คุณภาพมาตรฐาน ความปลอดภัยและการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ ขับเคลื่อนการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์อย่างจริงจัง โดยการสร้างแรงจูงใจในการปรับเปลี่ยนเข้าสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ผ่านมาตรการทางการเงินการคลัง การส่งเสริมการผลิต การยกระดับราคาสินค้าเกษตรอินทรีย์ให้แตกต่างจากสินค้าเกษตรที่ใช้สารเคมีตลอดจนมาตรการส่งเสริมการตลาดและแนวทางอื่นๆ เช่น การใช้หลักการคาร์บอนเครดิต เป็นต้น การสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องให้กับกลุ่มผู้บริโภค การพัฒนาระบบการรับรองมาตรฐาน และการพิสูจน์ตรวจสอบคุณภาพสินค้าเกษตรอินทรีย์การส่งเสริมกระบวนการตรวจรับรองแบบมีส่วนร่วม รวมทั้งการจัดทำโซนนิ่งระบบเกษตรอินทรีย์อย่างเป็นรูปธรรม โดยนำร่องในพื้นที่ที่มีความพร้อมและเหมาะสม เชื่อมโยงไปสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตรหรือการท่องเที่ยววิถีไทยเพื่อขยายฐานรายได้ ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตพืช ปศุสัตว์ และการทำประมงให้สอดคล้องกับศักยภาพ พื้นที่และความต้องการของตลาด วิจัยพัฒนาและใช้เทคโนโลยีและเครื่องจักรสมัยใหม่ในกระบวนการผลิต สนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร และการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรชีวภาพเพื่อต่อยอดองค์ความรู้และพัฒนาผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง บริหารจัดการผลผลิตอย่างเป็นระบบครบวงจร พัฒนากลไกจัดการความเสี่ยงที่กระทบต่อสินค้าเกษตร ส่งเสริมและเร่งขยายผลแนวคิดการทำเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการส่งเสริมให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการเกษตร ส่งเสริมขยายผลและพัฒนาการผลิตใน

^๗ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๕๙). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒** (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔).

ระบบเกษตรกรรมยั่งยืน ทั้งในรูปแบบเกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน วนเกษตร เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติ รวมถึงการทำเกษตรกรรมตามหลักการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีโดยสนับสนุนบทบาทเครือข่าย ปรากฏชาวบ้านในการขับเคลื่อน และการปรับกลไกและโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตรที่จำเป็นในการทำเกษตรกรรมยั่งยืน อาทิ การพัฒนาระบบข้อมูลเกษตรกรรมยั่งยืน การสร้างองค์ความรู้การสนับสนุนเงินทุนในลักษณะสินเชื่อสีเขียวที่มุ่งเน้นการผลิตและการส่งเสริมการตลาด ควบคุมการใช้สารเคมีการเกษตรที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ส่งเสริมการใช้ผลิตภัณฑ์ชีวภาพทดแทนสารเคมี การเกษตรให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งใช้สารเคมีการเกษตรอย่างเหมาะสมตามหลักวิชาการเพื่อลดผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนกำหนดมาตรการทางการเงินการคลังในการกำกับดูแลการผลิต การนำเข้า และการใช้สารเคมีการเกษตร พัฒนาระบบปัจจัยสนับสนุนในการบริหารจัดการภาคเกษตรและสนับสนุนเกษตรกรรุ่นใหม่ พัฒนากลุ่มคลัสเตอร์ท่องเที่ยวตามศักยภาพของพื้นที่ เชื่อมโยงกับกิจกรรมการท่องเที่ยวตามความต้องการของตลาด อาทิ การท่องเที่ยวโดยชุมชน การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวทางทะเล การท่องเที่ยวสีเขียว การท่องเที่ยวเชิงศิลปะและวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเพื่อการประชุมและนิทรรศการ การท่องเที่ยวเชิงกีฬา การท่องเที่ยวของกลุ่มมุสลิม และส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

๒.๗.๔ การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน การสร้างความมั่นคง ของฐานทรัพยากรธรรมชาติและยกระดับคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อสนับสนุนการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของประชาชน เร่งแก้ไขปัญหาวิกฤติสิ่งแวดล้อมเพื่อลดมลพิษที่เกิดจากการผลิตและการบริโภค

๒.๗.๕ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ โดยการพัฒนาระบบการขนส่งทั้งทางน้ำ ทางถนน ทางราง และทางอากาศ รองรับการแข่งขันสินค้าเกษตร เชื่อมโยงการท่องเที่ยวและการค้า

๒.๗.๖ การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ โดยการเสริมสร้างความเข้มแข็งภาคการเกษตรให้เติบโตอย่างเต็มศักยภาพของห่วงโซ่คุณค่าเพื่อสร้างรายได้ให้กับพื้นที่อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน พัฒนาและส่งเสริมพืชผลที่เป็นอัตลักษณ์ของภาคใต้ พัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวชุมชนที่หลากหลายและสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่โดยชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวชุมชนอย่างเข้มแข็ง รวมทั้งสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวชุมชน เชื่อมโยงกับผู้ประกอบการท่องเที่ยวรายใหญ่เพื่อเป็นแหล่งสร้างอาชีพใหม่และกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นและชุมชน

๒.๘ ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓^๔ โดยมีแนวคิดในการพลิกโฉมประเทศสู่เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน (Hi-Value and Sustainable Thailand) มุ่งพัฒนา ๔ ด้าน ได้แก่

๒.๘.๑ เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม High Value-added Economy

- ๑) เกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง โดยการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยี
- ๒) การท่องเที่ยวเน้นคุณค่าและความยั่งยืน มีกิจกรรมหลากหลาย การกระจายรายได้ และใส่ใจสิ่งแวดล้อม
- ๓) ฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้า โดยการสร้างศักยภาพการผลิตและส่งเสริมการใช้ยานยนต์ไฟฟ้า

^๔ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๔). ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓

- ๔) การแพทย์และสุขภาพครบวงจรยกระดับการแพทย์ให้ทันสมัย ทัวถึง เป็นศูนย์กลางบริการ สุขภาพมูลค่าสูง
- ๕) ประตุการค้ำ การลงทุนและโลจิสติกส์ของภูมิภาคโครงข่ายคมนาคม และสิ่งอำนวยความสะดวก เชื่อมโยงกับภูมิภาคอย่างไร้รอยต่อ
- ๖) อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ และบริการดิจิทัล โดยการส่งเสริมการผลิตสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ที่ทันสมัย บริการดิจิทัลและดิจิทัลคอนเทนต์เติบโตรวดเร็ว

๒.๘.๒ สังคมแห่งโอกาส และความเสมอภาค High Opportunity Society

- ๑) เศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ โดยของเสียถูกนำกลับมาใช้ประโยชน์และพัฒนาเป็นพลังงานหมุนเวียนและเป็นแหล่งพลังงานหลัก
- ๒) ลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติใช้มาตรการเชิงพื้นที่ และเทคโนโลยีในการรับมือภัยธรรมชาติ

๒.๘.๓ วิถีชีวิตที่ยั่งยืน Eco-friendly Living

- ๑) SMEs วิสาหกิจชุมชนและวิสาหกิจเพื่อสังคมเติบโตอย่างต่อเนื่อง เสริมสร้างศักยภาพสามารถเข้าถึงเทคโนโลยี และตลาดสมัยใหม่
- ๒) พื้นที่และเมืองมีความเจริญ ทันสมัยและน่าอยู่ ลดความเหลื่อมล้ำระหว่างพื้นที่ กระจายโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคม
- ๓) ความยากจนข้ามรุ่นลดลงและได้รับความคุ้มครองทางสังคมเพียงพอ ประชาชนสามารถขยับสถานะและได้รับการคุ้มครองทางสังคมอย่างเหมาะสม

๒.๘.๔ ปัจจัยสนับสนุนการพลิกโฉมประเทศ Key Enablers for Thailand's Transformation

- ๑) กำลังคนมีสมรรถนะสูงตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคตระบบการศึกษาและพัฒนาฝีมือแรงงานมีคุณภาพ คนทุกช่วงวัยมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- ๒) ภาครัฐที่มีสมรรถนะสูง ให้เป็นภาครัฐทันสมัยมีประสิทธิภาพ

๒.๙ นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์^๙

๒.๙.๑ นโยบายหลัก ๑๒ ด้าน

๑) การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย

(๑) การพัฒนาภาคอุตสาหกรรม

พัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพเศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green (BCG) Economy) โดยนำความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาพัฒนาต่อยอดและสร้างมูลค่าเพิ่มจากทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมในการผลิตสินค้าเกษตร อุตสาหกรรมและบริการของท้องถิ่น ปรับระบบการบริหารจัดการการผลิตและระบบโลจิสติกส์ ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน การใช้ประโยชน์จากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาเพิ่มมูลค่า การบริหารจัดการของเสียอุตสาหกรรมและขยะแบบคลัสเตอร์ระหว่างอุตสาหกรรมและชุมชนในแต่ละพื้นที่ของจังหวัดกลุ่มจังหวัด เพื่อลด

^๙ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (๒๕๖๒, กรกฎาคม). คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา.

ผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับกฎระเบียบทางด้านสิ่งแวดล้อมในระดับประเทศ และระหว่างประเทศ

(๒) พัฒนาภาคเกษตร

• **รักษาเสถียรภาพราคาสินค้าเกษตรและรายได้ให้กับเกษตรกรในสินค้าเกษตรสำคัญ** อาทิ ข้าวยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์ม อ้อย และข้าวโพด โดยผ่านเครื่องมือและมาตรการที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพ จัดให้มีระบบประกันภัยสินค้าเกษตร การพัฒนาระบบตลาดที่เชื่อมโยงการผลิตของเกษตรกรถึงผู้ประกอบการแปรรูปและผู้บริโภคอย่างเป็นธรรม การใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือในการขยายและเข้าถึงตลาดในรูปแบบต่างๆ การอำนวยความสะดวกทางการค้า และการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ทางการเกษตรที่มีประสิทธิภาพ

• **ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตที่เหมาะสม** โดยจัดให้มีมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มรายได้และลดต้นทุนการเกษตรครบวงจร ตั้งแต่การปรับโครงสร้างการผลิต อาทิ เมล็ดพันธุ์ พื้นที่เพาะปลูก ปุ๋ย เครื่องจักรกลและอุปกรณ์ทางการเกษตร แหล่งน้ำ และระบบไฟฟ้าเพื่อการเกษตร การลดภาระหนี้สินโดยให้เกษตรกรเข้าถึงแหล่งเงินทุนต้นทุนต่ำ การลดความเสี่ยงจากราคาพืชผลทางการเกษตร การพัฒนาทักษะอาชีพเสริมรายได้ รวมทั้งการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีการเกษตรเพื่อเพิ่มผลผลิต และการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมกับฐานทรัพยากรในพื้นที่และความต้องการของตลาด นำระบบสารสนเทศทางการเกษตร ระบบแผนที่ทางการเกษตรเพื่อการจัดเขตพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) และส่งเสริมกลไกอาสาสมัครเกษตร และการบริหารจัดการเชิงรุกมาใช้ในการบริหารจัดการผลิตสินค้าเกษตรให้เหมาะสมกับพื้นที่

• **พัฒนาองค์กรเกษตรกรและเกษตรกรรุ่นใหม่** โดยเพิ่มทักษะการประกอบการและพัฒนาความเชื่อมโยงของกลุ่มเกษตรกร วิชากิจชุมชน และสหกรณ์ในทุกระดับ โดยเฉพาะด้านการตลาด การค้าออนไลน์ ระบบบัญชี เพื่อขยายฐานการผลิตและฐานการตลาดของสถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็ง มีความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้งการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ไปสู่เกษตรกรอัจฉริยะ เพื่อการพัฒนาภาคเกษตรได้อย่างมั่นคงต่อไปในอนาคต

• **ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร** เพื่อยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตให้กับเกษตรกร โดยใช้ประโยชน์จากฐานความหลากหลายทางชีวภาพ การลด ละ เลิกใช้ยาปราบศัตรูพืช โดยเร็ว โดยต้องจัดหาสารทดแทนที่มีประสิทธิภาพเพียงพอและเป็นที่ยอมรับของเกษตรกร การส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มและโอกาสทางเศรษฐกิจ อาทิ เกษตรอินทรีย์ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ และเกษตรแปรรูป เพื่อต่อยอดไปสู่เกษตรอุตสาหกรรม ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีในการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ รวมทั้งส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพมาตรฐานและความปลอดภัย

• **ดูแลเกษตรกรผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ในที่ดินทำกิน** แหล่งเงินทุน โครงสร้างพื้นฐาน และปัจจัยการผลิตต่าง ๆ รวมทั้งดูแลและลดความเสียหายจากการทำการเกษตรในพื้นที่ประสบภัยทางธรรมชาติซ้ำซากโดยกำหนดเขตพื้นที่เกษตรกรรม (zoning)

• **ส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าเป็นพืชเศรษฐกิจ** โดยการสนับสนุนพันธุ์กล้าไม้ และให้ความรู้ในการบริหารจัดการเชิงพาณิชย์อย่างเหมาะสม ทั้งในด้านการปลูกบำรุงรักษา ดูแล และการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรอีกทางหนึ่ง

“พลังเมืองเกษตรอินทรีย์ วิถียั่งยืน”

• **ส่งเสริมการทำปศุสัตว์ให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น** โดยส่งเสริมการตลาด วิจัยและพัฒนาพันธุ์สัตว์เศรษฐกิจ และสัตว์พื้นบ้าน อาทิ โคเนื้อ แพะ และแกะ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม พัฒนามาตรฐานการผลิตและคุณภาพของผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากลและสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคทั้งภายในประเทศและต่างประเทศรวมทั้งสนับสนุนการส่งออกผลิตภัณฑ์ดังกล่าวไปสู่ตลาดโลก

• **ฟื้นฟูและสนับสนุนอาชีพการทำประมงให้เกิดความยั่งยืนบนพื้นฐานของการรักษาทรัพยากรทางการประมงและทรัพยากรทางทะเลให้มีความสมบูรณ์อย่างต่อเนื่อง** โดยเพิ่มขีดความสามารถการทำประมงอย่างถูกต้องในกลุ่มประมงพื้นบ้านและเชิงพาณิชย์ การเข้าถึงแหล่งทุนเพื่อเพิ่มศักยภาพในการสร้างรายได้และลดต้นทุนการทำประมงลดอุปสรรคในการประกอบอาชีพ ส่งเสริมการรวมกลุ่มประมงชายฝั่งและประมงพื้นบ้านเพื่อสร้างพลังในการประกอบอาชีพควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ในพื้นที่ และเร่งพัฒนาการเพาะเลี้ยงในทะเลที่สอดคล้องกับแผนการใช้ประโยชน์เชิงพื้นที่ รวมถึงการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมจากภูมิปัญญาในการแปรรูปมาเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์และสินค้าประมง

๒) การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก

ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนและผลิตภัณฑ์ชุมชน สร้างมูลค่าเพิ่มธุรกิจชุมชนผ่านอัตลักษณ์ของ พื้นที่ โดยส่งเสริมให้ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ของไทย ผู้ประกอบการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ และสหกรณ์ในชุมชนให้สามารถใช้ประโยชน์และต่อยอดจากสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ภูมิปัญญา วัฒนธรรม และทรัพยากรในพื้นที่ รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อสร้างสรรค์คุณค่าผลิตภัณฑ์และบริการของชุมชนที่มีอัตลักษณ์ และมีมาตรฐานการผลิตตามหลักสากล ซึ่งจะช่วยสร้างรายได้สู่ชุมชนอย่างทั่วถึง นำไปสู่การสร้างเศรษฐกิจชุมชนที่สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืนและมีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจของจังหวัดมากขึ้น

๓) การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน

(๑) **ปรับปรุงระบบที่ดินทำกินและลดความเหลื่อมล้ำด้านการถือครองที่ดิน** โดยจัดสรรที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยให้แก่ราษฎรที่ยากไร้และเกษตรกรตามหลักการของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ การกระจายสิทธิการถือครองให้แก่ผู้ที่ไม่ได้รกร้างและมีมาตรการป้องกันการเปลี่ยนมือไปอยู่ในครอบครองของผู้ที่มีใช้เกษตรกรและผู้ยากจนจัดทำระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการที่ดิน จัดทำหลักฐานการถือครองที่ดินของรัฐทุกประเภท จัดทำแผนที่แสดงแนวเขตที่ดินของรัฐให้ชัดเจน และเร่งแก้ไขปัญหาเขตที่ดินทับซ้อนและแนวเขตพื้นที่ป่าที่ไม่ชัดเจน เพื่อลดข้อขัดแย้งระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่รัฐ

(๒) **ส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ แหล่งน้ำชุมชน และทะเล** โดยเชื่อมโยงกับแผนบริหารจัดการน้ำ ๒๐ ปีของประเทศ เพิ่มผลผลิตในการจัดการและการใช้น้ำทุกภาคส่วน จัดให้มีน้ำสะอาดใช้ทุกครัวเรือนในชุมชนชนบท ในปริมาณ คุณภาพ และราคาที่เข้าถึงได้ มีระบบการจัดการน้ำชุมชนที่เหมาะสม พร้อมทั้งส่งเสริม ฟื้นฟู อนุรักษ์ พื้นที่ต้นน้ำพื้นที่ชุ่มน้ำ พื้นที่พิกน้ำ แหล่งน้ำธรรมชาติ แอ่งน้ำบาดาล การระบายน้ำชายฝั่ง เพิ่มผลผลิตของน้ำทั้งระบบ และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมระดับสากล ดูแลภัยพิบัติจากน้ำ พัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบ และเพิ่มพื้นที่ชลประทาน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างระบบจัดสรรน้ำที่เป็นธรรม รวมทั้งส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมบริหารจัดการน้ำในชุมชนตามแนวพระราชดำริ

(๓) **แก้ไขปัญหาก๊าซเรือนกระจกและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ** โดยมุ่งเน้นการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก สร้างสังคมคาร์บอนต่ำและปลอดภัยตนเองขนาดไม่เกิน ๒.๕

“พลังเมืองเกษตรอินทรีย์ วิถียั่งยืน”

ไมครอน กำหนดมาตรการควบคุมการเผาพื้นที่เพื่อทำการเพาะปลูก ปรับปรุงการบริหารจัดการภัยพิบัติทั้งระบบ และการสร้าง ความรู้ความเข้าใจของประชาชนในการรับมือและปรับตัว เพื่อลดความเสียหายจากภัยธรรมชาติและผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สนับสนุนการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐและภาคเอกชนที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาปรับปรุงระบบบริหารจัดการต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่ไทยเข้าร่วมและให้สัตยาบันไว้

(๔) พัฒนากลไกแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โดยให้ ความสำคัญกับการจัดทำระบบการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์มาใช้เป็นเครื่องมือเชิงนโยบาย ในการเพิ่มขีดความสามารถในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาาร่วมกันของภาคส่วนต่างๆ ในสังคม และบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐทุกระดับประเทศ ราชสาขา และเชิงพื้นที่ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ลดความขัดแย้งระหว่างยุทธศาสตร์ต่างๆ โดยเฉพาะระหว่างยุทธศาสตร์รายสาขากับยุทธศาสตร์เชิงพื้นที่

๒.๙.๒ นโยบายเร่งด่วน ๑๒ เรื่อง

(๑) การแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตของประชาชน โดยลดข้อจำกัดในการประกอบอาชีพของคนไทย การจัดการระบบการขนส่งสาธารณะผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล ทบทวนรูปแบบและมาตรฐานหาบเร่แผงลอยในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล เพื่อยังคงเอกลักษณ์ของเมืองหลวงแห่งร้านอาหารริมถนน ทำให้บ้านเมืองเป็นระเบียบเรียบร้อยและ สวยงาม แก้ไขปัญหานี้สินและลดภาระหนี้สินของประชาชนในกองทุนหมู่บ้าน กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาหนี้สินนอกระบบ การฉ้อโกงหลอกลวงประชาชนโดยครอบคลุมไปถึงการฉ้อโกงหลอกลวงผ่านระบบออนไลน์ ปรับปรุงระบบภาษีและการให้สินเชื่อที่เอื้อให้ประชาชนสามารถมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองได้ตามความพร้อม ปรับปรุงระบบที่ดินทำกินให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงได้ จัดทำแนวทางการกำหนดสิทธิและการจัดการสิทธิในที่ดินของเกษตรกรที่เหมาะสม ลดอุปสรรคในธุรกิจประมงพาณิชย์และประมงชายฝั่ง รวมทั้งช่วยเหลือดูแลประมงพื้นที่โดยยังต้องสอดคล้องกับมาตรฐานด้านการประมงขององค์การระหว่างประเทศ

(๒) การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม โดยจัดพื้นที่การเกษตรให้สอดคล้องกับระบบบริหารจัดการน้ำและคุณภาพของดินตาม Agri-Map กำหนดเป้าหมายรายได้เกษตรกรให้สามารถมีรายได้จากผลผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพในสินค้าเกษตรสำคัญ อาทิ ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์ม อ้อย และข้าวโพด ด้วยการชดเชย การประกันรายได้ ส่งเสริมระบบประกันภัยสินค้าเกษตร หรือเครื่องมือทางการเงินสมัยใหม่ที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบทางวินัยการเงินการคลังของภาครัฐในระยะยาว ส่งเสริมเกษตรกรพันธสัญญา และศึกษารูปแบบระบบแบ่งปันผลกำไรสินค้าเกษตรที่เป็นธรรมให้แก่เกษตรกร แก้ไขปัญหาข้าวครบวงจร ส่งเสริมการใช้ยางพาราในภาคอุตสาหกรรมและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ ส่งเสริมการใช้ผลผลิตทางการเกษตรในอุตสาหกรรมพลังงาน สร้างนวัตกรรมและเครื่องมือทางการเกษตรในราคาที่สามารถเข้าถึงได้เพื่อลดต้นทุนการผลิต ควบคุมมาตรฐานการใช้สารเคมีหรือปุ๋ยเคมีในการเกษตรเพื่อนำไปสู่การลด ละ เลิกการใช้สารเคมีหรือปุ๋ยเคมี โดยจัดหาสิ่งทดแทนที่มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับของเกษตรกร ต่อยอดภูมิปัญญาและความรู้ของปราชญ์ชาวบ้านในการสร้างนวัตกรรมผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูป รวมทั้งเร่งศึกษาวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการใช้กัญชา กัญชง และพืชสมุนไพรในทางการแพทย์ อุตสาหกรรมทางการแพทย์ และผลิตภัณฑ์อื่น ๆ เพื่อสร้างโอกาส

“พลังเมืองเกษตรอินทรีย์ วิถียั่งยืน”

ทางเศรษฐกิจและการสร้างรายได้ของประชาชน โดยกำหนดกลไกการดำเนินงานที่รัดกุม เพื่อมิให้เกิดผลกระทบทางสังคมตามที่กฎหมายบัญญัติไว้อย่างเคร่งครัด

(๓) การวางรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศสู่อนาคต โดยต่อยอดอุตสาหกรรมเป้าหมายและวางรากฐานการพัฒนาภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว ดึงดูดการลงทุนของภาคเอกชนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเขตเศรษฐกิจพิเศษ เมืองอัจฉริยะ และการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน ที่ทันสมัย รวมทั้งวางรากฐานการพัฒนาเทคโนโลยีสื่อสารไร้สายในระบบ 5G ควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม และชุมชน ในการเข้าถึงตลาดในประเทศและตลาดโลก ผ่านแพลตฟอร์มพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และการใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีสื่อสารสมัยใหม่ในการให้บริการสาธารณสุขและการ ศึกษาทางไกล การสร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะทั้งในส่วนผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม เกษตรกร รวมถึงผู้ประกอบการยุคใหม่ พร้อมทั้งส่งเสริมการใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อเป็นฐานในการขับเคลื่อนประเทศด้วยปัญญาประดิษฐ์ในอนาคต

(๔) การจัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย ตั้งแต่การป้องกันก่อนเกิดภัย การให้ความช่วยเหลือระหว่างเกิดภัย และการแก้ไขปัญหาในระยะยาว โดยจัดระบบติดตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่องและกำหนดมาตรการที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนให้ได้มากที่สุดและทันท่วงที รวมทั้งพัฒนาการปฏิบัติการฝนหลวงให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๒.๑๐ การพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒^{๑๐} มีวิสัยทัศน์ภาคเกษตรก้าวไกลด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลาดนำการผลิต ชีวิตเกษตรกรมีคุณภาพ ทรัพยากรการเกษตรมีความสมดุลและยั่งยืน

เป้าหมาย :

- ความผาสุกของเกษตรกรเพิ่มขึ้นอยู่ที่ระดับ ๘๕ ในปี ๒๕๖๔
- เกษตรกรมีรายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรเพิ่มขึ้นเป็น ๕๙,๔๖๐ บาทต่อครัวเรือน ในปี ๒๕๖๔
- เศรษฐกิจภาคเกษตรเติบโตเฉลี่ยร้อยละ ๓ ต่อปี
- จำนวนงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตรถูกนำไปใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๕ ต่อปี

- ทรัพยากรการเกษตรได้รับการฟื้นฟูและใช้ประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืนเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด :

- ดัชนีชี้วัดความผาสุกของเกษตรกร
- รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตร
- GDP ภาคเกษตร
- จำนวนงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่นำไปใช้ประโยชน์
- ทรัพยากรการเกษตรที่มีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

^{๑๐} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (๒๕๕๙, กันยายน). แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔).

โดยมียุทธศาสตร์ที่สนับสนุนการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพัทลุง ดังนี้

๒.๑๐.๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรพึ่งพาตนเองได้ มีความมั่นคงและภาคภูมิใจในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม รวมทั้ง พัฒนาศักยภาพของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบธุรกิจเกษตรบนพื้นฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การขยายผลการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมด้วยการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่เข้าสู่ภาคการเกษตร สร้างระบบสวัสดิการและดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้สินให้กับเกษตรกร ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืนให้เห็นผลในทางปฏิบัติ โดยเฉพาะการทำเกษตรแบบผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ และเกษตรอินทรีย์ ซึ่งจะช่วยให้เพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาองค์ความรู้ของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพให้สามารถบริหารจัดการฟาร์มแบบครบวงจรตั้งแต่การผลิต แปรรูป และการตลาด ตลอดจนสร้างการรวมกลุ่มเกษตรกรให้เข้มแข็งและสามารถเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๑๐.๒ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน เพื่อลดต้นทุนการผลิตและสร้างโอกาสในการแข่งขันของสินค้าเกษตร ใช้การตลาดนำการผลิตด้วยการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรในรูปแบบแปลงใหญ่ มีการบริหารจัดการร่วมกันระหว่างภาครัฐ เกษตรกรกับภาคเอกชน เพื่อให้สินค้าเกษตรได้มาตรฐานรองรับความต้องการของตลาด ส่งเสริมการบริหารจัดการโซ่อุปทานสินค้าเกษตร สนับสนุนการจัดการองค์ความรู้ด้านโลจิสติกส์สินค้าเกษตร และโซ่อุปทานให้กับเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่า สินค้าเกษตรโดยนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสร้างเรื่องราว (Story) ให้กับสินค้าเกษตรและชุมชน เพื่อเป็นจุดขายสร้างความเป็นเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ของสินค้าเกษตร สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์กลางและพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร เสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารอย่างยั่งยืน ตลอดจนสนับสนุนการจัดการความเสี่ยงที่จะกระทบต่อพืชผลทางการเกษตร การดำเนินงานดังกล่าวควรให้ความสำคัญกับการสนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชนกับเกษตรกร รวมถึงส่งเสริมการค้าชายแดน การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ และความร่วมมือระหว่างประเทศ ซึ่งจะเป็นส่วนสนับสนุนและสร้างผลประโยชน์ร่วมกันในการพัฒนาระดับภูมิภาค

๒.๑๐.๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อพัฒนาการเกษตรของประเทศให้มีศักยภาพ ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตรอย่างต่อเนื่อง มุ่งเน้นความร่วมมือระหว่าง ภาครัฐกับภาคเอกชนในการลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนา โดยกำหนดกรอบงานวิจัยและสร้างนวัตกรรม ให้สอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่ พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศการเกษตร และสร้างการเชื่อมโยงของข้อมูลอย่างเป็นระบบ รวมถึงส่งเสริมการนำงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมมาใช้ประโยชน์ เน้นการเข้าถึงเทคโนโลยีการเกษตรของเกษตรกรรายย่อยและกลุ่มเกษตรกร เพื่อช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาภาคการเกษตรให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

๒.๑๐.๔ การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน เป็นประเด็นสำคัญของการพัฒนาภาคเกษตรบนพื้นฐานการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรที่มีอยู่อย่างจำกัด โดยเน้นการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตรให้คงความหลากหลายทางชีวภาพ สนับสนุน กิจกรรมเกษตรเชิงอนุรักษ์เพื่อ

“พัทลุงเมืองเกษตรอินทรีย์ วิถียั่งยืน”

คงความสมดุลของทรัพยากรธรรมชาติ ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม บริหารจัดการทรัพยากรน้ำและพื้นที่ทำกินทางการเกษตรและสร้างภูมิคุ้มกันทางการเกษตรต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๒.๑๐.๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ โดยการพัฒนาบุคลากรการเกษตรภาครัฐ ปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ และกระบวนการทำงาน ปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร

๒.๑๑ นโยบายที่สำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์^{๑๑} เพื่อใช้ในการขับเคลื่อนภาคการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และแก้ไขปัญหาภาคการเกษตรในพื้นที่จังหวัดพัทลุง ดังนี้

๒.๑๑.๑ ยุทธศาสตร์และนโยบายของรัฐมนตรีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

๑) ยุทธศาสตร์ ๕ ประเด็น ประกอบด้วย

(๑) **ตลาดนำการผลิต** ทั้งในรูปแบบตลาดออนไลน์ (แพลตฟอร์มรายสินค้าเพื่อรองรับ New Normal) ตลาดออฟไลน์ Modern Trade รถโมบาย ตลาดสด คาวาวานสินค้าเกษตร เกษตรพันธสัญญา และเคาน์เตอร์เทรด รวมทั้ง การจับคู่ธุรกิจผู้ซื้อพบผู้ขาย

(๒) **เทคโนโลยี ๔.๐** เพื่อการบริหารราชการแผ่นดิน การบริการประชาชน และการพัฒนาภาคเกษตร โดยใช้เทคโนโลยีตลอดห่วงโซ่อุปทานและมูลค่า (Supply – Value Chain)

(๓) **๓S** ได้แก่ เกษตรปลอดภัย (Safety) เกษตรมั่นคง (Security) และเกษตรกรรมยั่งยืน (Sustainability)

(๔) **การบริหารเชิงรุกแบบบูรณาการกับทุกภาคส่วน** โดยเฉพาะโมเดล “เกษตร - พาณิชย์ ทันสมัย”

(๕) **เกษตรกรรมยั่งยืนตามแนวทางศาสตร์พระราชา**

๒) แนวทางนโยบายหลัก ๑๕ ด้าน ประกอบด้วย

(๑) **นโยบาย “ตลาดนำการผลิต”** เป็นนโยบายหลักโดยการเพิ่มช่องทางตลาดให้หลากหลายทั้งในรูปแบบตลาดออนไลน์ (แพลตฟอร์มรายสินค้าเพื่อรองรับ New Normal) ตลาดออฟไลน์ โมเดิร์นเทรด (Modern Trade) รถโมบาย ตลาดสด คาวาวานสินค้าเกษตร เกษตรพันธสัญญา และเคาน์เตอร์เทรด รวมทั้ง การจับคู่ธุรกิจผู้ซื้อพบผู้ขาย โดยร่วมมืออย่างเข้มข้นกับกระทรวงพาณิชย์ภายใต้โมเดล เกษตร - พาณิชย์ ทันสมัย”

(๒) **การสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันเกษตรกรและเศรษฐกิจฐานราก** โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สามารถเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้มีอำนาจต่อรองในการซื้อขายผลผลิต ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อเป็นผลิตภัณฑ์เกษตร ชุมชน เชื่อมโยงกับตลาดชุมชน/ตลาดเกษตรกร ตลาดสีเขียว (Green Market) และการสามารถช่วยเหลือท่องเที่ยวเชิงเกษตร สร้างเศรษฐกิจหมุนเวียนภายในชุมชน รวมทั้งพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้สามารถช่วยเหลือสมาชิกเกษตรกรเอื้อให้เกิดการพัฒนาในพื้นที่ทั้งสังคม ชุมชน วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติให้เข้มแข็งและยั่งยืน

^{๑๑} กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (๒๕๖๓). **นโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์** (นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน).

(๓) การส่งเสริมสถาบันเกษตรกร ผู้ประกอบการ และ Start Up เป็นหน่วยธุรกิจ ให้บริการทางการเกษตร (Agricultural Service Providers : ASP) เพื่อยกระดับสู่การให้บริการทางการเกษตร เช่น เทคโนโลยีในการดูแลรักษา รถจักรกลในการเตรียมดินและการเก็บเกี่ยวสำหรับการให้บริการแก่พี่น้องเกษตรกรแบบครบวงจร

(๔) การส่งเสริมเกษตรกรพันธสัญญา (Contract Farming) เพื่อสร้างความไว้วางใจและความร่วมมือในการพัฒนาศักยภาพการผลิตอย่างยั่งยืน ระหว่างเกษตรกรกับผู้ประกอบการและร่วมกันยกระดับคุณภาพผลผลิต และแก้ปัญหาผลผลิตล้นตลาด

(๕) พัฒนาศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) เป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีทางการเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตร เชื่อมโยงการทำงานกับ ศพก.เพื่อยกระดับสู่การทำเกษตรสมัยใหม่ และเกษตรแบบแม่นยำ (Precision Agriculture)

(๖) การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ด้านเกษตร เพื่อตอบสนองต่อโซ่อุปทานที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะการค้าสินค้าเกษตรออนไลน์ที่ขยายตัวต่อเนื่อง เพื่อรักษาคุณภาพสินค้าเกษตรให้มีความสดใหม่และถึงมือผู้บริโภคอย่างรวดเร็ว รวมถึงพัฒนาระบบเชื่อมโยงทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่ออำนวยความสะดวกในการส่งออกและนำเข้าสินค้าเกษตร

(๗) บริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ มีการกระจายน้ำอย่างเหมาะสมและทั่วถึง รวมทั้งพัฒนาแหล่งน้ำในไร่นาของเกษตรกรและชุมชน เพื่อให้เกษตรกรมีน้ำเพียงพอสำหรับการอุปโภค บริโภค และทำการเกษตร ตลอดจนป้องกันและบรรเทาอุทกภัย

(๘) บริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม เพื่อให้เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์จากที่ดินได้ตรงตามศักยภาพของดิน และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดมากที่สุด โดยกำหนดเขตความเหมาะสมในการทำเกษตรในแต่ละพื้นที่ให้เกิดประสิทธิภาพในการผลิตสูงสุดผ่านข้อมูล Agri – map

(๙) การส่งเสริมศูนย์การเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อบ่มเพาะเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer ผ่านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดแก่เกษตรกรรวมทั้งให้บริการทางวิชาการและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรต้นแบบเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และเป็นกลไกในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่างๆ ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการเกษตรในระดับพื้นที่

(๑๐) การประกันภัยพืชผล โดยการให้ความคุ้มครองความเสียหายหรือความสูญเสียต่อพืชผลที่เอาประกันภัย ซึ่งเกิดจากภัยต่างๆ เช่น น้ำท่วม ภัยแล้ง และลมพายุ เป็นต้น จะช่วยสร้างเสถียรภาพทางรายได้และความมั่นคงในอาชีพแก่เกษตรกร รวมถึงการให้ความช่วยเหลือเยียวยาเกษตรกรที่ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติอย่างทันท่วงที

(๑๑) การส่งเสริมเกษตรกรมั่งคั่งยั่งยืน เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันและสร้างความมั่นคงแก่เกษตรกรได้แก่ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติ และวนเกษตร ด้วยการลดละเลิกการใช้สารเคมี ประชาสัมพันธ์ให้แก่เกษตรกรรับรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง และมีการพัฒนาอาหารของไทยให้

“พลังเมืองเกษตรอินทรีย์ วิถียั่งยืน”

เป็นรูปแบบอาหารที่ปลอดภัยและมีกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อตอบสนองความต้องการสินค้าเกษตรปลอดภัยใน ๕ร ได้แก่ โรงแรม โรงเรียน โรงพยาบาล เรือนจำ และร้านอาหาร

(๑๒)การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยการส่งเสริมผลผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น สร้างแบรนด์ให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าจากความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น สมุนไพร แมลงเศรษฐกิจ ส่งเสริมสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพทางการตลาดในอนาคต ทั้งสินค้าอาหารอนาคต (Future Food) และสินค้าเกษตรที่ตอบสนองผู้บริโภคเฉพาะกลุ่ม (Functional Food) รวมทั้งสินค้าเกษตรเพื่อพลังงานและอุตสาหกรรมแห่งอนาคต

(๑๓)วิจัยและพัฒนา เพื่อตอบสนองการพัฒนาภาคเกษตรของประเทศไทยบนพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อเกษตรกรและผู้บริโภค

(๑๔)การประกันรายได้ของเกษตรกร ผู้ปลูกข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

๒.๑๑.๒ แนวทางการขับเคลื่อนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑) ภารกิจเร่งด่วนเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และนโยบายให้บรรลุเป้าหมาย

- (๑) เร่งรัดงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของกระทรวง
- (๒) ขยายพื้นที่เกษตรทฤษฎีใหม่สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรฐานราก
- (๓) ยกระดับศักยภาพแปลงใหญ่ด้วยเกษตรทันสมัย
- (๔) ผลักดันการสร้างเกษตรมูลค่าสูง
- (๕) พัฒนาช่องทางเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรทั้งในและต่างประเทศ
- (๖) การผลักดันการพัฒนา Big Data อย่างเป็นรูปธรรม
- (๗) ยกระดับ ศพก. ศูนย์พัฒนา Smart Farmer ครบวงจร
- (๘) ปรับปรุงกลไกและคณะกรรมการขับเคลื่อนระดับพื้นที่
- (๙) ปรับปรุงระบบประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบให้ทันสมัยเข้าถึงเกษตรกร

๒) ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้เกษตรกร

- (๑) การแก้ไขปัญหาให้แก่เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากโควิด ๑๙
- (๒) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร
- (๓) การรับเรื่องราวร้องทุกข์และการเยี่ยมเยียนพี่น้องเกษตรกร
- (๔) การแก้ไขปัญหาหนี้สินให้เกษตรกร

๓) วางรากฐานการทำงานของกระทรวงรองรับความปกติใหม่ (New Normal)

(๑) สร้างเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพที่ชัดเจนและพัฒนา Smart officer ให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

(๒) สร้างความตระหนักในวัฒนธรรมองค์กร ค่านิยมร่วม และสร้างอัตลักษณ์ของกระทรวง รวมทั้งยกระดับสวัสดิการเพื่อคนกระทรวง

- (๓) กำหนดตัวชี้วัดร่วมเพื่อสร้างพลังการขับเคลื่อนบูรณาการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

“พลังเมืองเกษตรอินทรีย์ วิถียั่งยืน”

- (๔) ปรับปรุงโครงสร้าง อำนาจหน้าที่และบทบาทของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงให้สอดคล้องกับเป้าหมายระยะยาวและแนวทางการพัฒนาด้านการเกษตรของประเทศ
- (๕) สร้างเอกภาพในการขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวง
- (๖) สร้างหอบังคับการ (Control Tower) เพื่อตรวจสอบ ติดตาม และการบริหารแผนและงบประมาณของกระทรวง
- (๗) ทบทวนแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดให้เป็นแผนหลักด้านการเกษตรของกระทรวงในจังหวัดเพื่อบูรณาการงบประมาณและสร้างแนวร่วมการพัฒนา
- (๘) ให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงและผู้ตรวจราชการกรมเป็นผู้นำการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการในพื้นที่
- (๙) ผลักดันการศึกษาวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรทุกด้าน

๒.๑๒ แผนพัฒนาภาคใต้^{๑๒}

- เป้าหมาย : อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคใต้ขยายตัวเพิ่มขึ้น
ตัวชี้วัด : อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคใต้ ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๔.๘
- เป้าหมาย : สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ในการกระจายรายได้ภาคใต้ลดลง
ตัวชี้วัด : สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ในการกระจายรายได้ภาคใต้ ลดลงต่ำกว่า ๔.๒ โดยมียุทธศาสตร์ที่สนับสนุนการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพัทลุง ดังนี้

๒.๑๒.๑ พัฒนาการท่องเที่ยวของภาคใต้ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพชั้นนำของโลก โดยการพัฒนา กิจกรรมและบริการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ให้มีความหลากหลายเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับการท่องเที่ยวที่สำคัญของภาค การเชื่อมโยงการท่องเที่ยว อาทิ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจและบริการ

- ตัวชี้วัด : รายได้การท่องเที่ยวภาคใต้ เพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๒๐

๒.๑๒.๒ พัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปยางพาราและปาล์มน้ำมันแห่งใหม่ของประเทศ โดยการพัฒนา และสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีชีวภาพและนวัตกรรมในการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และพัฒนาคุณภาพผลผลิตให้กับยางพาราและปาล์มน้ำมันรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรในอนาคต รวมทั้งส่งเสริมการเชื่อมโยงการพัฒนาเครือข่าย นวัตกรรมและเทคโนโลยีร่วมกับสถาบันการศึกษาเพื่อวิจัย พัฒนาการออกแบบ พัฒนาและแปรรูปผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ อาทิ เครื่องสำอาง และผลิตภัณฑ์อาหาร เป็นต้น การประชาสัมพันธ์และทำการตลาดผลิตภัณฑ์ใหม่ เพื่อเพิ่มช่องทางในการจำหน่ายยางพาราได้มากขึ้น

- ตัวชี้วัด : อัตราการขยายตัวการผลิตสาขาอุตสาหกรรมภาคใต้ เพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๒.๖

๒.๑๒.๓ พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรหลักของภาคและสร้างความเข้มแข็งสถาบันเกษตรกร โดยการส่งเสริมความรู้ด้านกระบวนการผลิตที่ปลอดภัย สนับสนุนการใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรมเข้ามาช่วยในการปลูก การบำรุงรักษา การเก็บเกี่ยว และการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและสร้างความหลากหลายของสินค้าและบรรจุ

^{๑๒} สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๓). แผนพัฒนาภาค พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๖๕ ฉบับทบทวน.

ภัณฑ์ พัฒนาระบบตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าที่มีประสิทธิภาพสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ การต่อยอด การพัฒนาการผลิตสู่ระบบเกษตรมาตรฐานต่างๆ อาทิ เกษตรปลอดภัย และเกษตรอินทรีย์ ส่งเสริมการสร้างตรา สินค้าอัตลักษณ์เชื่อมโยงไปสู่การผลิตอื่น เช่น การท่องเที่ยว การทำเกษตรแปลงใหญ่ เป็นต้น ส่งเสริมการทำ เกษตรผสมผสานร่วมกับการปลูกพืชเศรษฐกิจ เช่น การทำเกษตรและเลี้ยงสัตว์ร่วมกับการปลูกปาล์มน้ำมันหรือ ยางพารา เป็นต้น สนับสนุนความรู้ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อสนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถี ชาวบ้าน ยกกระดับมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตและบริหารจัดการฟาร์ม การรวมกลุ่มเกษตรกร การสร้างและพัฒนาความเข้มแข็งขององค์กรและสถาบันเกษตรกร การพัฒนา เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน การวางแผนการผลิตและการบริหารจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การเพิ่มช่องทางการตลาดโดยการเชื่อมโยงเครือข่าย สนับสนุนการ ประกอบธุรกิจออนไลน์ผ่านเครือข่ายสื่อสารสาธารณะและเพิ่มช่องทางตลาดในกลุ่มตลาดเฉพาะ (Niche market) รวมทั้ง การสร้างแบรนด์ที่เป็นอัตลักษณ์

- **ตัวชี้วัด :** อัตราการขยายตัวการผลิตภาคเกษตรภาคใต้ เพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๑.๕

๒.๑๒.๔ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนการท่องเที่ยว การพัฒนาเขตอุตสาหกรรมและการเชื่อมโยง การค้าโลก โดยการพัฒนาโครงข่ายโครงสร้างพื้นฐานทั้งทางถนน ทางราง ทางน้ำ และทางอากาศ รองรับการขนส่ง และกระจายสินค้าจากพื้นที่ตอนในสู่พื้นที่หลักได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- **ตัวชี้วัด :** มูลค่าการค้าชายแดนภาคใต้ เพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๔

๒.๑๒.๕ อนุรักษ์ ป่าพรุ และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็น ฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยการอนุรักษ์ฟื้นฟูสัตว์น้ำบริเวณป่าชายเลน จัดการฐานข้อมูลเพื่อการวางแผนทาง การเกษตรที่เหมาะสม และระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม วางระบบป้องกันและแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ เพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้ง และอุทกภัยในพื้นที่ที่เกิดน้ำท่วมซ้ำซากภัยแล้งและอุทกภัย การพัฒนาระบบสำรองและกักเก็บน้ำและระบบส่งน้ำดิบ โดยการพัฒนาระบบโครงข่ายท่อส่งน้ำระบบจำหน่ายน้ำและการเพิ่มประสิทธิภาพระบบส่งน้ำให้เพียงพอ รวมทั้ง การส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนเพื่อสร้างความมั่นคงด้านพลังงาน เช่น พลังงานลม พลังงานจากแสงอาทิตย์ เป็นต้น

- **ตัวชี้วัด :** พื้นที่ป่าชายเลนภาคใต้ เพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๘,๐๐๐ ไร่

๒.๑๒.๖ พัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้อย่างยั่งยืน โดยการพัฒนาประตูการค้าฝั่งตะวันตก (Western Gateway) พัฒนาประตูการท่องเที่ยวอ่าวไทยและอันดามัน (Royal Coast & Andaman Route) พัฒนาอุตสาหกรรมฐานชีวภาพและการแปรรูปการเกษตรมูลค่าสูง (Bio-Based & Processed Agricultural Products) และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การส่งเสริมวัฒนธรรม และการพัฒนาเมืองน่าอยู่ (Green Culture & Livable Cities)

- **ตัวชี้วัด :** มูลค่าการลงทุนในเขตพื้นที่ระเบียง เศรษฐกิจภาคใต้ เพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่า ๒๐,๐๐๐ ล้านบาท

“พลังเมืองเกษตรอินทรีย์ วิถียั่งยืน”

๒.๑๓ ร่างแผนพัฒนาภาคใต้ ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐^{๑๓} โดยมีประเด็นการพัฒนา ดังนี้

๒.๑๓.๑ พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวและบริการ และธุรกิจต่อเนื่องด้านการท่องเที่ยวสู่การท่องเที่ยวและบริการที่มีมาตรฐานและมีมูลค่าสูง โดยมีแนวทางการพัฒนา ได้แก่

๑) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและระบบบริการพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เพียงพอ มีคุณภาพ มาตรฐาน มีความปลอดภัย และสามารถเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวทั้งในภาคและระหว่างภาคได้อย่างสะดวก อาทิ ท่าเรือ ระบบขนส่งสาธารณะ และระบบสื่อสารและสารสนเทศ เป็นต้น

๒) ยกระดับมาตรฐานบริการการท่องเที่ยวและส่งเสริมธุรกิจบริการต่อเนื่องกับการท่องเที่ยว

๓) พัฒนากิจกรรมและบริการท่องเที่ยวให้มีความหลากหลายและสร้างสรรค์ที่เน้นมาตรฐานและสนับสนุนการท่องเที่ยวสีเขียว อาทิ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร เชิงนิเวศน์ เชิงสุขภาพและ การแพทย์เชิงธุรกิจและการประชุมสัมมนา การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเมืองเก่า และการท่องเที่ยววิถีชีวิตชุมชน เป็นต้น โดยใช้เรื่องราวที่เป็นเอกลักษณ์ความโดดเด่นของแต่ละพื้นที่เป็นจุดขาย เพื่อเพิ่มมูลค่าและดึงดูดนักท่องเที่ยว

๔) ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวและส่งเสริมการตลาดด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับนักท่องเที่ยวกลุ่มเฉพาะต่างๆ

๒.๑๓.๒ พัฒนาและยกระดับอุตสาหกรรมการแปรรูปสินค้าเกษตรด้วยนวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยมีแนวทางการพัฒนา ได้แก่

๑) ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมโอเลโอเคมีคอลแบบครบวงจรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในพื้นที่จังหวัดกระบี่ สุราษฎร์ธานี ชุมพร และนครศรีธรรมราช เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ และสามารถสร้างมูลค่าให้กับอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน

๒) สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพในอุตสาหกรรมยางพาราและปาล์มน้ำมัน เพื่อการแปรรูปขั้นกลางและขั้นปลายให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูง อาทิ อุตสาหกรรมล้อยางและถุงมือ ยาง และอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ เป็นต้น

๓) สนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs และ Start Up ในการใช้ความคิดสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาและเพิ่มมูลค่าสินค้าอุตสาหกรรม

๒.๑๓.๓ พัฒนาและส่งเสริมการผลิตและการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรหลักของภาค โดยมีแนวทางการพัฒนา ได้แก่

๑) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและพัฒนาคุณภาพผลผลิตโดยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรให้มีการผลิตผลผลิตขั้นต้นที่มีคุณภาพรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูป การเกษตร โดยเฉพาะยางพาราและปาล์มน้ำมัน รวมทั้ง ส่งเสริมการเชื่อมโยงการพัฒนาเครือข่ายนวัตกรรม และเทคโนโลยีร่วมกับสถาบันการศึกษาเพื่อวิจัยพัฒนาการออกแบบ พัฒนาและแปรรูปผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ

๒) ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์ของภาค เช่น ข้าว ไม้ผล กาแฟ พืชสมุนไพร ปศุสัตว์ และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เพื่อให้เป็นสินค้ามีคุณภาพ ปลอดภัย ได้มาตรฐาน และเป็นมิตร

^{๑๓} สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๔). แผนพัฒนาภาค พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

กับสิ่งแวดล้อม โดยใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรม และเทคโนโลยีในกระบวนการผลิต และการแปรรูปเพื่อสร้าง มูลค่าเพิ่ม และสร้างความหลากหลายของสินค้า

๓) ต่อยอดการพัฒนาการผลิตสู่ระบบเกษตรมาตรฐานต่างๆ อาทิ เกษตรปลอดภัย และเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น โดยเฉพาะพื้นที่บริเวณโดยรอบลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา โดยใช้เทคโนโลยีเพื่อยกระดับสู่ Smart Modern Farm

๔) ส่งเสริมการทำการเกษตรแบบผสมผสานเพื่อสร้างความสามารถในการพึ่งพาตนเอง และความมั่นคงทางด้านอาหารและรายได้ให้กับเกษตรกรรายย่อย

๕) สร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกร ผู้ประกอบการ SMEs และธุรกิจ Start up เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน เป็นอัตลักษณ์และแข่งขันได้

๖) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์เพื่อสนับสนุนภาคการเกษตรให้เพียงพอ และมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะระบบน้ำชลประทาน และการขนส่งสินค้าเกษตร

๗) พัฒนาระบบตลาดที่ทันสมัยและมีความหลากหลายให้กับเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกร

๒.๑๓.๔ อนุรักษ์ พื้นฟู และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบเพื่อเป็นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีแนวทางการพัฒนา ได้แก่

๑) เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการฐานทรัพยากรให้มีความอุดมสมบูรณ์เพื่อเป็นปัจจัยการผลิตที่มีประสิทธิภาพ และป้องกันความเสี่ยงจากภัยพิบัติธรรมชาติ โดยอาศัยความร่วมมือของชุมชนและท้องถิ่น และใช้เทคโนโลยีและรูปแบบที่เหมาะสมกับทรัพยากรแต่ละชนิดและแต่ละสภาพพื้นที่

๒) บริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง

๓) ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานเพื่อสร้างความมั่นคงด้านพลังงาน

๔) บริหารจัดการและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ทั้งขยะ น้ำเสีย และมลพิษทางอากาศ

๒.๑๓.๕ พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษชายแดนและด่านชายแดนให้เอื้อต่อการค้าการลงทุน โดยมีแนวทางการพัฒนา ได้แก่

๑) พัฒนาพื้นที่บริเวณเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนให้มีความพร้อมสำหรับรองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสามารถเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน

๒) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก และระบบโลจิสติกส์ด้านการขนส่งสินค้า และการผ่านแดนบริเวณด่านชายแดนให้สามารถเชื่อมโยงโครงข่ายทั้งภายในและต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) สนับสนุนมาตรการจูงใจให้กับผู้ประกอบการเพื่อให้เกิดการค้าการลงทุนในพื้นที่

๔) เตรียมความพร้อมกำลังแรงงานที่มีศักยภาพเพื่อรองรับการประกอบการในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ

๒.๑๓.๖ พัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ เพื่อเป็นพื้นที่เศรษฐกิจใหม่และสามารถเชื่อมโยง การค้าการลงทุนกับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก และกลุ่มประเทศ BIMSTEC (จังหวัดชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช) โดยมีแนวทางการพัฒนา ได้แก่

“พลังเมืองเกษตรอินทรีย์ วิถียั่งยืน”

๑) พัฒนาประตูการค้าฝั่งตะวันตก (Western Gateway) โดยการเพิ่มประสิทธิภาพโครงสร้างพื้นฐานการขนส่งและระบบโลจิสติกส์ที่มีในปัจจุบันและพัฒนาเพิ่มเติมเพื่อเชื่อมโยงฝั่งอ่าวไทยฝั่งอันดามัน-ประเทศแถบเอเชียใต้

๒) พัฒนาประตูการท่องเที่ยวอ่าวไทยและอันดามัน (Royal Coast & Andaman Route) โดยพัฒนาการท่องเที่ยวเชื่อมโยงฝั่งอ่าวไทยและอันดามันตามแนวประจวบคีรีขันธ์-ชุมพร-ระนองเมียนมา ควบคู่กับการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวและสนับสนุนกิจกรรมกระตุ้นการท่องเที่ยวเชื่อมโยงทั้งสองฝั่ง ทะเล รวมทั้งการพัฒนาโครงข่ายคมนาคมทั้งทางบกและทางอากาศ และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว

๓) พัฒนาอุตสาหกรรมฐานชีวภาพและการแปรรูปการเกษตรมูลค่าสูง (Bio-Based & Processed Agricultural Products) ในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีและนครศรีธรรมราช โดยสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการผลิต ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าทางการเกษตร โดยเน้นการวิจัยและพัฒนาเพื่อต่อยอดจากการผลิตน้ำมันปาล์มไปสู่ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่า พัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมยางพาราและการแปรรูปอาหารและพืชเศรษฐกิจสำคัญอื่นๆ

๔) การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาเมืองน่าอยู่ (Green Culture & Livable Cities) โดยเน้นกรอบการเป็นเมืองที่มีความน่าอยู่สำหรับคนทุกกลุ่ม และยังคงรักษาอัตลักษณ์ของพื้นที่ รวมทั้งอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน อนุรักษ์ และส่งเสริมวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพิ่มบทบาทการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้และการท่องเที่ยววิถีชุมชน

๒.๑๔ แผนพัฒนาจังหวัดพัทลุง พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐^{๑๔} วิสัยทัศน์ “เมืองแห่งความยั่งยืนด้านเศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคง สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ” มุ่งปรับเปลี่ยนเป็นจังหวัดที่พัฒนาอย่างยั่งยืน มีนิเวศ การเกษตรที่เข้มแข็ง และการท่องเที่ยวชุมชนที่โดดเด่นระดับประเทศและนานาชาติ เป็นเมืองน่าอยู่ น่าอาศัย มีความ เป็นเลิศด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขที่เข้มแข็ง การส่งเสริมธรรมาภิบาลการเลือกตั้ง การมีส่วนร่วม ของประชาชนในรูปแบบประชาธิปไตย การบริหารจัดการภาครัฐที่โปร่งใสและเป็นธรรม โดนมุ่งประเด็นการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ การเป็นเมืองเศรษฐกิจทางการเกษตร ศูนย์กลางแห่งอาหารคุณภาพปลอดภัย และมีแหล่งอาหารของตนเอง อย่างมั่นคงและยั่งยืน เป็นเมืองแห่งการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ วิถีชีวิต เชิงธุรกิจ เชิงสร้างสรรค์ วัฒนธรรมและเชิงสุขภาพ เชื่อมโยงการท่องเที่ยวฝั่งอันดามัน อ่าวไทย และจังหวัดชายแดนใต้ เป็นเมืองคุณภาพสังคมปลอดภัยรองรับการพัฒนา และการเติบโตของเศรษฐกิจและสังคมอนาคต ต้นแบบที่ดีในการสร้างคุณค่าจากโมเดลเศรษฐกิจที่ให้ความสำคัญเรื่อง ของชีวภาพ การหมุนเวียนใช้ซ้ำเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด และสิ่งแวดล้อม (BCG Model) ของประเทศ พัฒนาระบบ โครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์ มีมาตรฐานเชื่อมโยงเป็นระบบรองรับการเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ การขยายตัวทางการเมือง สะดวก ปลอดภัย มีมาตรฐานการจัดการที่ยั่งยืน เป็นเมืองที่มีทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมอุดมสมบูรณ์และคุณภาพดี และเป็นเมืองแห่งสุขภาวะที่มั่นคงและความยั่งยืน

^{๑๔} จังหวัดพัทลุง. (๒๕๖๔). *แผนพัฒนาจังหวัดพัทลุง พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐*.

๒.๑๕ ข้อเสนอในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาเกษตรกรจากการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรระดับตำบล^{๑๕}
เป็นข้อเสนอที่เกิดจากความต้องการของเกษตรกรในพื้นที่ ดังนี้

๒.๑๕.๑ การฟื้นฟูน้ำ โดยการปรับเปลี่ยนนาร้างไปสู่การฟื้นฟูอาชีพและการสร้างอาชีพ

๑) **การทำนา** โดยภาครัฐต้องพัฒนาระบบน้ำให้เพียงพอทั้งปริมาณและคุณภาพ รวมทั้งมีระบบส่งน้ำและระบายน้ำครอบคลุมทั้งถึงทุกพื้นที่

๒) **การทำสวนปาล์ม** เป็นการส่งเสริมการปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่นาร้างที่ไม่ใช่ทางระบายน้ำธรรมชาติ ส่งเสริมการทำเป็นเกษตรแปลงใหญ่โดยไม่ควรปรับเปลี่ยนเป็นการปลูกพืชอื่น อาทิ ยางพารา รวมทั้งการส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์ที่เหมาะสมควบคู่กับการทำสวนปาล์มน้ำมันเพื่อการลดต้นทุนการผลิต

๓) **การทำไร่นาสวนผสม** โดยส่งเสริมในพื้นที่ไม่น้อยกว่า ๕ ไร่ มีการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเหมาะสม มีการปรับปรุงบำรุงดินอย่างต่อเนื่อง และการผลิตตามความต้องการของตลาด

๔) **การทำนาหญ้าและพืชอาหารสัตว์** เพื่อการสนับสนุนการเลี้ยงปศุสัตว์ที่เพิ่มขึ้น เช่น โคเนื้อศรีวิชัย แพะ และแกะ เป็นต้น

๒.๑๕.๒ การผลิตผักปลอดภัย โดยการขยายผลองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีการผลิตและการตลาด ผักปลอดภัยในรูปแบบแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น สนับสนุนการรับรองแหล่งผลิตอาหารปลอดภัยในรูปแบบตลาดชุมชน และการผลิตชีวภัณฑ์ทดแทนสารเคมีใช้เองเพื่อการลดต้นทุนการผลิต รวมทั้ง การสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และชุมชนในการผลิตผักปลอดภัย

๒.๑๕.๓ การพัฒนาทางพารา สนับสนุนการขึ้นทะเบียนเกษตรกร สนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกรสู่การแปรรูปและการตลาด พัฒนาองค์ความรู้ให้กับเกษตรกรตลอดกระบวนการผลิต ส่งเสริมความเข้มแข็งของเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และสถาบันเกษตรกรเพื่อเพิ่มอำนาจการต่อรองทางด้านราคา และการบูรณะโรงรมควันให้สามารถใช้งานได้ พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตและแปรรูป สร้างความร่วมมือกับภาครัฐและเอกชน การวิจัยและพัฒนา การแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย และแสวงหาตลาดในกลุ่มเป้าหมายใหม่

๒.๑๕.๔ การสร้างเสถียรภาพไม้ผล สนับสนุนและพัฒนาระบบหลังการเก็บเกี่ยวอายุผลผลิต ส่งเสริมการปลูกพืชในพื้นที่ที่เหมาะสม Zoning by Agri-map การพัฒนาทักษะเกษตรกรในการบริหารจัดการความเสี่ยงด้วยตนเอง และการส่งเสริมการส่งออกโดยทำให้สิทธิพิเศษด้านภาษีและขยายตลาดสินค้าเพิ่มเติม

๒.๑๕.๕ การพัฒนาโรงกลึง การส่งเสริมการทำเกษตรสมัยใหม่โดยบริหารจัดการและการใช้เทคโนโลยีในการผลิต การพัฒนาทักษะเกษตรกรเป็นผู้ประกอบการ การผลิตโรงกลึงพรีเมียม ส่งเสริมการวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตเพื่อลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น และการปลูกโรงกลึงแบบผสมผสาน

๒.๑๕.๖ การพัฒนาศักยภาพการแข่งขัน ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร พัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน ส่งเสริมการแปรรูป รวมทั้งการสร้างเรื่องราวให้กับสินค้าเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

๒.๑๕.๗ การจัดการน้ำเพื่อการเกษตร จัดทำฐานข้อมูลน้ำ ระบบส่งน้ำทั้งที่ใช้งานได้ ใช้งานไม่ได้ และที่ต้องสร้างเพิ่มเติม และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการน้ำ

^{๑๕} สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดพัทลุง. (๒๕๖๓, พฤษภาคม).

๒.๑๕.๘ ด้านที่ดินทำกิน การสำรวจพื้นที่ที่มีปัญหา สำรวจเกษตรกรที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์และให้ความเป็นธรรมต่อเกษตรกรที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ การปฏิรูปที่ดินเพื่อจัดสรรที่ดินให้กับผู้ไม่มีที่ดินทำกินและผู้ยากไร้ ส่งเสริมโฉนดชุมชนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา

๒.๑๕.๙ การพัฒนาปาล์มน้ำมัน ส่งเสริมองค์ความรู้การผลิตไบโอดีเซลและน้ำมันพืชให้แก่เกษตรกรสามารถผลิตใช้เองและส่งเสริมการใช้ไบโอดีเซลกับเครื่องยนต์ดีเซลทุกประเภท ทั้งเครื่องยนต์ภาคเกษตรและนอกภาคเกษตร การเพิ่มมูลค่าจากส่วนเหลือใช้ เช่น การผลิตเป็นอาหารสัตว์ ปุ๋ยชีวภาพ การเพาะเห็ด และแก๊สชีวภาพ เป็นต้น พัฒนาศูนย์การเรียนรู้เพื่อการแปรรูปปาล์มน้ำมันในระดับครัวเรือนและชุมชน และการรับซื้อผลปาล์มดิบตามเปอร์เซ็นต์น้ำมันอย่างแท้จริง รวมทั้ง การสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปปาล์มน้ำมันในอนาคต

๓. ความต้องการของเกษตรกร

- ๓.๑ การพัฒนาเพิ่มทักษะการทำเกษตร เช่น การตลาดออนไลน์ การใช้เทคโนโลยี การผลิตชีวภัณฑ์ทดแทนสารเคมี การใช้พลังงานทดแทน และการแปรรูปที่หลากหลายและสร้างมูลค่าเพิ่ม เป็นต้น
- ๓.๒ การบริหารจัดการน้ำในครอบคลุมทั้งระบบที่มีคุณภาพและปริมาณที่เพียงพอ
- ๓.๓ สนับสนุนแหล่งเงินทุนหมุนเวียน อาทิ แหล่งเงินทุนสำหรับการทำเกษตรกรรมยั่งยืน
- ๓.๔ สนับสนุนปัจจัยการผลิตที่สำคัญ เช่น เมล็ดพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ วัสดุ และครุภัณฑ์ทางการเกษตร เป็นต้น

๔. ผลการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕

๔.๑ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุงดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพัทลุงให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาในแต่ละระดับ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทการเกษตร แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาภาคใต้ แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด นโยบายของรัฐ นโยบายของจังหวัด การเชื่อมโยงแผนพัฒนาหมู่บ้าน ตำบล และอำเภอ รวมทั้งการสำรวจปัญหาและความต้องการของเกษตรกร โดยเฉพาะการสร้างการรับรู้และการปลูกจิตสำนึกให้กับเกษตรกรในการขับเคลื่อนงานเกษตรกรรมยั่งยืนเพื่อเพิ่มพื้นที่เกษตรอินทรีย์ ตั้งแต่ปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔ โดยการสร้างความตระหนักให้กับเกษตรกรและประชาชนในการปรับเปลี่ยนการทำเกษตรแบบใช้สารเคมีเป็นการทำเกษตรกรรมยั่งยืนสู่การทำเกษตรอินทรีย์ นอกจากการสร้างการรับรู้แล้ว ในเวทิดังกล่าวก็มีการจัดเสวนาแลกเปลี่ยนแนวทางการทำเกษตร ปัญหาและความต้องการของเกษตรกร จัดทำเป็นข้อมูลประกอบในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพัทลุงและการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติในรูปของโครงการ/กิจกรรม

๔.๒ ตั้งแต่ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ จังหวัดพัทลุงและกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยจะให้ความสำคัญและเห็นชอบโครงการขับเคลื่อนงานเกษตรกรรมยั่งยืนเพื่อเพิ่มพื้นที่เกษตรอินทรีย์ และการเพิ่มประสิทธิภาพการเกษตร ซึ่งเป็นโครงการบรรจุในแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพัทลุง จำนวน ๒๒ โครงการงบประมาณรวม ๑๑๓,๙๔๖,๓๐๐ บาท รายละเอียด ดังตาราง สรุปโครงการ/กิจกรรมที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ดังนี้

๔.๒.๑ การขับเคลื่อนงานเกษตรกรรมยั่งยืนเพื่อเพิ่มพื้นที่เกษตรอินทรีย์ จำนวน ๑๐ โครงการงบประมาณ ๕๘,๒๔๖,๘๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๑๒ จังหวัดพัทลุงได้กำหนดแผนแม่บทการขับเคลื่อนเกษตร

“พัทลุงเมืองเกษตรอินทรีย์ วิถียั่งยืน”

อินทรีย์ วิถียั่งยืน จังหวัดพัทลุง ๒๕๖๒ – ๒๕๖๔ และ Road map เกษตรกรรมยั่งยืนจังหวัดพัทลุง (Phatthalung Sustainable Agriculture :PSA) ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕ และจากการสำรวจข้อมูลการเกษตรของจังหวัดพัทลุง พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยสำนักงานสถิติจังหวัดพัทลุง เกษตรกรรมยั่งยืนมีพื้นที่รวม ๘๙,๗๕๕ ไร่ ประกอบด้วย เกษตรธรรมชาติ ๓๒,๕๗๑ ไร่ วนเกษตร ๕๘๓ ไร่ เกษตรผสมผสาน ๕๑,๐๕๘ ไร่ เกษตรทฤษฎีใหม่ ๖๒๕ ไร่ และเกษตรอินทรีย์ ๔,๙๕๘ ไร่ แต่เนื่องจากไม่มีการปรับปรุงข้อมูลเกษตรกรรมยั่งยืนอย่างต่อเนื่องทำให้ไม่สามารถประเมินผลการขับเคลื่อนงานเกษตรกรรมยั่งยืนได้อย่างเต็มรูปแบบ

๔.๒.๒ การเพิ่มประสิทธิภาพการเกษตร จำนวน ๑๒ โครงการ งบประมาณ ๕๕,๖๙๙,๕๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๘๘ โดยเฉพาะการเพิ่มประสิทธิภาพสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ เช่น ข้าวสังข์หยดพัทลุง โคนือ/โคขุนศรีวิชัย เป็นต้น และการพัฒนาทักษะเกษตรกรเป็นผู้ประกอบการที่มีความสามารถในการผลิตและการตลาด

๕. วิเคราะห์นโยบายและแผนเพื่อกำหนดประเด็นและแนวทางการพัฒนาภาคเกษตรของจังหวัดพัทลุง

ลำดับ	ประเด็นการพัฒนา	แนวทางการพัฒนา
๑	การขับเคลื่อนงานเกษตรกรรมยั่งยืนเพื่อความปลอดภัยทางด้านอาหารและสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจ	<ul style="list-style-type: none"> • การสร้างการรับรู้และปลูกจิตสำนึกให้กับเกษตรกรและประชาชน • ลด ละเลิก การใช้สารเคมี • ส่งเสริมกิจกรรมด้านเกษตรกรรมยั่งยืน (เกษตรอินทรีย์ วนเกษตร เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน และเกษตรธรรมชาติ) • ส่งเสริมและเร่งขยายผลการทำเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง • สร้างความมั่นคงทางด้านอาหารปลอดภัยในระดับครัวเรือน • ถ่ายทอดความรู้ และเทคโนโลยีในการทำเกษตรปลอดภัยไปสู่การทำเกษตรอินทรีย์ • การผลิตชีวภัณฑ์ทดแทนสารเคมี • พัฒนาระบบการตรวจรับรองคุณภาพ/มาตรฐานความปลอดภัย และการตรวจรับรองมาตรฐาน • การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อสร้างความแตกต่าง • การเกษตรเพื่อท่องเที่ยว
๒	การยกระดับสินค้าเกษตร (ข้าว ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ผลไม้ ปศุสัตว์ และประมง) และสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ (ข้าวพื้นเมือง/ข้าวสังข์หยด/ปลาตุกร้า/ไก่คอลอน/โคนือศรีวิชัย/สาครุ/สละ/กระจุต)	<ul style="list-style-type: none"> • การขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ • ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรและไม้มีค่าเป็นพืชเศรษฐกิจ • ส่งเสริมการทำเกษตรพันธสัญญา • ส่งเสริมการใช้ยางในภาคอุตสาหกรรมและโครงสร้างพื้นฐาน • ส่งเสริม พัฒนา และยกระดับเกษตรแปลงใหญ่ • การแปรรูปสินค้าเป็นผลิตภัณฑ์ชนิดใหม่/การประยุกต์ภูมิปัญญา นวัตกรรม และเทคโนโลยี • สร้างแบรนด์สินค้า/สร้าง Story ของสินค้า • การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อสร้างความแตกต่าง • การใช้ประโยชน์จากความหลากหลายเพื่อการต่อยอด

“พัทลุงเมืองเกษตรอินทรีย์ วิถียั่งยืน”

ลำดับ	ประเด็นการพัฒนา	แนวทางการพัฒนา
		<ul style="list-style-type: none"> • การเกษตรเพื่อท่องเที่ยว
๓	การบริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำอย่างเป็นระบบ	<ul style="list-style-type: none"> • จัดหาน้ำสะอาดเพื่อการบริโภค อุปโภค ในชุมชน • จัดทำแหล่งน้ำสำรองในพื้นที่ซึ่งขาดแคลนน้ำต้นทุน • พัฒนาแหล่งกักเก็บน้ำและระบบส่งน้ำ • การจัดการพื้นที่น้ำท่วมและชะลอน้ำ • ระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน การนำน้ำกลับมาใช้ใหม่ • พื้นฟูระบบนิเวศแม่น้ำลำคลอง • การแก้ไขปัญหาการบุกรุกของน้ำเค็ม
๔	การเพิ่มศักยภาพเกษตรกร	<ul style="list-style-type: none"> • ยกระดับเกษตรกรเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจ/ Smart farmer • พัฒนาผู้ประกอบการยุคใหม่ให้มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรมและการใช้เทคโนโลยี การผลิต การบริหาร จัดการ และการตลาด • การสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่สู่ภาคการเกษตร
๕	การเพิ่มศักยภาพของกลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจ และสถาบันเกษตรกร	<ul style="list-style-type: none"> • ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร สร้างความร่วมมือระหว่างวิสาหกิจ และเชื่อมโยงไปยังผู้ประกอบการที่เป็นเอกชน • พัฒนาผู้ประกอบการยุคใหม่ให้มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรมและการใช้เทคโนโลยี การผลิต การบริหาร จัดการ และการตลาด
๖	การพัฒนานวัตกรรมและถ่ายทอดเทคโนโลยีไปสู่เกษตรกร	<ul style="list-style-type: none"> • การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการผลิต แปรรูป กระบวนการหลังเก็บเกี่ยว และการควบคุมคุณภาพ • ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน พลังงานทางเลือก และพลังงานชีวมวล • พัฒนาผู้ประกอบการ/เกษตรกรให้มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรมและการใช้เทคโนโลยี การผลิต การบริหาร จัดการ และการตลาด • การวิจัยสินค้าเกษตรเพื่อการผลิตสินค้าเพื่อสุขภาพ/สินค้าสำหรับผู้สูงอายุ • การพัฒนาพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ • ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีแห่งอนาคต เช่น เกษตรแม่นยำ เกษตรอินทรีย์ เกษตรแนวตั้ง ระบบฟาร์มอัจฉริยะ ระบบติดตามเฝ้าระวัง และระบบเตือนภัย เป็นต้น • พัฒนาและปรับปรุงระบบฐานข้อมูลทางเกษตร • พัฒนาศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) • การส่งเสริมศูนย์การเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
๗	พัฒนาและเพิ่มศักยภาพทางการตลาด	<ul style="list-style-type: none"> • เชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัย ๕ร ได้แก่ โรงแรม โรงเรียน โรงพยาบาล เรือจำ และร้านอาหาร • ขยายช่องทางตลาดด้วยระบบสารสนเทศ เช่น ตลาดออนไลน์ Modern Trade เกษตรพันธสัญญา การจับคู่ธุรกิจผู้ซื้อพบผู้ขาย และโมเดลเกษตร - พาณิชย์ทันสมัย

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดพัทลุง

๑. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด

๑.๑ ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัด

๑.๑.๑ ลักษณะทางภูมิศาสตร์

๑) ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

จังหวัดพัทลุงเป็นจังหวัดที่มีเนื้อที่มากเป็นอันดับที่ ๑๐ ของภาคใต้ และเป็นอันดับที่ ๕๘ ของประเทศ ตั้งอยู่บริเวณชายฝั่งตะวันออกของแหลมมลายูหรือแหลมทอง (Golden Khersonese) ซึ่งตั้งอยู่ทางภาคใต้ของประเทศไทยหรือฝั่งตะวันตกของกลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา (Songkhla Lake Basin) โดยตั้งอยู่ระหว่างละติจูดที่ ๗ องศา ๖ ลิปดาเหนือ ถึง ๗ องศา ๕๓ ลิปดาเหนือ และลองจิจูดที่ ๙๙ องศา ๔๔ ลิปดาตะวันออก ถึง ๑๐๐ องศา ๒๖ ลิปดาตะวันออก ห่างจากกรุงเทพมหานครตามเส้นทางรถไฟสายใต้ ประมาณ ๘๔๖ กิโลเมตร ตามเส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๑ ประมาณ ๘๕๖ กิโลเมตร หรือตามเส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔ (ถนนเพชรเกษม) ประมาณ ๑,๒๐๐ กิโลเมตร มีรูปร่างคล้ายลักษณะสี่เหลี่ยมผืนผ้า โดยมีส่วนกว้างที่สุดตามแนวทิศตะวันออกถึงตะวันตก ประมาณ ๕๖ กิโลเมตร และส่วนยาวที่สุดตามแนวทิศเหนือถึงใต้ ประมาณ ๘๓ กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ ๓,๔๒๔ ตารางกิโลเมตร หรือ ๒,๑๔๐,๒๙๖ ไร่ (พื้นที่ดิน ๑,๙๑๙,๔๔๖ ไร่ พื้นที่น้ำ ๒๒๐,๘๕๐ ไร่) (กรมแผนที่ทหาร, ๒๕๓๔; กรมการปกครอง, ๒๕๔๑)

๒) อาณาเขต



ทิศเหนือ	ติดต่อกับอำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช และอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา
ทิศใต้	ติดต่อกับอำเภอกวนเนียง อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา และอำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล
ทิศตะวันออก	จดทะเลสาบสงขลา ติดต่อกับอำเภอระโนด อำเภอกระแสดินธุ์ อำเภอสะทิงพระ และอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา
ทิศตะวันตก	จดเทือกเขาบรรทัด ติดต่อกับอำเภอห้วยยอด อำเภอเมือง อำเภอนาโยง อำเภอย่านตาขาว และอำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง

๓) สภาพพื้นที่

จังหวัดพัทลุงมีลักษณะภูมิประเทศเป็นภูเขาและที่ราบสูงทางด้านทิศตะวันตก ประกอบด้วยเทือกเขาบรรทัด ถัดมาทางทิศตะวันออกเป็นพื้นที่ราบสลับที่ดอนและเป็นที่ยึดกลุ่มจดทะเลสาบสงขลา พื้นที่ทั้งหมด ประมาณ ๓,๔๒๔.๔๗ ตารางกิโลเมตร หรือ ๒,๑๔๐,๒๙๖ ไร่ เป็นพื้นที่ดิน ๑,๙๑๙,๔๔๖ ไร่ พื้นที่น้ำ ๒๒๐,๘๕๐ ไร่ ลักษณะพื้นที่ของจังหวัดพัทลุงสามารถจำแนกออกเป็น ๔ ลักษณะ ได้แก่ พื้นที่ภูเขา พื้นที่ลูกคลื่นลอนชัน พื้นที่ราบ และพื้นที่เกาะ ดังนี้

(๑) **พื้นที่ภูเขา** มีลักษณะเป็นเทือกเขาที่มียอดสูงๆ ต่ำๆ มีความสูงเฉลี่ยประมาณ ๘๐๐ เมตร และลาดไปทางทิศตะวันออกลงสู่ทะเลสาบสงขลาในอัตราความลาดชัน ๒๕-๓๐ เปอร์เซ็นต์ เทือกเขานี้เป็นส่วนหนึ่งของเทือกเขานครศรีธรรมราช เรียกกันโดยทั่วไปในท้องถิ่นว่า เขาบรรทัด พื้นที่ภูเขา

มีเนื้อที่รวมกันประมาณ ๘๓๕.๙๐ ตารางกิโลเมตร หรือร้อยละ ๒๔.๔๑ ของพื้นที่ทั้งหมด อยู่ในเขตพื้นที่อำเภอป่าบอน ตะโหมด กงหรา ศรีนครินทร์ ศรีบรรพต และป่าพะยอม

(๒) **พื้นที่ลูกคลื่นลอนชัน** เป็นส่วนที่อยู่ถัดจากเทือกเขาบรรพต หรือพื้นที่เชิงเขา ลักษณะภูมิประเทศเป็นเนินเตี้ยๆ ที่เรียกกันโดยทั่วไปในท้องถิ่นว่า ควน มีเนื้อที่ประมาณ ๕๓๙.๗๐ ตารางกิโลเมตร หรือร้อยละ ๑๕.๗๖ ของพื้นที่ทั้งหมด อยู่ในเขตอำเภอป่าบอน ตะโหมด ศรีนครินทร์ กงหรา ศรีบรรพต และป่าพะยอม

(๓) **พื้นที่ราบ** มีเนื้อที่รวมกันประมาณ ๑,๔๘๕.๕๔ ตารางกิโลเมตร หรือร้อยละ ๔๓.๓๘ ของพื้นที่ทั้งหมด ลักษณะพื้นที่ราบ พื้นที่ที่เหมาะสมแก่การกสิกรรม ประชากรส่วนใหญ่ของจังหวัด จึงนิยมตั้งถิ่นฐานในบริเวณนี้ ซึ่งอยู่ในเขตอำเภอป่าพะยอม ควนขนุน เมืองพัทลุง เขาชัยสน บางแก้ว และปากพะยูน

(๔) **พื้นที่เกาะ** เป็นพื้นที่บริเวณทะเลสาบสงขลาในเขตจังหวัดพัทลุง ตั้งอยู่ในเขตอำเภอปากพะยูน มีเนื้อที่รวมกันประมาณ ๒๑๙.๑๗ ตารางกิโลเมตร หรือร้อยละ ๖.๔๐ ของพื้นที่ทั้งหมด ส่วนใหญ่เป็นเขตพื้นที่ที่มีการตั้งถิ่นฐานของประชากร ได้แก่ เกาะราบ เกาะหมาก เกาะเสือ เกาะโคบ เกาะนางคำ เกาะแกงและเกาะยวน ส่วนพื้นที่เกาะเป็นถิ่นที่อยู่ของนกอีแอ่นกินรัง มีเนื้อที่รวมกันประมาณ ๗๐๐ ไร่ หรือ ๑.๑๒ ตารางกิโลเมตร อนึ่งพื้นที่น้ำในจังหวัดพัทลุงนั้นนับเป็นส่วนสำคัญของทะเลสาบสงขลา ประกอบด้วย ทะเลน้อยและทะเลหลวงหรือทะเลสาบสงขลาตอนใน ผืนน้ำข้างต้นนี้อยู่ในเขตอำเภอควนขนุน เมืองพัทลุง เขาชัยสน บางแก้ว และปากพะยูน คิดเป็นเนื้อที่ประมาณ ๔๔.๑๖ ตารางกิโลเมตร หรือร้อยละ ๑๐.๐๕ ของพื้นที่ทั้งหมด

๔) ลักษณะดิน

กรมพัฒนาที่ดินได้จำแนกดินในพื้นที่จังหวัดพัทลุงไว้ จำนวน ๖๒ กลุ่มชุดดิน ซึ่งลักษณะดินมีความสัมพันธ์กับลักษณะภูมิประเทศและวัตถุต้นกำเนิด (ชนิดของหิน)

ตารางที่ ๑ ลักษณะดินจังหวัดพัทลุง

ประเภทของดิน	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละของพื้นที่ จังหวัด
ดินเปรี้ยวจัด	๖๒,๔๓๐	๒.๙๒
ดินเปรี้ยวจัดที่พบชั้นดินกรดกำมะถันในระดับตื้น	๑๙,๗๑๑	๐.๙๒
ดินเปรี้ยวจัดที่พบชั้นดินกรดกำมะถันในระดับลึกปานกลาง	๓๙,๙๘๑	๑.๘๗
ดินเปรี้ยวจัดที่พบชั้นดินกรดกำมะถันในระดับลึกมาก	๒,๗๓๘	๐.๑๓
ดินอินทรีย์	๓,๔๓๕	๐.๑๖
ดินอินทรีย์	๓,๔๓๕	๐.๑๖
ดินเค็มชายทะเล	๖,๔๔๕	๐.๓๐
ดินเค็มชายทะเล	๖,๔๔๕	๐.๓๐
ดินทราย	๑๐,๙๒๘	๐.๕๑
ดินทรายในพื้นที่ลุ่ม	๑,๗๑๖	๐.๐๘
ดินทรายในพื้นที่ดอนที่ไม่มีชั้นดานอินทรีย์	๙,๒๑๒	๐.๔๓
ดินตื้น	๒๐๔,๗๔๐	๙.๕๗
ดินตื้นในพื้นที่ลุ่มถึงลูกรังหรือก้อนกรวด	๑๐,๙๕๕	๐.๕๑
ดินตื้นในพื้นที่ดอนถึงลูกรังก้อนกรวดหรือเศษหิน	๑๙๓,๗๘๕	๙.๐๖

ประเภทของดิน	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละของพื้นที่ จังหวัด
ดินต้นในพื้นที่จนถึงชั้นหินพื้น	๓๕,๑๙๔	๑.๖๔
พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน	๓๘๒,๒๙๖	๑๗.๘๖
พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน	๓๘๒,๒๙๖	๑๗.๘๖
ทรัพยากรดินอื่นๆ	๑,๑๐๕,๔๙๖	๕๑.๖๕
ดินที่มีปฏิกิริยาเป็นกรดพบในที่ลุ่ม	๗๕๒,๗๒๕	๓๕.๑๗
ดินที่มีปฏิกิริยาเป็นกรดพบในที่ดอน	๓๕๒,๒๑๘	๑๖.๕๖
ดินที่มีการยกร่อง	๕๕๓	๐.๐๓
ดินที่มีปฏิกิริยาเป็นด่างพบในที่ลุ่ม	๗๗,๐๕๐	๓.๖๐
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๒๘๗,๔๗๖	๑๓.๔๓
รวมพื้นที่ดิน	๒,๑๔๐,๒๙๖	๑๐๐.๐๐

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง

ความเหมาะสมของดิน

(๑) เหมาะสมสำหรับปลูกข้าวเป็นพื้นที่ลุ่ม พื้นที่ราบเรียบ (ร้อยละ ๐-๒) การระบายน้ำเลวหรือค่อนข้างเลวมีเนื้อที่รวม ๕๗๒,๐๓๒ ไร่ หรือร้อยละ ๒๖.๗๗ ของพื้นที่จังหวัด

(๒) เหมาะสมปานกลางสำหรับปลูกข้าวเป็นพื้นที่เป็นดินเปรี้ยว พื้นที่ราบเรียบ (ร้อยละ ๐-๒) มีการระบายน้ำเลว ถึงค่อนข้างเลวมีเนื้อที่รวม ๔๓,๑๙๔ ไร่หรือร้อยละ ๒.๐๒ ของพื้นที่จังหวัด

(๓) เหมาะสมปานกลางสำหรับปลูกข้าวดินต้นถึงชั้นลูกรังและเป็นดินทรายพื้นที่ราบเรียบ (ร้อยละ ๐-๒) มีการระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลวมีเนื้อที่รวม ๗,๐๒๓ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๓๓ ของพื้นที่จังหวัด

(๔) เหมาะสมสำหรับปลูกพืชไร่ พืชผัก ไม้ผล ไม้ยืนต้น หญ้าเลี้ยงสัตว์ พื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนชัน (ร้อยละ ๐-๒๐) ดินมีการระบายน้ำดีหรือดีปานกลางมีเนื้อที่ ๔๒๒,๙๒๒ ไร่ หรือร้อยละ ๑๙.๗๕ ของพื้นที่จังหวัด

(๕) เหมาะสมสำหรับปลูกมะพร้าวมะม่วงหิมพานต์พื้นที่ราบเรียบ (ร้อยละ ๐-๒) พวดินชายทะเลดินทรายการระบายน้ำดีมีเนื้อที่ ๗๔๐ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๐๓ ของพื้นที่จังหวัด

(๖) เหมาะสมสำหรับปลูกพืชไร่ พืชผัก ไม้ผล ไม้ยืนต้น หญ้าเลี้ยงสัตว์ พวดินร่วนปนดินเหนียวหรือดินร่วนเป็นดินลึกปานกลางพบชั้นของเศษหินปะปนมากในช่วงความลึก ๕๐-๑๐๐ เซนติเมตรเป็นพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงเป็นลูกคลื่นลอนชัน (ร้อยละ ๒-๒๐) มีเนื้อที่ ๑๑๘,๘๕๓ ไร่ หรือร้อยละ ๕.๕๓ ของพื้นที่จังหวัด

(๗) เหมาะสมสำหรับปลูกพืชไร่หรือไม้ใช้สอยโตเร็วพวดินร่วนปนดินเหนียวหรือดินร่วนเป็นดินต้นดินมีการระบายน้ำดีพบชั้นหินพื้นภายใน ๕๐ เซนติเมตร พื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงเป็นเนินเขา (ร้อยละ ๒-๓๕) มีเนื้อที่ ๗๖,๑๐๙ ไร่ หรือร้อยละ ๒.๔๐ ของพื้นที่จังหวัด

(๘) ดินไม่เหมาะสมทางการเกษตรควรปลูกป่าเพิ่มเติมในบริเวณที่ถูกถากถาง พวดินต้นมีหินพื้นโผล่พื้นที่ลูกคลื่นลอนชันมีเนื้อที่ ๑,๖๑๕ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๐๘ ของพื้นที่จังหวัด

(๙) ดินไม่เหมาะสมทางการเกษตรควรอนุรักษ์ไว้เป็นป่าไม้หรือปลูกป่าเพิ่มเติมในบริเวณที่ราษฎรบุกรุก พวดินต้นมีหินพื้นโผล่มีความลาดชันมากกว่าร้อยละ ๓๕ มีเนื้อที่ ๔๓๖,๔๕๗ ไร่ หรือร้อยละ ๒๐.๓๙ ของพื้นที่จังหวัด

(๑๐) ดินไม่เหมาะสมทางด้านการเกษตรควรอนุรักษ์ไว้เป็นป่าชายเลนมีเนื้อที่ ๒๙,๑๘๖ ไร่ หรือร้อยละ ๑.๓๖ ของพื้นที่จังหวัด

(๑๑) ที่ดินเบ็ดเตล็ดเป็นที่ที่ได้แยกออกจากพื้นที่ดินที่มีศักยภาพในการใช้ประโยชน์ หรือบริเวณที่ไม่เป็นดินตามธรรมชาติได้แก่โรงเรือนเพาะเลี้ยงสัตว์ (AF) พื้นที่ป่าชายเลน (F) ที่ดินดัดแปลง (ML) พื้นที่ชุมชนหมู่บ้าน (U) พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ ๓๔๙,๖๗๐ ไร่ หรือร้อยละ ๑๖.๓๐ ของพื้นที่จังหวัด

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดินได้แก่

- (๑) ดินเปรี้ยวมีเนื้อที่ประมาณ ๔๓,๑๙๔ ไร่ หรือร้อยละ ๒.๐๒ ของเนื้อที่ทั้งหมด
- (๒) ดินตื้นถึงชั้นกรวดลูกรังและเศษหินมีเนื้อที่ประมาณ ๗๖,๑๐๙ ไร่ หรือร้อยละ ๒.๔๐ ของเนื้อที่ทั้งหมด
- (๓) ดินลึกปานกลางถึงชั้นหินพื้นก้อนหินหรือลูกรังมีเนื้อที่ประมาณ ๑๒๗,๓๓๒ ไร่ หรือร้อยละ ๕.๖๙ ของเนื้อที่ทั้งหมด
- (๔) พื้นที่ที่มีความลาดชันมากกว่าร้อยละ ๓๕ มีเนื้อที่ประมาณ ๔๓๖,๔๕๗ ไร่ หรือร้อยละ ๒๐.๓๙ ของเนื้อที่ทั้งหมด

๑.๑.๒ ลักษณะภูมิอากาศ

๑) ฤดูกาล

จังหวัดพัทลุงตั้งอยู่ในเขตมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้มีสภาพอากาศแบบภาคใต้อยู่ภายใต้อิทธิพลของมรสุมที่พัดปกคลุมประจำฤดูกาล ทำให้ในปีหนึ่งๆ จะมีเพียง ๒ ฤดูกาล คือ

(๑) ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่ปลายเดือนมีนาคม - กลางเดือนกันยายน ความร้อนและความอบอ้าวของอากาศมีสูงสุดในช่วงเดือนเมษายน - พฤษภาคม ในรอบ ๑๐ ปี (๒๕๕๔-๒๕๖๓) มีอุณหภูมิเฉลี่ย ๒๘.๔๙

(๒) ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกันยายน - กลางเดือนมีนาคม ในรอบ ๑๐ ปี (๒๕๕๔-๒๕๖๓) มีความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ๘๐.๔๘%

๒) ปริมาณน้ำฝน จังหวัดพัทลุง มีฝนเฉลี่ยรอบ ๑๐ ปี (๒๕๕๔-๒๕๖๓) เท่ากับ ๒,๓๙๖.๕๙ มิลลิเมตร ปริมาณน้ำฝน ปี ๒๕๖๓ เท่ากับ ๒,๒๕๖.๘๐ มิลลิเมตร หรือปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๑๘๘.๐๗ มิลลิเมตรต่อเดือน จำนวนวันฝนตก ๑๘๐ วัน หรือเฉลี่ย ๑๕ วัน/เดือน

ตารางที่ ๒ แสดงปริมาณน้ำฝนและจำนวนวันฝนตก ปี ๒๕๕๔ - ๒๕๖๓

ปี	ปริมาณน้ำฝน (มม.)	จำนวนวันที่ฝนตก (วัน)
๒๕๕๔	๓,๕๐๓.๕๐	๑๘๒
๒๕๕๕	๒,๐๘๓.๕๐	๑๗๐
๒๕๕๖	๒,๔๒๒.๐๐	๑๖๘
๒๕๕๗	๒,๑๔๒.๔๐	๑๖๔
๒๕๕๘	๒,๐๔๕.๒๐	๑๖๒
๒๕๕๙	๒,๑๕๖.๙๐	๑๔๗
๒๕๖๐	๓,๖๕๘.๕๐	๑๘๘
๒๕๖๑	๑,๙๙๓.๒๐	๑๖๘
๒๕๖๒	๑,๗๐๓.๙๐	๑๔๕
๒๕๖๓	๒,๒๕๖.๘๐	๑๘๐

ปี	ปริมาณน้ำฝน (มม.)	จำนวนวันที่ฝนตก (วัน)
รวม ๑๐ ปี	๒๓,๙๖๕.๙๐	๑,๖๗๔
เฉลี่ย	๒,๓๙๖.๕๙	๑๖๗

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาพัทลุง

๓) อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์ (ข้อมูล ๑๐ ปี ๒๕๕๔-๒๕๖๓)

อุณหภูมิเฉลี่ยรอบ ๑๐ ปี (๒๕๕๔-๒๕๖๓) อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๘.๔๙ องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุด ๓๔.๗๘ องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุด ๒๓.๔๘ องศาเซลเซียส สำหรับความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ๘๐.๔๘% ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยสูงสุด ๙๗.๓๐% ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยต่ำสุด ๕๖.๒๙%

ตารางที่ ๓ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด - ต่ำสุด ปี ๒๕๕๔ - ๒๕๖๓

ปี	อุณหภูมิ (°C)			ความชื้นสัมพัทธ์ (ร้อยละ)		
	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
๒๕๕๔	๓๔.๒๙	๒๓.๙๐	๒๗.๙๑	๙๕.๑๐	๕๘.๓๐	๘๐.๗๙
๒๕๕๕	๓๔.๕๐	๒๓.๕๑	๒๘.๔๐	๙๖.๑๓	๕๐.๐๐	๗๗.๘๘
๒๕๕๖	๓๓.๘๙	๒๓.๙๒	๒๘.๓๔	๙๕.๙๗	๕๙.๕๒	๘๐.๖๓
๒๕๕๗	๓๕.๑๔	๒๒.๓๘	๒๘.๕๕	๙๖.๗๗	๕๖.๔๒	๗๙.๓๓
๒๕๕๘	๓๔.๘๐	๒๓.๑๔	๒๘.๔๓	๙๖.๗๗	๖๐.๔๘	๘๐.๗๘
๒๕๕๙	๓๖.๕๔	๒๔.๒๗	๒๙.๑๖	๙๖.๐๖	๕๔.๖๖	๗๙.๐๗
๒๕๖๐	๓๓.๘๗	๒๓.๘๐	๒๘.๓๕	๙๘.๑๐	๕๘.๖๗	๘๒.๐๓
๒๕๖๑	๓๕.๗๐	๒๓.๖๐	๒๘.๓๙	๙๙.๐๐	๕๑.๐๐	๘๐.๘๐
๒๕๖๒	๓๕.๒๒	๒๒.๕๐	๒๙.๒๐	๑๐๐.๐๐	๕๖.๓๕	๘๑.๗๔
๒๕๖๓	๓๓.๘๑	๒๓.๘๐	๒๘.๑๖	๙๙.๑๐	๕๗.๔๘	๘๑.๗๗
เฉลี่ย ๑๐ ปี	๓๔.๗๘	๒๓.๔๘	๒๘.๔๙	๙๗.๓๐	๕๖.๒๙	๘๐.๔๘

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาพัทลุง

๑.๑.๓ แหล่งน้ำธรรมชาติ

๑) ลุ่มน้ำ

จังหวัดพัทลุงมีพื้นที่รับน้ำ (Watershed Area) ทั้งสิ้น ๓,๕๑๓.๕๗ ตารางกิโลเมตร ตั้งอยู่ในลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ลำน้ำส่วนใหญ่เป็นลำน้ำสายสั้นๆ มีความกว้างประมาณ ๑๐-๓๐ เมตร ยาวประมาณ ๓๐-๔๕ กิโลเมตร มีต้นน้ำจากเทือกเขาบรรทัดซึ่งแบ่งเขตระหว่างจังหวัดตรังกับจังหวัดพัทลุง ส่วนมากจะมีทิศทางการไหลของน้ำจากทิศตะวันตกไปยังทิศตะวันออก ซึ่งจะไหลไปรวมกันที่ทะเลสาบสงขลา ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายปี เท่ากับ ๒,๑๓๙.๖๖ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งสามารถนำไปใช้สำหรับการเกษตร จำนวน ๖๓๕.๘๘ ล้านลูกบาศก์เมตร การอุปโภค-บริโภค จำนวน ๑๙.๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร และอุตสาหกรรม ๔.๐๓ ล้านลูกบาศก์เมตร รวม ๖๕๘.๙๑ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ดังนั้น จะมีปริมาณน้ำที่ไม่ได้เก็บกักไว้ใช้ และไหลลงทะเลสาบสงขลา คิดเป็นปริมาณ ๒,๒๐๔.๒๑ ล้านลูกบาศก์เมตรโดยจำแนกได้ ๗ ลุ่มน้ำย่อย ดังนี้

(๑) ลุ่มน้ำคลองป่าพะยอม ครอบคลุมพื้นที่อำเภอป่าพะยอมเป็นส่วนใหญ่ อำเภอควนขนุนบางส่วนไหลลงทะเลสาบสงขลาที่พรุควนเค็ริง มีความยาวประมาณ ๓๓ กิโลเมตร ลำน้ำสำคัญ ได้แก่ คลองป่าพะยอม คลองปันแต

“พัทลุงเมืองเกษตรอินทรีย์ วิถียั่งยืน”

(๒) กลุ่มน้ำคลองท่าแนะ ครอบคลุมพื้นที่อำเภอศรีบรรพตและอำเภอควนขนุน เป็นส่วนใหญ่ อำเภอศรีนครินทร์และอำเภอเมืองบางส่วน ไหลลงทะเลสาบสงขลา ที่บ้านปากประเหนือ มีความยาว ประมาณ ๓๘ กิโลเมตร ลำน้ำสำคัญ ได้แก่ คลองท่าแนะ คลองโง้งน้ำ คลองพังโย คลองเรือ

(๓) กลุ่มน้ำคลองนาท่อม ครอบคลุมพื้นที่อำเภอศรีนครินทร์และอำเภอเมือง เป็นส่วนใหญ่ ไหลลงทะเลสาบสงขลา ที่บ้านปากพะเนียด มีความยาวประมาณ ๓๕ กิโลเมตร ลำน้ำสำคัญ ได้แก่ คลองนาท่อม คลองใหญ่ คลองลำสินธุ์ และคลองลำเบ็ด

(๔) กลุ่มน้ำคลองสะพานหยี ครอบคลุมพื้นที่อำเภอกงหราเป็นส่วนใหญ่ อำเภอเมือง บางส่วน มีความยาวประมาณ ๓๕ กิโลเมตร ลำน้ำสำคัญ ได้แก่ คลองหัวหมอน

(๕) กลุ่มน้ำคลองท่าเขียว-บางแก้ว ครอบคลุมพื้นที่อำเภอตะโหมด อำเภอเขาชัยสน เป็นส่วนใหญ่ ไหลลงทะเลสาบสงขลาที่บ้านปากพล มีความยาวประมาณ ๔๒ กิโลเมตร ลำน้ำสำคัญ ได้แก่ คลองตะโหมด คลองท่ามะเดื่อ คลองหัวช้าง

(๖) กลุ่มน้ำคลองป่าบอน ครอบคลุมพื้นที่อำเภอป่าบอน อำเภอบางแก้วเป็นส่วนใหญ่ อำเภอปากพะยูนบางส่วน ไหลลงทะเลสาบสงขลาที่บ้านพระเกิด ความยาวประมาณ ๔๐ กิโลเมตร ลำน้ำ สำคัญ ได้แก่ คลองป่าบอน

(๗) กลุ่มน้ำคลองพรุพ้อ ครอบคลุมพื้นที่อำเภอปากพะยูนเป็นส่วนใหญ่ และอำเภอ ป่าบอนบางส่วน ไหลลงทะเลสาบสงขลาที่บ้านท่าหยี ความยาวประมาณ ๓๖ กิโลเมตร เป็นคลองที่กั้นเขตแดน ระหว่างจังหวัดพัทลุงกับจังหวัดสงขลาทางด้านทิศใต้ ลำน้ำสำคัญ ได้แก่ คลองพรุพ้อ

ตารางที่ ๔ ปริมาณน้ำท่าในกลุ่มน้ำย่อย ๗ กลุ่มน้ำของจังหวัดพัทลุง

ที่	กลุ่มน้ำย่อย	พื้นที่รับน้ำ (ตร.กม.)	ปริมาณ น้ำท่าเฉลี่ย (ล้าน ลบ.ม./ปี)	ความต้องการใช้น้ำ (ล้าน ลบ.ม./ปี)				ปริมาณ น้ำเหลือ (ล้าน ลบ.ม./ปี)
				การ เกษตร	อุปโภค บริโภค	อุตสาหกรรม	รวม	
๑	คลองป่าพะยอม	๓๑๒.๓๘	๒๖๑.๒๒	๗๐.๔๑	๑.๒๗	๐.๑๘	๗๑.๘๖	๑๘๙.๓๖
๒	คลองท่าแนะ	๕๘๖.๘๗	๔๕๕.๑๑	๙๕.๔๒	๓.๔๖	๑.๗๕	๑๐๐.๖๓	๓๕๔.๔๘
๓	คลองนาท่อม	๔๕๖.๗๔	๔๕๖.๔๔	๗๑.๕๕	๕.๑๗	๐.๒๓	๗๖.๙๕	๓๗๙.๔๙
๔	คลองสะพานหยี	๓๖๘.๙๑	๓๖๙.๕๗	๑๒๑.๘๒	๑.๙๙	๐.๒๗	๑๒๔.๐๘	๒๔๕.๔๙
๕	คลองท่าเขียว-บางแก้ว	๖๗๗.๖๘	๕๓๒.๒๔	๒๓๐.๕๙	๓.๓๖	๐.๒๕	๒๓๔.๒๐	๒๙๘.๐๔
๖	คลองป่าบอน	๒๘๘.๖๗	๒๔๔.๖๗	๒๐.๔๔	๑.๘๕	๑.๒๐	๒๓.๔๙	๒๒๑.๑๘
๗	คลองพรุพ้อ	๘๒๒.๓๒	๕๔๓.๘๗	๒๕.๖๕	๑.๙๐	๐.๑๕	๒๗.๗๐	๕๑๖.๑๗
รวม		๓,๕๑๓.๕๗	๒,๘๖๓.๑๒	๖๓๕.๘๘	๑๙.๐๐	๔.๐๓	๖๕๘.๙๑	๒,๒๐๔.๒๑

ที่มา : โครงการชลประทานพัทลุง

๑.๑.๔ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ

จังหวัดพัทลุงมีพื้นที่ป่าไม้ที่ป่าสงวนแห่งชาติ ๓๑ ป่า เนื้อที่ตามกฎกระทรวง ๗๕๖,๑๖๘.๗๕ ไร่ ส่งมอบให้สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) จำนวน ๑๙ ป่า เนื้อที่ ๑๕๓,๖๗๔.๙๙ ไร่ ป่าอนุรักษ์ จำนวน ๖ แห่ง เนื้อที่ ๘๙๐,๖๗๓.๗๐ ไร่ คงเหลือป่าสงวนแห่งชาติ เนื้อที่ ๔๙,๔๗๗.๖๖ ไร่ คงเหลือป่าที่สมบูรณ์ ๓๙๒,๗๑๙.๘๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๒๗ ของพื้นที่ทั้งหมดจำแนก ประเภทได้ ดังนี้

ตารางที่ ๕ จำแนกพื้นที่ป่าจังหวัดพัทลุง

พื้นที่ป่า	จำนวน	พื้นที่ (ไร่)
พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ	๓๑ ป่า	๔๙,๔๗๗.๖๖ ไร่
พื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาปู่-เขาย่า	๑ แห่ง	๑๗๖,๔๘๓.๒๖ ไร่
พื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาบรรทัด	๑ แห่ง	๒๖๙,๓๘๓.๘๕ ไร่
พื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่า	๓ แห่ง	๔๔๒,๔๓๐.๕๓ ไร่
พื้นที่วนอุทยานเมืองเก่าชัยบุรี	๑ แห่ง	๑,๙๒๒.๑๔ ไร่
พื้นที่ป่ามอบให้ ส.ป.ก	๑๙ ป่า	๑๕๓,๖๗๔.๙๙ ไร่

ตารางที่ ๖ เปรียบเทียบพื้นที่ป่าไม้จังหวัดพัทลุงในรอบ ๓ ปี

ปี พ.ศ.	พื้นที่ (ตารางกิโลเมตร)	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละของจังหวัด
๒๕๖๐	๖๑๖.๑๕	๓๘๕,๐๙๓.๔๑	๑๕.๙๖
๒๕๖๑	๖๒๑.๙๔	๓๘๘,๗๑๒.๑๖	๑๖.๑๑
๒๕๖๒	๖๒๘.๓๕	๓๙๒,๗๑๙.๘๑	๑๖.๒๗

๑.๑.๕ ทรัพยากรสัตว์ป่า

จังหวัดพัทลุงพบสัตว์ป่าที่หายากหรือใกล้สูญพันธุ์ ได้แก่ สมเสร็จ เก้งหม้อ เลียงผาหรือ กูร่า ค่างดำ นกเงือก เสือปลาหรือเสือไฟ หมู โดยพบเพียงจำนวนเล็กน้อยบริเวณเทือกเขาบรรทัด และโลมาอิรวดี พบบริเวณทะเลสาบสงขลา (สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๖, ๒๕๔๙)

๑.๑.๖ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง จะแบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ

๑) ป่าชายเลน แหล่งที่พบ บริเวณพื้นที่ทะเลน้อยและรอบทะเลสาบสงขลา มีเนื้อที่ ๙๗.๒๑ ตารางกิโลเมตร หรือ ๖๐,๗๕๖.๒๕ ไร่

๒) ภูเขาทะเล มีการกระจายตัวเป็นพื้นที่กว้าง อยู่ห่างจากพื้นที่ชายฝั่งประมาณ ๘๐ - ๑๐๐ เมตร และเป็นบริเวณที่ปลาชุกชุมมีการปักหอย และเลี้ยงปลาในกระชัง แหล่งที่พบ บริเวณเกาะยวน ตำบลเกาะนางคำ อำเภอปากพะยูน

๑.๑.๗ ความหลากหลายทางชีวภาพ

จังหวัดพัทลุง มีความหลากหลายทางชีวภาพมากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งความหลากหลายทางชีวภาพในระบบนิเวศวิทยาป่าบกและความหลากหลายทางชีวภาพในระบบนิเวศวิทยาป่าพรุและทะเลสาบที่มีส่วนสนับสนุนหรือก่อเกิดภูมิปัญญาชาวบ้าน และผลิตภัณฑ์ชุมชนของคนพัทลุง ได้แก่

๑) อุทยานแห่งชาติเขาปู่ เขาย่า ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ตรัง และพัทลุง ในพื้นที่ ตำบลชุมพลลำสินธุ์ และตำบลบ้านนา อำเภอศรีนครินทร์ ตำบลตะพานและตำบลเขาปู่ อำเภอศรีบรรพต ตำบลเกาะเต่าและตำบลลานข่อย อำเภอป่าพะยอม ตำบลกงหรา ตำบลชะรัดและตำบลคลองทรายขาว อำเภอกงหรา ห่างจากจังหวัดพัทลุง ๓๗ กิโลเมตร โดยได้ประกาศให้เป็นพื้นที่ “อุทยานแห่งชาติเขาปู่-เขาย่า” เมื่อปี ๒๕๒๕ นับเป็นอุทยานแห่งชาติ ลำดับที่ ๔๒ ของประเทศไทย

ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศ เป็นเทือกเขาสูงพื้นที่โดยส่วนใหญ่จะอยู่ในบริเวณป่าเทือกเขาบรรทัดมีภูเขาสูงสลับซับซ้อนมากมายมี “เขาหินแห่น” เป็นยอดเขาสูงสุด มีความสูงประมาณ ๘๗๗ เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลางเป็นจุดแบ่งเขต ระหว่างจังหวัดพัทลุงและตรัง สภาพธรณี

ประกอบไปด้วยเทือกเขาหินปูน จัดอยู่ในกลุ่มหินปูนทุ่งสงยุคออร์โดวิเซียนถึงยุคไตรแอสซิสจูราสสิก อายุประมาณ ๑๕๐ - ๔๕๐ ล้านปีมาแล้ว

พื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาปู่-เขาย่า เป็นต้นน้ำของแม่น้ำตรังและแม่น้ำปากพนังโดยในฝั่งจังหวัดพัทลุงเป็นแหล่งกำเนิดคลองลาไม คลองไม้เสียบ และคลองน้ำใส ซึ่งจะไหลรวมเป็นคลองชะอวด และแม่น้ำปากพนัง ส่วนในฝั่งจังหวัดตรังเป็นต้นกำเนิดของคลองลำภูรา คลองละมอซึ่งเป็นต้นน้ำของแม่น้ำตรัง

สภาพพืชพรรณและสัตว์ป่าส่วนใหญ่เป็น ป่าดิบชื้น ประมาณ ๖๐% ของพื้นที่ มีพรรณไม้หลายชนิดขึ้นอยู่อย่างหนาแน่น ได้แก่ ไม้ยาง ตะเคียน หลุมพอ กระบาก จำปาป่า พิกุล ไข่เหี้ยว นาคบุตร และพญาไม้ เป็นต้น

สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมประมาณ ๖๐ ชนิด ได้แก่ เลียงผา เสือปลา พญากระรอกเหลือง พญากระรอกดำ เก้ง กวาง กระจง หมูป่า ค่างแว่นถิ่นใต้ ชะนี อีเห็นลายพาด หมีคน หนูผีจิ๋ว ค้างคาวแม่ไก่ป่าฝน ค้างคาวปีกถุงเคราดำ ค้างคาวมงกุฎเล็ก เป็นต้น นกประมาณ ๒๘๖ ชนิด เช่น นกแขวนสวรรค์ นกนางแอ่น นกกินปลีสีเรียบ นกจับแมลงสีส้ม นกขุนแผนอกส้ม นกกระบังรอก นกเงือกหัวหงอก นกเขาเขียว เขี้ยวรุ้ง นกโพระดก นกกระเต็นแดง และนกกระจับกระหม่อมแดง เป็นต้น

สัตว์เลื้อยคลานประมาณ ๖๗ ชนิด เช่น งูดินมลายู เหาข้าง งูจงอาง กิ้งก่าบินหัวสีฟ้า ตุ๊กแกป่าได้ งูใบ้ ตุ๊กตุ่ ตะกวด และตะพาบน้ำ เป็นต้น

สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก เช่น กบหนองมลายู กบเขาหลังตอง กบอ่อง จงโคร่ง อึ่งกรายมลายู กบชะง่อนหินเมืองใต้ กบตะนาวศรี กบว้าก อึ่งกรายลายจุดอึ่งกรายหัวแหลม คางคกแคะ และเขียดบัว เป็นต้น

แมลงประมาณ ๗๐ ชนิด เช่น ผีเสื้อหลวง จักจั่น งวงมวนแดง ตัวงว้างห้าขา ผีเสื้อพอมด ผีเสื้อช่างร้อน ผีเสื้อหางติ่งอิศวร ผีเสื้อพระเสาร์ใหญ่ ผีเสื้อดาราไพรบักซีโต้ และผีเสื้อเจ้าป่า เป็นต้น

สถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานเขาปู่-เขาย่า ได้แก่ น้ำตกเหวี่ยงทอง ถ้ำรินเทพนิมิต (ถ้ำตาปู่) และถ้ำมัจฉาปลาวาน

๒) เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย เป็นอุทยานนกน้ำที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทยได้มีการสำรวจเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๗ และได้รับการประกาศจัดตั้งเป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย เมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘ นับเป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าแห่งแรกของประเทศไทย อาณาเขตครอบคลุมพื้นที่ ๓ จังหวัด คือ บางส่วนของตำบลพนางตุง และตำบลทะเลน้อย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ตำบลบ้านขาว ตำบลเครียะ อำเภอรโนด จังหวัดสงขลา ตำบลขอนแก่น ตำบลนางหลง ตำบลเสม็ด ตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราชมีเนื้อที่ประมาณ ๔๕๗ ตารางกิโลเมตรหรือ ๒๘๕,๖๒๕ ไร่ (พื้นดิน ๔๒๙ ตร.กม. ประมาณ ๒๖๘,๑๒๕ ไร่ และพื้นน้ำ ๒๘ ตร.กม. ประมาณ ๑๗,๕๐๐ ไร่) เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย ขึ้นชื่อว่าเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสมบูรณ์และสำคัญที่สุดแห่งหนึ่งของไทย โดยเฉพาะพื้นที่บริเวณพรุควนขันเสียหายได้รับการจดทะเบียนเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำโลก หรือแรมซาร์ไซด์ แห่งแรกของประเทศไทย และเป็นลำดับที่ ๑๑๐ ของโลก เมื่อปี ๒๕๔๑ โดยทะเลน้อยเป็นแหล่งอาศัยของนกน้ำหลากหลายพันธุ์ประมาณ ๑๘๗ ชนิด และพืชไม้นานาพันธุ์มากมาย

๓) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาบรรทัด ตั้งอยู่ที่บ้านนาวง ตำบลบ้านนา อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง ติดกับถนนเพชรเกษม (ทางหลวงหมายเลข ๔) จากจังหวัดพัทลุง-จังหวัดตรัง ห่างจากตัวเมืองพัทลุง ประมาณ ๒๗ กิโลเมตรและห่างจากตัวเมืองตรัง ประมาณ ๓๑ กิโลเมตร ลักษณะภูมิประเทศ โดยทั่วไปเป็นเทือกเขายาวประกอบด้วยภูเขาสูงสลับซับซ้อนเรียงกันเป็นแนวยอดเขาที่สำคัญ คือ เขาหลักสูงจาก

ระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ ๗๐๐ เมตร เป็นแหล่งกำเนิดของต้นน้ำลำธารในพื้นที่ ๔ จังหวัด คือ พัทลุง ตรัง สตูล และสงขลา ชนิดป่าและพรรณไม้พื้นที่ของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาบรรทัดส่วนใหญ่เป็นป่าดงดิบชื้น ประมาณ ๘๐% ของพื้นที่ทั้งหมด พื้นที่ภูเขาไม้ลักษณะเป็นดินมากกว่าหิน พรรณไม้ที่มีค่าและสำคัญของพื้นที่ เช่น ไม้ตระกูลยาง หลุมพอ ตะเคียนต่าง ๆ ไช้เขียว และขนาง เป็นต้น นอกจากป่าดิบชื้นแล้วยังประกอบด้วย ป่าดิบเขาซึ่งมีอยู่ประมาณ ๒๐% ของพื้นที่ พื้นที่ป่าของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาบรรทัด เป็นป่าดงดิบชื้นจึงมี สัตว์ป่าชุกชุมทั้งสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ สัตว์ปีก สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม และสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม

สถานที่ท่องเที่ยว คือ น้ำตกลานหม่อมจ้อยอยู่ในพื้นที่ของหน่วยพิทักษ์ป่าบ้านตะโหมด อำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุง น้ำตกไพรวัลย์อยู่ในพื้นที่ของหน่วยพิทักษ์ป่าบ้านพุด อำเภอกงหรา จังหวัดพัทลุง น้ำตกโตนแพรทองอยู่ในพื้นที่ของหน่วยพิทักษ์ป่าบ้านโตน อำเภอสรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง

๔) โลมาอิรวดี พบในพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลหลวง สถานการณ์ความอยู่รอดของ โลมาอิรวดีในประเทศไทยมีแนวโน้มจำนวนลดลง เนื่องจากลักษณะทางชีววิทยาหรือพฤติกรรมของโลมาอิรวดี มีความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์สูง เช่น ความต้องการพื้นที่อาศัยที่มีลักษณะเฉพาะ หรือการตกถูกเพียงคราวละ ๑ ตัว

๕) หมูเกะสี - เกะห้า (เกะรังนก) จังหวัดพัทลุงมีรังนกนางแอ่นที่ดีและมีคุณภาพ บริเวณเกาะสี - เกะห้า ตำบลเกาะหมาก อำเภอปากพะยูน มีการสัมปทานเพื่อนำรังนกไปจำหน่าย สภาพธรรมชาติของเกาะสี - เกะห้า สวยงามมากแห่งหนึ่งของจังหวัด แนวโน้มอาจเป็นจุดขายด้านการท่องเที่ยวเชิง อนุรักษ์ที่สำคัญของจังหวัดและเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ “ตามรอยประพาสสมเด็จพระพุทธเจ้าหลวง”

๑.๒ ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัด

๑.๒.๑ การแบ่งเขตการปกครอง

ตารางที่ ๗ การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดพัทลุง

อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ร้อยละ	จำนวน				
			ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาล	ชุมชน	อบต.
เมืองพัทลุง	๔๒๗.๔๑๒	๑๒.๔๘	๑๔	๑๔๔	๑๐	๔๕	๔
เขาชัยสน	๒๖๐.๑๑๕	๗.๖๐	๕	๕๘	๓	๕	๓
ควนขนุน	๔๕๓.๙๖๐	๑๓.๒๖	๑๒	๑๒๙	๑๑	๙	๓
ปากพะยูน	๔๓๓.๒๗๔	๑๒.๖๕	๗	๖๕	๖	๔	๒
กงหรา	๒๕๕.๘๕๖	๗.๔๗	๕	๔๕	๔	-	๑
ตะโหมด	๒๖๔.๒๖๐	๗.๗๒	๓	๓๓	๕	๑๘	-
ศรีบรรพต	๒๑๘.๕๐๔	๖.๓๘	๓	๓๐	-	-	๓
ป่าบอน	๓๘๐.๐๔๘	๑๑.๑๐	๕	๕๐	๑	๖	๕
ป่าพะยอม	๓๘๖.๔๐๔	๑๑.๒๘	๔	๓๙	๒	-	๒
บางแก้ว	๑๑๙.๐๐๐	๓.๔๗	๓	๓๔	๒	๘	๒
ศรีนครินทร์	๒๒๕.๖๓๑	๖.๕๙	๔	๔๓	๔	-	-
รวม	๓,๔๒๔.๔๗๓	๑๐๐.๐๐	๖๕	๖๗๐	๔๘	๙๕	๒๕

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดพัทลุง

๑.๒.๒ ข้อมูลประชากร

ประชากรในปี ๒๕๖๓ ของจังหวัดพัทลุง จำนวน ๕๒๓,๐๗๗ คน ประชากรเพศชาย ๒๕๔,๙๐๘ คน เพศหญิง ๒๖๘,๑๖๙ คน คริวเรือนจำนวน ๑๙๗,๐๘๖ คริวเรือน คิดเป็นประชากร ๒.๖๕ คนต่อคริวเรือน มีความหนาแน่นของประชากร ๑๕๓ คนต่อตารางกิโลเมตร อำเภอที่มีประชากรมากที่สุด คือ อำเภอเมือง จำนวน ๑๒๐,๙๐๐ คน ๔๙,๗๓๔ คริวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๑๑ ของประชากรทั้งหมด และอำเภอที่มีประชากรน้อยที่สุด คือ อำเภอศรีบรรพต จำนวน ๑๗,๙๘๔ คน ๖,๘๖๙ คริวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓.๔๔ ของประชากรทั้งหมด

ตารางที่ ๘ จำนวนประชากรของจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๓

อำเภอ	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)	คริวเรือน
เมืองพัทลุง	๕๗,๓๒๐	๖๓,๕๘๐	๑๒๐,๙๐๐	๔๙,๗๓๔
งขลา	๑๘,๓๐๘	๑๘,๓๑๒	๓๖,๖๒๐	๑๑,๖๐๖
เขาชัยสน	๒๑,๙๗๒	๒๒,๙๔๐	๔๔,๙๑๒	๑๖,๖๖๓
ตะโหมด	๑๕,๗๔๔	๑๖,๒๕๔	๓๑,๙๙๘	๑๑,๗๗๐
ควนขนุน	๔๐,๐๒๑	๔๓,๔๘๖	๘๓,๕๐๗	๓๑,๙๖๕
ปากพะยูน	๒๔,๙๗๗	๒๕,๘๒๑	๕๐,๗๙๘	๑๗,๖๓๓
ศรีบรรพต	๙,๐๐๘	๘,๙๗๖	๑๗,๙๘๔	๖,๘๖๙
ป่าบอน	๒๓,๖๔๕	๒๔,๐๘๓	๔๗,๗๒๘	๑๗,๔๔๐
บางแก้ว	๑๒,๗๒๗	๑๓,๐๘๔	๒๕,๘๑๑	๙,๕๙๓
ป่าพะยอม	๑๗,๕๑๒	๑๘,๓๘๕	๓๕,๘๙๗	๑๓,๖๒๖
ศรีนครินทร์	๑๓,๖๗๔	๑๓,๒๔๘	๒๖,๙๒๒	๑๐,๑๘๗
รวม	๒๕๔,๙๐๘	๒๖๘,๑๖๙	๕๒๓,๐๗๗	๑๙๗,๐๘๖

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดพัทลุง

๑.๓ ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม

๑.๓.๑ การศึกษา

จังหวัดพัทลุงมีการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งสายสามัญและสายอาชีพ และระดับอุดมศึกษา โดยมีสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับอุดมศึกษา ได้แก่ มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง วิทยาลัยสารพัดช่างพัทลุง วิทยาลัยการอาชีพควนขนุน วิทยาลัยการอาชีพบางแก้ว วิทยาลัยเทคนิคป่าพะยอม วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพัทลุง

๑.๓.๒ การศาสนา

จังหวัดพัทลุงมีวัดในพุทธศาสนา ๒๔๓ วัด สำนักสงฆ์ ๔๗ แห่ง มัสยิด ๙๘ แห่ง และโบสถ์คริสต์ ๖ แห่ง

๑.๓.๓ วัฒนธรรม

๑) ประเพณีวัฒนธรรม

ประชาชนในพื้นที่จังหวัดพัทลุง มีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ตามกรอบจารีตประเพณี และปฏิบัติตามแนวทางที่ศาสนากำหนด ประเพณีวัฒนธรรมของท้องถิ่นถูกถ่ายทอดโดยกิจกรรมทางศาสนา

“พัทลุงเมืองเกษตรอินทรีย์ วิถียั่งยืน”

ที่ประชาชนนับถือ โดยเป็นการถ่ายทอดจากภูมิปัญญาของบรรพบุรุษสู่คนรุ่นหลัง จึงทำให้ประเพณีและวัฒนธรรมของพี่น้องชาวพัทลุง มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นที่เกี่ยวข้องกับพิธีกรรมทางศาสนา ความเชื่อวัฒนธรรมดังนี้

- (๑) พิธีกรรมด้านศาสนา เช่น ชักพระ (ลากพระ) สงกรานต์ (ทำบุญ,รดน้ำดำหัวผู้ใหญ่) เข้าพรรษา ออกพรรษา และลอยกระทง
- (๒) ความเชื่อเรื่อง ภูพ สุวรรค์ นรก เทวดา ครุฑมอ ไสยศาสตร์ และฤกษ์ยาม
- (๓) พิธีกรรมทำบุญขึ้นปีใหม่ พิธีจัดงานศพ งานบวช โนราโรงครู ไหว้เจ้าที่ ทำขวัญข้าว และสะเดาะเคราะห์
- (๔) ประเพณีในท้องถิ่น ส่วนมากเกี่ยวข้องกับกิจกรรมด้านศาสนา เช่น การแต่งกาย การแต่งงาน งานศพ สงกรานต์ (วันว่าง) และทำบุญเดือนสิบ (ชิงเปรต)
- (๕) การละเล่นพื้นบ้าน
 - การละเล่นของเด็ก เช่น เสือกินวัว วันตุสม การเล่นเสียดาย ไล่จับ ซ่อนหา เล่นตี และขี่ม้าส่งเมือง เป็นต้น
 - การละเล่นของผู้ใหญ่ กีฬาพื้นบ้าน เช่น กีฬาชนไก่ ชนวัว แข่งโพน ชัดตัม แข่งว่า เป็นต้น ดนตรีพื้นบ้าน เช่น โพน กาทลอ และกลองยาว เป็นต้น เพลงพื้นบ้าน เช่น เพลงกล่อมเด็ก (กล่อมให้เด็กนอน) เพลงปลอบเด็ก (ปลอบเด็กเมื่อเด็กไม่สบายหรือหิวนม) และเพลงบอก การแสดงพื้นบ้าน เช่น หนังตะลุง โนรา และลิเกป่า เป็นต้น

๒) ประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม

- (๑) ประเพณีแข่งโพน - ลากพระ (วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑)
- (๒) ประเพณีทำบุญเดือนสิบ (ชิงเปรต)
- (๓) งานวันอนุรักษ์มรดกไทย (แข่งหนังตะลุง - มโนราห์)
- (๔) สงกรานต์ (ทำบุญ รดน้ำดำหัวผู้ใหญ่)

๑.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

๑.๔.๑ การคมนาคมขนส่ง

จังหวัดพัทลุง มีการคมนาคมสะดวกเพราะตั้งอยู่กึ่งกลางของภาคใต้ (กึ่งกลางระหว่างจังหวัดชุมพร-นราธิวาส) เป็นศูนย์รวมของการคมนาคมทางบก จากภาคใต้ตอนบน (ฝั่งอ่าวไทย) และภาคใต้ฝั่งตะวันตก (ฝั่งอันดามัน) ลงสู่ภาคใต้ตอนล่างและภาคใต้ชายแดน โดยใช้เส้นทางสายเพชรเกษม (หมายเลข ๔) ระหว่างสี่แยกเอเชีย อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง - อำเภอสะเตา จังหวัดสงขลาเชื่อมต่อถนนเข้าสู่ประเทศมาเลเซีย และมีทางรถไฟผ่านหลายๆ อำเภอจากเหนือจรดใต้

๑) การขนส่งทางบก เป็นการคมนาคมขนส่งที่สะดวกที่สุดสามารถเดินทางติดต่อกันทั้งภายในจังหวัดและต่างจังหวัด โดยทั้งทางรถไฟและทางรถยนต์

(๑) การเดินทางโดยรถยนต์ มีทางหลวงหมายเลข ๔๑ ผ่านทางอำเภอป่าพะยอม ควนขนุน เมือง และทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔ ผ่านท้องที่อำเภอเมืองพัทลุง ศรีนครินทร์ เขาชัยสน บางแก้ว ตะโหมด และป่าบอน นอกจากนี้ยังมีถนนหรือทางหลวงที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานอื่นๆ อีก เช่น สำนักงานโยธาธิการและผังเมือง และ อปท. เป็นต้น

(๒) การเดินทางโดยรถไฟ มีรถไฟสายใต้ผ่านท้องที่อำเภอควนขนุน เมืองพัทลุง เขาชัยสน บางแก้ว ป่าบอน และปากพะยูน คิดเป็นระยะทาง ๗๕.๗๖ กิโลเมตร มีสถานีรับส่งผู้โดยสารและสินค้า ๙ สถานี ได้แก่ สถานีแหลมโตนด ปากคลอง พัทลุง บ้านตันโดน เขาชัยสน บางแก้ว ควนเคี่ยม หารเทา และ

โคกทราย มีป้ายหยุด ๘ แห่ง ได้แก่ ป้ายหยุดรถบ้านสุนทรามะกอกใต้ ชัยบุรี นาปรือ บ้านห้วยแดน ควนพระหานกง และวัดควนผยอง

๒) การขนส่งทางน้ำ การเดินทางทางเรือ มีบทบาทน้อยมากเมื่อเทียบกับในอดีต ปัจจุบันมีการเดินทางเพียงสายเดียว คือ เส้นทางระหว่างจังหวัดพัทลุงกับอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา และมีท่าเทียบเรือที่สำคัญเพียงแห่งเดียว คือ ท่าเทียบเรือปากพะยูน อำเภอปากพะยูน

๓) ทางอากาศ จังหวัดพัทลุงไม่มีสนามบินพาณิชย์ของตนเอง การเดินทางทางอากาศอาศัยสนามบินพาณิชย์ตรง มีระยะทางห่างกัน ๖๒ กิโลเมตร สนามบินพาณิชย์ขนาดใหญ่ มีระยะทางห่างกัน ๑๐๑ กิโลเมตร และสนามบินพาณิชย์นครศรีธรรมราช มีระยะทางห่างกัน ๑๑๓ กิโลเมตร

๔) การคมนาคมภายในจังหวัด มีรถ ๔ ล้อเล็ก รถมอเตอร์ไซด์รับจ้างวิ่งบริการรอบเมือง และมีรถสองแถววิ่งบริการระหว่างอำเภอใกล้เคียง สำหรับการเดินทางสู่จังหวัดใกล้เคียง สามารถเลือกใช้บริการได้ทั้งรถตู้โดยสาร และรถโดยสารประจำทาง

ตารางที่ ๙ ระยะทางจากอำเภอถึงศาลากลางจังหวัดพัทลุง

อำเภอ	ระยะทาง (กิโลเมตร)	อำเภอ	ระยะทาง (กิโลเมตร)
เมืองพัทลุง	๐.๒	ปากพะยูน	๖๖
งหรา	๔๐	ศรีบรรพต	๓๓
เขาชัยสน	๒๘	ป่าบอน	๕๐
ตะโหมด	๓๙	บางแก้ว	๓๘
ควนขนุน	๑๗	ป่าพะยอม	๓๘
ที่มา : สำนักงานจังหวัดพัทลุง		ศรีนครินทร์	๑๗

๑.๔.๒ ไฟฟ้า

ตารางที่ ๑๐ จำนวนครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้แยกเป็นรายอำเภอของจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๓

อำเภอ	ครัวเรือนทั้งหมด	ครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้ปี ๒๕๖๓	ร้อยละของครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้	ครัวเรือนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้	ร้อยละของครัวเรือนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้
เมืองพัทลุง	๔๙,๒๓๕	๔๙,๒๑๗	๒๕.๒๒๔	๑๘	๐.๐๐๙
งหรา	๑๑,๔๗๑	๑๑,๔๖๒	๕.๘๗๔	๙	๐.๐๐๕
เขาชัยสน	๑๖,๕๒๕	๑๖,๕๑๒	๘.๔๖๓	๑๓	๐.๐๐๗
ตะโหมด	๑๑,๖๔๓	๑๑,๖๓๙	๕.๙๖๕	๔	๐.๐๐๒
ควนขนุน	๓๑,๖๓๘	๓๑,๖๒๖	๑๖.๒๐๙	๑๒	๐.๐๐๖
ปากพะยูน	๑๗,๔๗๐	๑๗,๔๖๒	๘.๙๔๙	๘	๐.๐๐๔
ศรีบรรพต	๖,๘๐๒	๖,๘๐๐	๓.๔๘๕	๒	๐.๐๐๑
ป่าบอน	๑๗,๒๖๕	๑๗,๒๖๑	๘.๘๔๖	๔	๐.๐๐๒
บางแก้ว	๙,๕๐๘	๙,๕๐๐	๔.๘๖๙	๘	๐.๐๐๔
ป่าพะยอม	๑๓,๔๙๑	๑๓,๔๘๗	๖.๙๑๒	๔	๐.๐๐๒
ศรีนครินทร์	๑๐,๐๗๑	๑๐,๐๕๘	๕.๑๕๕	๑๓	๐.๐๐๗
รวม	๑๙๕,๑๑๙	๑๙๕,๐๒๔	๙๙.๙๕๑	๙๕	๐.๐๔๙

ที่มา : การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดพัทลุง

๑.๔.๓ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๑) การประปา

จังหวัดพัทลุงมีการใช้น้ำประปาครอบคลุมทั้ง ๑๑ อำเภอ ๗๔ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยแยกเป็นการแบ่งให้บริการของประปาส่วนภูมิภาค และประปาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒) พื้นที่ให้บริการน้ำประปาของการประปาส่วนภูมิภาค มีการให้บริการน้ำประปาของการประปาส่วนภูมิภาค จำนวน ๓ แห่ง คือ สำนักงานการประปาพัทลุง มีกำลังการผลิต ๑๗,๒๘๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน สำนักงานการประปาทะเลน้อย มีกำลังการผลิต ๗๒๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน และสำนักงานการประปาเขาชัยสน มีกำลังการผลิต ๒,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน โดยมีครัวเรือนที่ใช้น้ำทั้งหมด ๑๖,๙๐๗ ครัวเรือน

๓) พื้นที่ให้บริการน้ำประปาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ให้บริการน้ำประปา จำนวน ๗๔ แห่ง ซึ่งครอบคลุมทั้งจังหวัด โดยมีครัวเรือนที่ใช้น้ำประปารวม ๑๓๘,๕๕๕ ครัวเรือน

ตารางที่ ๑๑ ครัวเรือนที่มีน้ำประปาใช้ และไม่มีน้ำประปาใช้ จำแนกเป็นรายอำเภอ

อำเภอ	ครัวเรือนทั้งหมด	ครัวเรือนที่มีน้ำประปาใช้	ร้อยละของครัวเรือนที่มีน้ำประปาใช้	จำนวนครัวเรือนที่ไม่มีน้ำประปาใช้	ร้อยละของครัวเรือนที่ไม่มีน้ำประปาใช้
เมืองพัทลุง	๕๘,๒๗๘	๑๗,๓๒๘	๒๙.๗๓	๓๑,๒๓๓	๕๓.๓
กงหรา	๑๐,๓๓๗	๘,๘๗๗	๘๕.๘๘	๑,๑๕๘	๑๑.๑๒
เขาชัยสน	๑๕,๑๕๘	๑๒,๖๖๕	๘๓.๕๖	๒,๕๐๗	๑๖.๔๔
ตะโหมด	๑๐,๕๖๖	๖,๙๘๐	๖๖.๐๖	๓,๕๘๖	๓๓.๙๔
ควนขนุน	๒๙,๓๑๗	๓๗๙	๑.๒๙	๒๘,๙๓๘	๙๘.๗๑
ปากพะยูน	๑๖,๑๒๕	๑๒,๑๔๙	๗๕.๓๕	๓,๙๗๖	๒๔.๖๕
ศรีบรรพต	๖,๑๗๓	๖,๐๒๗	๙๗.๖๔	๑๔๖	๒.๓๖
ป่าบอน	๑๕,๔๙๖	๑๓,๗๗๗	๘๘.๙๑	๑,๗๑๙	๑๑.๐๙
บางแก้ว	๘,๖๓๘	๖,๑๔๙	๗๑.๑๙	๒,๔๘๙	๒๘.๘๑
ป่าพะยอม	๑๒,๐๕๒	๙,๕๖๑	๗๙.๓๔	๒,๔๙๑	๒๐.๖๖
ศรีนครินทร์	๑๕,๒๑๑	๘,๔๑๘	๕๕.๑๒	๖,๗๙๓	๔๔.๘๘
รวม	๑๕๖,๔๙๖	๑๐๒,๓๑๐	๖๕.๓๘	๕๔,๑๘๖	๓๔.๖๒

ที่มา : การประปาส่วนภูมิภาค สาขาพัทลุง

๑.๕ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัด

๑.๕.๑ สภาพเศรษฐกิจโดยทั่วไป

เศรษฐกิจของจังหวัดพัทลุง โครงสร้างส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับสาขาเกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง เป็นหลัก รองลงมาสาขาการขนส่ง การขายปลีก และซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์ และการเงิน และการประกันภัยตามลำดับ โดยมีสัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ณ ราคาประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒ คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๓๑ ,๑๓.๐๒ และ ๙.๕๗ ตามลำดับ รายได้หลักของจังหวัดพัทลุงมาจากภาคเกษตร คิดเป็นมูลค่า ๑๑,๖๖๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๓๑ และรายได้ภาคนอกการเกษตร (๑๘ สาขา) มูลค่า ๒๕,๕๘๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๖๙ โดยมีรายได้เฉลี่ยต่อหัวเท่ากับ ๗๕,๗๒๖ บาท เป็นลำดับที่ ๑๓ ของภาคใต้ และลำดับที่ ๖๒ ของประเทศ โดยการขยายตัวทางเศรษฐกิจของจังหวัดพัทลุง เฉลี่ย ๕ ปี

“พัทลุงเมืองเกษตรอินทรีย์ วิถียั่งยืน”

(๒๕๕๕-๒๕๖๒) ร้อยละ ๒.๖๖ ภาคการเกษตรขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๐.๐๑ ภาคนอกการเกษตรขยายตัวเฉลี่ย ร้อยละ ๔.๐๙ ซึ่งอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจขึ้นอยู่กับภาคการเกษตร โดยเฉพาะผลผลิตยางพารา อย่างไรก็ตามราคายางพาราดกต่ำมีส่วนสำคัญที่ทำให้การขยายตัวทางเศรษฐกิจลดลง

ตารางที่ ๑๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดพัทลุง ณ ราคาประจำปี จำแนกตามสาขาการผลิต
ปี พ.ศ.๒๕๕๗r - ๒๕๖๒p จังหวัดพัทลุง

สาขาการผลิต	มูลค่า (ล้านบาท)					
	๒๕๕๗r	๒๕๕๘r	๒๕๕๙r	๒๕๖๐r	๒๕๖๑r	๒๕๖๒p
ภาคเกษตร	๑๑,๘๔๗	๑๐,๖๖๒	๑๑,๙๒๒	๑๒,๐๖๗	๑๑,๑๔๑	๑๑,๖๖๓
เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	๑๑,๘๔๗	๑๐,๖๖๒	๑๑,๙๒๒	๑๒,๐๖๗	๑๑,๑๔๑	๑๑,๖๖๓
ภาคนอกการเกษตร	๒๑,๐๕๔	๒๑,๕๓๔	๒๔,๕๑๔	๒๔,๔๖๒	๒๔,๘๑๕	๒๕,๕๘๓
อุตสาหกรรม	๓,๙๑๗	๓,๗๗๙	๔,๐๙๐	๔,๖๗๐	๔,๔๒๙	๔,๒๕๑
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	๑๖๘	๑๑๑	๑๙๙	๒๑๓	๒๐๕	๒๑๕
การผลิตอุตสาหกรรม	๓,๑๙๓	๓,๑๒๙	๓,๓๑๕	๓,๘๖๐	๓,๖๗๔	๓,๔๑๓
การไฟฟ้า ก๊าซ และระบบปรับอากาศ	๔๗๘	๔๖๐	๔๙๓	๕๐๙	๔๖๔	๔๙๓
การประปาและการจัดการของเสีย	๗๘	๗๘	๘๒	๘๘	๘๕	๑๓๑
การบริการ	๑๗,๑๓๘	๑๗,๗๕๕	๒๐,๔๒๕	๑๙,๗๙๒	๒๐,๓๘๖	๒๑,๓๓๒
การก่อสร้าง	๑,๕๗๗	๑,๖๑๘	๑,๕๘๙	๑,๔๘๔	๑,๕๔๑	๑,๖๖๐
การขายส่ง การขายปลีก และซ่อมยานยนต์ และจักรยานยนต์	๓,๖๖๙	๓,๙๑๕	๔,๕๗๔	๔,๗๗๒	๔,๖๕๕	๔,๘๕๐
การขนส่ง และสถานที่เก็บสินค้า	๕๘๘	๖๓๑	๗๑๐	๘๑๓	๘๔๑	๙๒๙
ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	๘๗	๑๐๐	๑๑๕	๑๒๕	๑๔๐	๑๕๑
ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	๓๗๗	๕๐๓	๔๘๓	๕๕๗	๕๙๒	๖๕๓
การเงินและการประกันภัย	๒,๔๕๙	๒,๗๕๓	๓,๐๓๗	๓,๑๕๑	๓,๓๑๕	๓,๕๖๖
กิจกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์	๑,๕๖๘	๑,๔๒๒	๒,๑๘๕	๑,๗๓๑	๑,๖๘๑	๑,๘๐๕
กิจกรรมวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และกิจกรรมทางวิชาการ	๑๘	๑๗	๒๑	๒๐	๑๘	๒๕
กิจกรรมการบริหารและบริการสนับสนุนอื่นๆ	๗๕	๘๑	๘๖	๙๘	๑๐๙	๑๑๓
การบริหารราชการ การป้องกันประเทศฯ	๑,๕๖๓	๑,๖๑๙	๒,๒๒๙	๑,๘๒๓	๒,๐๐๕	๒,๐๓๕
การศึกษา	๓,๖๘๘	๓,๕๘๑	๓,๗๑๘	๓,๕๑๕	๓,๖๑๓	๓,๕๖๕
กิจกรรมด้านสุขภาพ และงานสังคมสงเคราะห์	๑,๑๙๒	๑,๒๓๖	๑,๓๘๕	๑,๓๙๖	๑,๕๒๘	๑,๖๑๔
ศิลปะ ความบันเทิง และนันทนาการ	๔๔	๔๒	๕๓	๖๓	๗๓	๘๗
กิจกรรมการบริหารด้านอื่นๆ	๒๓๑	๒๓๖	๒๔๑	๒๔๕	๒๗๔	๒๘๒
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	๓๒,๙๐๒	๓๒,๑๙๕	๓๖,๔๓๕	๓๖,๕๒๙	๓๕,๙๕๕	๓๗,๒๔๖
Gross Provincial Product (GPP)						
มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเฉลี่ยต่อหัว (บาท)	๖๗,๖๖๖	๖๖,๐๒๖	๗๔,๕๐๗	๗๔,๔๘๘	๗๓,๑๐๙	๗๕,๗๒๖
GPP Per Capita (Baht)						
ประชากร (๑,๐๐๐ คน)	๔๘๖	๔๘๘	๔๘๙	๔๙๐	๔๙๒	๔๙๒

หมายเหตุ : r (Revised) หมายถึง การปรับปรุงข้อมูลย้อนหลัง

p (Preliminary) หมายถึง ค่ารายปีที่ได้รับจากการประมวลผลข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตารางที่ ๑๓ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดพิจิตรแบบปริมาณลูกโซ่ จำแนกตามสาขาการผลิต
ปี พ.ศ.๒๕๕๗r - ๒๕๖๒p จังหวัดพิจิตร

สาขาการผลิต	มูลค่า (ล้านบาท)					
	๒๕๕๗r	๒๕๕๘r	๒๕๕๙r	๒๕๖๐r	๒๕๖๑r	๒๕๖๒p
ภาคเกษตร	๕,๕๘๕	๕,๗๑๗	๕,๘๗๙	๕,๖๑๕	๖,๔๐๘	๖,๖๓๙
เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	๕,๕๘๕	๕,๗๑๗	๕,๘๗๙	๕,๖๑๕	๖,๔๐๘	๖,๖๓๙
ภาคนอกการเกษตร	๑๒,๕๑๓	๑๒,๔๙๙	๑๓,๘๒๖	๑๓,๔๙๔	๑๓,๖๐๖	๑๓,๗๕๓
อุตสาหกรรม	๑,๓๑๗	๑,๒๑๔	๑,๒๕๘	๑,๓๘๐	๑,๓๑๘	๑,๒๖๐
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	๑๑๖	๗๑	๑๒๒	๑๒๘	๑๒๔	๑๒๑
การผลิตอุตสาหกรรม	๙๐๒	๘๓๕	๘๓๗	๙๓๐	๘๘๐	๘๑๗
การไฟฟ้า ก๊าซ และระบบปรับอากาศ	๔๓๒	๔๒๔	๔๖๕	๔๗๕	๔๘๖	๕๑๐
การประปาและการจัดการของเสีย	๔๑	๔๓	๔๕	๔๙	๔๗	๗๔
การบริการ	๑๑,๓๖๘	๑๑,๕๕๔	๑๒,๙๕๔	๑๒,๓๒๘	๑๒,๕๘๔	๑๒,๘๗๑
การก่อสร้าง	๑,๐๖๙	๑,๑๔๖	๑,๑๕๓	๑,๐๖๐	๑,๐๘๓	๑,๑๖๑
การขายส่ง การขายปลีก และซ่อมยานยนต์ และ จักรยานยนต์	๒,๐๒๒	๒,๑๔๖	๒,๓๖๔	๒,๔๑๔	๒,๓๒๑	๒,๓๖๔
การขนส่ง และสถานที่เก็บสินค้า	๔๖๗	๔๒๘	๔๖๒	๕๓๒	๕๕๔	๕๙๐
ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	๗๓	๘๐	๘๗	๙๐	๙๗	๑๐๐
ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	๕๐๒	๖๗๙	๖๔๖	๗๐๙	๗๗๕	๘๖๒
การเงินและการประกันภัย	๑,๖๖๔	๑,๘๕๓	๒,๐๒๔	๒,๐๙๔	๒,๒๕๔	๒,๓๐๙
กิจกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์	๑,๖๘๐	๑,๕๐๗	๒,๓๒๖	๑,๘๔๔	๑,๗๘๓	๑,๙๐๑
กิจกรรมวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และกิจกรรม ทางวิชาการ	๑๗	๑๗	๒๐	๑๙	๑๗	๒๔
กิจกรรมการบริหารและบริการสนับสนุนอื่นๆ	๔๘	๕๒	๕๕	๖๒	๖๘	๗๐
การบริหารราชการ การป้องกันประเทศฯ	๙๗๘	๙๗๔	๑,๒๘๘	๑,๐๒๐	๑,๐๙๒	๑,๐๘๓
การศึกษา	๒,๐๒๗	๑,๘๗๗	๑,๘๙๔	๑,๗๔๖	๑,๗๕๕	๑,๖๙๘
กิจกรรมด้านสุขภาพ และงานสังคมสงเคราะห์	๘๑๒	๘๑๔	๘๗๙	๘๕๙	๙๑๗	๙๔๘
ศิลปะ ความบันเทิง และนันทนาการ	๓๑	๓๑	๔๒	๕๐	๕๘	๖๙
กิจกรรมการบริการด้านอื่นๆ	๑๖๖	๑๖๙	๑๗๒	๑๗๔	๑๙๒	๑๙๕
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	๑๘,๔๑๙	๑๘,๕๖๒	๒๐,๐๕๕	๑๙,๔๓๕	๒๐,๔๕๐	๒๐,๘๓๒
Gross Provincial Product (CVMs)						

หมายเหตุ : r (Revised) หมายถึง การปรับปรุงข้อมูลย้อนหลัง

p (Preliminary) หมายถึง ค่ารายปีที่ได้รับการประมวลผลข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๑.๖ ข้อมูลด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

จังหวัดพิจิตรมีทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวมากมาย ประกอบด้วย สถานที่ท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ สถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ และศิลปวัฒนธรรมเป็นแหล่งกำเนิดหนังตะลุง มโนราห์ และยังคงรักษาเอกลักษณ์ศิลปะการแสดงสืบทอดมาถึงปัจจุบัน

๑.๖.๑ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

๑) อุทยานนกน้ำทะเลน้อย เป็นอุทยานนกน้ำที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย ตั้งอยู่ที่ ตำบลทะเลน้อย อำเภอกวนขนุน มีเนื้อที่ประมาณ ๔๕๐ ตารางกิโลเมตร (พื้นดิน ๔๒๒ ตารางกิโลเมตร และพื้นน้ำ ๒๘ ตารางกิโลเมตร) เป็นที่อาศัยของนกน้ำหลากหลายพันธุ์ ประมาณ ๑๘๗ ชนิด และมีพืชไม้นานาพันธุ์มากมาย ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๔๐๔๘ จากอำเภอมืองพัทลุง อำเภอกวนขนุน ระยะทาง ๓๒ กิโลเมตร

๒) อุทยานแห่งชาติเขาปู่ - เขาย่า มีเนื้อที่ประมาณ ๔๓๓,๗๕๐ ไร่ หรือ ๖๙๔ ตารางกิโลเมตร มีสภาพเป็นป่าดงดิบชื้นพรรณไม้ที่สำคัญ เช่น หลุมพอ เคี่ยมตะเคียนทอง และมีสัตว์ป่าที่สำคัญ เช่น สมเสร็จ แรด ลิง ค่าง และนกต่างๆ เป็นต้น ใช้เส้นทางหมายเลข ๔๑ ไปอำเภอกวนขนุน แยกซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข ๔๑๖๔ สู่อำเภอศรีบรรพต เข้าไปประมาณ ๑๗ กิโลเมตร และแยกซ้ายเข้าอีก ๔ กิโลเมตร ถึงที่ทำการอุทยาน

๓) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเทือกเขาบรรทัด มีเนื้อที่ประมาณ ๑๖๗ ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดตรัง สงขลา สตูล ภูมิประเทศเป็นเทือกเขา เป็นแหล่งต้นน้ำลำธารและพรรณไม้มีค่ามากมาย ที่ทำการตั้งอยู่ ตำบลบ้านนา อำเภอสรีนครินทร์ ห่างจากตัวเมืองพัทลุงไปตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔ ระยะทาง ๒๗ กิโลเมตร

๔) หาดแสนสุขลำปำ เป็นหาดทรายที่มีทิวสนร่มรื่น เป็นทะเลสาบน้ำจืดที่ใหญ่ที่สุดในเอเชีย (ทะเลสาบสงขลา) กลางวงเวียนมีรูปปั้นปูนฝูงปลาลำปำซึ่งเป็นปลาท้องถิ่นที่อาศัยในบริเวณหาดแสนสุขลำปำ มีศาลากลางน้ำ ชื่อว่า “ศาลาลำปำที่รัก” สำหรับชมทิวทัศน์ทะเลสาบสงขลา และจากบริเวณชายหาดมีสะพานเชื่อมไปยังเกาะลอยซึ่งเป็นเกาะที่เกิดจากการทับถมของดินตะกอนปากน้ำลำปำเดินทางจากเมืองพัทลุงไปตามถนนทางหลวงหมายเลข ๔๐๔๗ ระยะทาง ๑๐ กิโลเมตร

๕) แหลมจองถนน ตั้งอยู่ ตำบลจองถนน อำเภอกาญจนบุรี จากเมืองพัทลุงไปตามเส้นทางสายเพชรเกษม เลี้ยวซ้ายผ่านอำเภอกาญจนบุรีไปอีกประมาณ ๑๒ กิโลเมตร เป็นหมู่บ้านชาวประมงอยู่บนเนินดินและลาดชันลงไปยังทะเลสาบสงขลา สามารถมองเห็นทิวทัศน์เกาะแก่งต่างๆ ได้เป็นอย่างดี

๖) เกาะสี่เกาะห้า ตั้งอยู่ในทะเลสาบสงขลา ตำบลเกาะหมาก อำเภอปากพะยูน เกาะแห่งนี้เป็นที่อยู่อาศัยของนกนางแอ่นทะเลเป็นจำนวนมาก จึงถูกเรียกว่าเกาะรังนก และมีสัมปทานเพื่อนำรังนกเหล่านี้ไปจำหน่าย สภาพธรรมชาติของเกาะมีความงดงามมากแห่งหนึ่งของจังหวัดพัทลุง การเดินทางสามารถเดินทางได้จากท่าเรือตำบลลำปำระยะทาง ๒๕ กิโลเมตร หรือท่าเรือ อำเภอปากพะยูน ระยะทาง ๑๐ กิโลเมตร และที่สำคัญเกาะแห่งนี้พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชการที่ ๕) เคยเสด็จประพาส และทรงจารึกพระปรมาภิไธยย่อไว้ ณ บริเวณหน้าผาถ้ำเทวดา และในบริเวณนี้ได้ก่อสร้างอนุสาวรีย์พระองค์ท่านประดิษฐานไว้ด้วย

๗) บ่อน้ำร้อน บ่อน้ำเย็น (ธารน้ำเย็น) ตั้งอยู่ ตำบลเขาชัยสน อำเภอกาญจนบุรี เชื่อกันว่าเป็นน้ำศักดิ์สิทธิ์ที่ใช้รักษาโรคบางอย่าง อยู่ห่างจากตัวจังหวัดพัทลุงไปทางทิศใต้ตามทางหลวงหมายเลข ๔ ประมาณ ๒๕ กิโลเมตร แยกซ้าย (บ้านท่านางพรหม) เข้าทางหลวงหมายเลข ๔๐๘๑ ไปอำเภอกาญจนบุรี ระยะทาง ๗ กิโลเมตร บริเวณถนนสุขาภิบาลซอย ๒ ติดที่ว่าการอำเภอกาญจนบุรี จะมีถนนลาดยางแยกขวามือเข้าไปอีกประมาณ ๑ กิโลเมตร ถึงหน้าผาเชิงเขาชัยสน อันเป็นที่ตั้งของบ่อน้ำเย็นแต่เป็นสวนพักผ่อนเลยไปอีก ๓๐๐ เมตร เป็นบ่อน้ำร้อน ลักษณะเป็นแอ่งน้ำร้อน

๘) น้ำตกไพรวัลย์ ตั้งอยู่ในหน่วยพิทักษ์ป่าบ้านพุด เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาบรรทัด ตำบลคลองเฉลิม อำเภอกงหรา ใช้เส้นทางจากบ้านคลองหมวยไปตามถนนลำสินธุ์บ้านกงหรา (ทางหลวงหมายเลข ๔๑๒๒) ระยะทาง ๒๓ กิโลเมตร เป็นน้ำตกขนาดใหญ่ มีความงดงามตามธรรมชาติ เงียบสงบและร่มเย็นอุดมไปด้วยพรรณไม้นานาชนิด

๙) **น้ำตกหม่อมจ้อย** ตั้งอยู่ในบริเวณหน่วยพิทักษ์ป่าตะโหมด อยู่ห่างจากที่ทำการอำเภอ ตะโหมด ระยะทาง ๑๒ กิโลเมตร การเดินทางใช้เส้นทางหมายเลข ๔๑๒๑ และต่อด้วยเส้นทางหมายเลข ๔๑๓๗ (อยู่ทางตอนใต้ของเมืองพัทลุง) แยกทางหลวงหมายเลข ๔ เข้าไปจนถึงวัดตะโหมดระยะทางจากอำเภอ ตะโหมดถึงน้ำตกประมาณ ๕ กิโลเมตร เป็นน้ำตกที่อยู่ท่ามกลางป่าที่ร่มรื่น ลักษณะของน้ำตกจะแบ่งเป็นชั้นๆ แต่ละชั้นมีชื่อต่างกัน มีแอ่งน้ำสามารถเล่นน้ำได้ มีลานกว้างเหมาะแก่การพักผ่อนหย่อนใจ

๑๐) **ภูเขาอกทะลุ** จากวัดคูหาสวรรค์ มุ่งหน้าไปบนทางหลวงหมายเลข ๔๐๔๗ จะพบ ภูเขาอกทะลุ ตั้งตระหง่านอยู่ทางทิศตะวันออกของสถานีรถไฟพัทลุง ภูเขาอกทะลุเป็นสัญลักษณ์ของจังหวัด พัทลุง มีความสูง ๒๕๐ เมตร มีบันไดขึ้นยอดเขาเพื่อชมวิทิวทัศน์ของเมืองพัทลุงได้ ลักษณะพิเศษของภูเขา คือ มีโพรงทะลุมองเห็นอีกด้านหนึ่ง อยู่บริเวณเกือบตอนปลายของยอดเขา ซึ่งเป็นที่มาของชื่อภูเขา

๑๑) **ถ้ำสุมน** ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านนา อำเภอศรีนครินทร์ อยู่ห่างจากตัวเมืองพัทลุงไปตาม ถนนสายพัทลุง - ตรัง (ทางหลวงแผ่นดินสายเพชรเกษม หมายเลข ๔ ระยะทาง ๒๑ กิโลเมตร) เป็นถ้ำที่มี หินงอก หินย้อย และมีห้องโถงกว้างใหญ่โต และร่มเย็นสวยงามวิจิตรตระการตาตามธรรมชาติ ถ้ำมีสองชั้น คือ ชั้นแรกเสมอกับพื้นราบและชั้นใต้ดิน ภายในถ้ำมีพระพุทธรูปปางต่างๆ หลายองค์นอกจากนั้นถ้ำสุมนยังเป็น สถานที่วิปัสณาที่มีชื่อเสียงโด่งดังในกลุ่มของผู้ที่แสวงธรรม

๑๒) **ล่องแก่ง** จังหวัดพัทลุงมีกิจกรรมล่องแก่งสำหรับผู้ผจญภัยและชอบความตื่นเต้น ซึ่งปัจจุบันเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมแพร่หลาย เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลลานข่อย อำเภอป่าพะยอม ห่างจากตัวเมืองพัทลุงไปตามถนนสายพัทลุง - นครศรีธรรมราช (ทางหลวงแผ่นดินสายเอเชีย หมายเลข ๔๑) ระยะทาง ๔๐ กิโลเมตร

๑.๖.๒ แหล่งท่องเที่ยวโบราณสถานและโบราณวัตถุ

๑) **วัดวัง** ตั้งอยู่ ตำบลลำปำ อำเภอเมืองพัทลุง ห่างจากเมืองพัทลุงไปทางหลวง หมายเลข ๔๐๔๗ ระยะทาง ๖ กิโลเมตร เป็นปูชนียสถานที่สำคัญแห่งหนึ่งของจังหวัดพัทลุง สร้างโดยพระยา พัทลุง (ทองขาว) ในสมัยรัชกาลที่ ๓ และอดีตเป็นสถานที่ทำพิธีถือน้ำพิพัฒน์สัตยาในสมัยรัตนโกสินทร์ ภายใน พระอุโบสถมีภาพเขียนฝาผนัง เขียนด้วยสีฝุ่น เกี่ยวกับพุทธประวัติและเทพพระประธานเป็นพระพุทธรูปปูนปั้น สมัยเดียวกันในระยะเบียงคตโดยมีพระพุทธรูปปูนปั้น จำนวน ๑๐๘ องค์

๒) **วัดคูหาสวรรค์** ตั้งอยู่เชิงเขาคูหาสวรรค์ ใกล้กับตลาดสดเทศบาลเมืองพัทลุง สร้างสมัยอยุธยา และต่อมาได้ยกฐานะขึ้นเป็นอารามหลวงแห่งแรกของจังหวัดพัทลุง ภายในวัดนี้มีถ้ำ พระพุทธรูปปางไสยาสน์องค์ใหญ่ และพระพุทธรูปนั่งประดิษฐานอยู่ตามผนังถ้ำ และบริเวณหน้าถ้ำมีจารึก พระปรมาภิไธยย่อของพระมหากษัตริย์และชื่อพระวงศ์หลายพระองค์

๓) **พระพุทธนิรโรคันตรายชัยวัฒน์จตุรทิศ** หรือที่เรียกกันว่าพระสี่มุมเมือง เป็นพระพุทธรูปประจำภาคใต้และปูชนียวัตถุคู่เมืองของจังหวัดพัทลุง ประดิษฐานอยู่ในศาลาจตุรมุข บริเวณด้านหน้าระหว่าง ศาลากลางจังหวัดพัทลุงกับศาลจังหวัดพัทลุง เป็นพระพุทธรูปหล่อสัมฤทธิ์ ปางสมาธิ ที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร (รัชกาลที่๙) โปรดเกล้า พระราชทานไว้ที่จังหวัดพัทลุง เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๑

๔) **อนุสาวรีย์พระยาทุกขราษฎร์ (ช่วย)** ประดิษฐานอยู่ที่สามแยกท่ามิหรำ ตำบลท่ามิหรำ อำเภอเมืองพัทลุง ตามประวัติกล่าวว่าพระยาทุกขราษฎร์ (ช่วย) เดิม เป็นพระสงฆ์ชื่อพระมหาช่วย จำพรรษาอยู่ที่วัดป่าลิไลยก์ในสมัยรัชกาลที่ ๑ ซึ่งในขณะ นั้นเกิดสงคราม ๙ ท้าว พระมหาช่วยได้ช่วยเหลือ พระยาพัทลุง นำชาวบ้านเข้าต่อต้าน กองทัพพม่าจนแตกพ่าย ต่อมาจึงลาสิกขาบทและได้รับโปรดเกล้าให้เป็น พระยาทุกขราษฎร์ (ช่วย) ทำราชการเมืองพัทลุง มีตำแหน่ง พระยาเทียบเท่าเจ้าเมือง

๕) **วัดเขียนบางแก้ว** ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ ตำบลจองถนน อำเภอเขาชัยสน ตามเส้นทางหลวงหมายเลข ๔๐๘๑ ห่างจากที่ว่าการอำเภอเขาชัยสน ๗ กิโลเมตร วัดเขียนตั้งอยู่ที่ริม ทะเลสาบสงขลา เป็นวัดที่เก่าแก่มีพระธาตุบางแก้ว ซึ่งสร้างแบบเดียวกับพระมหาธาตุเจดีย์นครแต่มีขนาดเล็กกว่า เป็นปูชนียสถานที่สำคัญที่สุดแห่งหนึ่งของจังหวัดพัทลุงเชื่อกันว่าสร้างมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาตอนต้น สันนิษฐานว่าพื้นที่บริเวณวัดนี้เป็นที่ตั้งของเมืองพัทลุงมาก่อนเพราะได้พบซากปรักหักพังของศิลาแลงและพระพุทธรูปมากมาย

๖) **ศูนย์วัฒนธรรมบ้านตะโหมด** ตั้งอยู่ในบริเวณโรงเรียนประชาบำรุงจากวัดตะโหมด ไปศูนย์วัฒนธรรม ระยะทาง ๑ กิโลเมตร เป็นศูนย์รวบรวมวัฒนธรรมท้องถิ่น วิถีชีวิตพื้นบ้านของชุมชนบ้านตะโหมด นับเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและคนรุ่นหลังจะได้สืบทอดความเป็นมาของชุมชนบ้านตะโหมด

๗) **หมู่บ้านหัตถกรรมรูปหนังตะลุง** ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑ ตำบลท่ามะเดื่อ ตามเส้นทางจากสามแยกทางหลวงหมายเลข ๔ ไปทางรถไฟ ระยะทาง ๙ กิโลเมตร เป็นหมู่บ้านหัตถกรรมรูปหนังตะลุงและหนังใหญ่ส่งจำหน่ายทั้งในและต่างประเทศ

๘) **วังเจ้าเมืองพัทลุง หรือวังเก่า - วังใหม่** ตั้งอยู่ที่ ตำบลลำปำ อำเภอเมืองพัทลุง เดิมเป็นที่ว่าการและเป็นที่อยู่อาศัยของเจ้าเมืองพัทลุง ปัจจุบันคงเหลืออยู่ส่วนหนึ่ง คือ วังเก่า สร้างในสมัยพระยาพัทลุง (น้อย จันทรโรจนวงษ์) เป็นผู้ว่าราชการจังหวัด ต่อมาวังได้ตกทอดมาจนถึงประไพ มุตามะระบุตรของหลวงคีวรฉัตร ส่วนวังใหม่สร้าง เมื่อ พ.ศ.๒๔๖๒ โดยพระยาอภัยบริรักษ์ จักราวชิตพิพิธภักดี (เนตร จันทรโรจนวงษ์) บุตรชายของพระยาพัทลุง ซึ่งเป็นเจ้าเมืองพัทลุง ปัจจุบันทายาทตระกูลจันทรโรจนวงษ์ ได้มอบวังนี้ให้เป็นสมบัติของชาติและกรมศิลปากรได้ประกาศขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานแห่งชาติ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๖

๑.๖.๓ แหล่งท่องเที่ยวของชุมชน

๑) **ตลาดโต้เหน็ด** ตลาดพื้นบ้านของจังหวัดพัทลุงที่สามารถเที่ยวได้ทุกวัย ได้ทั้งการท่องเที่ยวเชิงศิลป์ ท่องโลกแห่งตัวหนังสือ จิบกาแฟรสเข้มข้น ชิมอาหารพื้นเมืองหลากหลาย พร้อมทั้งเลือกซื้อสินค้าแฮนด์เมดของคนท้องถิ่น “ตลาดโต้เหน็ด” หรือที่คนใต้เรียกกันว่า “ตลาดโต้เหน็ด” ตั้งอยู่ที่ บ้านจันนา ตำบลดอนทราย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง เป็นตลาดนัดพื้นบ้านสีเขียวที่สร้างรายได้ให้กับชุมชนแห่งนี้มากกว่า ๓ ปี นอกจากเป็นการสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรและชาวบ้าน แต่ยังสร้างความสุขและมิตรภาพให้กลับคืนสู่ท้องถิ่นอย่างยั่งยืน เปิดบริการทุกวันอาทิตย์ เวลา ๐๘.๐๐ - ๑๖.๐๐ น.

๒) **ป่าไม้สร้างสุข** พื้นที่พักผ่อน เล่น เรียน เล่น แห่งใหม่ของจังหวัดพัทลุง ร่วมกับตลาดกรีนร่วมสมัยของชุมชนผู้ผลิตรุ่นใหม่หัวใจสีเขียวและกิจกรรมเรียนรู้สุดสร้างสรรค์เที่ยว ได้ทุกเพศทุกวัยและทั้งครอบครัว ป่าไม้สร้างสุขตั้งอยู่ภายในสวนไม้ขวัญใจ อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง ห่างจากโรงพยาบาลควนขนุนประมาณ ๕๐๐ เมตร เป็นอีกหนึ่งพื้นที่คุณภาพของจังหวัดพัทลุงที่จะมาสร้างความสุขให้กันทั้งชุมชนและผู้มาเยือน เดินทางมาเที่ยวง่าย สามารถมานั่งเล่นปิกนิกได้ตลอดทั้งวัน เปิดบริการทุกวันเสาร์และวันอาทิตย์ เวลา ๐๘.๐๐ - ๑๘.๐๐ น.

๓) แหล่งท่องเที่ยวชุมชนภายในจังหวัด

- (๑) ท่องเที่ยวชุมชนบ้านลำใน อำเภอศรีนครินทร์
- (๒) ชัยบุรีเมืองเก่าพัทลุงโฮมสเตย์ อำเภอเมืองพัทลุง
- (๓) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ปลายตรอกร่วมใจ (โรงฟาง) อำเภอควนขนุน
- (๔) ท่องเที่ยวบ่อน้ำร้อนเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน
- (๕) ท่องเที่ยวบ้านโหล๊ะจังกระ อำเภอกงหรา
- (๖) ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านเกาะเสือ (เกาะเสือสกุสเสย์) อำเภอปากพะยูน

- (๓) ท่องเที่ยวโดยชุมชนบางแก้ว อำเภอบางแก้ว
- (๔) ชุมชนล่องแก่งลานข่อย อำเภอป่าพะยอม
- (๕) ท่องเที่ยวโดยชุมชนอำเภอตะโหมด (บ้านป่าพงค์) อำเภอตะโหมด
- (๑๐) ท่องเที่ยววิถีชุมชนคนเขาย่า อำเภอศรีบรรพต
- (๑๑) ท่องเที่ยวโดยชุมชนตำบลเกาะหมาก อำเภอปากพะยูน
- (๑๒) ศูนย์สาธิตวิสาหกิจชุมชนทำช้างพื้นฟูเศรษฐกิจ อำเภอควนขนุน
- (๑๓) บ้านขามสายน้ำมีชีวิต อำเภอศรีนครินทร์
- (๑๔) ริมผาโฮมสเตย์ อำเภอกงหรา
- (๑๕) วิสาหกิจชุมชนบ้านต้นกระจูด อำเภอควนขนุน
- (๑๖) ชุมชนท่องเที่ยวโหม้เหนือ เขาปู่ อำเภอศรีบรรพต
- (๑๗) ทอผ้าไหมลานข่อย อำเภอป่าพะยอม
- (๑๘) การท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านโหล๊ะหาร อำเภอป่าบอน
- (๑๙) กรวด หิน (รักษ์) ดิน เล อำเภอปากพะยูน
- (๒๐) ศูนย์เรียนรู้เครือข่ายสินธุ์แพรทอง อำเภอศรีนครินทร์
- (๒๑) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรกรบ้านป่าตอ อำเภอศรีบรรพต
- (๒๒) ชุมชนบ้านทอนตรน อำเภอกงหรา
- (๒๓) วิสาหกิจชุมชนหัตถกรรมกระจูดวรรณ อำเภอควนขนุน
- (๒๔) ท่องเที่ยวโดยชุมชนเหมืองตะกั่ว อำเภอป่าบอน
- (๒๕) ชุมชนคนรอบเขา ตำบลเขาชัยสน
- (๒๖) วิสาหกิจชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มรักษ์ถิ่นเกิด อำเภอปากพะยูน
- (๒๗) ชุมชนเวียงวังเขียนบางแก้ว อำเภอเขาชัยสน
- (๒๘) วิถีชุมชนคนเกษตร อำเภอศรีนครินทร์
- (๒๙) ท่องเที่ยวโฮมสเตย์ตำบลบ้านนา อำเภอศรีนครินทร์
- (๓๐) ท่องเที่ยวชุมชนบ้านท่ายูง อำเภอศรีบรรพต
- (๓๑) ท่องเที่ยวชุมชนโชนลำป่า อำเภอเมืองพัทลุง
- (๓๒) หลาดใต้โหนด อำเภอควนขนุน
- (๓๓) หลาดชุมชนสวนไผ่ขวัญใจ อำเภอควนขนุน

๑.๖.๔ ข้อมูลสถิติการท่องเที่ยว

ส่วนใหญ่รายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดพัทลุงมาจากการท่องเที่ยวโดยชุมชน อาทิ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร และการท่องเที่ยวธรรมชาติ โดยในปี ๒๕๖๓ มีรายได้จากการท่องเที่ยว ๑๘๓.๖๐ ล้านบาท ลดลงจากปี ๒๕๖๒ ร้อยละ ๙๔.๙๒ และมีจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติเข้ามาท่องเที่ยว จำนวน ๑๒๑,๘๗๓ คน ลดลงจากปี ๒๕๖๒ ร้อยละ ๙๒.๗๔ โดยมีอัตราการเข้าพักร้อยละ ๖๗.๕๓ สำหรับในปี ๒๕๖๔ จากสถานการณ์โควิดส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวของประเทศไทย คาดว่าการท่องเที่ยวของจังหวัดพัทลุงมีจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวลดลง โดยมีรายได้จากการท่องเที่ยว ๖๗.๐๑ ล้านบาท ซึ่งมาจากนักท่องเที่ยวชาวไทยเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุง ๔๐,๐๐๘ คน

ตารางที่ ๑๔ ข้อมูลสถิติการท่องเที่ยวของจังหวัดพัทลุง

ข้อมูล	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓(p)	๒๕๖๔ (p)	Growth (ร้อยละ)
รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวไทย (ล้านบาท)	๒,๘๘๔.๕๗	๓,๑๑๖.๖๐	๓,๔๒๕.๐๓	๓,๕๖๔.๒๙	๑,๘๐.๙๐	๖๗.๐๑	-๒๗.๑๘
รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ (ล้านบาท)	๓๕.๖๒	๓๙.๓๓	๔๕.๙๔	๔๘.๑๔	๒.๗๐	-	-๓๒.๔๘
รวม (ล้านบาท)	๒,๙๒๐.๑๙	๓,๑๕๕.๙๒	๓,๔๗๐.๙๗	๓,๖๑๒.๔๓	๑๘๓.๖๐	๖๗.๐๑	-๒๗.๒๖
นักท่องเที่ยวชาวไทย (คน)	๑,๔๗๒,๑๖๒	๑,๕๕๓,๔๓๖	๑,๖๒๔,๑๒๐	๑,๖๕๙,๕๑๐	๑๒๑,๐๑๘	๔๐,๐๐๘	-๒๙.๔๘
นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ (คน)	๑๕,๐๒๖	๑๕,๘๙๗	๑๗,๗๒๑	๑๘,๔๒๘	๘๕๕	-	-๓๔.๘๒
รวม (คน)	๑,๔๘๗,๑๘๘	๑,๕๖๙,๓๓๓	๑,๖๔๑,๘๔๑	๑,๖๗๗,๙๓๘	๑๒๑,๘๗๓	๔๐,๐๐๘	-๒๙.๕๑
อัตราการเข้าพัก (ร้อยละ)	๖๒.๐๕	๖๔.๖๘	๖๗.๐๒	๖๖.๔๗	๖๗.๕๓	๒๒.๕๒	-๑๑.๖๐

หมายเหตุ : P หมายถึงข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา : กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

๑.๖.๕ ด้านแรงงาน

กำลังแรงงานของจังหวัดพัทลุงในปี ๒๕๖๓ มีผู้อยู่ในวัยกำลังแรงงาน ๒๙๘,๓๒๕ คน และผู้อยู่ในวัยกำลังแรงงาน ๑๑๙,๑๓๓ คน โดยผู้มีงานทำ ๒๙๕,๙๘๙ คน เป็นผู้มีงานทำภาคเกษตร ๑๖๑,๒๓๙ คน (ร้อยละ ๕๔.๔๗) ทำงานนอกภาคเกษตร ๑๓๔,๗๕๐ คน (ร้อยละ ๔๕.๕๓) โดยกลุ่มผู้ทำงานนอกภาคเกษตรกรรมทำงานในอุตสาหกรรมบริการขนส่ง ขยายปลีก ซ่อมแซมยานยนต์ รถจักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน

ตารางที่ ๑๕ ข้อมูลแรงงานจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๓

สถานภาพ	จำนวน (คน)		
	ชาย	หญิง	รวม
ผู้มีอายุ ๑๕ ปี ขึ้นไป	๑๙๙,๒๓๔	๒๒๑,๘๑๓	๔๒๑,๐๔๗
๑. ผู้อยู่ในวัยกำลังแรงงาน	๑๖๑,๔๔๔	๑๔๙,๔๔๕	๒๙๘,๓๒๕
๑.๑ กำลังแรงงานปัจจุบัน	๑๖๑,๓๒๔	๑๔๘,๙๖๕	๒๙๘,๐๖๗
๑) ผู้มีงานทำ	๑๖๐,๑๐๔	๑๔๗,๑๕๙	๒๙๕,๙๘๙
๒) ผู้ว่างงาน	๑,๒๒๐	๑,๘๐๕	๒,๐๒๕
๑.๒ กำลังแรงงานที่รอฤดูกาล	๑๒๐	๔๘๑	๒๕๙
๒. ผู้อยู่ในวัยกำลังแรงงาน	๓๗,๗๙๐	๗๒,๓๖๘	๑๑๐,๑๕๘
๒.๑ ทำงานบ้าน	๑๒๓	๒๕,๙๐๙	๒๖,๐๓๒
๒.๒ เรียนหนังสือ	๑๔,๙๔๕	๑๖,๙๔๕	๓๑,๘๙๐
๒.๓ อื่น ๆ	๒๒,๗๒๒	๒๙,๕๑๔	๕๒,๒๓๖
ผู้มีอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี	๕๑,๙๓๑	๔๙,๑๗๖	๑๐๑,๑๐๗
อัตราการจ้างงานต่อกำลังแรงงาน	๕๑.๕๐	๔๗.๓๓	๔๙.๔๑
อัตราการว่างงาน	๐.๓๙	๐.๕๘	๐.๕๙

ที่มา : สำนักงานแรงงานจังหวัดพัทลุง

๒. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๒.๑ ครั้วเรือนเกษตรกรและแรงงานภาคเกษตร

ตารางที่ ๑๖ จำนวนครั้วเรือนเกษตรกรและจำนวนแรงงานภาคเกษตรของจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๓

อำเภอ	ครั้วเรือนทั้งหมด ^๑ / (ครั้วเรือน)	ครั้วเรือน เกษตรกร ^๒ / (ครั้วเรือน)	ประชากร ทั้งหมด ^๑ / (คน)	แรงงานเพื่อ การเกษตร ^๒ / (คน)
เมืองพัทลุง	๔๗,๗๓๔	๑๗,๒๑๘	๑๒๐,๙๐๐	๓๔,๗๐๒
เขาชัยสน	๑๖,๖๖๓	๘,๙๙๑	๔๔,๙๑๒	๒๙,๖๖๓
ควนขนุน	๓๑,๙๖๕	๑๕,๔๔๑	๘๓,๕๐๗	๔๒,๔๑๔
ปากพะยูน	๑๗,๖๓๓	๗,๘๘๗	๕๐,๗๙๘	๒๗,๓๕๘
งหวรา	๑๑,๖๐๖	๖,๔๖๕	๓๖,๖๒๐	๒๐,๐๖๙
ตะโหมด	๑๑,๗๗๐	๖,๔๓๕	๓๑,๙๙๘	๑๒,๓๘๗
ศรีบรรพต	๖,๘๖๙	๕,๐๔๒	๑๗,๙๘๔	๑๐,๕๗๒
ป่าบอน	๑๗,๔๔๐	๘,๗๑๖	๔๗,๗๒๘	๓๓,๘๘๗
บางแก้ว	๙,๕๙๓	๔,๕๔๐	๒๕,๘๑๑	๙,๖๔๘
ป่าพะยอม	๑๓,๖๒๖	๖,๓๕๔	๓๕,๘๙๗	๑๒,๕๘๕
ศรีนครินทร์	๑๐,๑๘๗	๕,๐๐๙	๒๖,๙๒๒	๑๔,๒๓๖
รวม	๑๙๗,๐๘๖	๙๒,๐๙๘	๕๒๓,๐๗๗	๒๔๗,๕๒๑

ที่มา : ^๑ ข้อมูลที่ทำการปกครองจังหวัดพัทลุง ^๒ ข้อมูลสำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง

๒.๒ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

ตารางที่ ๑๗ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรแยกตามรายอำเภอจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๓

อำเภอ	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทำการเกษตร										รวมพื้นที่ทำการเกษตร	
		ที่นา		ไม้ผล/ไม้ยืนต้น		พืชไร่/พืชผัก		เกษตรอื่นๆ		เนื้อที่ถือครอง ไม่ใช้ประโยชน์		จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ ทั้งหมด
		จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ เกษตร		
เมืองพัทลุง	๒๖๗,๑๓๘	๖๑,๔๒๙.๐๐	๔.๑๑	๗๕,๑๖๔	๕.๐๒	๘๒๕	๐.๐๖	๖,๖๕๐	๐.๔๔	๒๖,๗๗๓	๑.๗๙	๑๗๐,๘๘๑	๑๑.๔๒
เขาชัยสน	๑๖๒,๕๗๒	๘,๓๒๐.๐๐	๐.๕๖	๑๒๑,๔๘๔	๘.๑๒	๑,๘๓๑	๐.๑๒	๘๖๐	๐.๐๖	๒,๐๒๗	๐.๑๔	๑๓๔,๕๒๒	๘.๙๙
ควนขนุน	๒๘๓,๗๒๕	๔๖,๒๗๗.๐๐	๓.๐๙	๑๒๕,๗๗๘	๘.๔๑	๑,๘๓๑	๐.๑๒	๒,๖๔๑	๐.๑๘	๔๕,๖๔๔	๓.๐๕	๒๒๒,๑๗๑	๑๔.๘๕
ปากพะยูน	๒๗๐,๗๙๖	๑๒,๒๔๔.๐๐	๐.๘๒	๑๐๗,๕๖๖	๗.๑๙	๑,๒๔๙	๐.๐๘	๑,๘๘๔	๐.๑๒	-๑๒,๔๘๑	-๐.๘๓	๑๑๑,๓๘๒	๗.๙๘
งหวรา	๑๕๙,๙๑๐	๔,๐๕๐.๐๐	๐.๒๗	๘๕,๕๒๔	๕.๓๑	๔๕๒	๐.๐๓	๙๔๑	๐.๐๖	๑๐,๘๘๗	๐.๗๓	๑๐๑,๗๑๔	๖.๘๐
ตะโหมด	๑๖๕,๑๖๓	๑,๒๗๗.๐๐	๐.๐๘	๘๐,๓๐๖	๕.๓๗	๗๕๗	๐.๐๕	๑,๐๙๔	๐.๐๗	๓๑,๓๐๔	๒.๐๙	๑๑๔,๗๙๘	๗.๖๗
ศรีบรรพต	๑๓๖,๕๖๕	๑,๑๓๖.๐๐	๐.๐๘	๑๐๒,๐๙๑	๖.๘๒	๙๔๒	๐.๐๖	๙๒๔	๐.๐๖	๖๒๓	๐.๐๔	๑๐๕,๗๑๖	๗.๐๗
ป่าบอน	๒๓๗,๕๓๐	๗,๘๘๕.๘๒	๐.๕๓	๑๘๓,๑๔๐	๑๒.๒๔	๓,๘๗๔	๐.๒๖	๓,๖๕๑	๐.๒๔	๑,๕๑๘	๐.๑๐	๒๐๐,๐๖๙	๑๓.๓๗
บางแก้ว	๗๔,๓๗๕	๒,๑๙๐.๐๐	๐.๑๕	๕๖,๐๖๒	๓.๗๕	๑๙๓	๐.๐๑	๑,๑๘๖	๐.๐๘	๓,๘๐๘	๐.๒๕	๖๓,๕๓๙	๘.๕๖
ป่าพะยอม	๒๔๑,๕๐๓	๔,๔๓๔.๐๐	๐.๓๐	๑๒๐,๔๘๓	๘.๐๕	๒๐๐	๐.๐๑	๑,๕๖๓	๐.๑๐	๒๒,๒๑๕	๑.๘๘	๑๔๘,๘๙๔	๙.๙๕
ศรีนครินทร์	๑๔๑,๐๑๙	๘๓๖.๐๐	๐.๐๖	๘๓,๘๗๐	๕.๖๑	๑๕๑	๐.๐๑	๒,๘๓๗	๐.๑๙	๓๕,๗๙๖	๒.๓๙	๑๒๓,๔๙๐	๘.๗๕
รวม	๒,๑๔๐,๒๙๖	๑๕๐,๐๘๘.๘๒	๑๐.๐๓	๑,๑๔๑,๓๖๗	๗๖.๓๐	๑๒,๓๐๕	๐.๘๐	๒๔,๑๘๑	๑.๑๒	๑๖๘,๐๗๕	๑๑.๒๔	๑,๔๙๕,๙๗๖	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ : พืชไร่และพืชผักนับซ้ำในพื้นที่ปลูกพืชอื่น

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง

๒.๓ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

พื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน แหล่งน้ำชลประทาน จากการศึกษาพื้นที่ทางทิศตะวันตกของจังหวัดพัทลุงติดต่อกับเทือกเขาบรรทัด ซึ่งเป็นแหล่งน้ำกำเนิดของต้นน้ำลำธาร สายสั้น ๆ ไหลลงสู่ทะเลสาบสงขลาหลายสายทำให้สามารถใช้แหล่งน้ำธรรมชาติเหล่านี้มาพัฒนาใช้ประโยชน์ได้มากขึ้น โครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ ๑ แห่ง พื้นที่ได้รับประโยชน์ จำนวน ๑๐๓,๐๐๐ ไร่ และโครงการขนาดกลาง ๑๑ แห่ง พื้นที่ได้รับประโยชน์ จำนวน ๒๗๒,๓๔๘ ไร่ มีพื้นที่ได้รับประโยชน์รวมทั้งสิ้น ๓๗๕,๓๔๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๗๑ ของพื้นที่เกษตรกรรม

ตารางที่ ๑๘ พื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน

อำเภอ	ตำบล	ชื่อแหล่งน้ำ	จำนวนโครงการ			รวมทั้งหมด	
			ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	พื้นที่รับประโยชน์ (ไร่)	จำนวนโครงการ	พื้นที่รับประโยชน์ (ไร่)
เมืองพัทลุง	นาท่อม	ฝายนาท่อม	-	๑	๖๒,๖๘๘	๑	๖๒,๖๘๘
กงหรา	ชะรัด	ฝายพญาไธ้	-	๑	๒๒,๗๓๒	๒	๕๔,๐๒๗
	คลองเฉลิม	ฝายคลองหลักสาม	-	๑	๓๑,๒๙๕		
เขาชัยสน	ควนขนุน	ฝายควนกฎ	-	๑	๔๖,๑๙๓	๑	๔๖,๑๙๓
ตะโหมด	ตะโหมด	โครงการอ่างเก็บน้ำคลองหัวช้างอันเนื่องมาจากพระราชดำริ		๑	แหล่งน้ำต้นทุนให้ฝายท่าเขียด		
ควนขนุน	-	-	-	-	-	-	-
ปากพะยูน	-	-	-	-	-	-	-
ศรีบรรพต	เขาย่า	ประตูระบายน้ำท่าแนะ	-	๑	๓๒,๐๒๘	๑	๓๒,๐๒๘
ป่าบอน	ป่าบอน	ฝายป่าบอน	-	๑	๖,๗๙๙	๓	๓๖,๕๗๓
	ทุ่งนารี	อ่างเก็บน้ำป่าบอน	-	๑	แหล่งน้ำต้นทุนให้ ปตร.ป่าบอนและฝายป่าบอน		
		ปตร.ป่าบอน	-	๑	๒๙,๗๗๔		
บางแก้ว	โคกสัก	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าเขียด	๑	-	๑๐๓,๐๐๐	๑	๑๐๓,๐๐๐
ป่าพะยอม	บ้านพร้าว	ฝายบ้านพร้าว	-	๑	๔๐,๘๓๙	๒	๔๐,๘๓๙
	เกาะเต่า	อ่างเก็บน้ำป่าพะยอม	-	๑	แหล่งน้ำต้นทุนให้ฝายบ้านพร้าว		
ศรีนครินทร์	-	-	-	-	-	-	-
รวม			๑	๑๑	๓๗๕,๓๔๘	๑๒	๓๗๕,๓๔๘

ที่มา : โครงการชลประทานพัทลุง

๑) โครงการชลประทานขนาดใหญ่

จังหวัดพัทลุงมีโครงการชลประทานขนาดใหญ่ ๑ แห่ง คือ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าเขียด ตั้งอยู่ในเขตตำบลโคกสัก อำเภอบางแก้ว พื้นที่ได้รับประโยชน์ จำนวน ๑๐๓,๐๐๐ ไร่

๒) โครงการขนาดกลาง จำนวน ๑๑ แห่ง พื้นที่ได้รับประโยชน์ ๒๗๒,๓๔๘ ไร่ ประกอบด้วย

- (๑) ฝายนาท่อม ตั้งอยู่ที่ตำบลนาท่อม อำเภอเมืองพัทลุง พื้นที่ได้รับประโยชน์ ๖๒,๖๘๘ ไร่
- (๒) ฝายบ้านพร้าว ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านพร้าว อำเภอป่าพะยอม พื้นที่ได้รับประโยชน์ ๔๐,๘๓๙ ไร่
- (๓) ประตูระบายน้ำท่าแนะ ตั้งอยู่ที่ตำบลเขาย่า อำเภอศรีบรรพต พื้นที่ได้รับประโยชน์ ๓๒,๐๒๘ ไร่
- (๔) ฝายควนกฎ ตั้งอยู่ที่ตำบลควนขนุน อำเภอเขาชัยสน พื้นที่ได้รับประโยชน์ ๔๖,๑๙๓ ไร่
- (๕) ฝายพญาไธ้ ตั้งอยู่ที่ตำบลชะรัด อำเภอกงหรา พื้นที่ได้รับประโยชน์ ๒๒,๗๓๒ ไร่
- (๖) ฝายคลองหลักสาม ตั้งอยู่ที่ตำบลคลองเฉลิม อำเภอกงหรา พื้นที่ได้รับประโยชน์ ๓๑,๒๙๕ ไร่
- (๗) ฝายป่าบอน ตั้งอยู่ที่ตำบลป่าบอน อำเภอป่าบอน พื้นที่ได้รับประโยชน์ ๖,๗๙๙ ไร่
- (๘) อ่างเก็บน้ำป่าบอน ตั้งอยู่ที่ตำบลทุ่งนารี อำเภอป่าบอน เป็นแหล่งน้ำต้นทุนให้ ประตูระบายน้ำป่าบอน

และฝายป่าบอน

- (๙) อ่างเก็บน้ำป่าพะยอม ตั้งอยู่ตำบลเกาะเต่า อำเภอป่าพะยอม เป็นแหล่งน้ำต้นทุนให้ฝายบ้านพร้าว
 (๑๐) ประตุน้ำบายน้ำป่าบอน ตั้งอยู่ตำบลทุ่งนารี อำเภอป่าบอน พื้นที่ได้รับประโยชน์ ๒๙,๗๗๔ ไร่
 (๑๑) โครงการอ่างเก็บน้ำคลองหัวช้างอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตั้งอยู่ตำบลตะโหมด อำเภอตะโหมดเป็นแหล่งน้ำต้นทุนให้ฝายท่าเขียด

๒.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๒.๔.๑ ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๖๓

ตารางที่ ๑๙ ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๖๓

ชนิดพืช	จำนวน เกษตรกร (ราย)	เนื้อที่ เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่ เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย/ เนื้อที่เก็บเกี่ยว (กิโลกรัม/ไร่)	ผลผลิตที่เก็บ เกี่ยวได้ (ตัน)	ราคาที่เกษตรกร ขายได้เฉลี่ย (บาท/กิโลกรัม)	มูลค่า ผลผลิต (ล้านบาท)
ยางพารา	๖๔,๙๘๑	๙๙๓,๔๕๕	๘๙๕,๒๙๖	๒๒๘	๒๐๔,๐๗๔.๔๘	๔๐.๗๔	๘,๓๑๓.๕๙
ข้าวนาปี	๑๘,๖๘๙	๑๔๘,๐๑๓	๑๔๘,๐๐๐	๕๕๐	๖๖,๖๔๗.๔๐	๘.๖๒	๕๗๔.๓๐
ข้าวนาปรัง	๔,๕๑๒	๒๕,๕๒๖	๒๕,๕๒๖	๕๑๓	๑๓,๑๐๑.๔๘	๗.๕๖	๙๙.๐๙
ปาล์มน้ำมัน	๑๓,๕๖๔	๑๐๐,๖๔๔	๘๐,๕๘๕	๒,๕๖๘	๒๐๖,๙๓๔.๙๕	๔.๒๔	๘๗๘.๓๐
ทุเรียน	๒,๙๒๒	๕,๙๒๗	๓,๔๙๓	๔๗๓	๑,๖๕๐.๘๓	๗๙.๙๘	๑๓๒.๐๓
เงาะ	๒,๗๗๐	๓,๓๐๙	๓,๒๙๔	๕๙๙	๑,๙๗๒.๘๓	๒๔.๕๓	๔๘.๔๐
มังคุด	๖,๑๓๙	๑๒,๕๘๖	๑๑,๓๕๔	๒๙๗	๓,๓๗๕.๙๔	๓๒.๓๙	๑๐๙.๓๕
ลองกอง	๕,๘๘๘	๘,๔๐๖	๘,๔๐๐	๒๒๗	๑,๙๐๗.๑๕	๑๙.๘๕	๓๗.๘๖
สะลະ	๗๓๓	๓,๑๔๐	๒,๘๐๘	๑,๗๓๗	๔,๘๗๗.๓๗	๕๘.๔๕	๒๘๕.๐๗
สับปะรด	๖๕๘	๓,๒๓๖	๓,๒๓๖	๓,๓๑๙	๑๐,๗๔๐.๓๔	๑๑.๘๑	๑๒๖.๘๗

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง

๒.๔.๒ ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัด ปี ๒๕๖๓

ตารางที่ ๒๐ ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัด ปี ๒๕๖๓

ชนิดสัตว์	จำนวน เกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์ (ตัว) (ณ วันที่ ๑ ม.ค.)	ข้อมูลผลผลิต		ราคาเฉลี่ย (บาท/หน่วย)	มูลค่าผลผลิต (ล้านบาท)
			จำนวน	หน่วยนับ		
สุกร	๕,๓๖๓	๔๘๑,๘๒๔	๒๕,๖๖๑,๒๕๐	ก.ก.	๗๖.๗๓	๑,๙๖๘.๙๘
ไก่เนื้อ	๔๘,๙๒๕	๓๖,๖๗๑,๑๒๖	๔๑,๙๔๔,๙๙๔	ก.ก.	๓๗.๐๐	๑,๕๕๑.๙๖
โคเนื้อ	๓๐,๖๒๘	๑๕๖,๗๗๔	๕๖๗,๗๕๐	ก.ก.	๙๕.๐๐	๕๓.๙๔
โคนม	๙๗	๒,๖๔๖	๔,๕๕๘,๐๐๐	ก.ก.	๑๙.๕๐	๘๘.๘๘
ไก่ไข่	๔๘,๙๒๓	๑,๒๓๗,๔๓๙	๓๔๖,๔๘๒,๙๒๐	ฟอง	๓.๒๐	๑,๑๐๘.๗๕

หมายเหตุ : ค่าเฉลี่ยน้ำหนักสุกร ๙๐ กก./ตัว, ไก่เนื้อ ๒ กก./ตัว, โคเนื้อ ๒๕๐ กก./ตัว

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพัทลุง

๒.๔.๓ ด้านการประมงของจังหวัด ปี ๒๕๖๓

ตารางที่ ๒๑ ด้านการประมงของจังหวัด ปี ๒๕๖๓

ชนิดสัตว์	จำนวน เกษตรกร (ราย)	พื้นที่เลี้ยง (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่าผลผลิต (ล้านบาท)
ปลานิล	๓,๕๕๕	๒,๒๙๓	๒,๙๙๔	๖๕	๑๙๔.๖๑
ปลาดุก	๔,๗๕๓	๒,๔๔๓	๓,๙๑๗	๔๘	๑๘๘.๐๒
กุ้งขาวแวนนาไม	๑๔๓	๑,๔๕๐	๑,๔๔๘	๑๔๑	๒๐๔.๑๗
ปลากะพงขาว	๑๓๗	๙๙	๕๓	๑๒๙	๖.๘๔
กบ	๘๖	๒๓	๑๖๓	๖๔	๑๐.๔๓

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง

๒.๔.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ตารางที่ ๒๒ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ปีการผลิต ๒๕๖๓/๖๔

ชนิดสินค้า	หน่วยนับ	จำนวนปริมาณผลผลิต
ด้านพืช		
ข้าวสังข์หยด	กลุ่ม/ราย/ไร่	๑๗ กลุ่ม ๒๕๐ ราย ๑,๖๓๙ ไร่
ด้านประมง		
ปลาดุกร้าทะเลน้อยพัทลุง		ยังไม่มีผลผลิตที่ได้รับการรับรอง

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพัทลุง

๒.๔.๕ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

ตารางที่ ๒๓ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

มาตรฐาน/ชนิดสินค้า	หน่วยนับ	จำนวนปริมาณผลผลิต
GAP		
พืช	ราย/ไร่	๑,๑๒๒/๓,๑๒๐.๔๗
เกษตรอินทรีย์		
ข้าว	ราย/ไร่	๗๐๖/๓,๔๓๖
พืช	ราย/ไร่	๓๘๐/๘๖๔
ประมง	ราย/ไร่	๑๗/๒๐.๑๑

ที่มา : หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุง

๒.๔.๖ สินค้า OTOP ของจังหวัด

จังหวัดพัทลุงมีจำนวนผู้ผลิต ผู้ประกอบการที่ลงทะเบียน OTOP ตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ – ๒๕๖๒ จำนวน ๑,๐๒๒ กลุ่ม/ราย ๒,๕๕๕ ผลิตภัณฑ์ โดยเป็นผู้ผลิต ผู้ประกอบการที่ลงทะเบียนในปี ๒๕๖๒ จำนวน ๒๘๔ กลุ่ม/ราย ๗๖๑ ผลิตภัณฑ์ โดยจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียนคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ปี ๒๕๖๒ รวม ๒๖๒ ผลิตภัณฑ์ แบ่งออกเป็น อาหาร ๑๓๑ ผลิตภัณฑ์ เครื่องดื่ม ๙ ผลิตภัณฑ์ ผ้าและเครื่องแต่งกาย ๔๒ ผลิตภัณฑ์ ของใช้ ๖๘ ผลิตภัณฑ์ สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร ๑๒ ผลิตภัณฑ์

ตารางที่ ๒๔ สินค้า OTOP ๑๐ อันดับแรกของจังหวัดพัทลุง

สินค้า	กลุ่มเกษตรกรที่ผลิต	แหล่งรับซื้อวัตถุดิบ	การสนับสนุนของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ยาเอ็น-ดานอล	บริษัทบวรเวช สมุนไพรไทย จำกัด	พืชสมุนไพรในพื้นที่จังหวัดพัทลุง	ขอสนับสนุนงบประมาณจากจังหวัดพัทลุง (โครงการแปรรูปสมุนไพร)
กระจุต	หัตถกรรมกระจุตวรรณิ	กระจุต ในพื้นที่จังหวัดพัทลุงและจังหวัดนครศรีธรรมราช	ส่งเสริมสนับสนุนการสร้าง ความเข้มแข็งให้กับกลุ่ม
แกงไตปลาแห้ง/พริกแกง/กะปิ	สาکن้ำพริกและแกงไตปลาแห้ง	พริก ตะไคร้ในพื้นที่จังหวัดพัทลุง	ส่งเสริมสนับสนุนการสร้าง ความเข้มแข็งให้กับกลุ่ม
กุ้งหวาน/แกงไตปลาแห้ง	กลุ่มสตรีบ้านห้วยลึก	กุ้งขาวแวนนาไม พริก ตะไคร้ในพื้นที่จังหวัดพัทลุง	ส่งเสริมสนับสนุนการสร้าง ความเข้มแข็ง ใช้วัตถุดิบจากเกษตรกรที่ผ่านการรับรองมาตรฐานฟาร์มในพื้นที่
ข้าวแกง	ป่าลี	พริก ตะไคร้ ขมิ้น ในพื้นที่จังหวัดพัทลุง	ส่งเสริมสนับสนุนการใช้ วัตถุดิบจากเกษตรกรที่ผ่านการรับรองมาตรฐานการผลิต (GAP) ในพื้นที่
กุ้งแก้วสอลิหะ/แกงไตปลาแห้ง	ร้านกุ้งแก้วสอลิหะ	กุ้งแก้วในพื้นที่จังหวัดพัทลุง	ส่งเสริมสนับสนุนการใช้ วัตถุดิบจากเกษตรกรที่ผ่านการรับรองมาตรฐานฟาร์มในพื้นที่
กระเปาะชุดโอบกอด	กลุ่มบ้านต้นกระจุต	กระจุตในพื้นที่จังหวัดพัทลุง และจังหวัดนครศรีธรรมราช	ส่งเสริมสนับสนุนการสร้าง ความเข้มแข็งให้กับกลุ่ม
กาแฟเดอลอง ๒ in ๑	ห้างหุ้นส่วนจำกัดคชศิลป์ เบเวอร์เรจ	ข้าวสังข์หยดในพื้นที่จังหวัดพัทลุง	ส่งเสริมสนับสนุนการใช้ วัตถุดิบจากเกษตรกรที่ผ่านการรับรองมาตรฐานอินทรีย์ GI และ GAP และการสร้าง ความเข้มแข็งให้กับกลุ่ม
กาบาดรี้ง	บจ.บ้านไทยเฮิร์บ	ข้าวสังข์หยดเพื่อทำข้าวเพาะงอกสังข์หยดในพื้นที่จังหวัดพัทลุง	ส่งเสริมสนับสนุนการใช้ วัตถุดิบจากเกษตรกรที่ผ่านการรับรองมาตรฐานอินทรีย์ GI และ GAP และการสร้าง ความเข้มแข็งให้กับกลุ่ม

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดพัทลุง

๒.๔.๗ การเพาะปลูกและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัด

ตารางที่ ๒๕ ข้อมูลการเพาะปลูกและร้อยละผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัด

หน่วย : ร้อยละ

ชนิดสินค้า	ปี ๒๕๖๔												ปี ๒๕๖๕											
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
พืชไร่																								
๑.ข้าวนาปี																								
ช่วงเวลาการเพาะปลูก																								
ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)									๖.๙๕	๒๗.๑๑	๐.๙๐	๐.๑๐	๗.๘๘	๔๔.๖๕	๑๒.๓๗	๐.๐๖								
๒.ข้าวนาปรัง																								
ช่วงเวลาการเพาะปลูก																								
ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)						๑๓.๙๘	๓๒.๑๔	๓๑.๓๕	๒๒.๕๒															
ไม้ยืนต้น																								
๓.ยางพารา																								
ช่วงเวลาการเพาะปลูก																								
ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)	๑๐.๙๓	๗.๔๓	๓.๐๐	๒.๑๑	๖.๑๗	๙.๑๕	๙.๑๙	๙.๒๘	๑๐.๐๒	๑๐.๒๓	๑๐.๔๖	๑๒.๐๓												
๔.ปาล์มน้ำมัน																								
ช่วงเวลาการเพาะปลูก																								
ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)	๖.๕๘	๖.๙๘	๘.๐๗	๘.๗๒	๙.๒๔	๙.๗๕	๙.๓๔	๙.๙๔	๙.๐๒	๘.๑๕	๗.๑๖	๗.๐๕												
ไม้ผล																								

ชนิดสินค้า	ปี ๒๕๖๔											ปี ๒๕๖๕													
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
๕.ทุเรียน																									
ช่วงเวลาการเพาะปลูก																									
ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)	๑.๘๒						๙.๖๖	๒๒.๖๓	๖๕.๘๙																
๖.เงาะ																									
ช่วงเวลาการเพาะปลูก																									
ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)								๖๐.๔๐	๓๘.๖๔	๐.๙๖															
๗.มังคุด																									
ช่วงเวลาการเพาะปลูก																									
ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)	๒.๒๐						๑.๐๖	๖๘.๙๑	๒๔.๓๔		๐.๘๖	๒.๖๓													
๘.ลองกอง																									
ช่วงเวลาการเพาะปลูก																									
ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)							๐.๐๑	๒.๐๖	๔๕.๑๖	๕๒.๗๗															

ที่มา : ผลการจัดทำปฏิทินผลผลิตสินค้าเกษตรรายเดือนระดับจังหวัดเพื่อการบริหารจัดการด้านความมั่นคงอาหารและโภชนาการ ปีการผลิต ๒๕๖๓ และประมาณการผลิตปี ๒๕๖๔ จังหวัดพัทลุง

๒.๕ สถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๒.๕.๑ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก

ตารางที่ ๒๖ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก ปี ๒๕๖๔

ประเภทสหกรณ์	จำนวนสหกรณ์ (แห่ง)	จำนวนสมาชิก (ราย)
สหกรณ์ภาคการเกษตร	๖๓	๘๙,๘๑๖
สหกรณ์นอกภาคการเกษตร	๑๘	๒๖,๓๑๖
รวม	๘๑	๑๑๖,๑๓๒

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพัทลุง (ข้อมูล ณ ๑ มกราคม ๒๕๖๔)

๒.๕.๒ กลุ่มเกษตรกรจังหวัดพัทลุง

ตารางที่ ๒๗ จำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรจังหวัดพัทลุง ปี ๒๕๖๔

อำเภอ	กลุ่มเกษตรกร ^๑		กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ^๒		กลุ่มยุวเกษตรกร ^๓		กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ^๔	
	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก
ควนขนุน	๙	๑,๑๕๐	๑๑	๓๑๕	๑๐	๒๔๙	๑๐๘	๒,๖๘๑
เมืองพัทลุง	๕	๑,๑๙๖	๑๖	๑๐๘๘	๗	๑๕๐	๘๒	๑,๒๖๖
เขาชัยสน	๖	๑,๓๐๑	๑๒	๗๒๐	๕	๑๒๙	๔๑	๑,๒๗๙
บางแก้ว	๒	๑๐๖	๗	๘๗	๓	๔๘	๖๖	๑,๐๕๐
ปากพะยูน	๑	๖๕	๖	๑๒๔	๔	๑๔๕	๕๘	๑,๔๐๕
ป่าบอน	๑	๔๒๑	๑๗	๕๑๙๗	๔	๑๕๐	๕๙	๑,๕๙๐
ตะโหมด	๑	๑,๘๙๐	๖	๒๖๑	๓	๕๐	๔๕	๑,๑๐๑
กงหรา	๑	๘๑	๘	๒๑๑๖	๔	๑๒๖	๖๐	๙๒๑
ศรีนครินทร์	๓	๓๖๔	๑๔	๔๒๗	๕	๑๐๒	๕๕	๙๙๓
ศรีบรรพต	๒	๑๓๓	๑๕	๖๓๗	๕	๑๐๐	๓๒	๕๖๔
ป่าพะยอม	๓	๒๕๔	๘	๑๘๑	๔	๑๗๒	๖๖	๑,๐๗๓
รวม	๓๔	๖,๙๖๑	๑๒๐	๑๑,๑๕๓	๕๕	๑,๔๒๑	๖๗๒	๑๓,๙๒๓

ที่มา : ๑ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพัทลุง (ข้อมูล ณ ๑ มกราคม ๒๕๖๔)

๒ สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง (ข้อมูล ณ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๔)

๒.๖ ข้อมูลจำนวนอาสาสมัครเกษตรกรของจังหวัด

ตารางที่ ๒๘ จำนวนอาสาสมัครเกษตรกรของจังหวัดพัทลุง

อำเภอ	ด้านอาสาสมัครเกษตรกร														
	เกษตรและสหกรณ์	ฝนหลวง	บัญชี	ประมง	ปศุสัตว์	หมอดิน	เกษตรหมู่บ้าน	สหกรณ์	ชลประทาน	เศรษฐกิจการเกษตร	ปฏิรูปที่ดิน	จมน้ำจืด	ยางพารา	สารพัดเกษตรกร	Q ยศ
เมืองพัทลุง	-	๔	๑๒	๑๗	๖๓	๑๐๓	๒๙๖	๒	๑๘	๑	๒	-	๑๒	๔๘	๗
กงหรา	-	๔	๑๑	๔	๒๙	๔๐	๖๖	๓	๔	๑	-	-	๒๖	๑	๕
เขาชัยสน	-	๓	๙	๑๖	๓๘	๕๓	๑๑๗	๒	๑๑	๑	-	-	๓๔	๑๙	๓
ตะโหมด	-	๖	๙	๕	๓๕	๓๐	๔๕	๒	-	๑	-	-	๑๖	๑	๒
ควนขนุน	-	๖	๑๐	๑๔	๑๔๕	๙๕	๓๐๗	๒	๑	๑	๔	๑	๑๕	๒๒	๖
ปากพะยูน	-	๓	๙	๑๙	๓๙	๕๘	๗๗	๓	-	๑	-	-	๑๔	๕	๖
ศรีบรรพต	-	๓	๙	๓	๕๕	๒๗	๔๖	๑	-	๑	-	-	๘	๓	๒

“พัทลุงเมืองเกษตรอินทรีย์ วิถียั่งยืน”

อำเภอ	ด้านอาสาสมัครเกษตร														
	เกษตรและสหกรณ์	สมุทรสาคร	บัญชี	ประมง	ปศุสัตว์	หน่อไม้	เกษตรหมู่บ้าน	สหกรณ์	ชลประทาน	เศรษฐกิจเกษตร	ปฐพีดิน	ช่างชั้นนำ	ยางพารา	สารวัตรเกษตร	Q ยศก
ป่าบอน	-	๒	๘	๑๑	๕๖	๔๕	๗๘	๒	๓	๑	-	-	๑๑	๔	๓
บางแก้ว	-	๖	๑๒	๑๓	๒๙	๓๐	๓๔	๓	๒๐	๑	-	-	๑๐	๑	๑
ป่าพะยอม	-	๔	๙	๘	๒๗	๓๕	๔๗	๒	๑๒	๑	๒	๑	๖	๑๕	๓
ศรีนครินทร์	-	๔	๗	๓	๒๘	๓๙	๔๓	-	-	๑	๑	-	๒๑	-	๒
รวม	-	๔๕	๑๐๕	๑๑๓	๕๔๔	๕๕๕	๑,๑๕๖	๒๒	๖๙	๑๑	๙	๒	๑๗๓	๑๑๙	๕๐

ที่มา : ๑. หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดพัทลุง
 ๒. ระบบฐานข้อมูลอาสาสมัครเกษตร (<https://asa-center.doe.go.th>)

๒.๗ จำนวนปราชญ์ชาวบ้านของจังหวัดภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตารางที่ ๒๙ จำนวนปราชญ์ชาวบ้านแยกรายอำเภอ

อำเภอ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	ที่ตั้งศูนย์
เมืองพัทลุง	นายสุพัฒน์ มุลเมฆ	ประธานศูนย์เรียนรู้และพัฒนาเกษตรกรชัยบุรี	ม.๘ ต.ชัยบุรี อ.เมืองพัทลุง จ.พัทลุง โทร ๐๘ ๑๗๓๘ ๔๐๖๗
ควนขนุน	นายสุขุม ทองขุนคำ	หัวหน้าศูนย์ปราชญ์ชาวบ้านบ้านบึงโกน้ำ	ม.๘ ต.นาขยาด อ.ควนขนุน จ.พัทลุง โทร ๐๘ ๙๒๙๗ ๐๘๕๙
ป่าบอน	นายนิรัน ชูเอียด	หัวหน้าศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านในกอย	ม.๙ ต.หนองธง อ.ป่าบอน จ.พัทลุง โทรศัพท์ ๐๘ ๗๘๓๗ ๗๐๔๒
ป่าพะยอม	นายจับ เย็นทั่ว	หัวหน้าศูนย์การเรียนรู้ร้อยวันพันไร่ป่า	ม.๓ ต.เกาะเต่า อ.ป่าพะยอม จ.พัทลุง โทรศัพท์ ๐๘ ๙๒๙๙ ๓๓๕๑
ศรีนครินทร์	นายอุทัย บุญดำ	ประธานศูนย์เครือข่ายสินค้าแพรรทอง	ม.๙ ต.ลำสินธุ์ อ.ศรีนครินทร์ จ.พัทลุง โทรศัพท์ ๐๘ ๑๗๙๘ ๑๐๘๒

ที่มา : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุง

๒.๘ ข้อมูลด้านการเกษตรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒.๘.๑ เกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)

ตารางที่ ๓๐ การพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) แยกตามกิจกรรมจากทุกหน่วยงานปี ๒๕๖๓

ที่	กิจกรรม	ผ่านการประเมินแยกตามกิจกรรม/ประเภทเกษตรกร (ราย)						รวม	
		DSF (DSF+DYSF)		SF (SF+YSF)		SFM		จำนวน (ราย)	ร้อยละ
		จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ		
๑	ข้าว	๑๖	๕.๗๑	๕๐	๑๗.๘๖			๖๖	๒๓.๕๗
๒	พืชผัก	๑	๐.๓๖	๓	๑.๐๗			๔	๑.๔๓
๓	พืชไร่			๑๖	๕.๗๑			๑๖	๕.๗๑

ที่	กิจกรรม	ผ่านการประเมินแยกตามกิจกรรม/ประเภทเกษตรกร (ราย)						รวม	
		DSF (DSF+DYSF)		SF (SF+YSF)		SFM		จำนวน (ราย)	ร้อยละ
		จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ		
๔	ปาล์มน้ำมัน	๔	๑.๔๓	๑๒	๔.๒๙			๑๖	๕.๗๑
๕	ไม้ผล	๒	๐.๗๑	๒๓	๘.๒๑			๒๕	๘.๙๓
๖	ไม้ยืนต้น	๒๖	๙.๒๙	๑๐๙	๓๘.๙๓			๑๓๕	๔๘.๒๑
๗	เกษตรกรผสมผสาน	๑๐	๓.๕๗	๘	๒.๘๖			๑๘	๖.๔๓
รวม		๕๙	๒๑.๐๗	๒๒๑	๗๘.๙๓			๒๘๐	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ : ในการนับจำนวน หากเกษตรกรรายใดได้รับการประเมินเป็นเกษตรกรต้นแบบ (SFM) แล้ว จะไม่นับซ้ำในส่วนเกษตรกรปราดเปรื่อง (SF และ YSF)

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลเกษตรกรปราดเปรื่อง (<http://www.thaismartfarmer.net>)

๒.๘.๒ ร้านอาหารที่เข้าร่วมโครงการร้านอาหารวัตถุประสงค์ภัยเลือกใช้สินค้า Q (Q Restaurant)

ตารางที่ ๓๑ ชื่อและที่อยู่ร้านอาหารวัตถุประสงค์ภัยเลือกใช้สินค้า Q (Q Restaurant)

ที่	ชื่อร้าน	ที่อยู่
๑	ร้านเคียงทะเล	๕๙ ถ.หน้าค่ายลูกเสือ ต.ลำป่า อ.เมืองพัทลุง โทร ๐๘ ๘๗๕๒ ๙๕๓๒
๒	ร้านลำป่า ๙๔	๔๕ ม.๔ ถ.อภัยบริรักษ์ ต.ลำป่า อ.เมืองพัทลุง โทร ๐๘ ๘๘๙๓ ๖๑๒๔
๓	ร้านสุนีย์เมืองตรัง	๓๑-๓๓ ม.๔ ถ.อภัยบริรักษ์ ต.ลำป่า อ.เมืองพัทลุง โทร ๐๘ ๖๒๙๕ ๗๕๔๒
๔	ร้านจุด ๓ จุด พัทลุง	๓๗๘ ม.๑๑ ถ.มโนราห์ ต.ตำนาน อ.เมืองพัทลุง โทร ๐๘ ๑๘๙๖ ๔๐๘๓
๕	ร้านบ้านฝน Coffee & Steak	๓๓๐ ม.๑ ต.บ้านพร้าว อ.ป่าพะยอม โทร ๐๘ ๘๗๙๐ ๐๘๒๘
๖	ร้านสามก๊กทะเลน้อย	๒๘๑ ม.๑๓ ถ.สามก๊ก-ระโนด ต.พนาตุ้ง อ.ควนขนุน โทร ๐๘ ๙๖๕๓ ๕๙๕๒
๗	ร้านไอคูล (I Cool)	๔๔๐ ถ.อภัยบริรักษ์ อ.เมืองพัทลุง โทร ๐๘ ๑๘๙๖ ๓๑๔๔
๘	ร้านแบบไทย	๑๘๙ ม.๘ ต.ท่ามิหรำ อ.เมืองพัทลุง โทร ๐ ๗๔๖๑ ๐๙๘๖
๙	ร้าน ซี.ซี. สเต็ก คริวคุณล้าน สาขาพนมวังค์	๑๒๒ ม.๖ ถ.เพชรเกษม ต.พนมวังค์ อ.ควนขนุน โทร ๐ ๗๔๖๘ ๒๒๒๒
๑๐	ร้าน ซี.ซี. สเต็ก คริวคุณล้าน สาขาในเมือง	๘๒/๑๒ ถ.ประชาธิปไตย ต.คูหาสวรรค์ อ.เมืองพัทลุง โทร ๐ ๗๔๖๑ ๗๗๕๕
๑๑	ร้านตำนานไฮเวย์	๑๐๑ ม. ๑๑ ถ.มโนราห์ ต.ตำนาน อ.เมืองพัทลุง โทร ๐๘ ๗๙๖๘ ๖๙๕๐
๑๒	ร้านวิววย ศรีปากประ รีสอร์ท	๒๒ ม.๔ ต.พนาตุ้ง อ.ควนขนุน โทร ๐๙ ๕๓๓๐ ๐๘๙๑
๑๓	ร้านส้มตำบายพาส	๒๖๒ ถ.มโนรา ต.ท่ามิหรำ อ.เมืองพัทลุง

ที่	ชื่อร้าน	ที่อยู่
		โทร ๐๘ ๔๑๒๔ ๕๔๒๒
๑๔	ร้านเจ้าจันทร์ Food & Coffee	๒๓๕ ม.๘ ถ.มโนราห์ ต.ควนมะพร้าว อ.เมืองพัทลุง โทร ๐๘ ๕๐๓๖ ๙๒๐๑
๑๕	ร้านบั้งนา คาเฟ่	๒๐๖ ม.๖ ถ.มโนราห์ ต.ควนมะพร้าว อ.เมืองพัทลุง โทร ๐๘ ๑๐๙๒ ๖๒๑๖
๑๖	ร้านสวีทไอส์แลนด์ (Sweet Island)	๑๖๐ ม.๑๑ ต.เขาเจ็ยก อ.เมืองพัทลุง โทร ๐๘ ๑๙๙๔ ๓๓๘๒
๑๗	ร้านครัวบ้านแม่	๔๔๙ ม.๒ ต.ป่าพะยอม อ.ป่าพะยอม โทร ๐๘ ๒๒๖๒ ๕๑๑๗
๑๘	ร้าน Cosy Café and eatery	๑๒๓ ม.๑๑ ต.เขาเจ็ยก อ.เมืองพัทลุง โทร ๐๘๔-๖๖๔๙๒๙๒
๑๙	ร้านหลานตาชู สเต็ก เฮ้าท์ สาขาพนมวังก	๒๒๑ หมู่ ๙ ถ.เพชรเกษม ต.พนมวังก อ.ควนขนุน โทร ๐๘ ๑๙๕๗ ๖๔๒๘
๒๐	ร้านครัวเงินชู	๒๙๙ ม.๑ ถ.แสนดี ต.ท่ามะเดื่อ อ.บางแก้ว โทร ๐ ๗๔๖๙ ๗๒๑๑
๒๑	ร้านเดอะไลท์เฮาส์ คีอพี แอนด์ เบเกอร์รี่	๒๖๕ ม.๒ ต.ท่ามิหรำ อ.เมืองพัทลุง โทร ๐ ๗๔๖๑ ๐๖๑๖
๒๒	ร้านสวนเลขชู	๓๔๙ ม.๑๐ ต.โคกสัก อ.บางแก้ว โทร ๐๘ ๒๖๕๓ ๒๖๙๒
๒๓	ร้านบ้านตรีม	๖๖๙ ม.๑ ตรอกสุทธิเพชร ต.แม่ขรี อ.ตะโหมด โทร ๐๘ ๘๙๕๖ ๕๒๙๒
๒๔	ร้านครัวแม่	๘๐ ถ.จตุรธรรม ต.คูหาสวรรค์ อ.เมืองพัทลุง โทร ๐ ๗๔๖๑ ๑๕๖๐
๒๕	ร้านเบิ้มคลุซัน	๑๙๐ ม.๔ ต.ปรางหมู่ อ.เมืองพัทลุง โทร ๐ ๙๕๙๔๑ ๙๙๓๕
๒๖	ขนมป่า By เจ็เกษ	๒๒๐ ถ.พัทลุง-ควนขนุน ม.๗ ต.โดนดด้วน อ.ควนขนุน โทร ๐ ๘๑๙๙๐ ๑๙๓๒
๒๗	ร้าน Water Side Café	๑๙๙ ม.๔ ต.พญาขัน อ.เมืองพัทลุง โทร ๐ ๙๕๒๖๙ ๐๖๐๕
๒๘	ร้านห้อยขาเมี่ยงปลาเผา	๕๐ ม.๓ ต.บ้านนา อ.ศรีนครินทร์ โทร ๐ ๙๕๐๓๑ ๗๕๔๔
๒๙	ร้าน Roof ๖/๖	๖/๕-๖ ถ.ประชาบำรุง ต.คูหาสวรรค์ อ.เมืองพัทลุง โทร ๐ ๘๑๓๖๘ ๗๓๓๓

๓. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดพัทลุง

๓.๑ จังหวัดพัทลุงตั้งอยู่กึ่งกลางของภาคใต้มีลักษณะภูมิประเทศด้านทิศตะวันตกเป็นเทือกเขาบรรทัดลาดเอียงไปสู่ด้านทิศตะวันออกที่เป็นที่ราบลุ่มติดทะเลสาบสงขลา (ทะเลลำปำ) มีลุ่มน้ำที่เป็นคลองสำคัญ ๗ คลอง ซึ่งเป็นแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญของจังหวัดพัทลุง มีปริมาณน้ำท่าเฉลี่ย ๒,๘๐๓.๑๒ ลบ.ม./ปี แต่เกษตรกรก็ยังมีปัญหาขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง โดยมีพื้นที่การเกษตรที่อยู่ในเขตชลประทาน ๓๗๕,๓๔๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๐๙ ของพื้นที่การเกษตรทั้งหมด (๑,๔๙๕,๙๗๖ ไร่)

๓.๒ จังหวัดพัทลุงมีประชากร ๕๒๓,๐๗๗ คนมีแรงงานภาคเกษตร ๒๔๗,๕๒๑ คน หรือคิดเป็นร้อยละ ๔๗.๔๕ โดยมีครัวเรือนทั้งหมด ๑๙๗,๐๘๖ ครัวเรือน เป็นครัวเรือนเกษตรกร ๙๒,๐๙๘ ครัวเรือน หรือคิดเป็นร้อยละ ๔๖.๗๓

๓.๓ มีโครงสร้างทางเศรษฐกิจภาคเกษตร (เกษตรกรรม ป่าไม้ และประมง) ร้อยละ ๓๑.๓๑ รองลงมา เป็นภาคบริการ สาขาการขนส่ง ขยายปลีก ซ่อมยานยนต์ และซ่อมจักรยานยนต์ ร้อยละ ๑๓.๐๒ ซึ่งเป็นสาขา ต่อเนื่องจากภาคการเกษตร ขณะที่การขยายตัวทางเศรษฐกิจภาคเกษตรเฉลี่ย ขยายตัวร้อยละ ๓.๖๙

๓.๔ พื้นที่สำคัญของจังหวัดพัทลุง ได้แก่ ยางพารามีพื้นที่ปลูก ๙๙๓,๔๕๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๔๑ ของพื้นที่การเกษตรทั้งหมด รองลงมา ข้าวนาปี มีพื้นที่ปลูก ๑๔๘,๐๑๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙.๘๙ ปาล์มน้ำมัน มีพื้นที่ปลูก ๑๐๐,๖๔๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖.๗๓ และผลไม้ (ทุเรียน เงาะ มังคุด ลองกอง) มีพื้นที่ปลูก ๓๖,๖๐๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒.๔๕ ซึ่งการจะขับเคลื่อนงานเกษตรกรรมยั่งยืนให้ครอบคลุมพื้นที่ทั้งจังหวัด เห็นสมควรเริ่มจากการปรับพื้นที่สวนยางพาราเป็นปาย่างยั่งยืน

๓.๕ สัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ สุกร ไก่เนื้อ โคเนื้อ โคนม และไก่ไข่ โดยเฉพาะโคเนื้อที่มีการผลักดัน ตลอดระยะเวลาตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ ให้เป็นกลุ่มการผลิตโคเนื้อ/โคขุน ศรีวิชัย ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย

๓.๖ สัตว์น้ำเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ปลานิล ปลาดุก กุ้งขาวแวนนาไม และปลากะพง และยังมีสัตว์น้ำ เศรษฐกิจที่เป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่ในทะเลสาบสงขลา คือ ปลาสามน้ำ และกุ้งสามน้ำ มีรสชาติอร่อย มูลค่าสูง และเป็นที่ต้องการของผู้บริโภค แต่เนื่องจากระบบนิเวศในทะเลสาบสงขลาที่เสื่อมโทรมจากกิจกรรมของมนุษย์ ประกอบกับการทำประมงผิดกฎหมาย ทำให้สัตว์น้ำลดลงอย่างต่อเนื่อง

๓.๗ สินค้าการเกษตรที่ได้รับการรับรองเป็นสินค้า GI ได้แก่ ข้าวสังข์หยด มีพื้นที่ปลูก ๑,๓๖๙ ไร่ และ ปลาดุกไร้ทะเลเลนน้อยพัทลุง ยังไม่มีผลผลิตที่ได้รับการรับรองเป็นสินค้า GI เนื่องจากเกษตรกรนิยมจับปลาดุก มาขายแบบสด และปลาดุกในทะเลเลนน้อยมีปริมาณไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาด และสินค้าขึ้นชื่อที่เป็นอัตลักษณ์ของจังหวัดที่เป็นที่นิยม ได้แก่ ผลิตภัณฑ์จากกระจุต แต่กระจุตในพื้นที่จังหวัดพัทลุงไม่เพียงพอ ต่อความต้องการ ต้องสั่งซื้อจากนครศรีธรรมราช (พรุควนเค็ริง) ยะละ และนราธิวาส ซึ่งทำให้ต้นทุนในการผลิต สูงขึ้น

๓.๘ พื้นที่การเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐาน GAP จำนวน ๓,๑๒๐.๔๗ ไร่ และมาตรฐาน เกษตรอินทรีย์ จำนวน ๔,๔๖๒ ไร่ อย่างไรก็ตามจังหวัดพัทลุงมีนโยบายในการขับเคลื่อนเกษตรกรรมยั่งยืนเพื่อ เพิ่มพื้นที่เกษตรอินทรีย์ ซึ่งข้อมูลเกษตรกรรมยั่งยืนด้านต่างๆ ยังไม่มีการรวบรวมข้อมูลให้เป็นระบบและเป็น เอกภาพ

๓.๙ จังหวัดพัทลุงมีร้านอาหารได้รับการรับรองมาตรฐานวัตถุดิบอาหารปลอดภัย จำนวน ๒๙ ร้าน และ ร้าน OTOP มากมาย ที่สามารถรองรับสินค้าเกษตร รวมทั้งการส่งเสริมการใช้สินค้าปลอดภัยในโรงแรม โรงเรียน และโรงพยาบาล

๓.๑๐ เกษตรกรเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ยุวเกษตรกร และกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๘๘๐ กลุ่ม ๓๓,๔๕๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๕๒ ของประชากรการเกษตรทั้งหมด รวมทั้งมีอาสาสมัคร เกษตรด้านต่างๆ ครอบคลุมทุกการเกษตรในทุกอำเภอ

ส่วนที่ ๓

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพัทลุง

๑. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกจังหวัด ที่จะมีผลกระทบต่อการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ จะนำมาเป็นพื้นฐานในการกำหนดทิศทางการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย McKinsey ๗-S Framework ซึ่งจะวิเคราะห์ว่ามี จุดแข็ง จุดอ่อนอย่างไรในปัจจุบันทั้ง ๗ ประการ ประกอบด้วย

- ๑.๑ กลยุทธ์ (Strategy)
- ๑.๒ โครงสร้างขององค์กร (Structure)
- ๑.๓ ระบบการปฏิบัติงาน (System)
- ๑.๔ บุคลากร (Staff)
- ๑.๕ ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)
- ๑.๖ รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)
- ๑.๗ ค่านิยมร่วม (Shared Values)

ตารางที่ ๓๒ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย Mckinsey ๗-S Framework

๗-S Mckinsey	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
กลยุทธ์ (Strategy)	๑. จังหวัดพัทลุงมีพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางภูมิศาสตร์และความหลากหลายทางชีวภาพเหมาะสมต่อการทำการเกษตร ๒. การเกษตรเป็นกิจกรรมหลักที่ช่วยสนับสนุนการท่องเที่ยวของจังหวัด	-
โครงสร้างองค์กร (Structure)	๓. คริวเรือส่วนใหญ่ร้อยละ ๔๖.๗๓ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม	๑. ระบบชลประทานของจังหวัดเป็นแหล่งน้ำขนาดเล็กทำให้การบริหารจัดการน้ำยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ ๒. พื้นที่การเกษตรของเกษตรกรเป็นแปลงขนาดเล็ก และอยู่คนละที่กัน ยากต่อการบริหารจัดการ ๓. ไม่มีศูนย์กลางตลาดสินค้าเกษตรที่เป็นแหล่งรวบรวมผลผลิตของเกษตรกรที่เป็นตลาดเฉพาะ
ระบบการปฏิบัติงาน (System)	๔. มีสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ต่อเนื่องจากภาคการเกษตรที่หลากหลาย	๔. เกษตรกรยังมีการใช้สารเคมีในการทำการเกษตร

๗-S McKinsey	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
		๕. การทำการเกษตรเชิงเดี่ยว ทำให้ทรัพยากรดินเสื่อมโทรมอย่างต่อเนื่อง และมีความเสี่ยงทางด้านราคาของผลผลิต
บุคลากร (Staff)	๕. มีสถาบันเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรทำหน้าที่ช่วยเหลือสมาชิกเกษตรกรในด้านการเกษตรตลอดห่วงโซ่การผลิตและการตลาด	๖. แรงงานภาคการเกษตรส่วนใหญ่เป็นแรงงานผู้สูงอายุ ๗. เครือข่ายเกษตรกรต่างคนต่างทำ ยังไม่มีการเชื่อมโยงงานไปในทิศทางเดียวกัน
ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)	๖. เกษตรกรมีความรู้และภูมิปัญญาด้านการเกษตรสามารถทำการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๗. มีสถาบันการศึกษาและส่วนราชการที่สามารถสนับสนุนองค์ความรู้และการพัฒนานวัตกรรมทางด้านการเกษตรภายในพื้นที่จังหวัด	๘. เกษตรกรมีองค์ความรู้ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการเกษตรที่สามารถนำไปปรับใช้ได้น้อย ๙. การนำภูมิปัญญา นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการสร้างมูลค่าเพิ่มยังมีน้อย
รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)	๘. แกนนำหรือผู้แทนเกษตรกรมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางในการพัฒนาตั้งแต่ระดับพื้นที่ไปสู่การกำหนดนโยบาย	๑๐. การนำข้อมูลสารสนเทศไปสนับสนุนในการวางแผนการผลิตด้านต่างๆ ยังมีประสิทธิภาพน้อย ๑๑. การลงทุนด้านพลังงานทางเลือกเพื่อลดต้นทุนการผลิตยังมีน้อย ๑๒. ผลผลิตการเกษตรส่วนใหญ่มีคุณภาพต่ำไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด รวมทั้งการรักษามาตรฐานทำไม่ได้ต่อเนื่อง
ค่านิยม (Shared Values)	๙. มีประเพณีวัฒนธรรมที่สนับสนุนในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม	๑๓. ทายาทเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่สืบทอดอาชีพเกษตรกรรม เนื่องจากมีทัศนคติที่ไม่ดีเกี่ยวกับการทำเกษตรรวมทั้งขาดการสนับสนุนจากครอบครัวและคนรอบข้าง

๒. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis

- ๒.๑ ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (Political Factors) เช่น นโยบายของรัฐ ระบบการปกครอง เสถียรภาพด้านการเมือง ความร่วมมือระหว่างประเทศ
- ๒.๒ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors) เช่น การปรับอัตราภาษี อัตราดอกเบี้ย อัตราการจ้างงาน ภาวะทางเศรษฐกิจ
- ๒.๓ ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social cultural Factors) เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ค่านิยมการบริโภคอุปโภค
- ๒.๔ ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological Factors) เช่น เครื่องจักรกลทางการเกษตร เทคโนโลยีสารสนเทศ
- ๒.๕ ปัจจัยด้านกฎหมาย (Law/Legal Factors) เช่น กฎหมายแรงงาน กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค ระเบียบข้อบังคับด้านธุรกิจ
- ๒.๖ ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (Environment Factors) เช่น สภาพภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ธรรมชาติ

ตารางที่ ๓๓ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis

โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
<p><u>ด้านการเมือง</u></p> <p>๑. นโยบายของจังหวัดพัทลุงในการขับเคลื่อนเกษตรกรรมยั่งยืนเพื่อเพิ่มพื้นที่เกษตรอินทรีย์</p>	<p>-</p>
<p><u>ด้านเศรษฐกิจ</u></p> <p>๒. การประกาศพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจของภาคใต้เป็นโอกาสในการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัยของจังหวัดพัทลุง</p> <p>๓. จังหวัดพัทลุงมีศักยภาพเป็นจังหวัดท่องเที่ยวเมืองรองเป็นโอกาสในการพัฒนาด้านเกษตรเพื่อสุขภาพและการท่องเที่ยวเชิงเกษตร</p> <p>๔. Modern Trade ในจังหวัดพัทลุงให้ความสำคัญในการรับซื้อสินค้าเกษตรปลอดภัย/อินทรีย์อย่างต่อเนื่อง</p>	<p>๑. มาตรการกีดกันทางการค้าทำให้ขีดความสามารถทางการแข่งขันด้านเกษตรลดลง</p> <p>๒. เกษตรกรไม่สามารถกำหนดราคาสินค้าเกษตรได้เอง</p>
<p><u>ด้านสังคม</u></p> <p>๕. ประเทศไทยเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างเต็มตัวเป็นโอกาสในการพัฒนาสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าทางการเกษตรเพื่อการบริการด้านสุขภาพแก่ผู้สูงอายุ เช่น ผลิตภัณฑ์อาหารเสริมจากข้าวสังข์หยด และผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสุขภาพ</p>	<p>๓. การเปลี่ยนแปลงทางสังคม ทำให้คนรุ่นใหม่ขาดแรงจูงใจในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม</p>

“พัทลุงเมืองเกษตรอินทรีย์ วิถียั่งยืน”

โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
<p>๖. กระแสความนิยมในการดูแลรักษาสุขภาพ เป็นโอกาสในการพัฒนาธุรกิจบริการด้านสุขภาพ เช่น อาหารเพื่อสุขภาพ รวมทั้ง การเชื่อมโยงการท่องเที่ยว อาทิ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร อินทรีย์</p>	
<p><u>ด้านเทคโนโลยี</u> ๗. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาด้านอุตสาหกรรม ด้านการเกษตร การค้าและการบริการการท่องเที่ยว</p>	-
<p><u>ด้านกฎหมาย</u> -</p>	<p>๔. ระเบียบ กฎหมาย นโยบายที่เกี่ยวข้อง หรือ หลักเกณฑ์การปฏิบัติของภาครัฐบางอย่างเป็นอุปสรรคต่อกระบวนการพัฒนาระบบการผลิตทางการเกษตร อาทิ การประกาศกฎหมายผังเมืองของจังหวัด</p>
<p><u>ด้านสิ่งแวดล้อม</u> ๘. การให้ความสำคัญต่อการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) การลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก ๙. พื้นที่แหล่งน้ำทะเลน้อยได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำโลก (Ramsar site) เป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางระบบนิเวศ เป็นที่หากินและการเลี้ยงควายน้ำ และเป็นแหล่งประมงน้ำจืดที่สำคัญของจังหวัดพัทลุง ๑๐. จังหวัดพัทลุงตั้งอยู่กึ่งกลางของภาคใต้เชื่อมโยงการขนส่งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ เหมาะสมต่อการพัฒนาเป็นศูนย์กลางการค้า</p>	<p>๕. การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติมีความผันผวนและรุนแรงมากขึ้นส่งผลกระทบต่อการผลิตสินค้าเกษตร ๖. การแพร่ระบาดของโรคติดต่อ ทั้งในมนุษย์ พืช ปศุสัตว์ และประมง มีเพิ่มขึ้นและทวีความรุนแรงมากขึ้น ทำให้การผลิตได้รับความเสียหาย</p>

ตารางที่ ๓๔ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

<p style="text-align: center;">ปัจจัยภายใน</p> <p style="text-align: center;">ปัจจัยภายนอก</p>	<p style="text-align: center;">S – จุดแข็ง</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. จังหวัดพัทลุงมีพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางภูมิศาสตร์และความหลากหลายทางชีวภาพเหมาะสมต่อการทำการเกษตร ๒. การเกษตรเป็นกิจกรรมหลักที่ช่วยสนับสนุนการท่องเที่ยวของจังหวัด ๓. คริวเรือส่วนใหญ่ร้อยละ ๕๑.๓๒ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ๔. มีสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ต่อเนื่องจากภาคการเกษตรที่หลากหลาย ๕. มีสถาบันเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรทำหน้าที่ช่วยเหลือสมาชิกเกษตรกรในด้านการเกษตรตลอดห่วงโซ่การผลิตและการตลาด ๖. เกษตรกรมีความรู้และภูมิปัญญาด้านการเกษตรสามารถทำการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๗. มีสถาบันการศึกษาและส่วนราชการที่สามารถสนับสนุนองค์ความรู้และการพัฒนานวัตกรรมทางด้านเกษตรภายในพื้นที่จังหวัด ๘. แคนนำหรือผู้แทนเกษตรกรมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางในการพัฒนาดังแต่ระดับพื้นที่ไปสู่การกำหนดนโยบาย ๙. มีประเพณีวัฒนธรรมที่สนับสนุนในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม 	<p style="text-align: center;">W – จุดอ่อน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ระบบชลประทานของจังหวัดเป็นแหล่งน้ำขนาดเล็กทำให้การบริหารจัดการน้ำยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ ๒. พื้นที่การเกษตรของเกษตรกรเป็นแปลงขนาดเล็ก และอยู่คนละที่กัน ยากต่อการบริหารจัดการ ๓. ไม่มีศูนย์กลางตลาดสินค้าเกษตรที่เป็นแหล่งรวบรวมผลผลิตของเกษตรกรที่เป็นตลาดเฉพาะ ๔. เกษตรกรยังมีการใช้สารเคมีในการทำการเกษตร ๕. การทำการเกษตรเชิงเดี่ยว ทำให้ทรัพยากรดินเสื่อมโทรมอย่างต่อเนื่อง และมีความเสี่ยงทางด้านราคาของผลผลิต ๖. แรงงานภาคการเกษตรส่วนใหญ่เป็นแรงงานผู้สูงอายุ ๗. เครือข่ายเกษตรกรต่างคนต่างทำยังไม่มีการเชื่อมโยงงานไปในทิศทางเดียวกัน ๘. เกษตรกรมีองค์ความรู้ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการเกษตรที่สามารถนำไปปรับใช้ได้น้อย ๙. การนำภูมิปัญญา นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการสร้างมูลค่าเพิ่มยังมีน้อย ๑๐. การนำข้อมูลสารสนเทศไปสนับสนุนในการวางแผนการผลิตด้านต่างๆ ยังมีประสิทธิภาพน้อย ๑๑. การลงทุนด้านพลังงานทางเลือกเพื่อลดต้นทุนการผลิตยังมีน้อย ๑๒. ผลผลิตการเกษตรส่วนใหญ่มีคุณภาพต่ำไม่เป็นที่มามาตรฐานที่กำหนด รวมทั้งการรักษามาตรฐานทำได้ไม่ต่อเนื่อง ๑๓. ทายาทเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่สืบทอดอาชีพเกษตรกรรม เนื่องจากมีทัศนคติที่ไม่ดีเกี่ยวกับการทำเกษตรรวมทั้งขาดการสนับสนุนจากครอบครัวและคนรอบข้าง
<p>O – โอกาส</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. นโยบายของจังหวัดพัทลุงในการขับเคลื่อนเกษตรกรรมยั่งยืนเพื่อเพิ่มพื้นที่เกษตรอินทรีย์ ๒. การประกาศพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจของภาคใต้เป็นโอกาสในการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัยของจังหวัดพัทลุง ๓. จังหวัดพัทลุงมีศักยภาพเป็นจังหวัดท่องเที่ยวเมืองรองเป็นโอกาสในการพัฒนาด้านเกษตรเพื่อสุขภาพ และการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ๔. Modern Trade ในจังหวัดพัทลุงให้ความสำคัญในการรับซื้อสินค้าเกษตรปลอดภัย/อินทรีย์อย่างต่อเนื่อง ๕. ประเทศไทยเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างเต็มตัวเป็นโอกาสในการพัฒนาสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าทางการเกษตรเพื่อการบริหารด้านสุขภาพแก่ผู้สูงอายุ เช่น ผลิตภัณฑ์อาหารเสริมจากข้าวสังข์หยด และผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสุขภาพ ๖. กระแสความนิยมในการดูแลสุขภาพสุขภาพ เป็นโอกาสในการพัฒนาธุรกิจบริการด้านสุขภาพ เช่น อาหารเพื่อสุขภาพ รวมทั้ง การเชื่อมโยงการท่องเที่ยว อาทิ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงเกษตรอินทรีย์ ๗. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมด้านการเกษตร การค้าและการบริการการท่องเที่ยว 	<p>S๓,๕ O๕,๖,๗ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง</p> <p>S๓,๙ O๕,๗ การขับเคลื่อนพัทลุงตามแนวทางศาสตร์พระราชา</p> <p>S๑,๒,๓ O๑,๒,๓,๕,๖,๗,๘ สนับสนุนการทำเกษตรกรรมยั่งยืน ๕ รูปแบบ</p> <p>S๑,๒,๔,๙ O๓,๕,๖ ส่งเสริมการเกษตรเพื่อการท่องเที่ยว</p> <p>S๕,๖,๙ O๗,๘ การเพิ่มประสิทธิภาพและการลดต้นทุนการผลิต</p> <p>S๑,๔,๕,๖,๗,๙ O๑,๒,๓,๕,๖,๗,๙ ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรอัตลักษณ์</p> <p>S๔,๗,๙ O๒,๓,๔,๕,๖,๗,๑๐ การเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันด้านการแปรรูปและการตลาดสินค้าเกษตร</p> <p>S๒,๕,๖ O๒,๓,๔,๕,๖,๗,๘,๑๐ การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ทางการเกษตร</p>	<p>W๑๓,๖,๘,๑๐,๑๓O๕,๗ สนับสนุนทายาทเกษตรกรและเยาวชนรุ่นใหม่ในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมและอาชีพต่อเนื่องจากการเกษตร</p> <p>W๗,๘O๗ สร้างและเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร</p> <p>W๗ O๔ ส่งเสริมให้เกษตรกรทำเกษตรแบบกลุ่มการผลิต (Cluster) เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน</p> <p>W๒,๕ O ๐๕,๗ การขับเคลื่อนพัทลุงตามแนวทางศาสตร์พระราชา</p> <p>W๔,๘,๙ O๑,๒,๓,๕,๖,๗,๘ สนับสนุนการทำเกษตรกรรมยั่งยืน ๕ รูปแบบ</p> <p>W๘,๙,๑๑ O๑,๗,๘ สนับสนุนการใช้พลังงานทดแทนในภาคการเกษตร</p> <p>W๒,๕,๖,๘,๙,๑๒ O๗,๘ การเพิ่มประสิทธิภาพและการลดต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตร</p> <p>W๔,๕ O๑,๘ การบริหารจัดการทรัพยากรดินให้มีคุณภาพเหมาะสมแก่การทำ การเกษตร</p> <p>W๑ O๑,๘ การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำให้มีปริมาณและคุณภาพที่เพียงพอ</p> <p>W๓,๙,๑๐,๑๒ O๒,๓,๔,๕,๖,๗,๑๐ การเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันด้านการแปรรูปและการตลาดสินค้าเกษตร</p> <p>W๘,๙,๑๐ O๒,๓,๔,๕,๖,๗,๘,๑๐ การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ทางการเกษตร</p>

“พัทลุงเมืองเกษตรอินทรีย์ วิถียั่งยืน”

ตารางที่ ๓๔ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

<p style="text-align: center;">ปัจจัยภายใน</p> <p style="text-align: center;">ปัจจัยภายนอก</p>	<p style="text-align: center;">S – จุดแข็ง</p> <p>๑. จังหวัดพิจิตรมีพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางภูมิศาสตร์และความหลากหลายทางชีวภาพเหมาะสมต่อการทำการเกษตร</p> <p>๒. การเกษตรเป็นกิจกรรมหลักที่ช่วยสนับสนุนการท่องเที่ยวของจังหวัด</p> <p>๓. คริวเรือส่วนใหญ่ร้อยละ ๕๑.๓๒ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม</p> <p>๔. มีสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ต่อเนื่องจากภาคการเกษตรที่หลากหลาย</p> <p>๕. มีสถาบันเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรทำหน้าที่ช่วยเหลือสมาชิกเกษตรกรในด้านการเกษตรตลอดห่วงโซ่การผลิตและการตลาด</p> <p>๖. เกษตรกรมีความรู้และภูมิปัญญาด้านการเกษตรสามารถทำการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>๗. มีสถาบันการศึกษาและส่วนราชการที่สามารถสนับสนุนองค์ความรู้และการพัฒนานวัตกรรมทางด้านเกษตรภายในพื้นที่จังหวัด</p> <p>๘. แคนนำหรือผู้แทนเกษตรกรมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางในการพัฒนาดังแต่ระดับพื้นที่ไปสู่การกำหนดนโยบาย</p> <p>๙. มีประเพณีวัฒนธรรมที่สนับสนุนในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม</p>	<p style="text-align: center;">W – จุดอ่อน</p> <p>๑. ระบบชลประทานของจังหวัดเป็นแหล่งน้ำขนาดเล็กทำให้การบริหารจัดการน้ำยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่</p> <p>๒. พื้นที่การเกษตรของเกษตรกรเป็นแปลงขนาดเล็ก และอยู่คนละที่กัน ยากต่อการบริหารจัดการ</p> <p>๓. ไม่มีศูนย์กลางตลาดสินค้าเกษตรที่เป็นแหล่งรวบรวมผลผลิตของเกษตรกรที่เป็นตลาดเฉพาะ</p> <p>๔. เกษตรกรยังมีการใช้สารเคมีในการทำการเกษตร</p> <p>๕. การทำการเกษตรเชิงเดี่ยว ทำให้ทรัพยากรดินเสื่อมโทรมอย่างต่อเนื่อง และมีความเสี่ยงทางด้านราคาของผลผลิต</p> <p>๖. แรงงานภาคการเกษตรส่วนใหญ่เป็นแรงงานผู้สูงอายุ</p> <p>๗. เครือข่ายเกษตรกรต่างคนต่างทำยังไม่มีการเชื่อมโยงงานไปในทิศทางเดียวกัน</p> <p>๘. เกษตรกรมีองค์ความรู้ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการเกษตรที่สามารถนำไปปรับใช้ได้น้อย</p> <p>๙. การนำภูมิปัญญา นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการสร้างมูลค่าเพิ่มยังมีน้อย</p> <p>๑๐. การนำข้อมูลสารสนเทศไปสนับสนุนในการวางแผนการผลิตด้านต่างๆ ยังมีประสิทธิภาพน้อย</p> <p>๑๑. การลงทุนด้านพลังงานทางเลือกเพื่อลดต้นทุนการผลิตยังมีน้อย</p> <p>๑๒. ผลผลิตการเกษตรส่วนใหญ่มีคุณภาพต่ำไม่เป็นที่ตามมาตรฐานที่กำหนด รวมทั้งการรักษามาตรฐานทำได้ไม่ต่อเนื่อง</p> <p>๑๓. ทายาทเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่สืบทอดอาชีพเกษตรกรรม เนื่องจากมีทัศนคติที่ไม่ดีเกี่ยวกับการทำเกษตรรวมทั้งขาดการสนับสนุนจากครอบครัวและคนรอบข้าง</p>
<p>๘. การให้ความสำคัญต่อการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) การลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก</p> <p>๙. พื้นที่แหล่งน้ำทะเลน้อยได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำโลก (Ramsar site) เป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางระบบนิเวศ เป็นที่หากินและการเลี้ยงควายน้ำ และเป็นแหล่งประมงน้ำจืดที่สำคัญของจังหวัดพิจิตร</p> <p>๑๐. จังหวัดพิจิตรตั้งอยู่กึ่งกลางของภาคใต้เชื่อมโยงการขนส่งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ เหมาะสมต่อการพัฒนาเป็นศูนย์กลางการค้า</p>		
<p>T – ภัยคุกคาม</p> <p>๑. มาตรการกีดกันทางการค้าทำให้ขีดความสามารถทางการแข่งขันด้านเกษตรลดลง</p> <p>๒. เกษตรกรไม่สามารถกำหนดราคาสินค้าเกษตรได้เอง</p> <p>๓. การเปลี่ยนแปลงทางสังคม ทำให้คนรุ่นใหม่ขาดแรงจูงใจในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม</p> <p>๔. ระเบียบ กฎหมาย นโยบายที่เกี่ยวข้อง หรือหลักเกณฑ์การปฏิบัติของภาครัฐ บางอย่างเป็นอุปสรรคต่อกระบวนการพัฒนาระบบการผลิตทางการเกษตร อาทิ การประกาศกฎหมายผังเมืองของจังหวัด</p>	<p>S๑,๒,๓ T๑,๔,๕,๖ สนับสนุนการทำเกษตรกรรมยั่งยืน ๕ รูปแบบ</p> <p>S๕,๖,๙ T๑,๒ การเพิ่มประสิทธิภาพและการลดต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตร</p> <p>S๔,๗,๙ T๑,๒ การเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันด้านการแปรรูปและการตลาดสินค้าเกษตร</p>	<p>W๗, T๒ สร้างและเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร</p> <p>W๗ O๒ ส่งเสริมให้เกษตรกรทำเกษตรแบบกลุ่มการผลิต (Cluster) เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน</p> <p>W๑๓ O๓ สนับสนุนทายาทเกษตรกรและเยาวชนรุ่นใหม่ในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมและอาชีพต่อเนื่องจากการเกษตร</p> <p>W๔,๘,๙ T๑,๔,๕,๖ สนับสนุนการทำเกษตรกรรมยั่งยืน ๕ รูปแบบ</p> <p>W๘,๙,๑๑ O๑,๕ สนับสนุนการใช้พลังงานทดแทนในภาคการเกษตร</p> <p>W๒,๕,๖,๘,๙,๑๒ T๑,๒ การเพิ่มประสิทธิภาพและการลดต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตร</p>

“พิจิตรเมืองเกษตรอินทรีย์ วิถียั่งยืน”

ตารางที่ ๓๔ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

<p style="text-align: center;">ปัจจัยภายใน</p> <p style="text-align: center;">ปัจจัยภายนอก</p>	<p style="text-align: center;">S – จุดแข็ง</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. จังหวัดพัทลุงมีพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางภูมิศาสตร์และความหลากหลายทางชีวภาพเหมาะสมต่อการทำการเกษตร ๒. การเกษตรเป็นกิจกรรมหลักที่ช่วยสนับสนุนการท่องเที่ยวของจังหวัด ๓. คริวเรือส่วนใหญ่ร้อยละ ๕๑.๓๒ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ๔. มีสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ที่ต่อเนื่องจากภาคการเกษตรที่หลากหลาย ๕. มีสถาบันเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรทำหน้าที่ช่วยเหลือสมาชิกเกษตรกรในด้านการเกษตรตลอดห่วงโซ่การผลิตและการตลาด ๖. เกษตรกรมีความรู้และภูมิปัญญาด้านการเกษตรสามารถทำการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๗. มีสถาบันการศึกษาและส่วนราชการที่สามารถสนับสนุนองค์ความรู้และการพัฒนานวัตกรรมทางด้านการเกษตรภายในพื้นที่จังหวัด ๘. แคนนำหรือผู้แทนเกษตรกรมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางในการพัฒนาตั้งแต่ระดับพื้นที่ไปสู่การกำหนดนโยบาย ๙. มีประเพณีวัฒนธรรมที่สนับสนุนในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม 	<p style="text-align: center;">W – จุดอ่อน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ระบบชลประทานของจังหวัดเป็นแหล่งน้ำขนาดเล็กทำให้การบริหารจัดการน้ำยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ ๒. พื้นที่การเกษตรของเกษตรกรเป็นแปลงขนาดเล็ก และอยู่คนละที่กัน ยากต่อการบริหารจัดการ ๓. ไม่มีศูนย์กลางตลาดสินค้าเกษตรที่เป็นแหล่งรวบรวมผลผลิตของเกษตรกรที่เป็นตลาดเฉพาะ ๔. เกษตรกรยังมีการใช้สารเคมีในการทำการเกษตร ๕. การทำการเกษตรเชิงเดี่ยว ทำให้ทรัพยากรดินเสื่อมโทรมอย่างต่อเนื่อง และมีความเสี่ยงทางด้านราคาของผลผลิต ๖. แรงงานภาคการเกษตรส่วนใหญ่เป็นแรงงานผู้สูงอายุ ๗. เครือข่ายเกษตรกรต่างคนต่างทำยังไม่มีมีการเชื่อมโยงงานไปในทิศทางเดียวกัน ๘. เกษตรกรมีองค์ความรู้ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการเกษตรที่สามารถนำไปปรับใช้ได้บ้าง ๙. การนำภูมิปัญญา นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการสร้างมูลค่าเพิ่มยังมีน้อย ๑๐. การนำข้อมูลสารสนเทศไปสนับสนุนในการวางแผนการผลิตด้านต่างๆ ยังมีประสิทธิภาพน้อย ๑๑. การลงทุนด้านพลังงานทางเลือกเพื่อลดต้นทุนการผลิตยังมีน้อย ๑๒. ผลผลิตการเกษตรส่วนใหญ่มีคุณภาพต่ำไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด รวมทั้งการรักษามาตรฐานทำได้ไม่ต่อเนื่อง ๑๓. ทายาทเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่สืบทอดอาชีพเกษตรกรรม เนื่องจากมีทัศนคติที่ไม่ดีเกี่ยวกับการทำเกษตรรวมทั้งขาดการสนับสนุนจากครอบครัวและคนรอบข้าง
<ol style="list-style-type: none"> ๕. การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติมีความผันผวนและรุนแรงมากขึ้นส่งผลกระทบต่อการผลิตสินค้าเกษตร ๖. การแพร่ระบาดของโรคติดต่อ ทั้งในมนุษย์ พืช ปศุสัตว์ และประมง มีเพิ่มขึ้น และทวีความรุนแรงมากขึ้น ทำให้การผลิตได้รับความเสียหาย 		<p>W๑ T๕ การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำให้มีปริมาณและคุณภาพที่เพียงพอ</p> <p>W๓,๙,๑๐,๑๒ T๒,๔ การเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันด้านการแปรรูปและการตลาดสินค้าเกษตร</p>

“พัทลุงเมืองเกษตรอินทรีย์ วิถียั่งยืน”

ส่วนที่ ๔

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพัทลุง

๑. วิสัยทัศน์ (Vision)

“เกษตรกรรมมั่นคง เกษตรกรรมก้าวหน้า สินค้าเกษตรได้มาตรฐาน”

คำนิยาม

เกษตรกรรมมั่นคง หมายถึง เกษตรกรมีความมั่นคงทางด้านอาหารและรายได้อย่างยั่งยืน

เกษตรกรรมก้าวหน้า หมายถึง เกษตรกรมั่งคั่ง ยั่งยืน ลดผลกระทบจากความเสียหายทางด้านราคาและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การบริหารจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบ การวางแผนการผลิตตามความต้องการของตลาด รวมทั้ง การนำนวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการทำการเกษตร

สินค้าเกษตรได้มาตรฐาน หมายถึง การทำเกษตรที่ได้มาตรฐาน GAP PGS/SDGsPGS และมาตรฐานอินทรีย์ สินค้าเกษตรได้มาตรฐาน GMP มาตรฐาน Q-Restaurant มาตรฐาน HACCP และมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับในระดับประเทศและสากล อาทิ มาตรฐาน Halal

๒. พันธกิจ (Mission)

- ๒.๑ พัฒนาเกษตรกรให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพัฒนาองค์กรเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเองได้
- ๒.๒ ขับเคลื่อนเกษตรกรรมยั่งยืนใน ๕ รูปแบบเต็มศักยภาพครอบคลุมทุกพื้นที่ในจังหวัดพัทลุง
- ๒.๓ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ในการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจ
- ๒.๔ บริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำอย่างเป็นระบบครบวงจร
- ๒.๕ สนับสนุนการพัฒนาการแปรรูปอุตสาหกรรมทางการเกษตรและการพัฒนาระบบโลจิสติกส์

๓. เป้าประสงค์หลักการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัด (Goals)

- ๓.๑ เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี องค์กรเกษตรกรเข้มแข็ง โดยการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการดำเนินกิจกรรมทางการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ๓.๒ พื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนครอบคลุมทั้งจังหวัดพัทลุง
- ๓.๓ สามารถยกระดับผลิตภาพ ประสิทธิภาพ คุณภาพ มาตรฐานรวมทั้งสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรให้ตอบสนองต่อความต้องการของตลาด
- ๓.๔ ทรัพยากรดินและน้ำมีความเหมาะสมต่อการทำการเกษตรทั่วทั้งจังหวัด
- ๓.๕ สินค้าเกษตรมีมูลค่าเพิ่มและเกษตรกรมีรายได้ที่เพิ่มขึ้น

“พัทลุงเมืองเกษตรอินทรีย์ วิสัยยั่งยืน”

๔. ประเด็นการแผนพัฒนา

๔.๑ ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เพิ่มศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกรให้สามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน
ตัวชี้วัดที่ ๑ กลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็ง

ตัวชี้วัดที่ ๒ สหกรณ์มีความเข้มแข็งระดับ ๑ และระดับ ๒

แนวทางพัฒนา

๔.๑.๑ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง โดยการพัฒนาเพิ่มทักษะให้กับเกษตรกรมีองค์ความรู้ด้านการผลิต การบริหารจัดการ การแปรรูป และการตลาดด้วยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และนวัตกรรม สนับสนุนให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเป็นผู้ประกอบการธุรกิจการเกษตรอย่างมืออาชีพ รวมทั้งการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและช่องทางการตลาด

๔.๑.๒ สนับสนุนทายาทเกษตรกรและเยาวชนรุ่นใหม่ในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมและอาชีพต่อเนื่องจากการเกษตร โดยการปรับทัศนคติในระดับครอบครัว โรงเรียน การร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในการสนับสนุนทุนศึกษาสำหรับเยาวชนเพื่อการศึกษาต่อทางด้านเกษตร สร้างต้นแบบเกษตรกรรุ่นใหม่ที่ทำให้การเกษตรประสบความสำเร็จและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้คนรุ่นใหม่ได้รับรู้ และจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะทายาทเกษตรกรและเยาวชนเป็น Young Smart Farmer รวมทั้งการปรับเปลี่ยนรูปแบบทางการเกษตรด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมเพื่อการลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพ และลดเวลาการทำงาน

๔.๑.๓ สร้างและเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร โดยการสนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกร การพัฒนาศักยภาพกลุ่มเกษตรกร เชื่อมโยงเครือข่ายระดับชุมชนสู่การเชื่อมโยงระดับประเทศ และขยายผลการดำเนินงาน พัฒนาเครือข่ายเกษตรกร สถาบันเกษตรกรผ่านระบบสารสนเทศ สนับสนุนการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารของกลุ่มเกษตรกรและเครือข่ายเกษตรกร

๔.๑.๔ ส่งเสริมให้เกษตรกรทำเกษตรแบบกลุ่มการผลิต (Cluster) เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน โดยการสนับสนุนความร่วมมือระหว่างเกษตรกรรายใหญ่กับเกษตรกรรายย่อยให้เกิดการพัฒนาการผลิตและเชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมเกษตรผ่านการส่งเสริมในรูปแบบเครือข่ายวิสาหกิจ รวมทั้ง สนับสนุนการทำธุรกิจการเกษตรเพื่อสังคม (Social Business)

๔.๒ ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ขับเคลื่อนงานเกษตรกรรมยั่งยืนเพื่อความมั่นคงและสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจ

ตัวชี้วัดที่ ๑ : พื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัดที่ ๒ : อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัย

แนวทางพัฒนา

๔.๒.๑ การขับเคลื่อนพัทลุงตามแนวทางศาสตร์พระราชา โดยการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการทำเกษตรกรรม ขยายผลและประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานให้เกิดการพัฒนาเพื่อการพึ่งพาตนเองและพึ่งพากันเองได้อย่างยั่งยืน

๔.๒.๒ สนับสนุนการทำเกษตรกรรมยั่งยืน ๕ รูปแบบ ได้แก่ เกษตรธรรมชาติ วนเกษตร เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสานและเกษตรอินทรีย์ โดยการการสร้างการรับรู้และปลูกจิตสำนึกให้กับเกษตรกรและประชาชนได้ตระหนักถึงอันตรายที่เกิดจากการใช้สารเคมีไปสู่อการ ลด ละ เลิกใช้สารเคมีอย่างถาวร สนับสนุนชีวภัณฑ์ทดแทนสารเคมี การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ที่มีธาตุอาหารครบสูตร N,P,K การพัฒนาระบบการรับรองมาตรฐานการผลิตและ

“พัทลุงเมืองเกษตรอินทรีย์ วิถียั่งยืน”

ตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับทั้งตลาดในประเทศและต่างประเทศ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา สนับสนุนการแปรรูปผลผลิตสินค้าเกษตรกรรมยั่งยืนเพื่อการสร้างมูลค่าเพิ่ม การยกระดับมูลค่าและคุณค่าสินค้าเกษตรจังหวัดพัทลุงตามแนวทางโมเดลเศรษฐกิจใหม่ (BCG Economy) รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างตลาดและขยายเครือข่ายในระดับจังหวัดและระดับประเทศ

๔.๒.๓ ส่งเสริมการเกษตรเพื่อการท่องเที่ยว โดยการพัฒนาพื้นที่การเกษตรให้มีศักยภาพเป็นศูนย์การเรียนรู้และเพิ่มประสิทธิภาพทางการเกษตรด้วยการสนับสนุนเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมสร้างเรื่องราว (Story) จากภูมิปัญญาและวัฒนธรรมที่โดดเด่นของจังหวัดไปสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตรและอาหารปลอดภัย (Farm Stay)

๔.๒.๔ สนับสนุนการใช้พลังงานทดแทนในภาคการเกษตร อาทิ พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานชีวมวล ตามแนวทางการพัฒนา BCG Economy ส่งเสริมการนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรกลับมาแปรรูปเป็นพลังงานทดแทนและพลังงานชีวภาพ การถ่ายถอดโมเดล ๕ โรง ได้แก่ โรงอาหารและยา โรงปุ๋ย โรงน้ำ โรงพลังงาน และโรงเรียน เพื่อใช้ในระดับครัวเรือนและชุมชน

๔.๓ ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและสินค้าเกษตรอัตลักษณ์

สินค้าเกษตรทั่วไป ได้แก่ ข้าว ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ไม้ผล ปศุสัตว์ และประมง

สินค้าเกษตรอัตลักษณ์ ได้แก่ ข้าวสังข์หยดและข้าวพื้นเมืองชนิดอื่น ปลาตุกร้าทะเลน้อย ไก่คอล่อน
โคเนื้อ/โคขุนศรีวิชัย กระจูด และสาคร

ตัวชี้วัดที่ ๑ : อัตราการขยายตัวของ GPP สาขาเกษตรกรรม

ตัวชี้วัดที่ ๒ : อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น

แนวทางพัฒนา

๔.๓.๑ การเพิ่มประสิทธิภาพและการลดต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตร โดยการบริหารจัดการทรัพยากรหมุนเวียนภายในฟาร์มให้เกิดประโยชน์สูงสุด ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืน ส่งเสริมการใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินสนับสนุนการพัฒนาพันธุ์ดี และกระจายพันธุ์ดีอย่างเพียงพอและทั่วถึง การสนับสนุนการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร เทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมเพื่อทดแทนแรงงาน และการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรในรูปแบบเกษตรแปลงใหญ่ ส่งเสริมการประกอบอาชีพเสริมในสวนยางพารา สวนปาล์มน้ำมัน และสวนผลไม้ในรูปแบบสวนผสม อาทิ ปลูกพืชสมุนไพรและไม้มีค่าทางเศรษฐกิจ การเลี้ยงผึ้งและชันโรง การเพาะเห็ด และการปลูกพืชร่วมกับการเลี้ยงสัตว์และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

๔.๓.๒ ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ สนับสนุนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมสู่การทำเกษตรกรรมยั่งยืน การรวมกลุ่มเกษตรกรเป็นเกษตรแปลงใหญ่ การพัฒนาการผลิตสู่การรับรองมาตรฐานเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์และมาตรฐานต่างประเทศ การแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม และการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมตลอดกระบวนการผลิต รวมทั้งการสร้างแบรนด์สินค้าจาก Story สู่แบรนด์ของจังหวัดพัทลุง

๑) ข้าวพื้นเมือง เช่น ข้าวเล็บนก ข้าวสังข์หยด และข้าวเหนียวดำหมอ เป็นต้น

(๑) ธนาคารเมล็ดพันธุ์ข้าว

(๒) พัฒนาเป็นสินค้าเพื่อสุขภาพและสินค้าสำหรับผู้สูงอายุ

“พัทลุงเมืองเกษตรอินทรีย์ วิถียั่งยืน”

- ๒) ปลาตุกร้าทะเลน้อย
 - (๑) การเพาะเลี้ยงและปล่อยปลาตุกร้าในทะเลน้อยโดยชุมชน
 - (๒) สนับสนุนการแปรรูปปลาตุกร้าเป็นปลาตุกร้าที่ได้รับการรับรองมาตรฐานสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indications: GI)
- ๓) ไก่คออ่อน
 - (๑) ส่งเสริมการเลี้ยงและขยายพันธุ์ให้คงอัตลักษณ์ความโดดเด่นของสายพันธุ์
 - (๒) ส่งเสริมการแปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่ม อาทิ สะเต็กจากอกไก่คออ่อน
 - (๓) ประชาสัมพันธ์ผลผลิตไก่คออ่อนเพื่อการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจ
- ๔) โคน้ำ/โคขุนศรีวิชัย
 - (๑) การพัฒนาความรู้
 - (๒) มหกรรมโคน้ำ/โคขุนศรีวิชัย
 - (๓) การผลิตอาหารสัตว์เพื่อความมั่นคงของอาชีพเลี้ยงปศุสัตว์
 - (๔) พัฒนาระบบขนส่งผลผลิตและผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐาน
 - (๕) พัฒนาช่องทางการตลาดและร้านค้าต้นแบบ
 - (๖) จัด Roadshow แสดงและจำหน่ายผลิตภัณฑ์เนื้อโคคุณภาพภายใต้แบรนด์ศรีวิชัย
- ๕) กระจูด
 - (๑) การขยายพื้นที่ปลูก
 - (๒) การถ่ายทอดเทคโนโลยีและงานวิจัย
- ๖) สาคุ
 - (๑) ขยายพื้นที่ปลูก
 - (๒) การแปรรูปที่ได้มาตรฐานและได้รับการรับรอง

๔.๔ ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำอย่างเป็นระบบครบวงจร

ตัวชี้วัด : พื้นที่ได้รับประโยชน์จากการบริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำ

แนวทางการพัฒนา

๔.๔.๑ การบริหารจัดการทรัพยากรดินให้มีคุณภาพเหมาะสมแก่การทำการเกษตร โดยการเพิ่มศักยภาพเกษตรกรให้มียุทธศาสตร์ความรู้ด้านการฟื้นฟูปรับปรุงบำรุงดินที่ง่ายต่อการปฏิบัติ จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ พัฒนาและส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ชีวภาพทดแทนสารเคมี และการใช้ระบบ Zoning by Agri-Map เพื่อการเกษตร

๔.๔.๒ การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำให้มีปริมาณและคุณภาพที่เพียงพอ โดยการขยายพื้นที่ชลประทานให้ครอบคลุมทั้งจังหวัด จัดทำแหล่งน้ำสำรองในพื้นที่ซึ่งขาดแคลนแหล่งน้ำต้นทุน พัฒนาแหล่งกักเก็บน้ำและระบบส่งน้ำ ชะลอการไหลของน้ำลงสู่ทะเลสาบสงขลาและลดการขุดลอกคลองธรรมชาติเพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศ การอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำระบบนิเวศทะเลสาบสงขลา การกำจัดขยะและพัฒนาระบบบำบัดน้ำเสียจากชุมชนครัวเรือน ภาคการเกษตรและภาคธุรกิจก่อนปล่อยลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ สนับสนุนการปลูกพืชสลับการปลูกพืช

“พลังเมืองเกษตรอินทรีย์ วิถียั่งยืน”

หมุนเวียน พัฒนาระบบการกักเก็บน้ำไว้ในฟาร์มของเกษตรกร รวมทั้งจัดทำแผนรองรับความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ จัดทำระบบเตือนภัยการใช้น้ำทางการเกษตรและระบบเตือนภัยล่วงหน้า

๔.๕ ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ การสนับสนุนอุตสาหกรรมต่อเนื่องและพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาคการเกษตร

ตัวชี้วัด : รายได้ภาคการเกษตรต่อคนต่อเดือนเพิ่มขึ้น

แนวทางพัฒนา

๔.๕.๑ การเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันด้านการแปรรูปและการตลาดสินค้าเกษตร โดยการสนับสนุนการใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรม และเทคโนโลยีมาใช้ในการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและสร้างความหลากหลายของสินค้าและบรรจุภัณฑ์ มีระบบการตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้บริโภค การพัฒนาธุรกิจออนไลน์ผ่านเครือข่ายสาธารณะ การออกแบบผลิตภัณฑ์บรรจุภัณฑ์ตามความต้องการของตลาด พัฒนาธุรกิจออนไลน์ผ่านเครือข่ายการสื่อสารสาธารณะ การสร้างและประชาสัมพันธ์ตราสินค้าที่เป็นอัตลักษณ์สามารถแข่งขันได้ การเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัย ๕ร ได้แก่ โรงแรม โรงเรียน โรงพยาบาล เรือสินค้า และร้านอาหาร ขยายช่องทางตลาดด้วยระบบสารสนเทศ เช่น ตลาดออนไลน์ Modern Trade เกษตรพันธสัญญา การจับคู่ธุรกิจผู้ซื้อผู้ขาย และโมเดลเกษตร – พาณิชยกรรมสมัย เป็นต้น รวมทั้งพัฒนาจังหวัดพัทลุงเป็นศูนย์กลางด้านเกษตรและอาหารปลอดภัยของภาคใต้

๔.๕.๒ การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ทางการเกษตร โดยการพัฒนาและปรับปรุงระบบฐานข้อมูลทางเกษตร พัฒนาศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) การส่งเสริมศูนย์การเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) การคัดเกรดคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์ก่อนป้อนเข้าสู่ระบบตลาด สร้างความร่วมมือกับภาคเอกชนในการลดค่าขนส่งให้กับเกษตรกรที่ขายสินค้าเองในครัวเรือน พัฒนาและออกแบบบรรจุภัณฑ์เพื่อการลดต้นทุนการขนส่งและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดและป้องกันการเสียหาย รวมทั้งการปรับปรุงถนนและสะพานเพื่อขนส่งสินค้าทางการเกษตรจากพื้นที่ตอนในเชื่อมต่อกับเส้นทางสายหลักของภาค

๕. แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพัทลุง (พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

ตารางที่ ๓๕ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพัทลุง (พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

ประเด็นการพัฒนา	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย						แนวทางพัฒนา
			๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	
เพิ่มศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกรให้สามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน	เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี องค์กรเกษตรกรเข้มแข็ง โดยการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการดำเนินกิจกรรมทางการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	กลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็ง ฐานปี ๒๕๖๓ ร้อยละ ๒๓	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๓๐	๑-๔
		สหกรณ์มีความเข้มแข็งระดับ ๑ และระดับ ๒ ฐานปี ๒๕๖๓ ร้อยละ ๘๖	ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๖	ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๖	ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๖	ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๖	ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๖	ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๖	๑-๔
ขับเคลื่อนงานเกษตรกรมยั่งยืนเพื่อความมั่นคงและสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจ	พื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนครอบคลุมทั้งจังหวัดพัทลุง	พื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนเพิ่มขึ้น ฐานปี ๒๕๖๒ จำนวน ๘๙,๗๙๕ ไร่	รักษาฐานเดิมและเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๑๗๐,๒๐๕ ไร่	เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๒๖๐,๐๐๐ ไร่	เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๒๖๐,๐๐๐ ไร่	เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๒๖๐,๐๐๐ ไร่	เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๒๖๐,๐๐๐ ไร่	เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๑,๓๐๐,๐๐๐ ไร่	๑-๔
		อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัย ฐานปี ๒๕๖๖ (เก็บข้อมูล)	เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓	เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓	เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓	เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓	เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓	เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓	๑-๔

ประเด็นการพัฒนา	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย						แนวทางพัฒนา
			๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	
เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและสินค้าเกษตรอัตลักษณ์	สามารถยกระดับผลิตภาพประสิทธิภาพคุณภาพมาตรฐานรวมทั้งสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรให้ตอบสนองต่อความต้องการของตลาด	อัตราการขยายตัวของ GPP สาขาเกษตรกรรม	ขยายตัวไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓.๐	ขยายตัวไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓.๐	ขยายตัวไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓.๐	ขยายตัวไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓.๐	ขยายตัวไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓.๐	ขยายตัวไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓.๐	๑
		อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นที่	ขยายตัวไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓.๐	ขยายตัวไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓.๐	ขยายตัวไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓.๐	ขยายตัวไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓.๐	ขยายตัวไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓.๐	ขยายตัวไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓.๐	๒
บริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำอย่างเป็นระบบครบวงจร	ทรัพยากรดินและน้ำมีความเหมาะสมต่อการทำการเกษตรทั่วทั้งจังหวัด	พื้นที่ได้รับประโยชน์จากการบริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำ	จำนวน ๑,๕๔๓๒ ไร่	จำนวน ๑,๕๔๓๒ ไร่	จำนวน ๑,๕๔๓๒ ไร่	จำนวน ๑,๕๔๓๒ ไร่	จำนวน ๑,๕๔๓๒ ไร่	จำนวน ๑,๕๔๓๒ ไร่	๑-๒
การสนับสนุนอุตสาหกรรมต่อเนื่องและพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาคการเกษตร	สินค้าเกษตรมีมูลค่าเพิ่มและเกษตรกรมีรายได้ที่เพิ่มขึ้น	รายได้ภาคการเกษตรต่อคนต่อเดือนเพิ่มขึ้น	ไม่น้อยกว่า ๕,๐๐๐ บาท ต่อคนต่อเดือน	ไม่น้อยกว่า ๖,๐๐๐ บาท ต่อคนต่อเดือน	ไม่น้อยกว่า ๗,๐๐๐ บาท ต่อคนต่อเดือน	ไม่น้อยกว่า ๘,๐๐๐ บาท ต่อคนต่อเดือน	ไม่น้อยกว่า ๙,๐๐๐ บาท ต่อคนต่อเดือน	ไม่น้อยกว่า ๗,๐๐๐ บาท ต่อคนต่อเดือน	๑-๒

๖ แผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategy Map)



“พัทลุงเมืองเกษตรอินทรีย์ วิถียั่งยืน”

๗ สรุปข้อเสนอโครงการตามประเด็นการพัฒนาด้านการเกษตรของจังหวัดพัทลุง (Positioning)

ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพัทลุง (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ตารางที่ ๓๖ ข้อเสนอโครงการตามประเด็นการพัฒนาด้านการเกษตรของจังหวัดพัทลุง

โครงการ	งบประมาณ	วัตถุประสงค์โครงการ					
		คุณภาพชีวิตของเกษตรกร	เพิ่มพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืน	ยกระดับการผลิต	บริหารจัดการทรัพยากร	สร้างมูลค่าเพิ่ม	หมายเหตุ
ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เพิ่มศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกรให้สามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน							
๑. โครงการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพให้กับองค์กรเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน เป็นนักรูรกีจการเกษตรอย่างมืออาชีพ	๒๓,๕๐๐,๐๐๐	✓		✓		✓	งจังหวัด/กรมส่งเสริมการเกษตร/กระทรวง
๒. โครงการส่งเสริมการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีการเกษตรแก่ smart farmer และ Young smart farmer เพื่อพัฒนาสู่ SmartFarm	๑,๑๐๗,๖๐๐	✓	✓	✓		✓	งจังหวัด/กระทรวง/กรมส่งเสริมการเกษตร
๓. โครงการพัฒนาเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร	๒๒๘,๒๐๐	✓		✓		✓	งกรมส่งเสริมการเกษตร
ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ พัฒนาศักยภาพการผลิตทางการเกษตรเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน							
๑. โครงการส่งเสริมการเกษตรตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อความมั่นคงทางอาหาร	๑๙,๑๙๔,๓๐๐	✓	✓	✓	✓	✓	งจังหวัด/กระทรวง/กรมส่งเสริมการเกษตร
๒. โครงการเมืองลุง เมืองแห่งศาสตร์พระราช	๕๑๐,๐๐๐	✓			✓		งบสภาเกษตรกร
๓. โครงการยกระดับมูลค่าและคุณค่าสินค้าเกษตรจังหวัดพัทลุงตามแนวทาง BCG Model	๖๒,๙๕๒,๙๐๐	✓	✓	✓	✓	✓	กระทรวง/จังหวัด

“พัทลุงเมืองเกษตรอินทรีย์ วิถียั่งยืน”

โครงการ	งบประมาณ	วัตถุประสงค์โครงการ					
		คุณภาพชีวิตของเกษตรกร	เพิ่มพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืน	ยกระดับการผลิต	บริหารจัดการทรัพยากร	สร้างมูลค่าเพิ่ม	หมายเหตุ
๔. โครงการยกระดับศูนย์เรียนรู้ทางการเกษตรเพื่อการท่องเที่ยว	๗,๕๐๐,๐๐๐	✓		✓	✓	✓	กรมส่งเสริมการเกษตร
๕. โครงการสนับสนุนการใช้พลังงานทางเลือกในการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร	๑๑,๑๐๗,๕๐๐	✓	✓	✓	✓	✓	งบจังหวัด
ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและสินค้าเกษตรอัตลักษณ์							
๑. โครงการเลี้ยงปลาสร้างรายได้ให้ครัวเรือน	๑๖,๙๖๗,๘๕๐	✓		✓		✓	งบจังหวัด
๒. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวจังหวัดพัทลุงสู่มาตรฐานสากล	๑๙,๕๐๐,๐๐๐	✓	✓	✓	✓	✓	กรมการข้าว/กระทรวง
๓. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมันจังหวัดพัทลุง	๑๑,๙๙๓,๘๐๐	✓		✓	✓	✓	จังหวัด/กระทรวง
๔. โครงการลดต้นทุนการผลิตภาคการเกษตร	๔,๗๕๕,๐๐๐	✓		✓	✓	✓	จังหวัด/กรมส่งเสริมการเกษตร
๕. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไม้ผลเพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันจังหวัดพัทลุง	๓๕,๗๕๙,๕๐๐	✓		✓	✓	✓	งบจังหวัด
๖. โครงการส่งเสริมการสร้างรายได้แก่เกษตรกรชาวสวนยางพารา	๘,๗๘๙,๐๐๐	✓	✓	✓	✓	✓	จังหวัด
๗. โครงการส่งเสริมการเลี้ยงผึ้งโพลงไทยและชันโรง	๑๘๔,๓๐๐	✓	✓	✓	✓	✓	จังหวัด
๘. โครงการพัฒนาการผลิตสินค้าเห็ดอย่างยั่งยืน	๑,๔๕๙,๔๐๐	✓		✓	✓	✓	จังหวัด

“พัทลุงเมืองเกษตรอินทรีย์ วิถียั่งยืน”

โครงการ	งบประมาณ	วัตถุประสงค์โครงการ					
		คุณภาพชีวิตของเกษตรกร	เพิ่มพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืน	ยกระดับการผลิต	บริหารจัดการทรัพยากร	สร้างมูลค่าเพิ่ม	หมายเหตุ
๙. โครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรผู้ปลูกกล้วยหอมทองคุณภาพเพื่อการส่งออก	๙๒๘,๘๐๐	✓		✓	✓	✓	จังหวัด
๑๐. โครงการยกระดับสินค้าข้าวอัตลักษณ์จังหวัดพัทลุง	๕๐,๐๐๐,๐๐๐	✓	✓	✓	✓	✓	จังหวัด
๑๑. โครงการยกระดับสัตว์อัตลักษณ์เพื่อการขยายโอกาสทางเศรษฐกิจ	๒๐๒,๐๗๗,๒๗๐	✓	✓	✓		✓	จังหวัด/ กลุ่มจังหวัด
ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำอย่างเป็นระบบครบวงจร							
๑. โครงการอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อการเกษตร	๓๙,๖๓๒,๗๕๐	✓	✓	✓	✓		งบบุรณาการภาค/จังหวัด
๒. โครงการฟื้นฟูระบบนิเวศเขาป่านาเลเพื่อการประมง	๖๘,๘๖๐,๐๐๐	✓		✓	✓	✓	งบจังหวัด
ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ การสนับสนุนอุตสาหกรรมต่อเนื่องและพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาคการเกษตร							
๑. โครงการพัฒนาบรรจุภัณฑ์และการตลาดเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม	๓,๑๐๐,๐๐๐	✓		✓		✓	จังหวัด
๒. โครงการพัทลุงเมืองแห่งศูนย์สินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย	๒๕๐,๐๐๐	✓		✓		✓	กระทรวง
๓. โครงการมหกรรมสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย	๘,๐๐๐,๐๐๐	✓		✓		✓	กระทรวง/ จังหวัด
๔. โครงการพัฒนาตลาดสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย	๕,๑๕๐,๐๐๐	✓		✓		✓	กรมส่งเสริมการเกษตร/ จังหวัด
๕. โครงการพัฒนาฐานข้อมูล BIG DATA ด้านการเกษตรของจังหวัดพัทลุง	๒,๒๕๐,๐๐๐			✓			กระทรวง

“พัทลุงเมืองเกษตรอินทรีย์ วิถียั่งยืน”

โครงการ	งบประมาณ	วัตถุประสงค์โครงการ					
		คุณภาพชีวิตของเกษตรกร	เพิ่มพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืน	ยกระดับการผลิต	บริหารจัดการทรัพยากร	สร้างมูลค่าเพิ่ม	หมายเหตุ
๖. โครงการยกระดับศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีสารสนเทศ และนวัตกรรมทางการเกษตร	๒,๔๘๘,๕๐๐			✓			กรมส่งเสริมการเกษตร

ส่วนที่ ๕

โครงการภายใต้ประเด็นการพัฒนาตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดพัทลุง (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ตารางที่ ๓๗ โครงการภายใต้ประเด็นการพัฒนา

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)					หน่วยงานดำเนินการ		
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
โครงการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพให้กับองค์กรเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน เป็นนักรูกระกิจการเกษตรอย่างมืออาชีพ								สนง.สหกรณ์จังหวัด		
๔.๑.๑	๑. เสริมสร้างผู้ประกอบการรายใหม่จากฐานการเกษตร	จังหวัด		๑,๐๐๐,๐๐๐				๑,๐๐๐,๐๐๐	สนง.อุตสาหกรรมจังหวัด	สนง.แรงงานจังหวัด
๔.๑.๑	๒. สร้างความเข้มแข็งให้สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดพัทลุง	จังหวัด		๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๑,๒๐๐,๐๐	สนง.สหกรณ์จังหวัด	สนง.สภาเกษตรกรจังหวัด
๔.๑.๔	๓. ส่งเสริมศักยภาพชุมชนในการมีห่วงโซ่อุปทานเศรษฐกิจประจำตำบล (๑ ตำบล ๑ Cluster)	จังหวัด		๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	สนง.พัฒนาชุมชนจังหวัด/ สนง.อุตสาหกรรมจังหวัด	
๔.๑.๔	๔. ยกระดับวิสาหกิจชุมชนในอำเภอบางแก้ว	กรมส่งเสริมการเกษตร	๑,๐๐๐,๐๐๐					๑,๐๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตรอำเภอ บางแก้ว	
๔.๑.๔	๕. เพิ่มศักยภาพการผลิตเครื่องแกงวิสาหกิจชุมชนเครื่องแกงบ้านศาลาดำเส้า	กรมส่งเสริมการเกษตร	๓๐๐,๐๐๐					๓๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตรอำเภอ ควนขนุน	

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
โครงการส่งเสริมการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีการเกษตรแก่ smart farmer และ Young smart farmer เพื่อพัฒนาสู่ SmartFarm								สนง.เกษตรจังหวัด		
๔.๑.๒	๖. ส่งเสริมการปลูกผักยกแคร่แก่เกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer)	กรมส่งเสริมการเกษตร	๖๐๗,๖๐๐					๖๐๗,๖๐๐	สนง.เกษตรจังหวัด	
๔.๑.๒	๗. การพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) สู่อัจฉริยะ	กระทรวง	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัด	
โครงการพัฒนาเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร								สนง.เกษตรจังหวัด		
๔.๑.๓	๘. ส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการพัฒนาตลาดสินค้าเกษตร	กรมส่งเสริมการเกษตร	๕๓,๒๐๐					๕๓,๒๐๐	สนง.เกษตรอำเภอเมืองพัทลุง	
๔.๑.๔	๙. พัฒนาศักยภาพของอาสาสมัครเกษตรระดับอำเภอ	กรมส่งเสริมการเกษตร	๓๕,๐๐๐	๓๕,๐๐๐	๓๕,๐๐๐	๓๕,๐๐๐	๓๕,๐๐๐	๑๗๕,๐๐๐	สนง.เกษตรอำเภอเมืองพัทลุง	
โครงการส่งเสริมการเกษตรตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อความมั่นคงทางอาหาร								สนง.เกษตรจังหวัด	สนง.พัฒนาชุมชนจังหวัด	
๔.๒.๑	๑๐. พัฒนาการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพึ่งพาตนเองและพึ่งพากันเองอย่างยั่งยืน	จังหวัด		๑,๐๐๐,๐๐๐			๑,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	สนง.พัฒนาชุมชนจังหวัด	
๔.๒.๑	๑๑. การเลี้ยงปลาพื้นฐานตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง	จังหวัด		๑,๐๕๐,๐๐๐	๑,๐๕๐,๐๐๐	๑,๐๕๐,๐๐๐	๑,๐๕๐,๐๐๐	๔,๒๐๐,๐๐๐	สนง.ประมงจังหวัด	

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๔.๒.๒	๑๒. การเลี้ยงปลาต่างระดับในพื้นที่ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่	กระทรวง	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๗,๕๐๐,๐๐๐	สนง.ประมงจังหวัด	
๔.๒.๑	๑๓. ส่งเสริมหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนยุวเกษตรกร	กรมส่งเสริมการเกษตร	๗๐๐,๐๐๐					๗๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตรอำเภอปากพะยูน	
๔.๒.๒	๑๔. เกษตรผสมผสาน สู่วิถียั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	กรมส่งเสริมการเกษตร	๗๐,๐๐๐	๗๐,๐๐๐	๗๐,๐๐๐	๗๐,๐๐๐	๗๐,๐๐๐	๓๕๐,๐๐๐	สนง.เกษตรอำเภอเมืองพัทลุง	
๔.๒.๒	๑๕. การส่งเสริมเกษตรกรเพื่ออาหารกลางวันในโรงเรียน	จังหวัด		๙๗๕,๐๐๐	๙๗๕,๐๐๐	๙๗๕,๐๐๐	๙๗๕,๐๐๐	๓,๙๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัด	
๔.๒.๒	๑๖. พัฒนาคณะผู้บริหารโรงเรียน	จังหวัด	๑๘๗,๕๐๐					๑๘๗,๕๐๐	สนง.เกษตรอำเภอป่าบอน	
๔.๒.๒	๑๗. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว	จังหวัด	๔๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตรอำเภอเมืองพัทลุง	
๔.๒.๒	๑๘. ส่งเสริมการปลูกข้าวเหนียวดำตำบลตำนาน	จังหวัด	๘๔,๐๐๐					๘๔,๐๐๐	สนง.เกษตรอำเภอเมืองพัทลุง	
๔.๒.๒	๑๙. ส่งเสริมการผลิตข้าวพันธุ์พื้นเมือง (ข้าวไร่)	จังหวัด	๕๑,๐๐๐					๕๑,๐๐๐	สนง.เกษตรอำเภอสรีบรรพต	
๔.๒.๒	๒๐. พัฒนาบรรจุภัณฑ์ไข่เค็ม วิสาหกิจชุมชนปุ๋ยผสมบ้านโนนใส	จังหวัด	๒๑,๘๐๐					๒๑,๘๐๐	สนง.เกษตรอำเภอป่าบอน	

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
โครงการเมืองลุง เมืองแห่งศาสตร์พระราชา									สภาเกษตรกรจังหวัดพัทลุง	
๔.๒.๑	๒๑. การจัดทำแผนแม่บทกรรมตามศาสตร์พระราชา	สภาเกษตรกร	๑๐,๐๐๐					๑๐,๐๐๐	สภาเกษตรกรจังหวัด	
๔.๒.๑	๒๒. ส่งเสริมการพัฒนาเกษตรกรตามศาสตร์พระราชา	สภาเกษตรกร	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	สภาเกษตรกรจังหวัด	
โครงการยกระดับมูลค่าและคุณค่าสินค้าเกษตรจังหวัดพัทลุงตามแนวทาง BCG Model									สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๔.๒.๒	๒๓. บริหารจัดการศัตรูพืชเพื่อความยั่งยืน	จังหวัด	๔๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตรอำเภอเมืองพัทลุง	
๔.๒.๒	๒๔. พัฒนาระบบเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วมจังหวัดพัทลุง	จังหวัด	๘๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	๔,๐๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัด	สภาเกษตรกรจังหวัด
๔.๒.๒	๒๕. ผลิตแทนแดงเพื่อทดแทนปุ๋ยและอาหารสัตว์	จังหวัด	๓๗,๘๐๐	๓๗,๘๐๐	๓๗,๘๐๐	๓๗,๘๐๐	๓๗,๘๐๐	๑๘๙,๐๐๐	สนง.เกษตรอำเภอเมืองพัทลุง	
๔.๒.๒	๒๖. ส่งเสริมการผลิตปุ๋ยแทนแดงเพื่อใช้ในนาข้าวของเกษตรกร	จังหวัด	๑๒๐,๐๐๐					๑๒๐,๐๐๐	สนง.เกษตรอำเภอปากพะยูน	
๔.๒.๒	๒๗. ส่งเสริมการทำนาอินทรีย์ของกลุ่มสมาชิกวิสาหกิจชุมชนธนาคารหมู่บ้าน ต.ตำนาน	จังหวัด	๑๐๘,๐๐๐					๑๐๘,๐๐๐	สนง.เกษตรอำเภอเมืองพัทลุง	

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๔.๒.๒	๒๘. เกษตรอินทรีย์ระดับอำเภอ	จังหวัด	๓๒,๕๐๐					๓๒,๕๐๐	สนง.เกษตรอำเภอเมืองพัทลุง	
๔.๒.๒	๒๙. ผลิตข้าวอินทรีย์และข้าว GAP	จังหวัด	๑๐๖,๒๐๐	๑๐๖,๒๐๐	๑๐๖,๒๐๐	๑๐๖,๒๐๐	๑๐๖,๒๐๐	๕๓๑,๐๐๐	สนง.เกษตรอำเภอเขาชัยสน	
๔.๒.๒	๓๐. สร้าง Story ข้าว ปีละ ๑ สายพันธุ์	กระทรวง	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	
๔.๒.๒	๓๑. การส่งเสริมด้านวิชาการองค์ความรู้แนวทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ๖ ครั้ง	กระทรวง	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	สนง.อุตสาหกรรมจังหวัด	
๔.๒.๒	๓๒. การพัฒนาการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากข้าวจำนวน ๑๒ ผลิตภัณฑ์	กระทรวง	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	สนง.อุตสาหกรรมจังหวัด	
๔.๒.๒	๓๓. ยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรอินทรีย์	จังหวัด	๔๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตรอำเภอเมืองพัทลุง	
๔.๒.๒	๓๔. การจัดตั้งชุดเครื่องมือปฏิบัติการผลิต Bacillus subtilis	จังหวัด	๖๖๕,๐๐๐					๖๖๕,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง	
๔.๒.๒	๓๕. ส่งเสริมการปลูกพืชปลอดสารพิษและได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP	จังหวัด	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	สนง.เกษตรอำเภอเมืองพัทลุง	

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๔.๒.๒	๓๖. เพิ่มศักยภาพการผลิตและการตลาดสินค้าปศุสัตว์ปลอดภัย	จังหวัด	๑๐,๒๘๕,๕๕๐	๑๐,๒๘๕,๕๕๐	๑๐,๒๘๕,๕๕๐	๑๐,๒๘๕,๕๕๐	๑๐,๒๘๕,๕๕๐	๕๑,๔๒๗,๗๕๐	สนง.ปศุสัตว์จังหวัด	
๔.๒.๒	๓๗. ประเมินผลการดำเนินโครงการที่เป็นลักษณะสนับสนุนปัจจัยการผลิตกับการพัฒนาที่ยั่งยืน	กระทรวง					๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	
๔.๒.๒	๓๘. ประเมินผลการขับเคลื่อนงานขับเคลื่อนที่ยั่งยืนเพื่อเพิ่มพื้นที่เกษตรอินทรีย์ของจังหวัดพัทลุงที่ดำเนินการในช่วงปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔	กระทรวง	๑๐๐,๐๐๐					๑๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	
๔.๒.๒	๓๙. คริวเรือนเรียนรู้การทำเกษตรอินทรีย์แบบยั่งยืน	จังหวัด	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตร เขาชัยสน	เทศบาลตำบลโคกม่วง
๔.๒.๒	๔๐. ส่งเสริมทำการเกษตรแบบผสมผสานเพื่อการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน	จังหวัด	๒๐๐,๐๐๐					๒๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตร อำเภอบางแก้ว	
๔.๒.๒	๔๑. ส่งเสริมการจัดการศัตรูพืชเพื่อความปลอดภัยด้านอาหารแบบผสมผสาน	จังหวัด		๔๕๘,๐๐๐				๔๕๘,๐๐๐	สนง.เกษตร จังหวัด	
๔.๒.๒	๔๒. ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพสินค้า (พืชผัก)	จังหวัด	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตร อำเภอเมืองพัทลุง	

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๔.๒.๒	๔๓. ผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ สู่เกษตรกรยั่งยืน	จังหวัด	๓๐,๐๐๐					๓๐,๐๐๐	สนง.เกษตร อำเภอองครักษ์	สถานีพัฒนาที่ดิน พัทลุง
๔.๒.๒	๔๔. ส่งเสริมการผลิตสารชีว ภัณฑ์และการป้องกัน กำจัดศัตรูพืชโดยชีววิธี	จังหวัด	๕๔,๐๐๐					๕๔,๐๐๐	สนง.เกษตร อำเภอองครักษ์	สนง.เกษตรจังหวัด
๔.๒.๒	๔๕. ส่งเสริมปลูกผักยกแคร่ ปลอดสารพิษเพื่อสร้าง ความมั่นคงทางอาหาร	จังหวัด	๑๕๐,๐๐๐					๑๕๐,๐๐๐	สนง.เกษตร อำเภอ ควนขนุน	
๔.๓.๒	๔๖. ส่งเสริมการอนุรักษ์พืช ท้องถิ่น (ต้นสาคุ)	จังหวัด	๑๐๐,๐๐๐					๑๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตร อำเภอ ควนขนุน	
๔.๕.๑	๔๗. แปรรูปผลผลิต การเกษตรบ้านเขาวัง ทองหมู่ที่ ๑๒	กรมส่งเสริม การเกษตร	๙๑,๓๕๐					๙๑,๓๕๐	สนง.เกษตร อำเภอ ควนขนุน	
๔.๒.๒	๔๘. ส่งเสริมการใช้สารชีว ภัณฑ์ในแปลงแตงโม	จังหวัด	๑๖,๐๐๐					๑๖,๐๐๐	สนง.เกษตร อำเภอ ควนขนุน	
๔.๒.๒	๔๙. จัดทำแปลงตัวอย่างใน การใช้สารชีวภัณฑ์	จังหวัด	๓๐,๐๐๐					๓๐,๐๐๐	สนง.เกษตร อำเภอ ควนขนุน	
๔.๒.๒	๕๐. ส่งเสริมการแปรรูป สมุนไพร	จังหวัด	๓๐๐,๐๐๐					๓๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตร อำเภอ ควนขนุน	
โครงการยกระดับศูนย์เรียนรู้ทางการเกษตรเพื่อการท่องเที่ยว									สนง.เกษตร จังหวัด	
๔.๒.๓	๕๑. พัฒนาศักยภาพศูนย์ เรียนรู้และเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิต การเกษตร เพื่อ	กรมส่งเสริม การเกษตร		๗,๐๐๐,๐๐๐				๗,๐๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตร จังหวัด	

“พัทลุงเมืองเกษตรอินทรีย์ วิถียั่งยืน”

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
	เชื่อมโยงสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตร									
๔.๒.๓	๕๒. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ตำบลโคกม่วง	จังหวัด		๕๐๐,๐๐๐				๕๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตร เขาชัยสน	เทศบาลตำบลโคกม่วง
โครงการสนับสนุนการใช้พลังงานทางเลือกในการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร									สนง.พลังงานจังหวัด	
๔.๒.๔	๕๓. อบรมเชิงปฏิบัติการติดตั้งระบบโซลาร์เซลล์	จังหวัด	๗๒๑,๕๐๐	๗๒๑,๕๐๐	๗๒๑,๕๐๐	๗๒๑,๕๐๐	๗๒๑,๕๐๐	๓,๖๐๗,๕๐๐	สนง.พลังงานจังหวัด	
๔.๒.๔	๕๔. เพิ่มมูลค่าสินค้าทางการเกษตร ประมง และปศุสัตว์ด้วยระบบอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	จังหวัด	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	สนง.พลังงานจังหวัด	
๔.๒.๔	๕๕. พัฒนาระบบการส่งน้ำอัจฉริยะโดยใช้พลังงานแสงอาทิตย์	จังหวัด	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	สนง.พลังงานจังหวัด	สนง.เกษตรจังหวัด
โครงการเลี้ยงปลาสร้างรายได้ให้ครัวเรือน									สนง.ประมงจังหวัด	
๔.๓.๑	๕๖. ส่งเสริมการเลี้ยงปลาสองน้ำในกระชัง	จังหวัด	๑,๑๐๐,๐๐๐	๑,๑๐๐,๐๐๐	๑,๑๐๐,๐๐๐	๑,๑๐๐,๐๐๐	๑,๑๐๐,๐๐๐	๕,๕๐๐,๐๐๐	สนง.ประมงจังหวัด	
๔.๓.๑	๕๗. ส่งเสริมการผลิตกลุ่มเกษตรกรเลี้ยงปลาในกระชัง บ้านควนปอม	จังหวัด		๖๑๗,๘๕๐				๖๑๗,๘๕๐	สนง.เกษตรอำเภอป่าบอน	

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
	หมู่ที่ ๘ ตำบลโคกทราย อำเภอบ้าน									
๔.๓.๑	๕๘. การปรับปรุงส้วมในพื้นที่บ้าน	จังหวัด	๓๕๐,๐๐๐	๓๕๐,๐๐๐	๓๕๐,๐๐๐	๓๕๐,๐๐๐	๓๕๐,๐๐๐	๑,๗๕๐,๐๐๐	สนง.ประมงจังหวัด	
๔.๓.๑	๕๙. ส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงปลาคอกและการแปรรูป	จังหวัด	๑,๒๓๐,๐๐๐	๑,๒๓๐,๐๐๐	๑,๒๓๐,๐๐๐	๑,๒๓๐,๐๐๐	๑,๒๓๐,๐๐๐	๖,๑๕๐,๐๐๐	สนง.ประมงจังหวัด	
๔.๓.๑	๖๐. ส่งเสริมการเลี้ยงปลาข้างเรือน	จังหวัด	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	สนง.ประมงจังหวัด	
๔.๓.๑	๖๑. ส่งเสริมการผลิตกลุ่มเกษตรกรเลี้ยงปลาในกระชัง	จังหวัด	๑๕๐,๐๐๐					๑๕๐,๐๐๐	สนง.เกษตรอำเภอ ควนขนุน	
๔.๓.๑	๖๒. ส่งเสริมการผลิตกลุ่มเกษตรกรเลี้ยงปลาชะโอนในกระชัง	จังหวัด	๓๐๐,๐๐๐					๓๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตรอำเภอ ควนขนุน	
โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวจังหวัดพัทลุงสู่มาตรฐานสากล									ศูนย์วิจัยข้าวพัทลุง	สภาเกษตรกรจังหวัด/ม.ทักษิณ
๔.๓.๑	๖๓. พัฒนาศักยภาพข้าวเมืองลุงสู่สากล	กรมการข้าว		๔,๐๐๐,๐๐๐	๔,๐๐๐,๐๐๐	๔,๐๐๐,๐๐๐	๔,๐๐๐,๐๐๐	๑๖,๐๐๐,๐๐๐	ศูนย์วิจัยข้าวพัทลุง	สนง.อุตสาหกรรมจังหวัด
๔.๓.๒	๖๔. การจัดการนวัตกรรมและเทคโนโลยีการผลิตข้าวแปลงใหญ่เชิงพาณิชย์แบบครบวงจร	กระทรวง		๓,๕๐๐,๐๐๐				๓,๕๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัด	สนง.พาณิชย์จังหวัด
โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมันจังหวัดพัทลุง									สนง.เกษตรจังหวัด	
๔.๓.๑	๖๕. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน	จังหวัด	๔๕,๐๐๐	๔๕,๐๐๐	๔๕,๐๐๐	๔๕,๐๐๐	๔๕,๐๐๐	๒๒๕,๐๐๐	สนง.เกษตรอำเภอเมืองพัทลุง	

“พัทลุงเมืองเกษตรอินทรีย์ วิถียั่งยืน”

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๔.๓.๑	๖๖. ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิตในสวนปาล์มน้ำมัน	จังหวัด	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตรอำเภอเขาคิชฌกูฏ	
๔.๓.๑	๖๗. ลดต้นทุนการผลิตปาล์มน้ำมัน ด้วยการใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินและค่าวิเคราะห์ธาตุอาหารจากใบ	จังหวัด	๒๖๘,๘๐๐					๒๖๘,๘๐๐	สนง.เกษตรอำเภอเขาคิชฌกูฏ	
๔.๓.๑	๖๘. ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพปาล์มน้ำมัน	กระทรวง		๑๐,๕๐๐,๐๐๐				๑๐,๕๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัด	สถานีพัฒนาที่ดิน
โครงการลดต้นทุนการผลิตภาคการเกษตร									สนง.เกษตรจังหวัด	
๔.๓.๑	๖๙. ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิต	กรมส่งเสริมการเกษตร	๗๒๐,๐๐๐	๗๒๐,๐๐๐	๗๒๐,๐๐๐	๗๒๐,๐๐๐	๗๒๐,๐๐๐	๓,๖๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัด	
๔.๓.๑	๗๐. ลดต้นทุนการผลิตจากการใช้ปุ๋ยสั่งตัด	จังหวัด	๑๐๖,๐๐๐	๑๐๖,๐๐๐	๑๐๖,๐๐๐	๑๐๖,๐๐๐	๑๐๖,๐๐๐	๕๓๐,๐๐๐	สนง.เกษตรอำเภอเมืองพัทลุง	
๔.๓.๑	๗๑. ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินเพื่อลดต้นทุนการผลิต	จังหวัด	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	สนง.เกษตรอำเภอป่าพะยอม	
๔.๓.๑	๗๒. พัฒนาการบริการดินและปุ๋ยชุมชนเพื่อลดต้นทุน	กรมส่งเสริมการเกษตร	๓๗๕,๐๐๐					๓๗๕,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัด	
โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไม้ผลเพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันจังหวัดพัทลุง									สนง.อุตสาหกรรมจังหวัด	สนง.เกษตรจังหวัด
๔.๓.๑	๗๓. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไม้ผล	จังหวัด	๒,๘๕๑,๙๐๐	๒,๘๕๑,๙๐๐	๒,๘๕๑,๙๐๐	๒,๘๕๑,๙๐๐	๒,๘๕๑,๙๐๐	๑๔,๒๕๙,๕๐๐	สนง.เกษตรจังหวัด	สนง.เกษตรอำเภอ

“พัทลุงเมืองเกษตรอินทรีย์ วิถียั่งยืน”

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ		
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม	
๔.๓.๑	๗๔. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและแปรรูปแปลงสละเชิงการค้าแบบครบวงจร	จังหวัด			๑,๕๐๐,๐๐๐				๑,๕๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัด	สนง.พาณิชย์จังหวัด
๔.๓.๑	๗๕. แปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่มผลไม้เพื่อการแข่งขันอย่างยั่งยืน	จังหวัด				๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	สนง.อุตสาหกรรมจังหวัด		
โครงการส่งเสริมการสร้างรายได้แก่เกษตรกรชาวสวนยางพารา										สนง.เกษตรจังหวัด	
๔.๓.๑	๗๖. พัฒนาแปลงต้นแบบและเกษตรกรต้นแบบ	จังหวัด	๑,๒๕๗,๘๐๐	๑,๒๕๗,๘๐๐	๑,๒๕๗,๘๐๐	๑,๒๕๗,๘๐๐	๑,๒๕๗,๘๐๐	๖,๒๘๙,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัด	สภาเกษตรกรจังหวัด/สนง.ปฏิรูปที่ดินจังหวัด/การยางแห่งประเทศไทยจังหวัด	
๔.๓.๑	๗๗. สนับสนุนการปลูกสมุนไพรเป็นพืชแซมยาง	จังหวัด		๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตรจังหวัด	สภาเกษตรกรจังหวัด	
โครงการส่งเสริมการเลี้ยงผึ้งโพรงไทยและชันโรง										สนง.เกษตรจังหวัด	
๔.๓.๑	๗๘. พัฒนาองค์ความรู้และจุดเรียนรู้ต้นแบบ	จังหวัด	๑๘๔,๓๐๐					๑๘๔,๓๐๐	สนง.เกษตรจังหวัด		
โครงการพัฒนาการผลิตสินค้าให้ได้อย่างยั่งยืน										สนง.เกษตรจังหวัด	
๔.๓.๑	๗๙. พัฒนาองค์ความรู้ยกระดับการผลิตและการแปรรูป	จังหวัด	๑,๔๕๙,๔๐๐					๑,๔๕๙,๔๐๐	สนง.เกษตรจังหวัด		

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
โครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรผู้ปลูกกล้วยหอมทองคุณภาพเพื่อการส่งออก									สนง.เกษตรจังหวัด	
๔.๓.๑	๘๐. พัฒนาการผลิตและการตลาด	จังหวัด	๙๒๘,๘๐๐					๙๒๘,๘๐๐	สนง.เกษตรจังหวัด	
โครงการยกระดับสินค้าข้าวอัตลักษณ์จังหวัดพัทลุง									สนง.อุตสาหกรรมจังหวัด	
๔.๓.๒	๘๑. เพิ่มมูลค่าข้าวสังข์หยดด้วยการแปรรูปข้าวสังข์หยดด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม	จังหวัด	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐,๐๐๐	สนง.อุตสาหกรรมจังหวัด	ม.ทักษิณ/ศูนย์วิจัยข้าวพัทลุง
โครงการยกระดับสัตว์อัตลักษณ์เพื่อการขยายโอกาสทางเศรษฐกิจ									สนง.ปศุสัตว์จังหวัด	
๔.๓.๒	๘๒. การสร้างโอกาสทางการเกษตร ด้วยสัตว์เศรษฐกิจใหม่	จังหวัด		๔๔,๐๐๐,๐๐๐				๔๔,๐๐๐,๐๐๐	สนง.ปศุสัตว์จังหวัด	
๔.๓.๒	๘๓. แปรรูปและสร้างมูลค่าเมืองปศุสัตว์เกษตรอัตลักษณ์เมืองลุง	จังหวัด		๗,๓๐๐,๐๐๐				๗,๓๐๐,๐๐๐	สนง.ปศุสัตว์จังหวัด	สนง.อุตสาหกรรมจังหวัด/สนง.พาณิชย์จังหวัด
๔.๓.๒	๘๔. อนุรักษ์สัตว์เศรษฐกิจประจำถิ่น	จังหวัด	๑๐,๘๒๘,๙๖๐	๑๐,๘๒๘,๙๖๐	๑๐,๘๒๘,๙๖๐	๑๐,๘๒๘,๙๖๐	๑๐,๘๒๘,๙๖๐	๕๔,๑๔๔,๘๐๐	สนง.เกษตรอำเภอเขาชัยสน	เทศบาลตำบลโคกม่วง
๔.๓.๒	๘๕. พัฒนาอุตสาหกรรมเนื้อโคขุนศรีวิชัยระยะที่ ๒ : Sriwichai Beef Part II	กลุ่มจังหวัด	๙๒,๐๐๘,๐๐๐					๙๒,๐๐๘,๐๐๐	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด	

“พัทลุงเมืองเกษตรอินทรีย์ วิถียั่งยืน”

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ		
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม	
๔.๓.๒	๘๖. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแพะแกะครบวงจร	จังหวัด	๔,๖๒๔,๔๗๐						๔,๖๒๔,๔๗๐	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด	
โครงการอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อการเกษตร										สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง	
๔.๔.๑	๘๗. จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อการปลูกพืชผสมผสานในพื้นที่สวนยางพาราและสวนปาล์มน้ำมัน	บูรณาการภาค/จังหวัด	๓,๙๒๖,๕๕๐	๓,๙๒๖,๕๕๐	๓,๙๒๖,๕๕๐	๓,๙๒๖,๕๕๐	๓,๙๒๖,๕๕๐	๓,๙๒๖,๕๕๐	๑๙,๖๓๒,๗๕๐	สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง	
๔.๔.๒	๘๘. ธนาคารน้ำใต้ดินเพื่อความยั่งยืน	จังหวัด		๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง	
โครงการฟื้นฟูระบบนิเวศเขาป่านาเลเพื่อการประมง										สนง.ประมงจังหวัด	
๔.๔.๒	๘๙. ธนาคารสัตว์น้ำในทะเลน้อย-ทะเลหลวงอย่างมั่นคงและยั่งยืน	จังหวัด/กรมประมง	๓,๔๔๓,๐๐๐	๓,๔๔๓,๐๐๐	๓,๔๔๓,๐๐๐	๓,๔๔๓,๐๐๐	๓,๔๔๓,๐๐๐	๓,๔๔๓,๐๐๐	๑๗,๒๑๕,๐๐๐	สนง.ประมงจังหวัด	
๔.๔.๑	๙๐. แหล่งพันธุ์ปลาชุมชนเพื่อการพึ่งพาตนเอง	จังหวัด	๓,๔๔๓,๐๐๐	๓,๔๔๓,๐๐๐	๓,๔๔๓,๐๐๐	๓,๔๔๓,๐๐๐	๓,๔๔๓,๐๐๐	๓,๔๔๓,๐๐๐	๑๗,๒๑๕,๐๐๐	สนง.ประมงจังหวัด	
๔.๓.๒	๙๑. เพิ่มผลผลิตปลาตุกอยู่ในแหล่งน้ำทะเลน้อยเพื่อผลิตสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นที่ (GI)	จังหวัด	๓,๔๔๓,๐๐๐	๓,๔๔๓,๐๐๐	๓,๔๔๓,๐๐๐	๓,๔๔๓,๐๐๐	๓,๔๔๓,๐๐๐	๓,๔๔๓,๐๐๐	๑๗,๒๑๕,๐๐๐	สนง.ประมงจังหวัด	
๔.๔.๒	๙๒. รั้วแหล่งน้ำเขาป่านาเลเพื่อการอนุรักษ์ยั่งยืน	จังหวัด	๓,๔๔๓,๐๐๐	๓,๔๔๓,๐๐๐	๓,๔๔๓,๐๐๐	๓,๔๔๓,๐๐๐	๓,๔๔๓,๐๐๐	๓,๔๔๓,๐๐๐	๑๗,๒๑๕,๐๐๐	สนง.ประมงจังหวัด	

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
โครงการพัฒนาบรรจุภัณฑ์และการตลาดเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม								สนง.อุตสาหกรรมจังหวัด	ม.ทักษิณ	
๔.๕.๑	๙๓. พัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้า	จังหวัด			๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	สนง.อุตสาหกรรมจังหวัด	
๔.๕.๑	๙๔. ขอสับสนุนวัสดุอุปกรณ์และบรรจุภัณฑ์ในการผลิตน้ำผึ้ง	จังหวัด	๑๐๐,๐๐๐					๑๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตรอำเภอตะโหมด	
โครงการพัทลุงเมืองแห่งศูนย์สินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย								สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัด		
๔.๕.๑	๙๕. ประเมินศักยภาพในการสร้างตลาดกลางสินค้าเกษตรในจังหวัดพัทลุงให้เป็นศูนย์กลางการค้าของภาคใต้	กระทรวง	๑๐๐,๐๐๐					๑๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	
๔.๕.๑	๙๖. งานวันเกษตรกรในเขตลุ่มน้ำปากพนังตำบลแหลมไต้นด	กรมส่งเสริมการเกษตร	๑๕๐,๐๐๐					๑๕๐,๐๐๐	สนง.เกษตรอำเภอควนขนุน	
โครงการมหกรรมสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย								สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัด		
๔.๕.๑	๙๗. มหกรรมนวัตกรรมและสินค้าเกษตรจังหวัดพัทลุง	จังหวัด		๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๘,๐๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

“พัทลุงเมืองเกษตรอินทรีย์ วิถียั่งยืน”

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
โครงการพัฒนาตลาดสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย									สนง.พาณิชย์จังหวัด	
๔.๕.๑	๘๘. ตลาดทานฟิงโน ม.๑๑ บ้านสวน ต.ควนมะพร้าว อ.เมืองพัทลุง	กรมส่งเสริมการเกษตร	๑,๐๐๐,๐๐๐					๑,๐๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตรอำเภอเมืองพัทลุง	สนง.พาณิชย์จังหวัด
๔.๕.๑	๘๙. พัฒนาศูนย์การค้าการตลาดระบบออนไลน์	จังหวัด	๔๑๕,๐๐๐	๔๑๕,๐๐๐	๔๑๕,๐๐๐	๔๑๕,๐๐๐	๔๑๕,๐๐๐	๒,๐๗๕,๐๐๐	สนง.พาณิชย์จังหวัด	
๔.๕.๑	๑๐๐. เชื่อมโยงการตลาดสินค้าปลอดภัย	จังหวัด	๔๑๕,๐๐๐	๔๑๕,๐๐๐	๔๑๕,๐๐๐	๔๑๕,๐๐๐	๔๑๕,๐๐๐	๒,๐๗๕,๐๐๐	สนง.พาณิชย์จังหวัด	
โครงการพัฒนาฐานข้อมูล BIG DATA ด้านการเกษตรของจังหวัดพัทลุง									สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	
๔.๕.๒	๑๐๑. การปรับปรุงฐานข้อมูลด้านการเกษตรของจังหวัดพัทลุงและพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืน	กระทรวง	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๔.๕.๒	๑๐๒. ศึกษาข้อมูลเชิงพื้นที่ที่มีความพร้อมในการยกระดับด้านนวัตกรรมจากเกษตรดั้งเดิมสู่เกษตรสมัยใหม่ จังหวัดพัทลุง	กระทรวง	๑,๐๐๐,๐๐๐					๑,๐๐๐,๐๐๐	ม.ทักษิณวิทยาเขตพัทลุง	

กลยุทธ์	โครงการ/กิจกรรม	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
๔.๕.๒	๑๐๓. จัด BIG DATA ข้าว และการเชื่อมโยงตลาด	กระทรวง				๑,๐๐๐,๐๐๐		๑,๐๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	
โครงการยกระดับศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีสารสนเทศ และนวัตกรรมทางการเกษตร									สนง.เกษตรจังหวัด	
๔.๕.๒	๑๐๔. จัดตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน	กรมส่งเสริมการเกษตร	๑๓๗,๗๐๐	๑๓๗,๗๐๐	๑๓๗,๗๐๐	๑๓๗,๗๐๐	๑๓๗,๗๐๐	๖๘๘,๕๐๐	สนง.เกษตรอำเภอเขาค้อ	อบต.เขาชัยสน
๔.๕.๒	๑๐๕. ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรตำบลโคกม่วง	กรมส่งเสริมการเกษตร	๘๐๐,๐๐๐					๘๐๐,๐๐๐	สนง.เกษตรอำเภอเขาค้อ	เทศบาลตำบลโคกม่วง
๔.๕.๒	๑๐๖. ส่งเสริมศูนย์เรียนรู้ด้านประมงประจำตำบล	กรมประมง	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	สนง.ประมงจังหวัด	

ส่วนที่ ๖

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Idea)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพให้กับองค์กรเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน เป็นนักรูกระกิจการเกษตรอย่างมืออาชีพ
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	ยุทธศาสตร์ชาติ สนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่ สร้างและพัฒนาผู้ประกอบการยุคใหม่ ไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการรายใหญ่ กลาง เล็ก วิสาหกิจเริ่มต้น วิสาหกิจชุมชน หรือวิสาหกิจเพื่อสังคม และวางแผนพัฒนาภาคใต้ ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ สนับสนุนสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกร ผู้ประกอบการ SMEs และธุรกิจ Start up เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน เป็นอัตลักษณ์และแข่งขันได้ โดยจังหวัดพัทลุงมีการรวมกลุ่มเกษตรกร ๘๘๐ กลุ่ม ๓๓,๔๕๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๕๒ ของประชากรการเกษตรทั้งหมด ดังนั้น จึงควรที่จะมีการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพให้กับองค์กรเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน เป็นนักรูกระกิจการเกษตรอย่างมืออาชีพ
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อพัฒนาและเพิ่มศักยภาพให้กับองค์กรเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน เป็นนักรูกระกิจการเกษตรอย่างมืออาชีพ
๔. เป้าหมาย	กลุ่มเกษตรกร ๘๘๐ กลุ่ม
๕. พื้นที่ดำเนินการ	พื้นที่ในจังหวัดพัทลุง
๖. กิจกรรมหลัก	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เสริมสร้างผู้ประกอบการรายใหม่จากฐานการเกษตร ๒. สร้างความเข้มแข็งให้สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดพัทลุง ๓. ส่งเสริมศักยภาพชุมชนในการมีห่วงโซ่อุปทานเศรษฐกิจประจำตำบล (๑ ตำบล ๑ Cluster) ๔. ยกระดับวิสาหกิจชุมชนในอำเภอบางแก้ว ๕. เพิ่มศักยภาพการผลิตเครื่องแกงวิสาหกิจชุมชนเครื่องแกงบ้านศาลา ตำบลศาลา
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพัทลุง/สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพัทลุง/สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดพัทลุง/สำนักงานแรงงานจังหวัดพัทลุง/สภาเกษตรกรจังหวัดพัทลุง/สำนักงานเกษตรอำเภอบางแก้ว/สำนักงานเกษตรอำเภอกวนขนุน

หัวข้อ	รายละเอียด
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ -๒๕๗๐
๙. งบประมาณ	๒๓,๕๐๐,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	กลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็งและพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	เกษตรกรตระหนักถึงความสำคัญของการรวมกลุ่มเป็นกลุ่มเกษตรกรหรือวิสาหกิจชุมชน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีการเกษตรแก่ smart farmer และ Young smart farmer เพื่อพัฒนาสู่ Smart Farm
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๓) ประเด็น การเกษตร แผนย่อยเกษตรอัจฉริยะ สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม การเกษตรแห่งอนาคต อาทิ เกษตรแม่นยำ เกษตรในร่ม และเกษตรแนวตั้ง เพื่อนำมาใช้ในกระบวนการผลิต และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตรทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงองค์ความรู้ด้านการผลิตและการตลาดต่าง ๆ ดังนั้น จึงกำหนดการดำเนินโครงการส่งเสริมการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีการเกษตรแก่ smart farmer และ Young smart farmer เพื่อพัฒนาสู่ Smart Farm
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อส่งเสริมการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีการเกษตรแก่ smart farmer และ Young smart farmer เพื่อพัฒนาสู่ Smart Farm
๔. เป้าหมาย	ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้น
๕. พื้นที่ดำเนินการ	ในพื้นที่จังหวัดพัทลุง
๖. กิจกรรมหลัก	๑. ส่งเสริมการปลูกผักยกแคร่แก่เกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) ๒. การพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) สู่เกษตรอัจฉริยะ
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุง
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ -๒๕๗๐
๙. งบประมาณ	๑,๑๐๗,๖๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	Young Smart Farmer
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	การบริหารจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบ

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนาเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) สนับสนุนพัฒนาเพิ่มศักยภาพให้ประชาชนทุกช่วงวัยบนฐานของภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งยกระดับศักยภาพ ทักษะ และสมรรถนะแรงงานอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับความสามารถเฉพาะบุคคล ตามความต้องการของตลาดแรงงาน พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง รวมทั้ง การสร้างเครือข่าย และการรวมกลุ่มเกษตรกร ดังนั้น จึงกำหนดการดำเนินโครงการพัฒนาเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อพัฒนาเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
๔. เป้าหมาย	เครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเพิ่มขึ้น
๕. พื้นที่ดำเนินการ	ในพื้นที่จังหวัดพัทลุง
๖. กิจกรรมหลัก	๑. ส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการพัฒนาตลาดสินค้าเกษตร ๒. พัฒนาศักยภาพของอาสาสมัครเกษตรกรระดับอำเภอ
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง และสำนักงานเกษตรอำเภอเมืองพัทลุง
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปี พ.ศ.๒๕๖๖ -๒๕๗๐
๙. งบประมาณ	๒๒๘,๒๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	เครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	การเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรสู่การเชื่อมโยงระดับประเทศ

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมการเกษตรตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อความมั่นคงทางอาหาร
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	ยุคทศวรรษชาติ (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) มีวิสัยทัศน์ประเทศไทย “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อสนองต่อผลประโยชน์แห่งชาติ มีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” เพื่อความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย ดังนั้น จึงกำหนดดำเนินโครงการส่งเสริมการเกษตรตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อความมั่นคงทางอาหาร
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อส่งเสริมการเกษตรตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อความมั่นคงทางอาหาร
๔. เป้าหมาย	รายได้ต่อคนเพิ่มขึ้น
๕. พื้นที่ดำเนินการ	ในพื้นที่จังหวัดพัทลุง
๖. กิจกรรมหลัก	<ol style="list-style-type: none"> ๑. พัฒนาการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพึ่งพาตนเองและพึ่งพากันเองอย่างยั่งยืน ๒. การเลี้ยงปลาพื้นฐานตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ๓. การเลี้ยงปลาต่างระดับในพื้นที่ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ ๔. ส่งเสริมหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนยุวเกษตรกร ๕. เกษตรผสมผสาน สุวิถียั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๖. การส่งเสริมเกษตรเพื่ออาหารกลางวันในโรงเรียน ๗. พัฒนาหน้าบ้านसानฝันโรงเรียน ๘. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว ๙. ส่งเสริมการปลูกข้าวเหนียวดำตำบลตำนาน ๑๐. ส่งเสริมการผลิตข้าวพันธุ์พื้นเมือง (ข้าวไร่) ๑๑. พัฒนาบรรจุภัณฑ์ไข่เค็ม วิสาหกิจชุมชนปุ๋ยผสมบ้านในใส
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง/สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดพัทลุง/สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง/สำนักงานเกษตรอำเภอปากพะยูน/สำนักงานเกษตรอำเภอบาบอน/สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองพัทลุง/สำนักงานเกษตรอำเภอศรีบรรพต

หัวข้อ	รายละเอียด
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ -๒๕๗๐
๙. งบประมาณ	๑๙,๑๙๔,๓๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	รายได้เกษตรกรเพิ่มขึ้น
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	คุณภาพชีวิตเกษตรกรดีขึ้น

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการเมืองลุง เมืองแห่งศาสตร์พระราชา
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) มีวิสัยทัศน์ประเทศไทย “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อสนองตอบต่อผลประโยชน์แห่งชาติ เกษตรกรมีความมั่นคงทางด้านอาหารและรายได้ที่ต่อเนื่องอย่างยั่งยืน ซึ่งจากสถานการณ์ปัญหาทางสังคม เศรษฐกิจ และสภาพแวดล้อมที่รุนแรงและเพิ่มมากขึ้นทำให้ประชาชนดิ้นรนเพื่อการเอาตัวรอดมากขึ้น แต่ถ้ามีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตการทำงานและการดำรงชีพ ทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ จึงกำหนดการดำเนินโครงการเมืองลุง เมืองแห่งศาสตร์พระราชา
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อขยายผลการดำเนินงานและกำหนดแนวทางการพัฒนาจังหวัดพัทลุงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๔. เป้าหมาย	จังหวัดพัทลุงเป็นต้นแบบเมืองแห่งศาสตร์พระราชา
๕. พื้นที่ดำเนินการ	พื้นที่ในจังหวัดพัทลุง
๖. กิจกรรมหลัก	๑. การจัดทำแผนแม่บทกรมตามศาสตร์พระราชา ๒. ส่งเสริมการพัฒนากลุ่มเกษตรกรตามศาสตร์พระราชา
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สภาเกษตรกรจังหวัดพัทลุง
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐
๙. งบประมาณ	๕๑๐,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	แนวทางการพัฒนาจังหวัดพัทลุงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	คุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้น

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการยกระดับมูลค่าและคุณค่าสินค้าเกษตรจังหวัดพัทลุงตามแนวทาง BCG Model
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	<p>คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๔ เห็นชอบในการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ - เศรษฐกิจหมุนเวียน - เศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green-Economy : BCG Model) เป็นโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นวาระแห่งชาติ ตั้งแต่ปี ๒๕๖๔ เป็นต้นไป สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถทางการแข่งขัน มีเป้าหมาย เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน และมีความสามารถในการแข่งขันสูง ดังนั้น การจัดทำโครงการยกระดับมูลค่าและคุณค่าสินค้าเกษตรจังหวัดพัทลุงตามแนวทาง BCG Model จะทำให้ลดต้นทุนการผลิต ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้ที่เพิ่มขึ้น และเป็นการสนับสนุนการสร้างงานในรูปของวิสาหกิจชุมชนที่ต่อเนื่องจากการเกษตร รวมทั้ง การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดความสมดุลอย่างยั่งยืน</p>
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรตลอดทั้งห่วงโซ่มูลค่า (Value chain) การลดต้นทุนการผลิต ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้ที่เพิ่มขึ้น และเป็นการสนับสนุนการสร้างงานในรูปของวิสาหกิจชุมชนที่ต่อเนื่องจากการเกษตร รวมทั้ง การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดความสมดุลอย่างยั่งยืน</p>
๔. เป้าหมาย	ผลิตภัณท์มวลรวมของจังหวัดในสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น
๕. พื้นที่ดำเนินการ	๑๑ อำเภอในจังหวัดพัทลุง
๖. กิจกรรมหลัก	<ol style="list-style-type: none"> ๑) บริหารจัดการศัตรูพืชเพื่อความยั่งยืน ๒) พัฒนาระบบเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วมจังหวัดพัทลุง ๓) ผลิตแทนแดงเพื่อทดแทนปุ๋ยและอาหารสัตว์ ๔) ส่งเสริมการผลิตปุ๋ยแทนแดงเพื่อใช้ในนาข้าวของเกษตรกร ๕) ส่งเสริมการทำนาอินทรีย์ของกลุ่มสมาชิกวิสาหกิจชุมชนธนาคารหมู่บ้าน ต.ตำนาค ๖) เกษตรอินทรีย์ระดับอำเภอ ๗) ผลิตข้าวอินทรีย์และข้าว GAP ๘) สร้าง Story ข้าว ปีละ ๑ สายพันธุ์ ๙) การส่งเสริมด้านวิชาการองค์ความรู้แนวทางในการพัฒนาผลิตภัณท์ ๖ ครั้ง

หัวข้อ	รายละเอียด
	๑๐) การพัฒนาการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากข้าวจำนวน ๑๒ ผลิตภัณฑ์ ๑๑) ยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรอินทรีย์ ๑๒) การจัดตั้งชุดเครื่องมือปฏิบัติการผลิต Bacillus subtilis ๑๓) ส่งเสริมการปลูกพืชปลอดสารพิษและได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ๑๔) เพิ่มศักยภาพการผลิตและการตลาดสินค้าปศุสัตว์ปลอดภัย ๑๕) ประเมินผลการดำเนินโครงการที่เป็นลักษณะสนับสนุนปัจจัยการผลิตกับการพัฒนาที่ยั่งยืน ๑๖) ประเมินผลการขับเคลื่อนงานเกษตรกรรมยั่งยืนเพื่อเพิ่มพื้นที่เกษตรอินทรีย์ของจังหวัดพัทลุงที่ดำเนินการในช่วงปี ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔ ๑๗) ครบถ้วนเรียนรู้การทำเกษตรอินทรีย์แบบยั่งยืน ๑๘) ส่งเสริมทำการเกษตรแบบผสมผสานเพื่อการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน ๑๙) ส่งเสริมการจัดการศัตรูพืชเพื่อความปลอดภัยด้านอาหารแบบผสมผสาน ๒๐) ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพสินค้า (พืชผัก) ๒๑) ผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพสู่เกษตรกรยั่งยืน ๒๒) ส่งเสริมการผลิตสารชีวภัณฑ์และการป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยชีววิธี ๒๓) ส่งเสริมปลูกผักยกแคร่ปลอดสารพิษเพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหาร ๒๔) ส่งเสริมการอนุรักษ์พืชท้องถิ่น (ต้นสาคุ) ๒๕) แปรรูปผลผลิตการเกษตรบ้านเขาวังทองหมู่ที่ ๑๒ ๒๖) ส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์ในแปลงแตงโม ๒๗) จัดทำแปลงตัวอย่างในการใช้สารชีวภัณฑ์ ๒๘) ส่งเสริมการแปรรูปสมุนไพร
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุง/สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง/สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองพัทลุง/สำนักงานเกษตรอำเภอปากพะยูน/สำนักงานเกษตรอำเภอเขาชัยสน/สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพัทลุง/ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง/สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพัทลุง/สำนักงานเกษตรบางแก้ว/สำนักงานเกษตรอำเภอกงหรา/สำนักงานเกษตรอำเภอควนขนุน
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ ปี พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐
๙. งบประมาณ	๖๒,๙๕๒,๙๐๐ บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
๑๐. ผลผลิต (Output)	จังหวัดพัทลุงมีพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนเพิ่มขึ้น
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	เกษตรกรมีรายได้ที่มั่นคงและมีคุณภาพชีวิตที่ดี ระบบนิเวศได้รับการฟื้นฟูและสร้างความสมดุลอย่างยั่งยืน และเศรษฐกิจฐานรากมีการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการยกระดับศูนย์เรียนรู้ทางการเกษตรเพื่อการท่องเที่ยว
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	ยุทธศาสตร์และนโยบายของรัฐมนตรีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์การส่งเสริมศูนย์การเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อบ่มเพาะเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer ผ่านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดแก่เกษตรกรรวมทั้งให้บริการทางวิชาการและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรต้นแบบเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และเป็นกลไกในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่างๆ ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการเกษตรในระดับพื้นที่ และแผนพัฒนาภาคใต้ สนับสนุนพัฒนากิจกรรมและบริการท่องเที่ยวให้มีความหลากหลายและสร้างสรรค์ที่เน้น มาตรฐานและสนับสนุนการท่องเที่ยวสีเขียว อาทิ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร เชิงนิเวศน์ และเชิงสุขภาพ โดยใช้เรื่องราวที่เป็นเอกลักษณ์ความโดดเด่นของแต่ละพื้นที่เป็นจุดขายเพื่อเพิ่มมูลค่าและดึงดูดนักท่องเที่ยว
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อยกระดับศูนย์เรียนรู้ทางการเกษตรเพื่อการท่องเที่ยว
๔. เป้าหมาย	จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ทางการเกษตรเพื่อการท่องเที่ยว
๕. พื้นที่ดำเนินการ	ในพื้นที่จังหวัดพัทลุง
๖. กิจกรรมหลัก	๑. พัฒนาศักยภาพศูนย์เรียนรู้และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การเกษตร เพื่อเชื่อมโยงสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตร ๒. ส่งเสริมและพัฒนา ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรตำบลโคกม่วง
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง สำนักงานเกษตรอำเภอเขาชัยสน และเทศบาลตำบลโคกม่วง
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗
๙. งบประมาณ	๗,๕๐๐,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	ศูนย์เรียนรู้ทางการเกษตรเพื่อการท่องเที่ยว
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	เกิดการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวการเกษตรและอาหารปลอดภัย

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการสนับสนุนการใช้พลังงานทางเลือกในการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ที่เกี่ยวข้องด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (๕.) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ๕.๓ การพัฒนาและการใช้พลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</p> <p>แผนพัฒนาราชการระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) ของกระทรวงพลังงาน ตามแผนการสร้างความยั่งยืนและเข้าถึงประชาชนใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีสัดส่วนการผลิตและการใช้พลังงานทดแทนในประเทศเพิ่มขึ้นสอดคล้องกับทิศทางการส่งเสริมการนำแหล่งพลังงานในประเทศมาใช้ และการส่งเสริมพลังงานที่สะอาด เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม รวมถึงยกระดับรายได้ของประชาชน มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น</p> <p>แผนพัฒนาจังหวัดพัทลุง ๕ ปี (๒๕๖๑-๒๕๖๕) โดยมีจุดยืนในการส่งเสริมให้ความรู้พัฒนาพลังงานทางเลือก เพื่อรักษาสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน เน้นการพึ่งพาตนเองทางด้านพลังงานในการนำทรัพยากรธรรมชาติและวัสดุเหลือใช้มาผลิตพลังงานและการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอย่างมีประสิทธิภาพแบบมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน</p> <p>เพื่อให้การพัฒนาจังหวัดพัทลุงดำเนินไปในทิศทางที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี เพื่อพัฒนาความมั่นคงทางน้ำ พลังงาน และเกษตรกรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม แผนพัฒนาราชการระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๕) กระทรวงพลังงาน และแผนพัฒนาจังหวัดพัทลุง ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๕) จึงจะจัดทำโครงการพัฒนาเมืองพัทลุงสู่การเป็นเมืองแหล่งทางเลือก พลังงานทดแทนประกอบด้วย ๒ กิจกรรม ได้แก่ (๑) อบรมเชิงปฏิบัติการติดตั้งระบบโซลาร์เซลล์ เนื่องจากในปี ๒๕๖๓ จังหวัดพัทลุงมีเกษตรกรแปลงใหญ่ (พืช) จำนวน ๔๘ แปลงในกลุ่มเกษตรกรหลายรายที่ประสบปัญหาในการบริหารจัดการน้ำเพื่อใช้ในการเกษตร ต้องแบกรับภาระต้นทุนด้านพลังงานไฟฟ้าและน้ำมันเชื้อเพลิง ในการจัดหาน้ำเข้าแปลงเกษตรจำนวนมาก สำนักงานพลังงานจังหวัดพัทลุงได้เล็งเห็นความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงจะดำเนินการอบรมเชิงปฏิบัติการติดตั้งระบบโซลาร์เซลล์ ให้กับกลุ่มเกษตรกร ที่มีความพร้อมและสนใจศึกษาเรียนรู้การติดตั้งระบบโซลาร์เซลล์แบบเคลื่อนที่ได้ เพื่อใช้ในการบริหารจัดการน้ำ ในพื้นที่จังหวัดพัทลุง จำนวน ๑๕ กลุ่มๆละ ๕๐ คน เพื่อนำแก้ไขปัญหากับกลุ่มเกษตรกร (๒) เพิ่มมูลค่าสินค้าทางการเกษตร ประมง และปศุสัตว์ ด้วยระบบอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ด้วย</p>

“พัทลุงเมืองเกษตรอินทรีย์ วิถียั่งยืน”

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>จังหวัดพัทลุงมีวิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนทั้งสิ้น ไม่น้อยกว่าจำนวน ๒๒๒ ราย โดยส่วนใหญ่จะดำเนินการจัดทำผลิตภัณฑ์ทางอาหาร เช่น ก๋วยเตี๋ยวกรอบแก้ว ปลาตุ๋น ข้าวเกรียบตากแห้ง ปลาอบสมุนไพร ปลา สวรรค์ เครื่องแกงต่างๆ และอื่นๆอีกมากมาย ปัจจุบันกลุ่มวิสาหกิจ ชุมชนที่มีผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับการตากแห้งด้วยวิถีธรรมชาติประสบ ปัญหาเกี่ยวกับสิ่งเจือปนของฝุ่นละออง ควัน ทราศ และในบางครั้ง การตากแห้งด้วยวิถีธรรมชาติจะทำให้ผลิตภัณฑ์ไม่มีคุณภาพ เช่น การ เน่าเสีย การขึ้นรา มีแมลงปนเปื้อน เป็นต้น สำนักงานพลังงานจังหวัด พัทลุง จึงจะจัดทำตู้อบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ขนาด ๐.๘x๒.๔๐ เมตร จำนวน ๑๘ ตู้ เพื่อจะช่วยเหลือเพิ่มมูลค่า และคุณค่าของสินค้าเกษตร ตากแห้ง ให้สะอาด ปลอดภัย ช่วยลดความสูญเสียของผลิตภัณฑ์ และ สร้างรายได้ให้กับเกษตรกร ลดต้นทุน พร้อมทั้งจัดอบรมให้ความรู้การ นำพลังงานทดแทนมาใช้ประโยชน์ การแปรรูปผลิตภัณฑ์ การบำรุง ดูแลรักษาระบบอบแห้ง และการบริหารจัดการตู้อบแห้งพลังงาน แสงอาทิตย์ จำนวน ๒ ครั้งๆละ ๕๐ คน</p>
<p>๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เพื่อส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนในการจัดการน้ำ ๒. เพื่อลดต้นทุนด้านพลังงานในการบริหารจัดการน้ำ ๓. เพื่อส่งเสริมองค์ความรู้ให้กับกลุ่มเกษตรกรในการติดตั้งระบบสูบ โขลาเซลล์ในการจัดการน้ำ ด้วยตนเอง ๔. เพื่อสร้างรายได้ และเอกลักษณ์ของสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพ ปลอดภัย โดยการส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีพลังงาน ทดแทน ระบบอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ ๕. เพื่อลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงานให้กับกลุ่มเกษตรกรและกลุ่มวิสาหกิจ ชุมชน ๖. เพื่อเป็นแหล่งศึกษาดูงานแก่ประชาชนทั่วไป และวิสาหกิจชุมชนที่ สนใจ
<p>๔. เป้าหมาย</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เพื่อลดต้นทุนในการบริหารจัดการน้ำของกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ จังหวัดพัทลุง ๒. เพื่อลดระยะเวลาในการตากแห้งผลิตของกลุ่มประมงและกลุ่ม เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดพัทลุง
<p>๕. พื้นที่ดำเนินการ</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดพัทลุง
<p>๖. กิจกรรมหลัก</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. อบรมเชิงปฏิบัติการติดตั้งระบบโซลาเซลล์ ๒. เพิ่มมูลค่าสินค้าทางการเกษตร ประมง และปศุสัตว์ด้วยระบบอบแห้ง พลังงานแสงอาทิตย์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

หัวข้อ	รายละเอียด
	๓. พัฒนาระบบการส่งน้ำอัจฉริยะโดยใช้พลังงานแสงอาทิตย์
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานพลังงานจังหวัดพัทลุง
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ -๒๕๗๐
๙. งบประมาณ	๑๑,๑๐๗,๕๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	<p>๑.กลุ่มเกษตรกรจำนวน ๑๕ กลุ่มๆละ ๕๐ คน สามารถนำความรู้ในการติดตั้งระบบโซล่าเซลล์ไปใช้ในการจัดการน้ำเพื่อใช้ในการเกษตร</p> <p>๒.มีตู้อบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ให้แก่กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดพัทลุง ขนาด ๐.๘x๒.๔๐ เมตร จำนวน ๑๘ ตู้</p> <p>๓.กลุ่มเกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการใช้งานตู้อบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการต่อยอดผลิตภัณฑ์ได้</p>
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	<p>๑.กลุ่มเกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจการติดตั้งระบบโซล่าเซลล์ในการจัดการน้ำเพื่อใช้ในการเกษตร เพิ่มขึ้นร้อยละ ๘๐</p> <p>๒.ลดต้นทุนด้านการบริหารจัดการน้ำได้ไม่น้อยกว่า ๒๑๖,๐๐๐ บาท/ปี</p> <p>๓.เมื่อทำการอบแห้งผลิตภัณฑ์ด้วยระบบอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ สามารถเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์อบแห้งได้ไม่น้อยกว่า ๒ เท่า ของผลิตภัณฑ์ที่ทำการอบแห้งด้วยวิธีธรรมชาติ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการเลี้ยงปลาสร้างรายได้ให้ครัวเรือน
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	<p>คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๔ เห็นชอบในการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ - เศรษฐกิจหมุนเวียน - เศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green-Economy : BCG Model) เป็นโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นวาระแห่งชาติ ตั้งแต่ปี ๒๕๖๔ เป็นต้นไป สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถทางการแข่งขัน มีเป้าหมาย เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน และมีความสามารถในการแข่งขันสูง ดังนั้น การจัดทำโครงการยกระดับมูลค่าและคุณค่าสินค้าเกษตรจังหวัดพัทลุงตามแนวทาง BCG Model จะทำให้ลดต้นทุนการผลิต ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้ที่เพิ่มขึ้น และเป็นการสนับสนุนการสร้างงานในรูปแบบของวิสาหกิจชุมชนที่ต่อเนื่องจากการเกษตร รวมทั้ง การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดความสมดุลอย่างยั่งยืน จังหวัดพัทลุง เป็นจังหวัดหนึ่งที่มีพื้นที่เหมาะสมในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ปัจจุบันมีเกษตรกรเลี้ยงปลาน้ำจืดในทุกอำเภอมีทั้งปลากินพืช และปลากินเนื้อเช่นปลาดุก ปลาโอน ปลาหมอไทย ซึ่งเป็นปลาพื้นเมืองของจังหวัดพัทลุง แต่การเลี้ยงดังกล่าวยังขาดความรู้ด้านวิชาการเพื่อการสอดคล้องกับวิถีเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานประมงจังหวัดจึงได้คำนึงถึงปัญหาดังกล่าว และได้กำหนดกิจกรรมเพื่อเน้นการส่งเสริมและฝึกอบรมให้เกษตรกรใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการผลิตในครัวเรือนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการบริโภคในครัวเรือนและผลผลิตสินค้าประมงเป็นที่ต้องการของตลาดต่อไป</p>
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ด้านการประมง ๒. เพื่อพัฒนาอาชีพของเกษตรกรด้านการเพาะเลี้ยง ๓. เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร
๔. เป้าหมาย	เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น
๕. พื้นที่ดำเนินการ	ทุกอำเภอ
๖. กิจกรรมหลัก	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ส่งเสริมการเลี้ยงปลาสองน้ำในกระชัง ๒. ส่งเสริมการผลิตกลุ่มเกษตรกรเลี้ยงปลาในกระชัง บ้านควนป้อม หมู่ที่ ๘ ตำบลโคกทราย อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง ๓. การแปรรูปสัตว์น้ำพื้นเมือง

หัวข้อ	รายละเอียด
	๔. ส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงปลาตกและการแปรรูป ๕. ส่งเสริมการเลี้ยงปลาข้างเรือน ๖. ส่งเสริมการผลิตกลุ่มเกษตรกรเลี้ยงปลาในกระชัง ๗. ส่งเสริมการผลิตกลุ่มเกษตรกรเลี้ยงปลาชะโชนในกระชัง
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง/สำนักงานเกษตรอำเภอป่าบอน/ สำนักงานเกษตรอำเภอกวนขนุน
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ ปี พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐
๙. งบประมาณ	๑๖,๙๖๗,๘๕๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	จังหวัดพัทลุงเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้น
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	เกษตรกรมีรายได้ที่มั่นคงและมีคุณภาพชีวิตที่ดี ระบบนิเวศได้รับการฟื้นฟูและสร้างความสมดุลอย่างยั่งยืน และเศรษฐกิจฐานรากมีการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวจังหวัดพัทลุงสู่มาตรฐานสากล
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	<p>แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๓) ประเด็น การเกษตร มีเป้าหมายในการเพิ่มผลิตภัณฑั่มวลรวมสาขาเกษตรและการเพิ่มผลิตภาพการผลิต บนพื้นฐานการกระจายรายได้ที่เป็นธรรมและเท่าเทียม โดยส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑั่มเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น การสร้างความแตกต่างและโดดเด่นของสินค้าในแต่ละท้องถิ่น ส่งเสริมการทำเกษตรปลอดภัย ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑั่ม จากฐานเกษตรกรรม และฐานทรัพยากรชีวภาพ จังหวัดพัทลุงมีพื้นที่ปลูกข้าวนาปี ๑๔๘,๐๑๓ ไร่ เป็นพื้นที่ปลูกข้าวสังข์หยดที่เป็นสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่น ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical indication : GI) จำนวน ๑,๕๔๘ ไร่ เป็นพื้นที่ข้าวอินทรีย์ ๘๒๒.๘ ไร่ มีกลุ่มวิสาหกิจเกี่ยวกับข้าวจำนวน ๒๙ กลุ่ม ผลผลิตเฉลี่ย ๔๔๕ กิโลกรัมต่อไร่ ราคาเฉลี่ย ๙ บาทต่อกิโลกรัม ต่ำกว่าระดับประเทศที่ราคาเฉลี่ย ๑๒ บาทต่อกิโลกรัม และได้รับผลตอบแทนสุทธิ ๑,๒๙๕.๘๖ บาทต่อไร่ ผลผลิตส่วนใหญ่จะขายในรูปแบบของข้าวเปลือกร้อยละ ๙๐ และแปรรูปเป็นผลิตภัณฑั่มร้อยละ ๑๐ เช่น น้ำมันรำข้าว แผ่นมาส์กหน้า และอาหารเพื่อสุขภาพ เป็นต้น โดยปัญหาอุปสรรคในระยะที่ผ่านมาการผลิตข้าวมีต้นทุนที่สูง ราคาข้าวมีความผันผวน การบริหารจัดการน้ำที่ยังไม่เพียงพอในช่วงฤดูแล้ง เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการทำเกษตร และการตลาดที่ขายผ่านพ่อค้าคนกลางทำให้ขาดอำนาจในการต่อรองราคา รวมทั้ง ฐานข้อมูลที่ยังไม่ครอบคลุมทั้งระบบ ดังนั้น จึงกำหนดการดำเนินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวจังหวัดพัทลุงสู่มาตรฐานสากล</p>
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวจังหวัดพัทลุงอย่างครบวงจรสู่มาตรฐานสากล
๔. เป้าหมาย	ผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตร เพิ่มขึ้น
๕. พื้นที่ดำเนินการ	ในพื้นที่จังหวัดพัทลุง
๖. กิจกรรมหลัก	<ol style="list-style-type: none"> ๑. พัฒนาศักยภาพข้าวเมืองลุงสู่สากล ๒. การจัดการนวัตกรรมและเทคโนโลยีการผลิตข้าวแปลงใหญ่เชิงพาณิชย์แบบครบวงจร

หัวข้อ	รายละเอียด
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	ศูนย์วิจัยข้าวพัทลุง/สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง/สภาเกษตรกรจังหวัดพัทลุง/มหาวิทยาลัยทักษิณ
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ -๒๕๗๐
๙. งบประมาณ	๑๙,๕๐๐,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	ผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	เกษตรกรมีรายได้ที่มั่นคงและมีคุณภาพชีวิตที่ดี

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมันจังหวัดพัทลุง
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	แผนพัฒนาภาคใต้สนับสนุนพัฒนาและยกระดับอุตสาหกรรม การแปรรูปสินค้าเกษตรด้วยนวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสนับสนุน การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพในอุตสาหกรรมยางพาราและปาล์ม น้ำมัน เพื่อการแปรรูปชั้นกลางและชั้นปลายให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่า สูง อาทิ อุตสาหกรรมล้อยางและถุงมือ ยาง และอุตสาหกรรมน้ำมัน ปาล์มบริสุทธิ์ เป็นต้น ดังนั้น จึงกำหนดดำเนินโครงการเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมันจังหวัดพัทลุง
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมันจังหวัดพัทลุง
๔. เป้าหมาย	มูลค่าการเกษตรเพิ่มขึ้น
๕. พื้นที่ดำเนินการ	ในพื้นที่จังหวัดพัทลุง
๖. กิจกรรมหลัก	๑. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน ๒. ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิตในสวนปาล์มน้ำมัน ๓. ลดต้นทุนการผลิตปาล์มน้ำมัน ด้วยการใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน และค่าวิเคราะห์ธาตุอาหารจากใบ ๔. ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพปาล์มน้ำมัน
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง/สำนักงานเกษตรเมืองพัทลุง/สำนักงาน เกษตรอำเภอเขาชัยสน
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ -๒๕๗๐
๙. งบประมาณ	๑๑,๙๙๓,๘๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	ประสิทธิภาพปาล์มน้ำมันเพิ่มขึ้น
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	รายได้เกษตรกรเพิ่มขึ้น ต้นทุนการผลิตลดลง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการลดต้นทุนการผลิตภาคการเกษตร
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	จากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ทำให้ต้นทุนการผลิตภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น แต่ราคาผลผลิตตกต่ำทำให้รายได้สุทธิของเกษตรกรลดลง ดังนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องดำเนินโครงการลดต้นทุนการผลิตภาคการเกษตร
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อลดต้นทุนการผลิตภาคการเกษตร
๔. เป้าหมาย	ลดต้นทุนภาคเกษตร
๕. พื้นที่ดำเนินการ	ในพื้นที่จังหวัดพัทลุง
๖. กิจกรรมหลัก	๑. ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิต ๒. ลดต้นทุนการผลิตจากการใช้ปุ๋ยสั่งตัด ๓. ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินเพื่อลดต้นทุนการผลิต ๔. พัฒนาการบริการดินและปุ๋ยชุมชนเพื่อลดต้นทุน
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง/สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองพัทลุง/ สำนักงานเกษตรอำเภอบาปะยวม
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
๙. งบประมาณ	๔,๗๕๕,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	ต้นทุนการผลิตภาคเกษตรลดลง
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	รายได้สุทธิของเกษตรกรเพิ่มขึ้น

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไม้ผลเพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันจังหวัดพัทลุง
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	ผลไม้เป็นสินค้าเกษตรที่สำคัญชนิดหนึ่งของจังหวัดพัทลุง ที่สามารถสร้างรายได้แก่เกษตรกรของจังหวัดพัทลุงมาอย่างต่อเนื่อง โดยในปี ๒๕๖๓ มีพื้นที่ปลูกไม้ผล ๓๘,๑๑๕ ไร่ โดยไม้ผลเศรษฐกิจที่สำคัญ เช่น มังคุด มีพื้นที่ปลูก ๑๒,๕๘๖ ไร่ ผลผลิตรวม ๓,๓๗๕.๙๔ ตัน ทูเรียน มีพื้นที่ปลูก ๕,๙๒๗ ไร่ ผลผลิตรวม ๑,๖๕๐.๘๓ ตัน สละ มีพื้นที่ปลูก ๒,๘๐๘ ไร่ ผลผลิตรวม ๔,๘๗๗.๓๗ ตัน และในปัจจุบันไม้ผลเศรษฐกิจของจังหวัดพัทลุง ยังมีปัญหาด้านราคาและคุณภาพ การจัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไม้ผลเพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันจังหวัดพัทลุง จะสามารถพัฒนาให้เกษตรกรมีความรู้ทักษะและความชำนาญในการพัฒนาศักยภาพการผลิตผลไม้ที่เปรียบเสมือนต้นน้ำที่มีความสำคัญในการก่อกำเนิดผลไม้คุณภาพ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุนการผลิต การแปรรูป และการตลาด อันจะสามารถขยายฐานการส่งออก ออกสู่ตลาดต่างประเทศได้ตลอดทั้งปี
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เพื่อพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรในการลดต้นทุนการผลิต และการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไม้ผลคุณภาพ ๒. เพื่อพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรในการแปรรูปไม้ผลเศรษฐกิจ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม และการตลาด
๔. เป้าหมาย	เกษตรกรแปลงใหญ่ เครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์ GAP ไม้ผล ๓ ชนิด ได้แก่ มังคุด ทูเรียน สละ จำนวน ๖ แปลง สมาชิก ๑๘๐ คน
๕. พื้นที่ดำเนินการ	อำเภอเมืองพัทลุง กงหรา ควนขนุน ตะโหมด ป่าบอน และศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง
๖. กิจกรรมหลัก	เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไม้ผลเศรษฐกิจ ประกอบด้วย ๒ กิจกรรมย่อย <ol style="list-style-type: none"> ๑. เพิ่มศักยภาพการผลิตไม้ผลเศรษฐกิจ ๒. แปรรูปไม้ผลเศรษฐกิจเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม และการตลาด
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง/สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด/สำนักงานพาณิชย์จังหวัด และสำนักงานเกษตรอำเภอ
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
๙. งบประมาณ	๓๕,๗๕๙,๕๐๐ บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกร จำนวน ๑๘๐ คน ได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านการลดต้นทุนการผลิต และการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไม้ผลคุณภาพ ๒. เกษตรกร จำนวน ๒๐ คน ได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านการแปรรูปไม้ผลเศรษฐกิจเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม และการตลาด
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เกษตรกร สามารถลดต้นทุนการผลิต เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และผลิตไม้ผลคุณภาพ ๒. เกษตรกร สามารถแปรรูปไม้ผลเศรษฐกิจเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม และสามารถสร้างเครือข่ายตลาดไม้ผลเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดพัทลุง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการสวนยางสมรมสร้างอาชีพเสริมและรายได้ที่ยั่งยืน
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	<p>จังหวัดพัทลุง มีพื้นที่ทำการเกษตรรวมทั้งสิ้นกว่า ๑.๕ ล้านไร่ เกษตรกรส่วนใหญ่ทำสวนยางพารา นาข้าว ปาล์มน้ำมัน และไม้ผล และจากการประกอบอาชีพของเกษตรกรพบว่า เกษตรกรร้อยละ ๖๐ มีรายได้จากการประกอบอาชีพหลักข้างต้น ในลักษณะเชิงเดี่ยว โดยเฉพาะยางพารา ในปี ๒๕๖๓ มีครัวเรือนที่ทำอาชีพสวนยางพารา จำนวน ๖๔,๙๘๑ ครัวเรือน พื้นที่ปลูก ๙๙๓,๔๕๕ ไร่ และสถานการณ์การผลิตยางพาราในปัจจุบัน จำนวนวันในการกรีดยอด ผลผลิตต่อไร่ น้อย เนื่องจากปลูกในพื้นที่ไม่เหมาะสม เช่น ปลูกในพื้นที่นา สภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงไป ประกอบกับประสบปัญหาด้านราคาที่ไม่แน่นอน ผลที่ตามมา คือ เกษตรกรประสบกับภาวะขาดทุน มีรายได้ไม่คุ้มกับรายจ่าย เกิดหนี้สินและคุณภาพชีวิตที่ลดลง ซึ่งจากปัญหาเหล่านี้ เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ภาคการเกษตรขาดความมั่นคงในอาชีพ และพึ่งพาตนเองได้น้อยลง ทำให้รายได้ของเกษตรกรลดลงหรือรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย ดังนั้น โครงการเสริมสร้างรายได้แก่เกษตรกรชาวสวนยางพารา จะสามารถสร้างความมั่นคงด้านรายได้ให้กับเกษตรกรรายย่อย ให้เกิดการพึ่งพาตนเองสามารถใช้ทรัพยากรและปัจจัยการผลิตอย่างคุ้มค่า มีเทคโนโลยีการผลิตที่ปลอดภัย และมีการจัดทำแปลงเกษตรผสมผสานในสวนยางพารา เพื่อเป็นจุดเรียนรู้ต้นแบบละศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตต่อไป</p>
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>๑. เพื่อพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรต้นแบบด้านการทำสวนยางพารา ๒. เพื่อพัฒนาแปลงต้นแบบด้านการทำเกษตรผสมผสานในสวนยางพารา</p>
๔. เป้าหมาย	เกษตรกร จำนวน ๔๐ รายๆ ละ ๒ ไร่ ในพื้นที่ ๑๑ อำเภอ ของจังหวัดพัทลุง
๕. พื้นที่ดำเนินการ	พื้นที่ ๑๑ อำเภอ ของจังหวัดพัทลุง
๖. กิจกรรมหลัก	<p>ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรต้นแบบ ด้านการทำสวนยางพารา ประกอบด้วย ๒ กิจกรรมย่อย</p> <p>๑.การพัฒนาเกษตรกรต้นแบบ</p> <p>๒.การจัดทำแปลงต้นแบบ</p>
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง/สำนักงานเกษตรอำเภอ/สภาเกษตรกรจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ -๒๕๗๐
๙. งบประมาณ	๘,๗๘๙,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกร จำนวน ๔๐ คน ได้รับการพัฒนาเป็นเกษตรกรต้นแบบด้านการทาสวนยางพารา ๒. เกิดแปลงต้นแบบด้านการทาเกษตรผสมผสานในสวนยางพารา จำนวน ๔๐ แปลง
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เกษตรกร สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่เกษตรกรหรือประชาชนผู้สนใจได้ ๒. แปลงเรียนรู้ต้นแบบ เป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมการเลี้ยงผึ้งโพรงไทยและชันโรง
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	<p>จังหวัดพัทลุง ได้ชื่อว่า LAND OF HONNEY ดินแดนแห่งน้ำผึ้ง เนื่องจากความอุดมสมบูรณ์ของป่าต้นไม้นานาชนิดบริเวณเทือกเขาบรรทัด ความหลากหลายของสมุนไพรในท้องถิ่น เกสรของสมุนไพรเป็นอาหารของผึ้ง ซึ่งมาผลิตเป็นน้ำผึ้ง ทาให้ครีวเรือนสามารถนำน้ำผึ้งมาบริโภคและจำหน่าย ลดรายจ่ายและเพิ่มรายได้ ปัจจุบัน ผึ้งโพรงไทยและชันโรงในจังหวัดพัทลุง มีไม่ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ รัง ครีวเรือนมีรายได้เพิ่มขึ้นกว่า ๕.๒ ล้านบาท/ปี อีกทั้งการกำหนดยุทธศาสตร์ขับเคลื่อน เพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้มีความมั่นคงอย่างยั่งยืน ควบคู่ไปกับการเลี้ยงผึ้ง การพัฒนาการเลี้ยงให้เป็นอุตสาหกรรมเลี้ยงผึ้ง มีการบริหารจัดการตลาดอย่างเป็นระบบ เพื่อเพิ่มมูลค่า และมีการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากน้ำผึ้ง นอกเหนือจากเวชภัณฑ์ ไปสู่เครื่องสำอาง และเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพ รวมถึงการพัฒนาอุปโภคบริโภคบรรจุภัณฑ์ให้ทันสมัยขึ้น โครงการส่งเสริมการเลี้ยงผึ้ง โพรงไทยและชันโรง สามารถทำให้เกิดการพัฒนาศักยภาพการเลี้ยงผึ้งโพรงไทยและชันโรง รวมทั้งยกระดับเป็นเรียนรู้ต้นแบบอย่างครบวงจร</p>
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เพื่อพัฒนาองค์ความรู้แก่เกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้งโพรงไทยและชันโรง ด้านการพัฒนาคุณภาพน้ำผึ้ง ๒. เพื่อพัฒนาศักยภาพของจุดเรียนรู้ต้นแบบ ๓. เพื่อเพิ่มรายได้ของเกษตรกร
๔. เป้าหมาย	เกษตรกร เครือข่าย และกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้งโพรงไทยและชันโรง จำนวน ๖๐ คน
๕. พื้นที่ดำเนินการ	กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้งโพรงไทยและชันโรง จังหวัดพัทลุง
๖. กิจกรรมหลัก	<p>พัฒนาศักยภาพการเลี้ยงผึ้งโพรงไทยและชันโรง สู่จรรยาบรรณอย่างครบวงจร ประกอบด้วย ๒ กิจกรรมย่อย</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. พัฒนาองค์ความรู้ด้านการพัฒนาคุณภาพ ๒. พัฒนาศักยภาพของจุดเรียนรู้ต้นแบบ
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง/สำนักงานเกษตรอำเภอ/สภาเกษตรกรจังหวัด
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖

หัวข้อ	รายละเอียด
๙. งบประมาณ	๑๘๔,๓๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกร จำนวน ๖๐ คน มีความรู้ด้านการผลิตน้ำผึ้งคุณภาพ ๒. เกิดการพัฒนาศักยภาพของจุดเรียนรู้ต้นแบบ จำนวน ๑ จุด ๓. เกษตรกร มีรายได้เพิ่มขึ้น จากการผลิตและจำหน่ายน้ำผึ้งคุณภาพ
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เกษตรกร ได้รับการพัฒนาศักยภาพ และสามารถเป็นเกษตรกรต้นแบบ ในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเลี้ยงผึ้งโพรงไทยและชันโรงให้มีคุณภาพดี ๒. จุดเรียนรู้ต้นแบบ สามารถเป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตอย่างครบวงจร ๓. เกษตรกร มีรายได้เพิ่มขึ้น และมีความมั่นคงในอาชีพ

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนาการผลิตสินค้าเห็ดอย่างยั่งยืน
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	เห็ด เป็นสินค้าทางการเกษตรที่มีความยืดหยุ่น และมีตัวแปรในกระบวนการผลิตมาก ตั้งแต่สูตรผสมอาหาร เชื้อเห็ดที่ต้องซื้อจากผู้ผลิตรายใหญ่ โรคและแมลง ตลอดจนถึงปัญหาล้นตลาดในช่วงที่สภาพอากาศเหมาะสม และขาดตลาดในช่วงที่สภาพอากาศไม่เหมาะสม สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง จึงได้ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายของเกษตรกรผู้เพาะเห็ด ภายใต้ “เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนคนทาเห็ดพัทลุง” โดยปัจจุบัน มีจำนวน ๑๔ วิสาหกิจชุมชน สมาชิกกว่า ๑๔๐ คน ผลิตสินค้า ๓ ประเภทหลักๆคือ เห็ดสด เช่น เห็ดนางฟ้า นางรม ฮังการี ทูหนู เห็ดโคนน้อยเห็ดแครง เห็ดหลินจือ ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากเห็ด เช่น น้ำพริกเห็ด ข้าวเกรียบเห็ดลูกชิ้นเห็ด เห็ดสวรรค์ สบู่และแชมพู และก้อนเชื้อเห็ดพร้อมเปิดดอก ดังนั้น โครงการพัฒนาการผลิตสินค้าเห็ดอย่างยั่งยืน จะเป็นการพัฒนาการผลิตสินค้าเห็ดแบบครบวงจร ซึ่งจะทำให้ระบบเศรษฐกิจชุมชนมีความเข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เพื่อพัฒนาองค์ความรู้แก่สมาชิกเครือข่ายฯ ให้สามารถผลิตสินค้าเห็ดที่มีคุณภาพสูง ๒. เพื่อพัฒนาศักยภาพการผลิตเห็ดให้มีมาตรฐานและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเห็ดให้สูงขึ้น ๓. เพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้าเห็ด ๔. เพื่อสร้างความเข้มแข็งแก่เครือข่ายฯ
๔. เป้าหมาย	สมาชิกเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนคนทาเห็ดพัทลุง ๑๔ วิสาหกิจ จำนวน ๓๐ คน
๕. พื้นที่ดำเนินการ	เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนคนทาเห็ดพัทลุง อำเภอเมืองพัทลุง ควนขนุน เขาชัยสน ปากพะยูน กงหรา ตะโหมด ศรีบรรพต และ ศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง
๖. กิจกรรมหลัก	<p>สร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายฯ และพัฒนาสินค้าสู่ความยั่งยืน ประกอบด้วย ๒ กิจกรรมย่อย</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. พัฒนาการองค์ความรู้แก่สมาชิกเครือข่ายฯ ๒. พัฒนาศักยภาพการผลิตและแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง/สำนักงานเกษตรอำเภอ
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖

หัวข้อ	รายละเอียด
๙. งบประมาณ	๑,๔๕๙,๔๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	<p>๑. สมาชิกเครือข่ายฯ จำนวน ๓๐ คน มีความรู้ด้านการผลิต และการแปรรูป รวมทั้งได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างกันโดยตรง</p> <p>๒. เครือข่ายฯ มีอุปกรณ์ในการเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิต</p> <p>๓. เครือข่ายฯ มีอุปกรณ์ในการเพิ่มมูลค่าเห็ด</p> <p>๔. เครือข่ายฯ มีรายได้เพิ่มขึ้น และเกิดความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน</p>
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	<p>๑. สมาชิกเครือข่ายฯ สามารถนำความรู้ไปพัฒนาการผลิต และแปรรูปเห็ด ที่มีคุณภาพสูงขึ้น</p> <p>๒. เครือข่ายฯ สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และลดต้นทุนการผลิต</p> <p>อันจะส่งผลต่อปริมาณและคุณภาพของสินค้าเห็ดที่สูงขึ้น</p> <p>๓. เครือข่ายฯ สามารถเพิ่มมูลค่าของสินค้าเห็ดที่มีมาตรฐาน</p> <p>๔. ระบบเศรษฐกิจชุมชนมีความเข้มแข็งและยั่งยืน</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรผู้ปลูกกล้วยหอมทองคุณภาพเพื่อการส่งออก
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	<p>ปัจจุบัน จังหวัดพัทลุง มีเกษตรกรผู้ปลูกกล้วยหอมทองปลอดสารพิษประมาณ ๑๐๐ คน พื้นที่ปลูกมากกว่า ๕๐๐ ไร่ โดยเฉพาะในอำเภอบางแก้ว เกษตรกรมีการรวมตัวกันจัดตั้งเป็น วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรปลูกกล้วยหอมทองและไม้ผลปลอดภัยอำเภอบางแก้ว มีสมาชิกกว่า ๔๐ คน พื้นที่ปลูกมากกว่า ๓๐๐ ไร่ มีการร่วมกันวางแผนการปลูก การผลิต การบริหารจัดการ ตลอดจนองค์ความรู้ต่างๆ เพื่อให้เกษตรกรมีความสามารถในการผลิตสินค้าที่มีประสิทธิภาพ และเชื่อมโยงตลาดเข้าด้วยกัน ภายใต้หลักการ “ตลาดนำการผลิต” โดยมีเป้าหมายส่งกล้วยหอมทองไปจำหน่ายต่างประเทศ เช่น ประเทศญี่ปุ่น ซึ่งมีความต้องการสั่งซื้อกล้วยหอมทองปลอดสารพิษสูงถึงปีละ ๘,๐๐๐ ตัน แต่ในการนำกล้วยหอมทองไปจำหน่ายนั้น สมาชิกของวิสาหกิจชุมชนฯ จะต้องผลิตกล้วยหอมทองคุณภาพตามมาตรฐาน เช่น มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices: GAP) ซึ่งผลผลิตของสมาชิกบางรายยังขาดมาตรฐานดังกล่าว ทำให้ไม่สามารถส่งออกได้ตามความต้องการของตลาด ดังนั้นการจัดทำโครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกกล้วยหอมทองคุณภาพเพื่อการส่งออก จะทำให้เกิดการพัฒนาศักยภาพด้านการผลิตและการตลาดกล้วยหอมทองคุณภาพ ทำให้เกษตรกรสามารถผลิตกล้วยหอมทองคุณภาพส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ</p>
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>๑. เพื่อพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรด้านการผลิตกล้วยหอมทองคุณภาพ</p> <p>๒. เพื่อพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรด้านการตลาดกล้วยหอมทองคุณภาพ</p>
๔. เป้าหมาย	สมาชิกวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรปลูกกล้วยหอมทองและไม้ผลปลอดภัยอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง จำนวน ๔๐ คน
๕. พื้นที่ดำเนินการ	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรปลูกกล้วยหอมทองและไม้ผลปลอดภัยอำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง
๖. กิจกรรมหลัก	<p>ยกระดับมาตรฐานการผลิตและการตลาดกล้วยหอมทองคุณภาพ ประกอบด้วย ๒ กิจกรรมย่อย</p> <p>๑. พัฒนาศักยภาพด้านการผลิตกล้วยหอมทองคุณภาพ</p> <p>๒. พัฒนาศักยภาพด้านการตลาดกล้วยหอมทองคุณภาพ</p>
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง/สำนักงานเกษตรอำเภอ

หัวข้อ	รายละเอียด
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๙๒๘,๘๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	<p>๑. สมาชิกวิสาหกิจชุมชนฯ จำนวน ๔๐ คน มีความรู้ด้านการผลิตกล้วยหอมทองคุณภาพ</p> <p>๒. วิสาหกิจชุมชนฯ ได้รับพัฒนาศักยภาพด้านการตลาดกล้วยหอมทองคุณภาพ</p>
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	<p>๑. สมาชิกวิสาหกิจชุมชนฯ จำนวน ๔๐ คน สามารถผลิตกล้วยหอมทองคุณภาพ</p> <p>๒. วิสาหกิจชุมชนฯ สามารถเชื่อมโยงเครือข่ายการตลาดและสามารถส่งออกกล้วยหอมทองไปจำหน่ายยังต่างประเทศ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการยกระดับสินค้าข้าวอัตลักษณ์จังหวัดพัทลุง
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	ข้าวงสังข์หยดจังหวัดพัทลุง เป็นข้าวที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูงและมีประโยชน์ต่อร่างกายมากอุดมไปด้วยวิตามินต่างมากมายและยังเป็นข้าวที่ได้รับ GI หากมีการนำมาพัฒนายกระดับผลิตภัณฑ์จากข้าวให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่ดูแลสุขภาพ มีสรรพคุณทางยาให้เป็นอาหารด้านสุขภาพซึ่งเหมาะกับทุกเพศทุกวัยได้ ก็จะสามารถเพิ่มมูลค่าของสินค้าได้มากขึ้น โดยการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาพัฒนาผลิตภัณฑ์ รวมถึงการมีผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพละมาตรฐานรองรับที่เป็นสากล ซึ่งการผลิตจากข้าวสังข์หยดจะเป็นทางเลือกหนึ่งที่กลุ่มผู้ประกอบการ SMEs วิสาหกิจชุมชน และ OTOP ที่เข้าร่วมโครงการสามารถนำไปสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าได้อย่างสมดุล และยั่งยืน
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์จากข้าวงสังข์หยดของจังหวัดพัทลุงให้มีความหลากหลาย และสามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค โดยมีความคุณภาพมาตรฐาน และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์
๔. เป้าหมาย	ผู้ประกอบการ SMEs กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และกลุ่ม OTOP ที่ผลิตผลิตภัณฑ์จากข้าวงสังข์หยด
๕. พื้นที่ดำเนินการ	พื้นที่ ๑๑ อำเภอในจังหวัดพัทลุง
๖. กิจกรรมหลัก	<p>๑. การจัดประชุมสัมมนาพัฒนาองค์ความรู้และทักษะแนวทางการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ งบประมาณปีละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพัทลุง</p> <p>๒. การคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมโครงการปีละ ๑๐ รายและสำรวจความพร้อมในการพัฒนาเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด งบประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพัทลุง</p> <p>๓. การจ้างเหมาพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่พร้อมถ่ายทอดองค์ความรู้และการวิเคราะห์ข้อมูลโภชนาการ/ตรวจวิเคราะห์ความปลอดภัยของอาหารของผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนางบประมาณปีละ ๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบโครงการ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพัทลุง และมหาวิทยาลัยทักษิณ</p>
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพัทลุง

หัวข้อ	รายละเอียด
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
๙. งบประมาณ	ปีละ ๑๐ ล้านบาท รวม ๕๐ ล้านบาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	จังหวัดพัทลุงมีผู้ประกอบการ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนและกลุ่ม OTOP ที่ได้รับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่จากข้าวสังข์หยดและสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์และสร้างรายได้เพิ่มให้กับกลุ่มอาชีพมากขึ้น
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. ผู้เข้าร่วมโครงการมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่จำนวน ๑๐ ผลิตภัณฑ์ ๒. ผู้เข้าร่วมโครงการได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลโภชนาการของผลิตภัณฑ์ใหม่ และการตรวจวิเคราะห์อาหารปลอดภัย

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการยกระดับสัตว์อัตลักษณ์เพื่อการขยายโอกาสทางเศรษฐกิจ
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๓) ประเด็น การเกษตร แผนย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรมและเทคโนโลยี การพัฒนากระบวนการผลิตและบรรจุภัณฑ์ เพื่อให้มีสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่นออกสู่ ตลาดสม่ำเสมอรวมถึงสินค้าเกษตรนอกฤดูกาล ตลอดจน ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย โดยจังหวัดพัทลุงมีสัตว์ที่เป็นอัตลักษณ์ที่สำคัญ ได้แก่ โคเนื้อ/โคขุนศรีวิชัย และไก่คอล่อนพัทลุง รวมทั้งสัตว์ที่เป็นที่ต้องการของตลาด อาทิ แพะ ดังนั้น จึงกำหนดการดำเนินโครงการยกระดับสัตว์อัตลักษณ์เพื่อการขยายโอกาสทางเศรษฐกิจ
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อการยกระดับสัตว์อัตลักษณ์เพื่อการขยายโอกาสทางเศรษฐกิจ
๔. เป้าหมาย	รายได้เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์เพิ่มขึ้น
๕. พื้นที่ดำเนินการ	พื้นที่ในจังหวัดพัทลุง
๖. กิจกรรมหลัก	๑. การสร้างโอกาสทางการเกษตร ด้วยสัตว์เศรษฐกิจใหม่ ๒. แปรรูปและสร้างมูลค่าเมืองปศุสัตว์เกษตรอัตลักษณ์เมืองลุง ๓. อนุรักษ์สัตว์เศรษฐกิจประจำถิ่น ๔. พัฒนาอุตสาหกรรมโคเนื้อ/โคขุนศรีวิชัย ระยะที่ ๒ : Sriwichai Beef Part II ๕. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแพะแกะ ครบวงจร
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพัทลุง/สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพัทลุง/ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพัทลุง/สำนักงานเกษตรอำเภอเขาชัยสน
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ -๒๕๖๗
๙. งบประมาณ	๒๐๒,๐๗๗,๒๗๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	มูลค่าสินค้าเกษตรอัตลักษณ์เพิ่มขึ้น
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	รายได้เกษตรกรเพิ่มขึ้น

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อการเกษตร
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	<p>ปัจจุบันการทำเกษตรเป็นอาชีพที่มีความเสี่ยงในหลายด้าน ทั้งที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลง ของสภาพแวดล้อมและภัยธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันทางเศรษฐกิจ ตลอดจนปัญหาความผันผวนของราคาผลผลิตทางการเกษตร ส่งผลกระทบต่อรายได้และความเป็นอยู่ของเกษตรกร ดังนั้นการสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่เกษตรกร เพื่อเตรียมความพร้อมและสร้างความเข้มแข็งต่อปัจจัยเสี่ยงดังกล่าวจึงมีความเป็นอย่างยิ่ง การส่งเสริมให้เกษตรกรมีการปลูกพืชในระบบเกษตรผสมผสานจึงเป็นแนวทางหนึ่งในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว เพื่อสร้างความสามารถในการพึ่งพาตนเองและความมั่นคงของรายได้ให้แก่เกษตรกรรายย่อย สามารถใช้ทรัพยากรและปัจจัยการผลิตอย่างคุ้มค่า กรมพัฒนาที่ดิน จึงได้จัดทำโครงการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อการปลูกพืชผสมผสานในพื้นที่ ไม่เหมาะสมต่อการปลูกยางพารา หรือมีข้อจำกัดทางกายภาพของพื้นที่ ทำให้ปลูกพืชไม่ได้ผล และเกษตรกรต้องการปรับเปลี่ยน ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการเพิ่มทางเลือกให้แก่เกษตรกร ส่งเสริมให้มีการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยสนับสนุนให้มีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมของกรมพัฒนาที่ดินมาใช้ ในการจัดการเพื่อการปลูกพืชแบบผสมผสาน ซึ่งเป็นโครงการที่สอดคล้องกับแผนงานโครงการเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาภาคใต้ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรหลักของภาคและสร้างความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกร</p>
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรดินและน้ำ ให้สามารถใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างเหมาะสมและยั่งยืน เพื่อเพิ่มศักยภาพพื้นที่จากการปลูกพืชเชิงเดี่ยวเป็นพืชผสมผสาน และสร้างความมั่นคงทางอาชีพให้แก่เกษตรกร
๔. เป้าหมาย	<p>จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ จำนวน ๓๕๐ ไร่ ผลิตปุ๋ยหมัก พด จำนวน ๓๐๐ ตัน สาธิตการทำ / การใช้น้ำหมัก จำนวน ๖,๓๕๐ ลิตร ธนาคารน้ำใต้ดินทั้งจังหวัด</p>
๕. พื้นที่ดำเนินการ	พื้นที่ในจังหวัดพัทลุง
๖. กิจกรรมหลัก	<p>๑. จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อการปลูกพืชผสมผสานในพื้นที่สวนยางพาราและสวนปาล์มน้ำมันภาคใต้ ๒. ธนาคารน้ำใต้ดินเพื่อความยั่งยืน</p>

“พัทลุงเมืองเกษตรอินทรีย์ วิถียั่งยืน”

หัวข้อ	รายละเอียด
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ -๒๕๗๐
๙. งบประมาณ	๓๙,๖๓๒,๗๕๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	การอนุรักษ์ดินและน้ำอย่างยั่งยืน
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจในการปรับปรุงและฟื้นฟูดิน และสามารถใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการฟื้นฟูระบบนิเวศเขาป่านาเลเพื่อการประมง
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	<p>คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๔ เห็นชอบในการขับเคลื่อนความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ มุ่งเน้นการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ ให้เติบโต และมีความเป็นธรรมบนความสมดุลของฐานทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีด้วยเศรษฐกิจฐานชีวภาพ นำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิต เพิ่มความเป็นธรรมทางสังคม สามารถลดความเสี่ยงของผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและลดปัญหาความขาดแคลนทรัพยากร ตามยุทธศาสตร์บริหารจัดการทรัพยากร การเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุงได้ตระหนักถึงปัญหาทรัพยากรสัตว์น้ำที่มีอยู่ถูกนำขึ้นมาใช้ อย่างเสรีขาดการจัดการที่มีประสิทธิภาพ ทำให้ทรัพยากรสัตว์น้ำถูกนำ ขึ้นมาใช้มากจนเกินกว่าศักยภาพการผลิต และได้พยายามแก้ไขมาโดยตลอด ดังจะเห็นได้จากการห่มเท งบประมาณเป็นจำนวนมาก เพื่อทำการบูรณะแหล่งน้ำต่างๆ ขุดลอกคูคลองน้ำจืดที่ตื้นเขินและได้มีการปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ ลงในแหล่งน้ำต่างๆ ตลอดจนแม่น้ำลำคลองเป็นจำนวนหลายสิบล้านตัวเพื่อเป็นการเพิ่มผลผลิตทางการประมง และได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด</p>
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ด้านการประมง ๒. เพื่อเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำในชุมชน ๓. เพื่อสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ
๔. เป้าหมาย	แหล่งน้ำทุกอำเภอ
๕. พื้นที่ดำเนินการ	ทุกอำเภอ
๖. กิจกรรมหลัก	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ธนาคารสัตว์น้ำในทะเลน้อย-ทะเลหลวงอย่างมั่นคงและยั่งยืน ๒. เพิ่มผลผลิตปลาดุกอยู่ในแหล่งน้ำทะเลน้อย เพื่อผลิตสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (GI) ๓. แหล่งพันธุ์ปลาชุมชนเพื่อการพึ่งพาตนเอง ๔. รั้วแหล่งน้ำเขาป่านาเลเพื่อการอนุรักษ์ยั่งยืน
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง

หัวข้อ	รายละเอียด
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ ปี พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
๙. งบประมาณ	๖๘,๘๖๐,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. จำนวนพันธุ์ปลากับปลาน้ำจืดอื่นๆ เพิ่มขึ้น ๒. เปอร์เซ็นต์ของชุมชนที่มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์เพิ่มขึ้น
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	แหล่งอนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำจืดในแม่น้ำลำคลองสายสำคัญๆ ของประเทศเพิ่มขึ้น ซึ่งสามารถใช้เป็นแหล่งพ่อแม่พันธุ์เพื่อขยายและแพร่พันธุ์สัตว์น้ำ อันจะนำไปสู่การเพิ่มผลผลิตทางการประมงในอนาคต

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนาบรรจุภัณฑ์และการตลาดเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	<p>การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากข้าวสังข์หยดให้เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่และเพื่อเข้าสู่ผลิตภัณฑ์อาหารเพื่อสุขภาพของผู้บริโภค เมื่อมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่สิ่งที่จะต้องมีการพัฒนาต่อเนื่องด้วยคือการพัฒนาด้านการออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้มีความสวยงามและเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์นั้น ซึ่งการออกแบบและการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์แต่ละประเภทจะมีความแตกต่างกันออกไป แต่จะต้องมีข้อมูลครบถ้วนตามมาตรฐานการออกแบบบรรจุภัณฑ์ในระดับสากล เพื่อผู้บริโภคได้รับทราบข้อมูลจากฉลากสินค้าได้อย่างครบถ้วนและชัดเจนตามมาตรฐาน การออกแบบและพัฒนาบรรจุภัณฑ์เป็นกลยุทธ์ในการสื่อสารถึงผู้บริโภคโดยตรง และยังเป็นการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าได้เป็นอย่างดี</p> <p>ในพื้นที่อำเภอตะโหมดมีการประกอบอาชีพที่หลากหลายเพราะเป็นพื้นที่หนึ่งในจังหวัดพัทลุงที่มีความอุดมสมบูรณ์ไปด้วยธรรมชาติทั้งเขา ป่า นา เล ที่สามารถสร้างงาน สร้างอาชีพ และรายได้ให้แก่คนในชุมชนได้เป็นอย่างดี และอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ให้กับชาวบ้านในชุมชนอีกอาชีพหนึ่ง คือ อาชีพการเลี้ยงผึ้ง ซึ่งเป็นการเลี้ยงแบบธรรมชาติ ปัจจุบันสามารถสร้างรายได้ให้กับชาวบ้านได้เป็นอย่างดี และคุณภาพของน้ำผึ้งเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคทั้งในจังหวัดและต่างจังหวัดจำนวนมาก บางครั้งทำให้กลุ่มอาชีพไม่สามารถผลิตได้ตามออเดอร์ได้ ดังนั้นสำนักงานเกษตรอำเภอตะโหมดจึงได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการสร้างรายได้ให้กับชุมชนเพิ่มมากขึ้น จึงขอสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการเลี้ยงผึ้งพร้อมกับบรรจุภัณฑ์ในการบรรจุน้ำผึ้งเพิ่มเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ได้</p>
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>๑. เพื่อพัฒนาออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้กับผลิตภัณฑ์จากข้าวสังข์หยดเพื่อสร้างเพิ่มมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า และสร้างรายได้ให้กับกลุ่มอาชีพที่เข้าร่วมโครงการ</p> <p>๒. เพื่อเป็นการส่งเสริมการสร้างงานสร้างอาชีพให้กับชุมชนในพื้นที่อำเภอตะโหมดในการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการเลี้ยงผึ้งและบรรจุภัณฑ์ในการสร้างมูลค่าให้กับกลุ่มอาชีพที่เข้าร่วมโครงการ</p>
๔. เป้าหมาย	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้ประกอบการ SMEs กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และกลุ่ม OTOP ที่ผลิตผลิตภัณฑ์จากข้าวสังข์หยด - กลุ่มอาชีพที่เลี้ยงผึ้งในพื้นที่อำเภอตะโหมด

หัวข้อ	รายละเอียด
๕. พื้นที่ดำเนินการ	พื้นที่ ๑๑ อำเภอในจังหวัดพัทลุง
๖. กิจกรรมหลัก	<p>๑. การจัดประชุมชี้แจงแนวทางการพัฒนาและออกแบบบรรจุภัณฑ์ในแต่ละชนิด งบประมาณปีละ ๕๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพัทลุง</p> <p>๒. การจ้างเหมาออกแบบและพัฒนาบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ใหม่จากข้าวสังข์หยด จำนวน ๑๐ ผลิตภัณฑ์ พร้อมจัดทำต้นแบบบรรจุภัณฑ์ทั้ง ๑๐ ชนิด ๆ ละ ๓,๐๐๐ ชุด งบประมาณปีละ ๙๕๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบโครงการ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพัทลุง</p> <p>๓. การจัดประชุมถ่ายทอดองค์ความรู้แลเทคนิคในการเลี้ยงผึ้งให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพและจำนวนมาก งบประมาณ ๒๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบ สำนักงานเกษตรอำเภอตะโหมด</p> <p>๔. การจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการเลี้ยงผึ้ง งบประมาณ ๔๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบโครงการ สำนักงานเกษตรอำเภอตะโหมด</p> <p>๕.การจัดซื้อบรรจุภัณฑ์ในการใส่น้ำผึ้งที่เหมาะสมกับปริมาณการบรรจุ งบประมาณ ๔๐,๐๐๐ บาท ผู้รับผิดชอบโครงการ สำนักงานเกษตรอำเภอตะโหมด</p>
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพัทลุง/สำนักงานเกษตรอำเภอตะโหมด/ม.ทักษิณ
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐
๙. งบประมาณ	๓,๑๐๐,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	<p>๑. จังหวัดพัทลุงมีผู้ประกอบการ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนและกลุ่ม OTOP ที่ได้รับการพัฒนาด้านการออกแบบบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์จากข้าวสังข์หยด จำนวน ๑๐ ผลิตภัณฑ์เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่จากข้าวสังข์หยดและสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์และสร้างรายได้เพิ่มให้กับกลุ่มอาชีพมากขึ้น</p> <p>๒. กลุ่มอาชีพที่เข้าร่วมโครงการมีองค์ความรู้และเทคนิคในการเลี้ยงผึ้งอย่างถูกต้องและมีคุณภาพ และสามารถมีบรรจุภัณฑ์ที่สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าได้ ทำให้มีการเพิ่มกำลังการผลิตและสร้างรายได้เพิ่มมากขึ้น</p>
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	<p>๑. ผู้เข้าร่วมโครงการได้รับการพัฒนาด้านการออกแบบบรรจุภัณฑ์ จำนวน ๑๐ ผลิตภัณฑ์</p> <p>๒.ผู้เข้าร่วมโครงการได้รับต้นแบบในการออกแบบและพัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อนำไปทดลองตลาดและสร้างรายได้เพิ่มให้กับกลุ่มอาชีพ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	๓. ผู้เข้าร่วมโครงการมีองค์ความรู้ด้านเทคนิคการเลี้ยงผึ้งให้มีคุณภาพและมาตรฐาน ๔. สามารถเพิ่มกำลังการผลิตน้ำผึ้งให้ลูกค้าได้ทันตามกำหนด ๓. สามารถสร้างมูลค่าให้กับสินค้าได้มากขึ้น

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการพัทลุงเมืองแห่งศูนย์สินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	จังหวัดพัทลุงกำหนดนโยบายการขับเคลื่อนงานเกษตรกรรมยั่งยืนเต็มพื้นที่ เพื่อการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยให้กับเกษตรกรและผู้บริโภค รวมทั้งมีสินค้าเกษตรที่หลากหลาย โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๓) ประเด็น การเกษตร (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ส่งเสริมด้านการขยายตลาดการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย ทั้งนี้จังหวัดพัทลุงตั้งอยู่กึ่งกลางของภาคใต้เป็นศูนย์กลางการคมนาคมเหมาะสมต่อการตั้งเป็นศูนย์กลางทางการเกษตรและอาหารปลอดภัย แต่อย่างไรก็ตามจะต้องมีการประเมินศักยภาพในการสร้างตลาดกลางสินค้าเกษตรในจังหวัดพัทลุงให้เป็นศูนย์กลางการค้าของภาคใต้
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อประเมินศักยภาพของจังหวัดพัทลุงเป็นศูนย์กลางสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัยของภาคใต้
๔. เป้าหมาย	ผลการประเมิน
๕. พื้นที่ดำเนินการ	พื้นที่ที่เหมาะสมในจังหวัดพัทลุง
๖. กิจกรรมหลัก	๑. ประเมินศักยภาพในการสร้างตลาดกลางสินค้าเกษตรในจังหวัดพัทลุงให้เป็นศูนย์กลางการค้าของภาคใต้ ๒. งานวันเกษตรในเขตลุ่มน้ำปากพนังตำบลแหลมโดนด
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง/สำนักงานเกษตรอำเภอควนขนุน
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖
๙. งบประมาณ	๒๕๐,๐๐๐
๑๐. ผลผลิต (Output)	เล่มประเมินผล จำนวน ๑ เล่ม
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	แนวทางการเพิ่มศักยภาพของจังหวัดพัทลุงให้เป็นศูนย์กลางเกษตรและอาหารปลอดภัยของภาคใต้

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการมทรรณสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	จังหวัดพัทลุงกำหนดนโยบายการขับเคลื่อนงานเกษตรกรรมยั่งยืนเต็มพื้นที่ เพื่อการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยให้กับเกษตรกรและผู้บริโภค รวมทั้งมีสินค้าเกษตรที่หลากหลาย โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๓) ประเด็น การเกษตร (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ส่งเสริมด้านการขยายตลาดการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย แผนพัฒนาภาคใต้ สนับสนุนการเพิ่มช่องทางการตลาดโดยการเชื่อมโยงเครือข่าย ดังนั้น จึงกำหนดการดำเนินโครงการมทรรณสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัยเพื่อสร้างความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัยและการขยายโอกาสทางการค้าของจังหวัดพัทลุง
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อสร้างความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัยและการขยายโอกาสทางการค้าของจังหวัดพัทลุง
๔. เป้าหมาย	งานมทรรณสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัยเป็นงานหลักของภาคใต้
๕. พื้นที่ดำเนินการ	พื้นที่ในจังหวัดพัทลุง
๖. กิจกรรมหลัก	มทรรณนวัตกรรมและสินค้าเกษตรจังหวัดพัทลุง
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
๙. งบประมาณ	๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	งานมทรรณเกษตรและอาหารปลอดภัย
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	เพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร เกิดความเชื่อมั่นในความปลอดภัยในสินค้าเกษตรของจังหวัดพัทลุง และเกิดการเชื่อมโยงเครือข่ายด้านตลาดสินค้าเกษตรของภาคใต้

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนาตลาดสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	จังหวัดพัทลุง เป็นเมืองเกษตรโดดเด่นในเรื่องเกษตรผสมผสาน มีสินค้าเกษตรที่สำคัญ อาทิ ข้าว ยางพารา และผลไม้ มีความโดดเด่นของทรัพยากรธรรมชาติ อุดมสมบูรณ์ ทำให้สามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติที่มีมาผสมผสานกับภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นผลิตภัณฑ์สินค้าที่มีโอกาสทางการค้า และจากนโยบายของรัฐบาลที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานรากเพื่อขับเคลื่อนและพัฒนาประเทศ และแผนพัฒนาจังหวัดพัทลุง มียุทธศาสตร์ที่สำคัญในการขับเคลื่อนเกษตรกรรมยั่งยืน เพื่อเพิ่มพื้นที่เกษตรอินทรีย์ รวมทั้งสถานการณ์การแพร่ระบาดของสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ส่งผลให้ไม่สามารถการดำเนินธุรกิจค้าขายผ่านช่องทางตลาดแบบเดิมได้เหมือนที่ผ่านมา จึงเป็นโอกาสที่ดีของเกษตรกร ที่จะใช้ความได้เปรียบต่าง ๆ เชิงพื้นที่มาพัฒนายกระดับธุรกิจของตนเองและผลิตภัณฑ์ให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน เพื่อให้สามารถมูลค่าเพิ่มขยายโอกาสและช่องทางการตลาด ให้เป็นรู้จักในตลาดโลก ด้วยนวัตกรรมตามหลักการอุปสงค์นำการค้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งการค้าผ่านระบบออนไลน์ ซึ่งปัจจุบันเป็นช่องทางการตลาดที่สำคัญสามารถเข้าถึงผู้บริโภคได้ทั้งในประเทศ และต่างประเทศทั่วโลก
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อส่งเสริมเพิ่มขีดความสามารถด้านการตลาดออนไลน์ ๒. ขยายโอกาสการจำหน่ายสินค้าเกษตรอินทรีย์/ปลอดภัย แสวงหาพันธมิตรธุรกิจทางการค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศ
๔. เป้าหมาย	รายได้สินค้าของเกษตรกรเพิ่มขึ้น เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร/ผู้ประกอบการ จำนวน ๑๐๐ ราย
๕. พื้นที่ดำเนินการ	จังหวัดพัทลุง และจังหวัดในภูมิภาคอื่น
๖. กิจกรรมหลัก	๑ พัฒนาทักษะการค้าการตลาดระบบออนไลน์ ๒ เชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์/ปลอดภัย ๓. ตลาดทานพังใน ม.๑๑ บ้านสวน ต.ควนมะพร้าว อ.เมืองพัทลุง
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพัทลุง/สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองพัทลุง/ สำนักงานเกษตรอำเภอควนขนุน
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ -๒๕๗๐

“พัทลุงเมืองเกษตรอินทรีย์ วิถียั่งยืน”

หัวข้อ	รายละเอียด
๙. งบประมาณ	๕,๑๕๐,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร/ผู้ประกอบการ พัฒนาศักยภาพด้านการตลาดออนไลน์ และเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้า
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร/ผู้ประกอบการ มีความมั่นคงทางรายได้

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนาฐานข้อมูล BIG DATA ด้านการเกษตรของจังหวัดพัทลุง
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	จังหวัดพัทลุงกำหนดนโยบายการขับเคลื่อนงานเกษตรกรรมยั่งยืนเต็มพื้นที่ โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๓) ประเด็นการเกษตร (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตรเพื่อนำมาวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตร และนำไปสู่การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเหมาะสม และการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรที่มีมาตรฐานและครบวงจรทั้งเรื่องเกษตรกร ข้อมูลอุปสงค์ และอุปทานสินค้าเกษตรที่มุ่งเน้นการตลาดนำการผลิต ข้อมูลพื้นที่เกษตรกรรมและข้อมูลมูลค่าสินค้าเกษตร ดังนั้นจึงกำหนดการดำเนินโครงการพัฒนาฐานข้อมูล BIG DATA ด้านการเกษตรของจังหวัดพัทลุง
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อพัฒนาฐานข้อมูล BIG DATA ด้านการเกษตรของจังหวัดพัทลุงครบวงจรให้สามารถเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการภาคเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๔. เป้าหมาย	ฐานข้อมูล BIG DATA จำนวน ๑ ระบบ
๕. พื้นที่ดำเนินการ	พื้นที่ในจังหวัดพัทลุง
๖. กิจกรรมหลัก	<ol style="list-style-type: none"> ๑. การปรับปรุงฐานข้อมูลด้านการเกษตรของจังหวัดพัทลุงและพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืน ๒. ศึกษาข้อมูลเชิงพื้นที่ที่มีความพร้อมในการยกระดับด้านนวัตกรรมจากเกษตรดั้งเดิมสู่เกษตรสมัยใหม่ จังหวัดพัทลุง ๓. จัด BIG DATA ข้าวและการเชื่อมโยงตลาด
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุง ม.ทักษิณ
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐
๙. งบประมาณ	๒,๒๕๐,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	ฐานข้อมูล BIG DATA ด้านการเกษตรของจังหวัดพัทลุง
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	การบริหารจัดการภาคเกษตรมีประสิทธิภาพภายใต้ฐานข้อมูล BIG DATA ด้านการเกษตรของจังหวัดพัทลุง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการยกระดับศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีสารสนเทศ และนวัตกรรมทางการเกษตร
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	การส่งเสริมศูนย์การเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อบ่มเพาะเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer ผ่านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดแก่เกษตรกร รวมทั้งให้บริการทางวิชาการและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรต้นแบบเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และเป็นกลไกในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่างๆ ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการเกษตรในระดับพื้นที่ ดังนั้น จำดำเนินโครงการยกระดับศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีสารสนเทศ และนวัตกรรมทางการเกษตร
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อยกระดับศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีสารสนเทศ และนวัตกรรมทางการเกษตร
๔. เป้าหมาย	ศูนย์การเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) และศูนย์เครือข่ายในพื้นที่จังหวัดพัทลุง
๕. พื้นที่ดำเนินการ	ในพื้นที่จังหวัดพัทลุง
๖. กิจกรรมหลัก	๑. จัดตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน ๒. ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรตำบลโคกม่วง ๓. ส่งเสริมศูนย์เรียนรู้ด้านประมงประจำตำบล
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง/สำนักงานเกษตรเขาชัยสน/องค์การบริหารส่วนตำบลเขาชัยสน/เทศบาลตำบลโคกม่วง/สำนักงานประมงจังหวัดพัทลุง
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ -๒๕๗๐
๙. งบประมาณ	๒,๔๘๘,๕๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	ศูนย์เรียนรู้เพื่อการเกษตร
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	เพิ่มประสิทธิภาพทางการเกษตร

“พลังเมืองเกษตรอินทรีย์ วิถียั่งยืน”